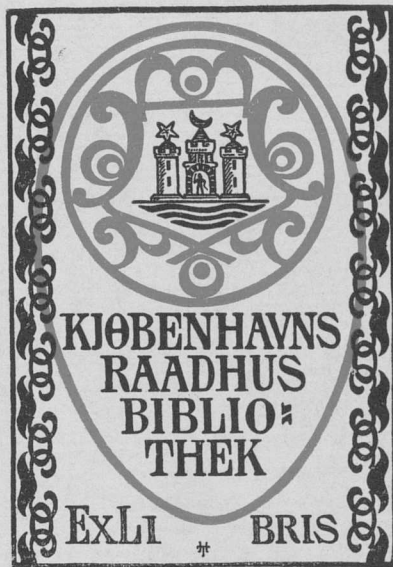

MAGASIN

Dg. 3763 Hk. 26

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM

DETS FØRSTE AAR
1908—09

KJØBENHAVN

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & Co. (M. A. HANNOVER)

1909

09.3763
Ha 26

1908/09 - 14/15

Redigeret af M. C. HARDING.

*Billederne efter Fotografier, tagne af Maskinmester M. SEVERINSEN og
stud. polyt. J. GUSMER, et enkelt af stud. polyt. N. C. M. CHRISTIANSEN.*

4739

BESTYRELSE:

DIREKTØR G. A. HAGEMANN. INSPEKTØR M. C. HARDING.

(I Henhold til Kollegiefundatsen § 6).

PROFESSOR, DR. PHIL. JULIUS PETERSEN.

DIREKTØR C. F. JARL.

PROFESSOR E. P. BONNESEN.

(Valgte af den polytekniske Læreanstalts Lærerraad i Henhold til samme Paragraf).

KOLLEGIEINSPEKTØR:

Cand. polyt. KNUD ESTRUP.

INSPEKTION, VALGTE AF ALUMNERNE:

10. Sept.—2. Nov. 1908:

Stud. polyt. N. C. BALLE.

Stud. mag. H. C. SKALBERG.

Stud. mag. JANUS THOMSEN.

3. Nov. 1908—30. April 1909:

Stud. polyt. KNUD CARSTENSEN.

Stud. polyt. A. H. HANSEN.

Arkitekt S. RISOM.

Suppleanter:

Stud. polyt. KNUD CARSTENSEN.

Kunstmaler N. R. THYKIER.

Suppleanter:

Stud. mag. ELLA HAUCH.

Stud. polyt. E. LYGBECK.

Fra 1. Maj 1909:

Samme Inspektion, som i Tidsrummet 3. Nov. 1908—30. April 1909.

Suppleanter:

Stud. med. O. E. HOLM.

Stud. polyt. C. U. SIMONSEN.

ØKONOMA:

Frøken MARIE JOHANSEN.

REVISOR:

Overretssagfører AXEL SIMONSEN.

NAAR OG HVORLEDES

den Tanke opstod at bygge et Hjem for den studerende Ungdom, kan jeg nu slet ikke mere sige, og jeg er nærmest tilbøjelig til at mene, at den er født af Omstændighederne: at min Stilling som Direktør for den polytekniske Lærestanstalt var dens Fader, mit egen lykkelige Liv og Erfaring dens Moder. Thi Stillingen førte mig ofte i meget nær Forbindelse med unge Studerende, der kæmpede med store økonomiske Vanskeligheder, og selv havde jeg baade herhjemme og i Amerika saa ofte faaet rakt en støttende Haand, ogsaa i økonomisk Henseende, at det blev en naturlig Trang hos mig, efter Evne, at vise min Vilje til at hjælpe andre. Og i de første Aar af min Direktørvirksomhed formede denne Støtte sig i Hjælp til Studenter paa forskellig Maade, oftest som Gave, enkeltvis som Laan. Men denne Form blev snart mere og mere uholdbar, fordi den brugtes langt stærkere, end rimeligt var. Min »store« Direktørgage, 1200 Kr. aarlig, mente jeg først at ville anvende paa denne Maade, men den forslog ikke overfor den virkelig store Trang. Da fødtes uvilkaarlig Tanken om Studielaan og ud af den opstod igen Kollegietanken, der fandt en varm Tilslutning hos min gode Ven, Inspektør *Harding*, der havde bistaet mig trofast lige fra den første Begyndelse. En halv Million Kroner tænkte jeg at anvende til dens Realisation; men hvorledes var Pengene bedst anvendt? Som et Fond vilde de give 20,000 Kr. aarlig i Rente og kunde saaledes give 50 Studerende hver 400 Kr. aarlig. Byggedes der et Kollegium, blev dette umuligt, men der kunde da skaffes et Hjem til de samme 50 unge Studerende. Hvad var bedst?

Det er mit Haab, at jeg valgte rigtigst, da jeg valgte Hjemmet, da jeg, i Erindring om de Aar, da jeg selv som Studerende ved den polytekniske

Læreanstalt, i Erindring om den Forladthed og Ensomhed, hvormed jeg beboede mine smaa Værelser i Larslejstræde Nr. 3, 1. Sal, mente at gavne de kommende Slægter af unge Studerende mere ved at give dem et Hjem end et aarligt Pengebidrag. Men et Hjem skulde det ogsaa være — et Hjem for unge Mænd og Kvinder, der drev et aandeligt Studium, — ikke for Ingeniører alene, skøndt disse stod mit Hjerte nærmest. Det gjaldt da om i kulturel Henseende at skaffe aandelig Paavirkning gennem Omgang med andre Studerende, der kunde modvirke den ensidige Uddannelse. Saa aabnedes Kollegiet for alle, der studerer ved den polytekniske Læreanstalt, Universitetet, Landbohøjskolen, Kunstakademiet og Musikkonservatoriet, ligesom Bestyrelsen kan optage andre, der ikke henhører herunder, saafremt den finder det rigtig. Kollegiets Fundats vil findes S. 25.

I Foraaret 1907 blev et Grundstykke paa 1200 □ Alen købt i Kristiania-gade efter Samraad med Arkitekt Professor *Albert Jensen*, til hvem jeg havde overdraget Opgaven at bygge det saaledes planlagte Studenterhjem. Vi havde alt tidligere overvejet andre Muligheder, navnlig Omdannelsen af Ejendommen Nr. 8 og 10 i Frederiksgade, der kunde købes ret billigt, men alle Undersøgelser førte dertil, at hvad man vilde vinde ved at ombygge en ældre Ejendom, vilde kun blive ubetydeligt, og man vilde ikke naa til helt tilfredsstillende Forhold derved. Vel var Grundstykket i Kristianiagade heller ikke ideelt, idet det havde været ønskeligt at skaffe en stor Gaardsplads eller en Have til Kollegiet, men det var i Størrelse og Form vel egnet til sit Formaal, og det laa i et smukt Kvarter af Byen, i noble Omgivelser, nær Park, Havn, Jernbane og i rimelig Afstand fra den polytekniske Læreanstalt, Universitet, Hospitaler og andre Undervisningsinstituter. Kun Landbohøjskolen laa langt borte, men Tilgangen fra denne Højskole ventede man overhovedet kun at ville blive ringe.

Efter Tegning af Professor *Albert Jensen*, og for Ingeniørarbejdernes Vedkommende af Ingeniør *Ove K. Nobel*, med Assistance af Ingeniør *C. Mülertz*, blev da Kollegiet opført under Arkitekt *E. Monbergs* dygtige og omhyggelige særlige Tilsyn af dygtige Mestere og Haandværkere. Det var, efterhaanden som Byggearbejdet skred frem, en Glæde at se den Omhu og Orden, hvormed der fra alle Sider blev arbejdet paa denne Bygning. Her skulde jo maaske deres egne Sønner eller Døtre finde et Hjem og en økonomisk Støtte — hvem kunde vide det! Det Hus skulde være saa smukt og godt, som de formaaede at gøre det.

I Slutningen af August 1908 var Bygningen saavidt færdig, at den kunde forevises for Alle, der havde Lyst og Interesse af at se den, og den 1. Sep-

tember toges den i Brug af Alumnerne. Det er et smukt Hjem, de unge Mennesker: 4 unge Studenterdamer, 2 Kunstnere, 1 Arkitekt og 43 andre Studerende flyttede ind i. Og Æren derfor tilkommer Arkitekten, Professor *Albert Jensen*. Han skal have min bedste Tak for det ydede Arbejde, men ikke mindre skal Ingeniørerne og den tilsynshavende Arkitekt *E. Monberg* modtage min Tak. Og Tak til Alle, der gav Kollegiet en hjælpende Haand. Hr. Professor *Hannover* indrettede smukt og hensigtsmæssigt et meget besøgt Værksted. Hr. Hoffotograf *Paez* ordnede de fotografiske Kamre, Ingeniør *Jarl Cyclestalden*, og smukke Gaver kom fra Direktør *Wm. Millinge*, Fru *H. Gammeltoft* og Fru Mægler *E. Meyer*. Herrerne *Hassel*, Grosserer *E. Velt* og Maler *Oscar Mathiesen* bidrog alt til at gøre Kollegiet hyggeligt og smukt. Mest storlaaet var dog den Gave, Kollegiet modtog fra praktiserende Læge, Frøken *N. M. Nielsen*. Til Understøttelse for saadanne kvindelige Studerende paa Kollegiet, der studerer Medicin eller dermed beslægtede Videnskaber, har hun stiftet et Legat paa 50,000 Kr. i Kreditforeningsobligationer og underlagt det Kollegiets Bestyrelse. Tak for det Bidrag, som hun saaledes har givet til Kollegiet! Tak fra alle dem, der i Tidens Løb vil føle sig som Frøken *Nielsens* Skyldnere og drage Fordel af, hvad hun ved Flid og ihærdigt Arbejde har opsparet. Fundatsen for dette Legat findes S. 28.

Kollegiet giver Bolig til 50 Studerende, der hver har et Værelse, men dette Værelse er ikke et Lejeværelse, saaledes som man lejer det rundt omkring i Byen. Naar der fra hver Alumne tilfalder Kollegiet 20 Kr. maanedlig som Bidrag til Kollegiets Drift, da vil Regnskabet hurtigt overbevise om, at der vel betales for Værelset, men at alt medgaar til Kollegiets almindelige Drift: Varme, Lys, Rengøring etc. etc. Det en Student tilstaaede Værelse er alene af denne Grund ikke i den Forstand hans Værelse som et, han lejer i Byen, saa at han frit kan disponere derover. Han kan ikke lade det benytte af andre uden Tilladelse; det er kun hans særlige Part af det store Fælleshjem.

Til almindelig Afbenyttelse tjener Dagligstuen, prydet med *Willumsens* store, smukke »Tindebestigerske«. Her findes et smukt Møblement og et Flygel. Fra Dagligstuen er der Indgang til Inspektørens Værelser og til et Gæsteværelse med to Senge. Til Gæsteværelsets Afbenyttelse er Alumnernes Forældre, Digttere, Videnskabsmænd og fremmede Studerende velkomne. At der paa hver Etage er gode Bade, Dusch og W. C. er en Selvfølge.

Øverste Etage har to gode store Ateliers, Vaske- og Strygerum, Magasin, Værkstedsrum til Alumnernes frie Afbenyttelse, fotografisk Mørke- og Kopierum og endelig et Sygeværelse, væsentligst tænkt benyttet af en Rekonvalescent eller tuberkuløs Student.

Endelig findes i Kælderen Centralvarmeapparat med elektrisk Skopudsemaskine, Spise- og Festsal med Anretterrum, Køkken og Spisekamre. Økonoma giver en Student fuld Kost for 30 Kr. pr. Maaned.

At der desuden findes en Cyclestald og gode Tyendeværelser, er en Selvfølge.

Saaledes er Kollegiet indrettet til at være et Hjem for dets Beboere — et Hjem i saa høj en Grad, som et kunstigt Hjem kan blive. Alumnerne er ikke Lejere af et Værelse i Kollegiet — de, der ikke vil være andet, maa leje Værelse andetsteds — nej, de indtræder som Led i et stort Hjem, hvor det Ord, der staar over Indgangen skal være det raadende: »Tjen andre, vil selv du tjenes.«

Borupgaard, d. 12te September 1909.

G. A. HAGEMANN.

KOLLEGIEPOLITIK OG FRITIDSLIV.

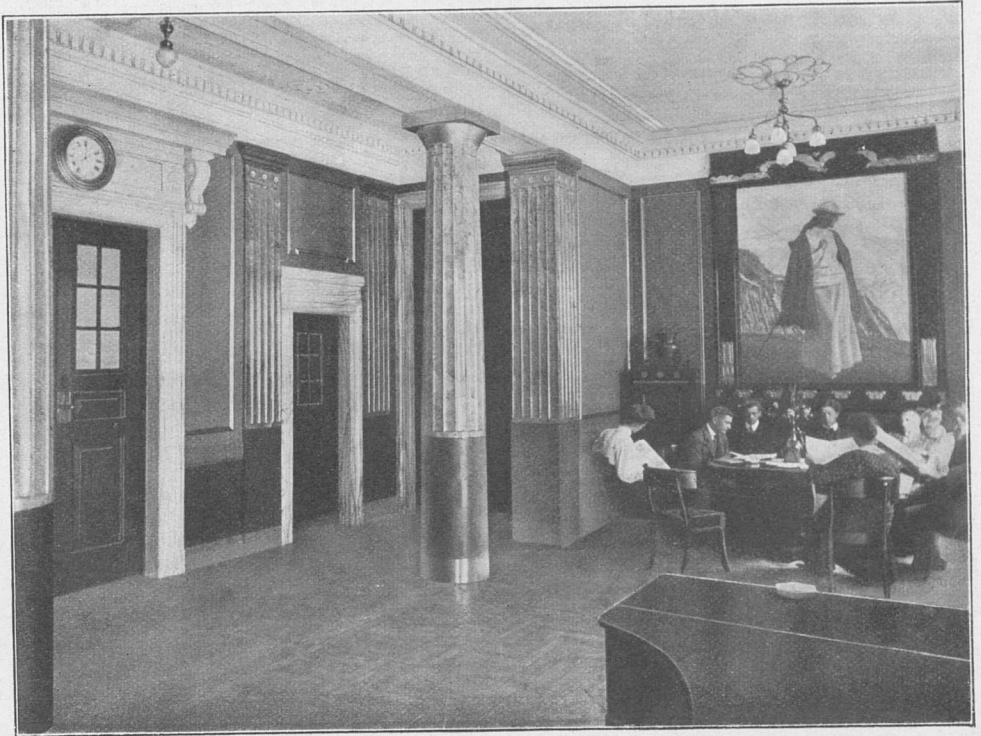
DEN 1ste Sept. 1908 blev der Liv paa det nye Kollegium. Man samledes for første Gang til Middag i Kollegiets Spisesal og tog hverandre i Øjesyn. Det betød for de flestes Vedkommende mange gammelkendte og

I Spisesalen.

nogle nye Ansigter; med Lethed fandt man fire gamle Bekendte, med hvem man selv femte slog sig ned ved et af Spisesalens Smaaborde. Man bemærkede, at Maden var fortræffelig, og at Befolkningen bestod af lutter Ung-

dom; selv Inspektøren, der i Begyndelsen af Kollegiets Tilværelse alene repræsenterede den raadende Aand, var paa Alderstrin med Alumnernes Flertal, hvilket vil sige første Halvdel af Tyverne. Iøvrigt havde man et overvældende Samtalestof i de Iagttagelser, man havde gjort med Hensyn til Lokaliteterne. Med Interesse paa hørte man de Proklamationer, der udgik fra Inspektørbordet i disse Enevoldsmagtens Dage, og ventede iøvrigt paa Opfyldelsen af Paragraf 5 i Fundatsen, som udsiger, at der af Alumnerne

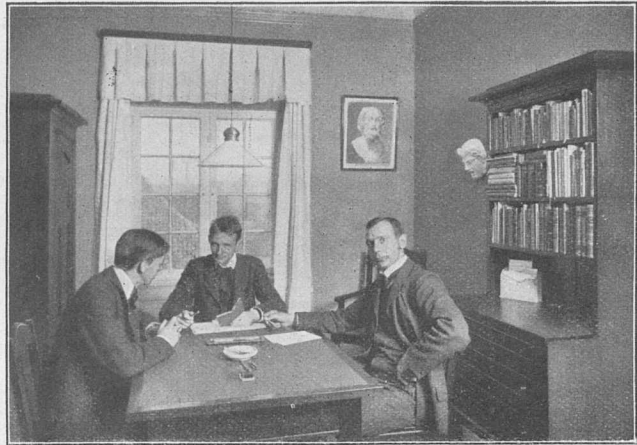

Dagligstuen.

vælges en Inspektion paa 3 Medlemmer, som selv vælger sin Formand. — Hvem skulde man skænke sin Tillid og overdrage Varetagelsen af de foreløbig ubekendte, men sikkert betydningsfulde Opgaver, som Inspektionen vilde faa at gøre med.

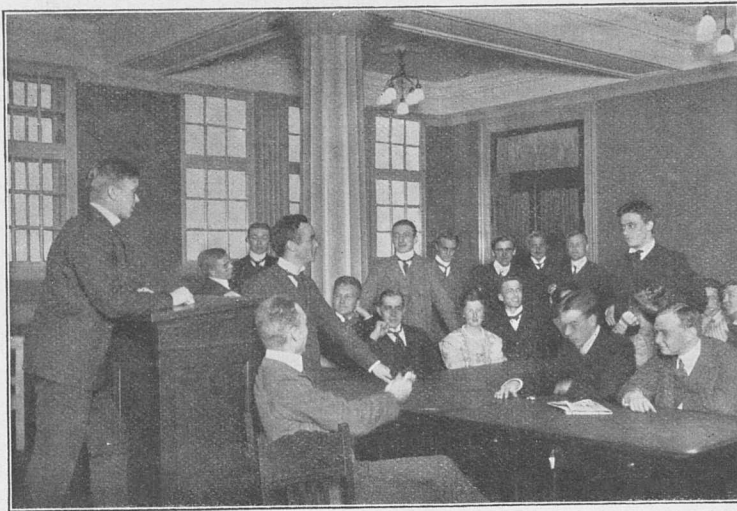
Saa samledes man d. 10. Sept. til den første Generalforsamling paa Kollegiet, og Inspektionen blev valgt. Det blev besluttet at holde Blade og Tidsskrifter i Fællesskab, og i Valget af disse Blade var man saa heldig straks at have et Spørgsmaal, hvorom der kunde være mange forskellige Meninger, og som derfor kunde give Anledning til en heftig Diskussion. Spørgsmaalet blev overladt til den nyvalgte Inspektion, som herved fik noget af sit første Arbejde.

September Maaned gled. Vi havde faaet en Regering, og — naturligvis — samtidig en Opposition. Aldrig er maaske Regeringshandlingene blevet saa kritisk betragtede, som Tilfældet var i denne første Periode. Var Inspektionen saa heldig at træffe en Ordning, som af Polyteknikerne blev erkendt at være ganske praktisk, saa var det slemt, naar en Mediciner kom og paaviste, at den absolut ikke var hygiejnisk; værre blev det, naar en Kunstner erklærede, at det ikke var til

Den første Inspektion.

at holde ud at se paa, og rent galt endte det, naar en af Damerne resigneret tilkendegav, at man maatte jo finde sig i det, naar Flertallet af Alumnerne bestod af Mandfolk. Til disse Vanskeligheder kom, at Inspektør og Inspektion hurtig kom til at staa overfor hinanden som et Par side-

Generalforsamling. Der opponeres.

ordnede Autoriteter, — uden afstukne Grænser for hvers Magtomraade, hver med sine Tilhængere og sin Opposition. Hvilket herligt Stof til Partidannelse, lidenskabelig Agitation og stormende Generalforsamlinger. Dog, Sep-

tember forløb roligt, men saa kom Oktober, og i den gik Bølgerne højt.

Det begyndte festligt. Direktør *Hagemann* havde skrevet til os i Slutningen af September og indbudt os alle — hver med en Veninde, Damerne

med en Ven — til Indvielsesfest d. 3. Oktober. Til denne Fest var endvidere indbudt Kollegiets Bestyrelse og dem, som havde haft med Kollegiets

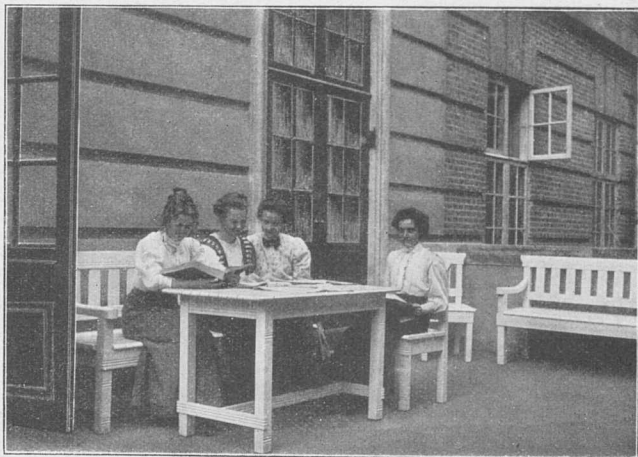

Fra Damegangen.

Opførelse at gøre. Direktør *Hagemann* talte, og Inspektionens Formand talte, og vi raabte Hurra for det unge Kollegium. Sange, skabte af vore egne poetiske Gemytter, blev afsunget til Toner, frembragte af vore egne musikalske Elementer, og senere gik Dansen i Fest-Salen, — for første Gang. — Den 5. Oktober brød den ulmende

politiske Strid ud i Flamme i Form af et Sammenstød mellem Inspektør og Inspektion. Oppositionen besluttede at fiske i rørt Vand og lave Statskup øjeblikkelig, og sent om Aftenen drog Agitatorer rundt til Vælgerfolket og forkyndte, at Øjeblikket til at styrte Inspektionen var kommet, og at et Møde med dette Formaal for Øje blev afholdt i et Værelse paa 1. Sal.

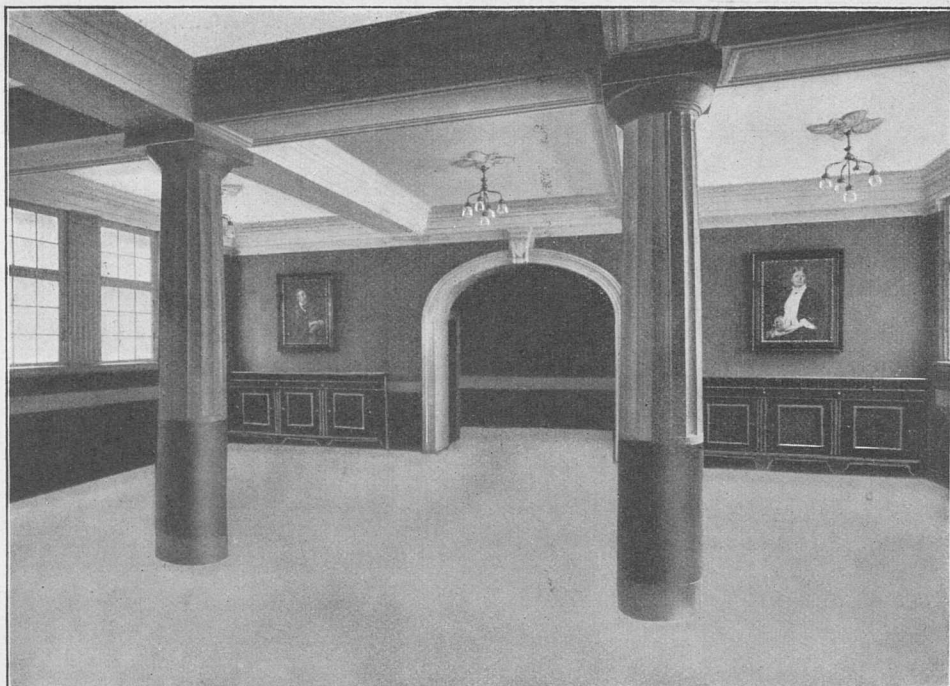
Formanden var gaaet i Seng, men blev vækket ved Midnatstide for at blive hentet ned til Mødet og blive krævet til Regnskab for sin Embedsførelse. Da der imidlertid var kommet adskillige Inspektions-Tilhængere til Stede, opnaede man intet Resultat, men fik dog aftvunget Formanden Løfte om, at der skulde afholdes Generalforsamling

Paa Altanen.

næste Aften. Om Morgenen tog Inspektionen dette Løfte tilbage, og om Aftenen samledes man til et harmfuldt Protestmøde, hvor Inspektionen blev angrebet, fordi den havde sveget sit Løfte. Det var bevægede Tider at

leve i, men Inspektionen red Stormen af, og saa kom d. 7. Oktober, hvor Bestyrelse, Inspektør og Inspektion holdt Fællesmøde. Fra denne Dag regner vi Selvstyret; det blev nemlig her bestemt, at Inspektionen skulde have den egentlige Ledelse af de indre Forhold paa Kollegiet, og Inspektøren kun have med den økonomiske Drift at gøre. Endvidere blev det besluttet at faa udarbejdet en Instruks for Kollegiet, og det blev overladt til Alumnerne selv at udarbejde Forslag til en saadan og forelægge den for Bestyrelsen. Følgen heraf var, at Kollegiet i

Festsalen.

den nærmest paafølgende Tid blev oversvømmet med Instruks-Forslag. Først fremlagde Inspektionen et Forslag i Dagligstuen, Oppositionen stempede det straks som ganske umuligt og udarbejdede et nyt, der i alle Punkter adskille sig fra det første. Saa stod Striden om disse to, indtil det tredje Forslag kom, det var undertegnet af otte Alumner og samlede sammen paa det bedste i de to andre Forslag. Alle disse Forslag blev maskinskrevne eller hektograferede i mange Eksemplarer og uddelt ligesom Flyveskrifter. Der taltes kun om Instrukser, og det var nødvendigt at kunne dem udenad for at klare sig i Debatten. Der indvarsledes til Generalforsamling d. 14. Oktober, hvor det gik hedt til i flere Timer med det

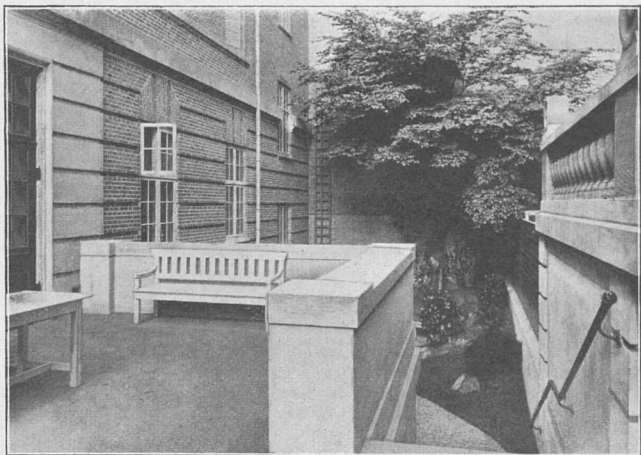
Resultat, at der nedsattes et Udvalg paa 4 Alumner til at udarbejde et nyt Forslag paa Grundlag af de tre andre. Medens dette Udvalg arbejdede, fremkom et nyt, anonymt Forslag. Men nu var Reaktionen indtraadt. Sy-

Udsigt fra Kollegiet.

net af en Instruks vakte næsten Afsky; det sidste Forslag udmærkede sig tilmed ved en enorm Længde og ved at indeholde Henvisninger til forskellige Lærebøger i Lovgivning; ingen kunde holde dette ud. Den 23. Okto-

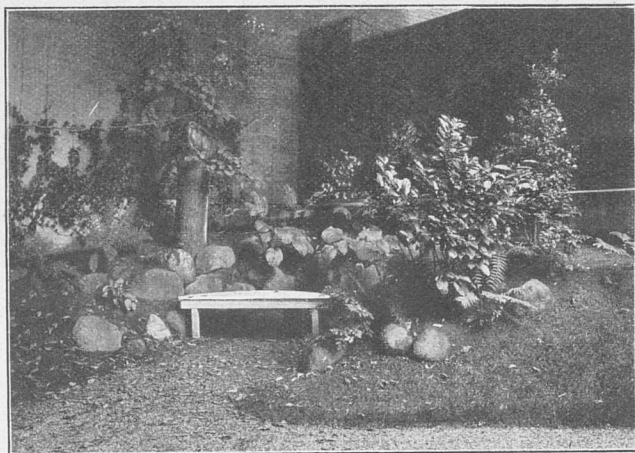
ber blev der igen holdt Generalforsamling for at faa vedtaget det Udkast, som Udvalget imidlertid var blevet færdig med. Stemningen var mat imod, hvad den tidligere havde været, og adskillige udeblev helt. Forslaget gik glat igennem og blev kort efter forelagt og sanktioneret af Bestyrelsen. — Imidlertid begyndte der at blive Røre i Anledning af, at Inspektionens Funktions-tid var ved at udløbe; Inspektionen var nemlig kun blevet valgt for et Tidsrum af 2 Maaneder under Henvisning

Fra Kollegiets Gaard.

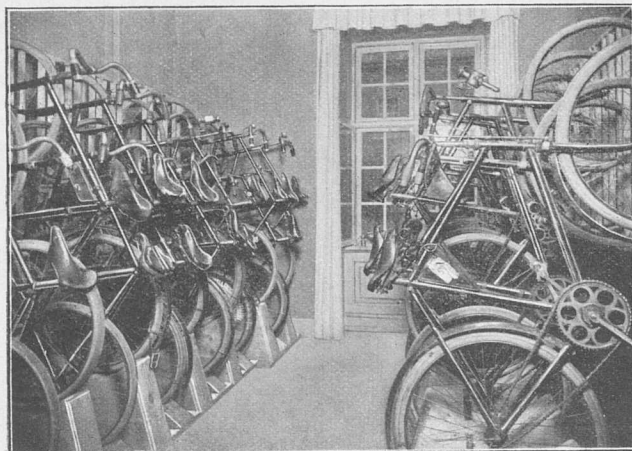
til det ringe Bekendtskab, man havde til hverandre, da det første Inspektionsvalg fandt Sted. Der indkaldtes til Generalforsamling d. 2. November med det vigtige Punkt paa Dagsordenen: »Valg af ny Inspektion«. Denne

Generalforsamling blev den mest bevægede af dem alle. Den er mest mærkelig ved det skarpe Skel, som den satte i det indre Liv paa Kollegiet, det var, som om Lidenskaberne kulminerede ved denne Generalforsamling og samtidig afgik ved en brat og voldsom Død, hvoraf de ikke senere er vakt til Live. Alle Stridsspørgsmaal hører til Tiden før, ikke et eneste har brudt den Fredelighed, der har hersket efter denne Generalforsamling. Der var opstillet to nye Inspektions-Lister, og man var ikke ganske klar over, om den fungerende Inspektions Med-

Et Hjørne i Kollegiehaven.

lemmer vilde trække sig frivillig tilbage. Dette skete imidlertid, og derefter stod Striden mellem de to nye Lister. De fremmeligste Talere rykkede i Marken med Argumenter for og imod de jenkelt Kandidater,

Cyclestalden.

hvis gode og daarlige Egenskaber sikkert aldrig før er blevet saa skarpt belyste. Midt i Kampens Hede rykkede Damerne frem og rettede et kraftigt Angreb paa en af Kandidaterne, hvis reaktionære Meninger om Kvindens Stilling i Samfundet var kommet dem for Øre og havde vakt deres dybeste Uvilje. Damerne's Lod i Vægtskaalen

var næppe uden Betydning for Udfaldet, og i hvert Fald var det rart for den sejrende Listes Tilhængere at have Damerne paa deres Side, da Dagsordenen var udtømt, det slagne Parti udvandet, og Sejersfølelsen opløst i

en lystig Runddans paa Initiativ af vore egne Musikantere. Paa denne Maade endte den voldsomme Indenrigs-Politik, der kendetegnede de to første Maaneder af Kollegiets Tilværelse, og som har været uden Sidestykke siden.

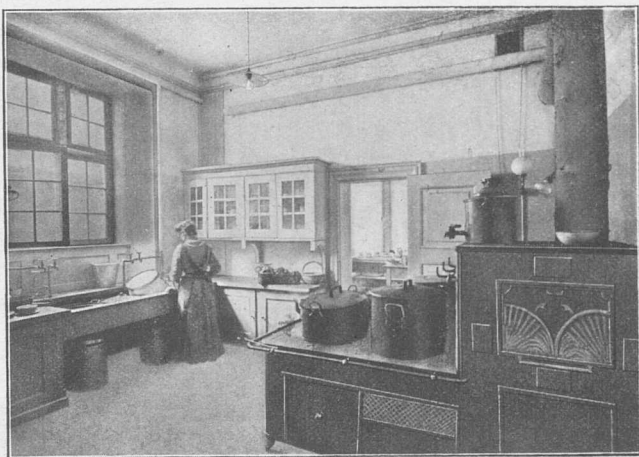
Kollegiets Økonoma.

Efterhaanden som nu Tiden videre forløb, skulde det vise sig, hvorledes Livet formede sig paa G. A. Hagemanns Kollegium, naar der var indtraadt stationære Tilstande. Det viste sig, at Interessen for Regerings-Foranstaltninger tabte sig ganske,

og Inspektionen fik saa frie Hænder, den kunde ønske sig. Der har i det sidste Aar kun været afholdt een ekstraordinær Generalforsamling, den drejede sig om Avis-spørgsmaalet, formaaede næppe at samle Halvdelen af Alumnerne og forløb uhyre fredeligt. Et uudtømmeligt Stof til Meningsudvekslinger haves jo til daglig i

Studierne, selv det mest specielle Emne er det ikke vanskeligt at faa debatteret, og falder Talen paa mere alment menneskelige Ting, faar man en Forestilling om, hvorledes de forskellige Studier præger deres Dyrkere, eller

— En af den nye Inspektions første Opgaver var at afholde Mortensfest d. 10. Nov., den formede sig som en Forligsfest i stor Stil; de nylig overstandne Begivenheder afgav et righoldigt Stof til Revu-Sange for Kollegie-Poeterne, og baade Gaasen og den efterfølgende Punch viste sig velskikkede til Enighedens Oprettelse og Fredens Bevarelse.

Interiør fra Køkkenet.

maaske rettere, hvorledes de forskellige Studier er valgt i Overensstemmelse med deres Dyrkeres personlige Smag og Tilbøjeligheder. Med Kunstnere og Polyteknikere som Ydergrupper og forskellige Mellemløberer kan der fremføres saa overraskende forskellige Synspunkter, at det nok kan tage Vejret fra den, der har vænnet sig for stærkt til at se Sagerne kun fra sin egen Side.

En Indretning, der har vakt stor Tilfredsstillelse og er blevet meget benyttet, er Værkstedet i Kollegiets øverste

Etage. Der findes her Redskaber og Arbejdsmaskiner med elektrisk Drift, til Benyttelse af Smede, Drejere, Snedkere, Bogbindere o. fl., overhovedet

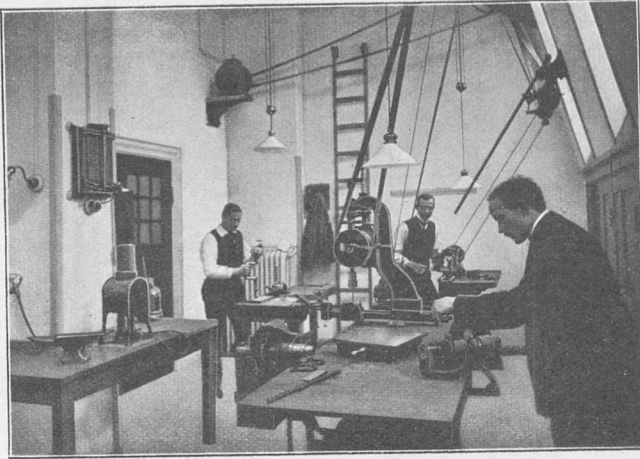
I Køkkenet efter overstaet Middag.

Atelier.

kan de fleste Arter af praktisk Arbejde udføres her; ca. to Tredjedele af Alumnerne bestaar af Polyteknikere, og adskillige af dem har en Del Værksteduddannelse og en deraf følgende haandværksmæssig Færdighed, som de

er i Stand til at meddele videre. Navnlig Bogindbinding og Indramning af Billeder er blevet stærkt dyrket; i Vinterens Løb kom en faglært Bogbinder 3 Aftener om Ugen og gav Undervisning, og næsten alle Alumnerne fik

I ledig Stund paa Værkstedet.

Kunsten lært. En Fornøjelse ved Benyttelsen af Værktøjet paa dette Værksted fremfor paa »rigtige« Værksteder er den udmærkede Stand, hvori det altid befinder sig, efter at det er lykkedes at indprente, at saadan Benyttelse, der har Overlast til Følge, er et ubedrageligt Kendetegn paa Uduelighed i Faget.

I Vinterens Løb har adskillige festlige Sammenkomster bragt Afveksling ind mellem de daglige Studeringer. D. 12. December havde vi Koncert under velvillig Medvirkning af Musikere fra forskellige Alumners Bekendtskabskreds, og derefter Bal under lige saa velvillig Medvirkning af vore unge, indbudte Damer. Selve Juleaften formede sig som en stemningsfuld Fest for de hjemmenværende Alumner under Direktør *Hagemanns* Nærværelse. D. 28. Januar holdt en af Alumnerne Foredrag om en Rejse, han havde foretaget i Grønland, under Fremvisning af en Mængde Lysbilleder derfra. D. 27. Februar var der Karneval under usædvanlig festlige Rammer. Alle Kollegiets Spasmagere var i Ilden, som Skuespillere under Fremførelse af en original Revu over Vinterens Begivenheder, eller som Ophavsmænd til Prologer, Sange, Karikaturer, Neurruppinere m. m. D. 20. Marts

Ved Kaffen efter Middagen.

sørgede Direktør *Hagemann* for musikalsk Underholdning (Frkn. *Ellen Beck* og *Johanne Stockmarr*). D. 3. April holdt Dr. *Mollesen* Foredrag med efterfølgende frit Ordskefte. D. 11. April var Alumnerne i Besøg hos Direktør *Hagemann* paa Borupgaard. D. 27. April besøgte vi Københavns nye Telefon-Central efter Invitation af Telefondirektør *Johannsen*. D. 1. Maj var der Oplæsning af Prof. *Vilh. Andersen* med paafølgende Bal. Al denne Festlighed under Medvirkning af vor udmærkede Økonoma, som véd, at man ikke kan leve alene af at danse, og af Direktør *Hagemann*, som véd, at Pengepungen er et ømt Sted hos den studerende Ungdom.

Næppe noget andet Sted er Betingelserne for Tilvejebringelsen af den rette Feststemning saa brillante som paa Kollegiet. Der er ikke Fest i et enkelt Lokale, men i hele Huset, og alle kender hverandre. — Træt af at danse vandrer man maaske hen ad en af de lange Salsgange og lytter til det summende Kor af Stemmer, der lyder gennem Dørene hist og her. Og har man saa ikke dæmpet sine Fodtrin tilstrækkelig, saa hænder det, at en Dør rives op, man trækkes ind og faar stukket et Glas i Haanden, lige tidsnok til at være med til den Skaal, hvis Adresse man ikke kender. Man

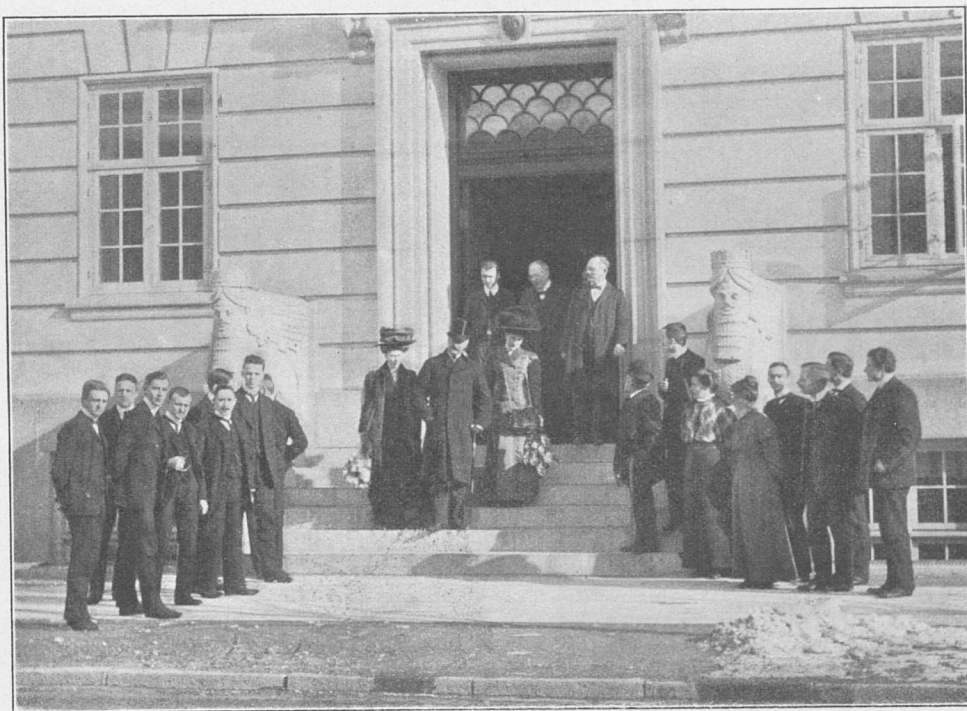
hører, hvorledes En holder en lille speech, en anden giver et Viseforedrag til bedste, og saa pludselig faar maaske Damerne Uro i Blodet, — det er de indledende Toner til Les lanciers, der lyder op fra Dybet, og over Hals og Hoved gaar det igen ned i Festsalen.

Naar Maj Maaned holder sit Indtog, er den Del af Livet paa Kollegiet, hvori Festsalen spiller en Rolle, udspillet. Vi havde d. 28. April haft vor halv-aarlige ordinære Generalforsamling, hvor der intet skete af Interesse udover, at Inspektionen blev genvalgt. D. 16. Maj, Direktør *Hagemanns* Fødselsdag, fejredes ved en Skovtur med Middag paa Skodsborg. Ved saadanne Udflugter

En lille Underholdning efter Middagen.

fordeles Arbejdet paa den Maade, at vi selv arrangerer dem, og Direktør *Hagemann* betaler dem. Iøvrigt forløber Sommerhalvaaret meget stilfærdigt paa Kollegiet; i Juli og August er der næsten tomt, saa godt som alle Alumnerne er jo fra Provinserne og tilbringer Sommerferien i deres Hjem. Naar til Gengæld Alumnernes Forældre og andre Paarørende kommer paa Besøg i Hovedstaden, saa véd de, at der staar et hyggeligt Gæsteværelse paa G. A. Hagemanns Kollegium parat til at modtage dem; næsten alle

Fint Besøg.

Alumnerne har haft Familie boende her i kortere Tid i det forløbne Aar. Overhovedet har vi en hyggelig Følelse af, at ogsaa Besøgende finder, at der er rart at være paa Kollegiet. Vi er saa fordringsfulde at tro, at der i Retning af Gæstfrihed intet kan bebrejdes os, og vi forlanger til Gengæld kun et Navn i vor Gæsteprotokol. Og hvis vi virkelig har Ret til at betragte os selv som en stor Familie og de Besøgende som vore fælles Gæster, saa har vi ogsaa alle noget at gøre os til af, naar vi fremviser vor Protokol, — her er et imponerende Antal Navne, her savnes ikke de højeste og allerhøjeste Haandskrifter, og vor Bekendtskabskreds gaar langt uden for Kongerigets Grænser.

Af de 50 Alumner, der flyttede ind, da Kollegiet blev taget i Brug, er 6 flyttede, 3 som Følge af deres Studiers Tilendebriugelse, og 3 paa Grund af forandrede Familieforhold. Navnene paa alle Alumner, der har haft Bolig paa Kollegiet i Aarets Løb, vil man finde i efterfølgende Fortegnelse.

A. H.

En Alumne som »Gaardmand«.

FUNDATS

FOR

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM.

(Med Tilføjelse og Ændring af 25. Juli 1907 og 7. Oktober 1908.)

1. Legatets Navn er »G. A. Hagemanns Kollegium«.

2. Til »G. A. Hagemanns Kollegium« er henlagt Ejendommen Matr. Nr. 857, Østervold Kvarter, beliggende i Kristianiagade samt en Kapital paa 100,000 Kr.

Hvad der af Kapitalen ikke maatte medgaa til Kollegiets Montering, bevares som rørlig Kapital. I Ejendommen maa der ingen Sinde optages nogen Prioritet. Den rørlige Kapital skal altid være anbragt efter Reglerne for Anbringelse af umyndiges Midler.

Kapitalen skal stedse bevares urørt, medens der med dens Renter bliver at forholde som nævnt nedenfor under 4.

3. Kollegiet anvendes til Bolig for unge Mænd og Kvinder, der studerer Ingeniørvidenskab ved den polytekniske Lærestalt i Kjøbenhavn, eller studerer ved Kjøbenhavns Universitet eller søger deres Uddannelse ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Kunstakademiet eller Musikkonservatoriet. Den polytekniske Lærestalts Lærerraad er dog berettiget til, hvis der findes særligt kvalificerede Personer udenfor ovennævnte Kategorier, da at lade saadanne komme i Betragtning.

Valget mellem dem, der kan komme i Betragtning, skal almindeligvis træffes under Hensyn til de paagældendes Vidnesbyrd, Flid, Begavelse og Trang. To Trediedele af Pladserne forbeholdes studerende ved den polytekniske Lærestalt, medens Resten besættes efter Legatbestyrelsens nærmere Bestemmelse. Ingen kan bo i Kollegiet længere end 5 Aar i alt. Bekendtgørelse om ledige Pladser sker efter Legatbestyrelsens nærmere Bestemmelse. For Opholdet i Kollegiet betales en af Legatbestyrelsen fastsat, maanedlig moderat Lejeafgift.

4. Med Kollegiets Indtægter, der bestaar i
- a) Renten af den rørlige Kapital,
 - b) den af Beboerne betalte Husleje,
 - c) tilbagebetalte Studielaan (se herom nedenfor),

forholdes der paa følgende Maade:

Først udredes alle Udgifter til Kollegiets Drift, saasom eventuelle Skatter af Ejendommen, Udgifterne til Vedligeholdelse og Assurance af Kollegiets Bygninger og Inventar og de til Lønning af det tjenende Personale fornødne Beløb.

Dernæst henlægges et efter Bestyrelsens Skøn passende Beløb til en Reservefond, der efter Bestyrelsens Bestemmelse kan anvendes til Kollegiets Udvidelse, og hvis Kapital anbringes efter Reglerne for umyndiges Midlers Anbringelse, medens Renterne henlægges til Reservefondens Kapital.

Hvad derefter maatte blive tilovers, anvendes til kontante Studielaan til Personer af de under 3 nævnte Kategorier. Ogsaa Beboerne af Kollegiet kan faa Andel i disse Laan. For Laanets paalydende Beløb skal Modtageren udstede et Bevis til Legatet, hvori han lover, naar hans økonomiske Kaar maatte tillade det, at tilbagebetale Laanet.

Det skyldige Beløb forrentes ikke. Den Udstederen paahvilende Forpligtelse skal ikke være af retslig Natur, hvorfor Gælden ingen Sinde skal kunne inddrives ved Domstolene eller anmeldes i Udstedernes Døds- eller Fallitbo; men det skal være Udstederen en Æressag ved Indbetaling af det paagældende Beløb at bidrage sit til Kollegiets Udvikling og kommende Studieslægters Underhold.

Bestyrelsen bør aarlig minde Skyldnere, der ikke betaler, efter at 5 Aar er gaaede siden Laanets Modtagelse, om deres Gæld til dette. Dog skal saadan Mindelse ikke tilgaa saadanne Skyldnere, om hvilke man med Vished véd, at de ikke er i Stand til at betale.

Skulde den Forudsætning, hvorpaa denne Post er bygget, briste, skal Legatbestyrelsen søge Posten ændret saaledes, at Studielaanene kan inddrives.

5. Tilsynet med Kollegiets Beboere føres af en af og blandt Beboerne valgt Inspektion paa ikke under tre Medlemmer, der selv vælger sin Formand. Denne Inspektion paaser Overholdelsen af den daglige Orden i Overensstemmelse med den af Legatets Bestyrelse til enhver Tid udarbejdede Instruks, hvis Hovedbestemmelse skal gaa ud paa, at alle Beboerne har at opføre sig som Gentlemen og Ladies. Instruksen skal tillige indeholde Regler om, hvor mange Medlemmer Inspektionen til enhver Tid skal bestaa af, og for hvor lang Tid dens enkelte Medlemmer vælges. Brud paa Instruksen kan medføre Udelukkelse. En saadan kan dog kun ske efter

Kollegieinspektionens og Legatbestyrelsens Indstilling, naar denne tiltrædes af Lærerraadet ved den polytekniske Læreanstalt.

6. Bestyrelsen for Legatet bestaar af Direktøren for den polytekniske Læreanstalt, Læreanstaltens Inspektør og tre af Anstaltens Lærerraad valgte Medlemmer, af hvilke mindst en, der ikke er Lærer, og om muligt en, der er Descendent af G. A. Hagemann. Af disse tre sidste fratræder hvert Aar et Medlem, der kan genvælges. Ved det første Valg er de enkelte Medlemmers Funktionstid bestemt. Skulde Stillingen som Direktør for Højskolen eller som Inspektør for samme blive ophævet, skal Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet afgøre, hvem der, som beklædende en til den ophævede nærmest svarende Stilling, skal indtræde i Bestyrelsen i henholdsvis Direktørens og Inspektørens Sted. Udadtill navnlig ogsaa i Forhold til Panteregistret, kan 4 Medlemmer af Bestyrelsen forbinde Legatet.

Bestyrelsen er ulønnet, men kan om fornødent antage lønnet Medhjælp i eller udenfor sin Midte. Bestemmelse om Legatets Fordeling (altsaa Bortgivelse af Boligerne i Kollegiet og Uddeling af Portioner af Studielaan) tages af Lærerraadet for den polytekniske Læreanstalt efter Indstilling af Legatets Bestyrelse. Bestyrelsen aflægger aarligt Regnskab for Legatet til oftnævnte Lærerraad. Regnskabet revideres af en af Lærerraadet valgt fast Revisor, hvorefter det af Lærerraadet indsendes til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til Decision. Raadet indstiller derefter Regnskabet til Godkendelse af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Bestyrelsen skal føre en Protokol, hvori indføres nærværende Fundats samt alt Legatet vedrørende, saa som Bestyrelsens Sammensætning til enhver Tid, Instruksen for Kollegiet, Uddelingen af Legatet, dettes aarlige Regnskaber m. v.

7. Legatets Aktiver skal altid saavidt gørligt være noterede paa Legatets Navn og forsynes med Prohibitivpaategning af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

8. G. A. Hagemann har forbeholdt sig at gøre de Tilføjelser til eller Forandringer i denne Fundats, som han maatte ønske. Efter hans Død kan Tillæg til Fundatsen og Forandringer i denne ske efter Indstilling af Lærerraadet for den polytekniske Læreanstalt med Samtykke af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Det er Fundators Haab, at Tillæg og Ændringer maa ske, saa ofte Tidens Krav maatte medføre Ønskeligheden heraf, saa at Legatet kan tjene til at hjælpe Ungdommen frem ad de Veje, som til enhver Tid maa anses heldige.

Kjøbenhavn, den 30te Juni 1907.

MATHILDE HAGEMANN.

G. A. HAGEMANN.

FUNDATS

FOR

LÆGE, FRØKEN N. M. NIELSENS LEGAT UNDER »G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM«.

(Med Tilføjelse af 28. Septbr. 1908.)

1.

Det ovennævnte Legat er stiftet af undertegnede Frøken *N. M. Nielsen*, praktiserende Læge i København.

2.

Dets Formue bestaar af 50,000 Kr. 4 $\frac{0}{10}$ Østifternes Kreditforenings Obligationer, der ere noterede paa Legatets Navn og overleverede Bestyrelsen for »G. A. Hagemanns Kollegium«.

3.

Saalænge jeg er i Live, forbeholder jeg mig Rentenydelsen af Kapitalen. Efter min Død tilfalder de aarlige Renter mine efternævnte 5 Søsterdøtre, nemlig:

1. Frøken *Sofie Andersen*, Bogbindermester, Skindergade 22 i København,
2. Frøken *Astrid Andersen*, Sygeplejerske paa Kommunehospitalet i København,
3. Fru *Valborg Andersen*, født *Andersen*, i Ægteskab med Bogbindermester *Andersen* i Svendborg,
4. Frøken *Kaja Andersen*, Sygeplejerske paa Frederiksberg Hospital,
5. Frøken *Laura Andersen* af Svendborg

med en Femtedel til hver af dem for deres Livstid. Efterhaanden som Rentenydskerne afgaar ved Døden, tilfalder den Paagældendes Renteportion Kollegiet til Anvendelse overensstemmende med efterfølgende § 4.

4.

Legatet forvaltes af Bestyrelsen for »G. A. Hagemanns Kollegium« efter ganske de samme Regler, som gælder for dettes rørlige Kapital, og saaledes som disse indeholdes i den for Kollegiet oprettede Fundats med de Forandringer, denne senere maatte undergaa, dog med den Afvigelse, at Legatkapitalens Renter, naar de efterhaanden overgaar til Kollegiet, kun kan anvendes til kvindelige medicinske Studerende, eller, hvis saadanne kvalificerede Ansøgere ikke forefindes i tilstrækkeligt Antal, da tillige til Kvinder, som studerer dermed beslægtede Videnskaber, og saaledes at Kollegiets Bestyrelse ikke skal være forpligtet til at uddele de aarlige Renter med deres fulde Beløb, men skal have Ret til efter sit Skøn at henlægge passende Dele af samme til et Reservefond.

5.

Jeg forbeholder mig Ret til at foretage de Ændringer i eller Tilføjelser til nærværende Fundats, som jeg maatte anse ønskelige til Fremme af det ved Legatet tilsigtede Formaal. Dog kan Forandringer i og Tilføjelser til Fundatsen kun ske ved kgl. Konfirmation.

Kjøbenhavn, den 11. Juni 1908.

NIELSINE MATHILDE NIELSEN.

INSTRUKS

FOR

G. A. HAGEMANN'S KOLLEGIUM.

1.

Alle Beboere har at opføre sig som Gentlemen og Ladies.

2.

Enhver Beboer skal bidrage sit til, at Kollegiets Drift bliver saa økonomisk som muligt.

3.

Af Kollegiets Beboere vælges en Inspektion, bestaaende af 3 Medlemmer. Endvidere vælges 2 Suppleanter.

4.

Kollegiets økonomiske Drift forestaas af en af Kollegiebestyrelsen valgt Inspektør.

5.

Inspektionen varetager den øvrige Ledelse af Kollegiet og paaser Opretholdelsen af den daglige Orden samt den forsvarlige Benyttelse og Rengøring saavel af Fælleslokalerne som af Enkeltværelser. Inspektionen er berettiget til at paatale Uorden og andre Forhold vedrørende Kollegiets indvortes Liv.

Finder Beboerne en saadan Paatale uberettiget, kan Sagen saavel af Inspektionen som af Beboerne indankes for en Generalforsamling, der indkaldes efter nedenstaaende Regler, eller for Kollegiebestyrelsen gennem Inspektøren.

6.

Med Hensyn til Afbenyttelse af Fælleslokaler, Bade, Værksted o. s. v. har enhver at rette sig efter de Regler, som Inspektionen om fornødent

maatte foreskrive, eventuelt efter Samraad med Kollegiebestyrelsen. Festsalen kan med Inspektionens Samtykke, og efter at Inspektøren er underrettet derom, overlades til Beboernes Benyttelse.

7.

Der afholdes aarligt 2 ordinære Generalforsamlinger, en i sidste Halvdel af April og en i sidste Halvdel af Oktober, hvor Valg af Inspektion og Revisor foretages. Forhandlingen ved Generalforsamlingen ledes af en Dirigent. Den ny Inspektion træder i Funktion 1. Maj og 1. November.

8.

I særlige Tilfælde kan Inspektionen afsættes paa en ekstraordinær Generalforsamling, naar mindst $\frac{3}{5}$ af samtlige Beboere stemmer derfor; dog kan Inspektionen kun fratæde i Utide med Bestyrelsens Samtykke.

9.

Valg af Inspektion og Suppleanter foregaar skriftligt. Valg af Dirigent ved Generalforsamlingen og af Revisor foregaar ved Haandsoprækning. Andre Afstemninger foregaar ligeledes ved Haandsoprækning, med mindre 10 af de tilstedeværende eller Dirigenten fordrer skriftlig Afstemning.

10.

De ordinære Generalforsamlinger indkaldes af Inspektionen ved Opslag med mindst 8 Dages Varsel. Dagsordenen bekendtgøres samtidigt. Forslag til Emner, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, kan af enhver af Beboerne forlanges optaget paa Dagsordenen efter skriftlig Henvendelse til Inspektionen inden 3 Dage efter Generalforsamlingens Indvarsling.

11.

Ekstraordinære Generalforsamlinger kan til enhver Tid og skal, naar mindst 15 Beboere indgiver skriftlig Begæring derom, indkaldes af Inspektionen med mindst 3 Dages Varsel. Dagsordenen bekendtgøres samtidigt. Forslag til Emner, der ønskes behandlede, maa indsendes mindst 24 Timer før Mødet.

12.

Resultaterne af Generalforsamlingerne optages i en dertil bestemt Protokol, som føres af en af Suppleanterne, der efter Generalforsamlingens Slutning sammen med Dirigenten underskriver det tilførte. Senest 2 Dage efter Generalforsamlingen bekendtgøres Udfaldet ved Opslag.

13.

Kun Beboere har Adgang til Generalforsamlingerne; Udøvelse af Stemmeret kan kun ske ved personlig Nærværelse.

14.

Inspektionen vælger selv sin Formand. Dog kan paa Forlangende af et af Inspektionens Medlemmer de to Suppleanter tilkaldes for at deltage i Valget.

15.

Inspektionen skal til enhver Tid holde Beboerne underrettede om alt af almen Interesse vedrørende Kollegiet. Desuden paahviler det Inspektionen at sørge for Afholdelsen af Foredrag, Aftenunderholdninger og lignende, samt Anskaffelsen af Blade og Tidsskrifter. Inspektionen kan ved festlige Lejligheder o. lign. nedsætte et Udvalg.

Til Repræsentationsudgifter for Inspektionen erlægges enhver Beboer et nærmere fastsat Beløb; Beboere, der ønsker at være med til fælles Bladhold, tegner sig paa en fremlagt Liste forud for hver ordinær Generalforsamling, paa hvilken det maanedlige Kontingent for det kommende Halvaar fastsættes. Udgifterne ved Foredrag, Aftenunderholdninger og Fester afholdes af Deltagerne.

16.

Paa de ordinære Generalforsamlinger aflægges Inspektionen Beretning for det forløbne Halvaar. Ligeledes aflægges her Regnskab for de Udgifter og Indtægter, som Inspektionen maatte have haft.

17.

Regnskabet skal desuden være fremlagt og underskrevet af en Revisor.

18.

Forslag til Ændringer i eller Tilføjelser til Instruksen kan kun fremføres, naar et Flertal af $\frac{2}{3}$ af samtlige Beboere stemmer derfor.

Anm.: Ved Beboere forstaas kun Alumner.

November 1908.

Bestyrelsen for G. A. Hagemanns Kollegium.

G. A. Hagemann.

E. P. Bonnesen.

Julius Petersen.

M. C. Harding.

C. F. Jarl.

Forslaget til denne Instruks er af Kollegiets Beboere vedtaget paa en ekstraordinær Generalforsamling den 23. Oktober 1908.

E. Rokkjær,
Generalforsamlingens Dirigent.

Knud Carstensen,
Generalforsamlingens Sekretær.

TILLÆG TIL INSTRUKSEN
FOR
G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM.
(Udsendt i Februar 1909.)

Spar paa Varme og Lys. Hvad der spares for Kollegiet i Driftsudgifter og Reparationer, benyttes til Studielaan.

Hold Varmeapparatet lukket, naar Vinduet er aabent eller ingen hjemme.

Hold i Almindelighed den øverste Luftventil lukket. Aabn den kun, naar Værelset trænger til Udluftning og da kun et Kvarter.

Aabn aldrig et Vindue uden Stormkrog.

Behandl de elektriske Lamper med Varsomhed. Bind ikke Loftslampen hen til Siden med Snore. Gaar Loftslampen trangt, da riv ikke i den, men find Aarsagen og ret den. Kun den ene Lampe maa brænde.

Kom aldrig noget i Vasken, der kan forstoppe denne eller ødelægge Rørene.

Forlad altid Værelset i god Orden. Lad aldrig Vand staa i Vandfadet, Sengen være uredt eller Tøj og Støvler ligge fremme.

Forlang ikke Servering paa Værelset uden tvingende Grunde.

Behandl Betjeningen høfligt. Forlang ingen Urimeligheder, men Orden og Renlighed.

Anmeld alle Brud eller Fejl hurtigst muligt.

REGNSKAB

FOR

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM.

1. September 1908—31. August 1909.

<i>Indtægter.</i>	Kr. Ø.	<i>Udgifter.</i>	Kr. Ø.	Kr. pr. Alumne pr. Maaned
Renter af Studielaaenefonden	4.000.00	Bygningsudgifter	29.70	0.05
Tilskud fra G. A. Hagemann	6.000.00	Kul.	3.415.57	5.69
Alumnernes Ydelser til Kollegiets Drift	12.060.00	Varmeapparatets Vedligeholdelse	—	—
Afgift til Kollegiet af Ikke-Alumner . .	165.00	Inventaranskaffelse	105.79	0.18
Tilbagebetalt Studielaan	180.00	Inventariets Vedligeholdelse . .	234.28	0.39
		Belysning	2.085.96	3.48
		Skatter og Afgifter	801.53	1.33
		Betjening	2.181.10	3.63
		Kost til Betjening.	1.200.00	2.00
		Vask og Rengøring	741.60	1.23
		Diverse	509.65	0.85
		Studielaan	9.664.00	—
		Kassebeholdning d. 31. Aug. 1909	1.435.82	—
			22.405.00	18.83
	22.405.00			

Status.

	Kr. Ø.
Kollegiebygningen med faste Installationer	343.307.71
Inventar	Kr. 47.551.34
Afskrevet med 5 %	÷ - 2.377.57
	45.173.77
Studielaan indtil 1908	Kr. 9.583.50
— 1908—09	- 9.664.00
Tilbagebetalte Studielaan	÷ - 180.00
	19.067.50
Kapital i Kreditforeningen	100.000.00
Kassebeholdningen d. 31. Aug. 1909	1,435.82
Til Reservefonden henlægges et tilbagebetalt Studie- laan før 1908	680.00
	509.664.80

AARSSKRIFT

FRA

G. A. HAGEMANNS
KOLLEGIUM

1909—1910

KØBENHAVN

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & Co. (M. A. HANNOVER)

1910

INDHOLD.

Bestyrelse og Inspektioner m. m.	3
Dir. G. A. Hagemann: Det svundne Aar	5
»taon«: Opsang	8
Janus Thomsen: Betragtninger over den danske Studentertype som den findes paa G. A. Hagemanns Kollegium	10
Ella Faber: Musik til »Natten er saa stille«	13
Fr. Helweg: Narsak	13
Ella Hauch: Flisemaleren	16
Sven Risom: Dagligstuens Billeder	17
X.: Den hvide Blomst	21
Elith Matzen: Blyantstegning	22
Svend Hoffmeyer: Af en beskeden sjæls historie	22
Janus Thomsen: Skyer (Digt)	28
Svend Hoffmeyer: Tunge Tanker	29
Elith Matzen: Blyantstegning	30
Hm.: Aarets begivenheder	30
Fortegnelse over Alumnerne	35
Meddelelse om en Forøgelse af Kollegiets Kapital og Reservefond .	36
Fundats for Mathilde Hagemanns Festlegat	37
Fundats for Mathilde Hagemanns Pensionslegat	39
Andre Meddelelser	40
Regnskaber	41

Omslaget tegnet af *Janus Thomsen*.

AARSSKRIFTETS REDAKTION:

Stud. mag. *Ella Hauch*. Stud. med. *Svend Hoffmeyer*.

Stud. polyt. *Janus Thomsen*.

BESTYRELSE:

DIREKTØR G. A. HAGEMANN. INSPEKTØR M. C. HARDING.
(I Henhold til Kollegiefundatsen § 6.)

PROFESSOR, DR. PHIL. JULIUS PETERSEN.

DIREKTØR C. F. JARL.

PROFESSOR E. P. BONNESEN.

(Valgte af den polytekniske Anstalts Lærerraad i Henhold til samme Paragraf.)

KOLLEGIEINSPEKTRICE:

Frøken L. PAULI.

INSPEKTIONER VALGTE AF ALUMNERNE:

Indtil $^{31}/_{10}$ 1909:

Stud. polyt. K. CARSTENSEN.

Stud. polyt. A. H. HANSEN.

Arkitekt S. RISOM.

Suppleanter:

Stud. med. O. E. HOLM.

Stud. polyt. C. U. SIMONSEN.

$^{1}/_{11}$ 1909— $^{30}/_{4}$ 1910:

Stud. med. O. E. HOLM.

Stud. polyt. E. J. LYGBECK.

Stud. polyt. O. A. OLSEN.

Suppleanter:

Stud. polyt. K. CARSTENSEN.

Stud. polyt. A. TEGLBJÆRG.

$^{1}/_{6}$ 1910— $^{31}/_{10}$ 1910:

Stud. med. O. E. HOLM.

Stud. polyt. N. C. JUUL.

Stud. polyt. O. A. OLSEN.

Suppleanter:

Stud. polyt. H. D. SCHRADER.

Stud. polyt. A. TEGLBJÆRG.

Fra $^{1}/_{11}$ 1910:

Stud. med. S. E. HOFFMEYER.

Stud. polyt. K. HUSEN.

Stud. polyt. H. HØEG.

Suppleanter:

Stud. med. A. BUNDSGAARD.

Stud. polyt. E. J. LYGBECK.

ØKONOMA:

Frøken MARIE JOHANSEN.

REVISOR:

Overretssagfører AXEL SIMONSEN.

DET SVUNDNE AAR.

DEN 1ste September afsluttedes Kollegiets andet Driftsaar. Alumnerne har knyttet sig fastere til deres Hjem, og Kollegielivet har været præget af Hygge og Tilfredshed. Mange af Alumnerne har haft Lejlighed til at indbyde Forældre eller nære Slægtninge til at bo i Kollegiets Gæsteværelse, og Værdien af dette Rum er bleven fuldt anerkendt. Derimod har Værkstedet været mindre benyttet end i det første Aar, muligens fordi det har skortet paa Initiativ til at ordne en regelmæssig Undervisning.

I Kollegiets Administration er der foregaaet den Forandring, at Frøken *L. Pauli* er ansat som Inspektrice, uden at dette Navn dog dækker over hendes Gerning. Det er maaske mere som Regnskabsfører og Kasserer at Inspektricen er kommen til at virke, thi den egentlige Inspektion er overtaget af en, af Alumnerne paa en Generalforsamling valgt Inspektion, der selv vælger sin Formand. Der er al Grund til at være tilfreds med denne Institution, thi Inspektionens Medlemmer, 3 i Antal, har med stor Interesse og Flid taget sig af alle Kollegiets Driftsforhold. Det bliver naturligvis de ældre og mest erfarne Alumner, der vælges ind i Inspektionen, og Eksamenslæsning sætter derfor hurtigt Grænse for Funktionstiden, men uvilkaarlig kommer der Kontinuitet i Inspektionens Virksomhed, thi fra tidligere Inspektioner lærer de nyvalgte Inspektionsmedlemmer, hvorledes der skal handles, og selv lærer de deres Efterfølgere, med hvad og hvorledes der skal arbejdes. Bestyrelsen har været meget glad og tilfreds med de Inspektioner, der hidtil har styret Kollegiet. Med Interesse og Omhu har Inspektionen gennemgaaet det første Aars Driftsregnskab og derefter foreslaaet og gennemført billigere Drift paa adskillige Punkter. For den daglige Orden sørger Inspektionens Medlemmer paa fuldt betryggende Maade, og Kollegiets Fester finder i dem udmærkede Ledere.

Der er i Aarets Løb sket ikke saa faa Forandringer iblandt Alumnerne. To nye Malere har taget de oprindeliges Plads, og Forandringer i Hjemmene, Sygdom eller andre Aarsager, navnlig Afslutningseksamener har foranlediget adskillig Omskiften. Medens Musikconservatoriet ikke har faaet nogen Plads tildelt det første Aar, har det faaet hele to Pladser det andet Aar — jeg tør maaske sige til stor Glæde for mange paa Kollegiet.

Kollegiets Sygeværrelse har været benyttet i Maanederne Januar til Slutningen af April — heldigvis dog ikke til Patienter. Alt da de første Meddelelser om, at Kollegiets Opførelse var besluttet, fandtes i Bladene, modtog jeg fra en norsk Malerinde, Fru *Ånondsen*, Anmodning om, at en ung, talentfuld Bondeknøs fra Telemarken maatte blive optaget som Alumne, en Anmodning, som dog ikke da kunde imødekommes. Jeg kom imidlertid i Brevveksel med den unge Gut, Sveinung Svalastoga, fra Ranland, Telemarken, og denne resulterede i en Indbydelse til at aflægge København et Besøg med Bolig i Kollegiets Sygeværrelse, der velvilligst blev stillet til Raadighed af Kollegiebestyrelsen. Saa ankom Sveinung Svalastoga lidt ind i Januar 1910 og drog ind i sin nye Bolig. Overgangen fra de store Skove til Kollegiet var ham for stor, — han blev træt og syg og naaede først efterhaanden, ved den ham fra alle Sider viste Venlighed, at genvinde Ligevægten. I Ægteparret *Dorphs* Malerskole fik han den første Tegne- og Male-Undervisning, og der arbejdede han utrættelig til Foraaret begyndte at bryde. Saa kaldte Hjemmet i Telemarken paa ham, og han drog afsted i Slutningen af April. Hvad har da dette Besøg paa Kollegiet været for ham? Har det aabnet hans Blik for et uopnaaeligt Maal, saa han nu føler Træhugsten og Arbejdet i de lange Vinteraftener saa meget tungere? Jeg tror ham, naar han skrev fra Hjemmet, at det havde været et skønt og lyst Eventyr, der vilde kaste Glans over hans Liv, og at han maler videre i sin Fritid og nærer nye Planer om et Besøg i Kristiania Malerskole — maaske København. I Borupgaards Gæstebog skrev han, da han tog Afsked d. 17/4 1910:

FARVEL TIL DANMARK!

Jeg haded Fjeldet, som det stod
og gav kun Træthed til min Fod
og hefted kun min Vandring!
Dog kom jeg over fjeldets Rand
og saa et deiligt, deiligt Land,
— det var vel stor Forandring!

Som elven ifra fjeldets fån
så er en fjeldmands tunge ånd:

kåd, stille, vild og faldrig.
 En fjeldelv går ei altid bent,
 den kommer fram vel noget sent,
 dog bedre sent end aldrig!
 Det rare er ved slig en elv,
 den standser, stirrer i sig selv
 helt som fortapt og drømmer!
 Mens atter det i næste Stund
 bær vildt afsted paa stenig grund,
 — den imod havet strømmer.
 Dog er forskellen bare den
 paa elven og paa elvens ven,
 den sidste kan ei drage,
 hvis ikke man ham kaster taug,
 som holder ham tilbage!

— For ham, som med en hjælpsom hånd
 mig rakte taug i hjertets ånd,
 jeg vers nu av mig river!
 Og da jeg ved, det hele Folk
 i slig en Mand har følt sin Tolk,
 til Danmark jeg dem giver!
 Jeg takker hele Danmarks Land
 og specielt den ene Mand,
 som fik min glædes tåre.
 Farvel, du fagre land, farvel!
 Jeg rejser hjem til mine fjeld,
 jeg savner dem saa såre!

Sveinung Svalastoga.

I et Brev af 9de Oktober skriver han: Naar jeg gaar i Skogen alene, blir jeg ofte tungsindig, men ogsaa glad . . . da begynder jeg at livne til og sjunge: Wer hat dich du schöner Wald, aufgebaut so hoch da droben? Jeg ser, at skogen er vakker, og alt, som lever, er vakkert og godt. Jeg finder malersagerne og maler, til jeg blir stiv i fingrene av frost. Så hugger jeg mig varm paa de knistede fjeldgraner.

Mon Sveinung Svalasloga igen vil gæste Kollegiet?

For det materielle Velvære har Økonoma Frøken *Johansen* sørget paa det bedste, og Festbord har hun dækket for Alumner og Gæster. Bestyrelsen skylder hende Tak, fordi hun har paataget sig at ordne Kollegiets Linnedvask paa en væsentlig billigere Maade end det første Aar. Kollegiet har i

den Anledning anskaffet for ca. 1600 Kr. Lagener, Haandklæder, Duge, Servietter etc., hvis Afskæring og Sømning Frøken Johansen har besørget billigt og godt. — Endelig synes hun at have faaet en Idé, der vil befri Kollegiet for en Fjende! Kakkellakkerne havde fundet et lunt Udviklingscentrum i vort Køkken og Anretterværelse og aflagde derfra imellem Visit i nogle Alumneværelser ved at følge Varmerørene. Hun foreslog Kulde og frisk Luft i Stedet for Hr. Polacks Kunst, og nu er der sat Jernstænger for Vinduerne, saa disse holdes aabne om Natten. — Det synes Kakkellakkerne aabenbart ikke om, og om deres Udryddelse er der nu godt Haab, deres Indskrænkning er sikker.

Til Driften — navnlig til Fyldestgørelse af de mange Krav om Studielaan — har jeg yderligere skænket Kollegiet 100,000 Kr. Privatbankaktier, saa dettes Kapitalformue nu er 200,000 Kr. Desuden har jeg styrket dets Reservefond ved en Gave paa 20,000 Kr. i Kreditforeningsobligationer, og to særlige Legater, hver ca. 15,000 Kr., er bleven oprettet. Det ene skal tjene til Pension for saadanne Funktionærer — deriblandt Økonoma —, der maatte blive gamle og utjenstdygtige i Kollegiets Tjeneste. Det andets Renter, 600 Kr., stilles til Inspektionens Raadighed for derfor at afholde i det mindste 2 aarlige Fester.

Aaret sluttede med, at mine Venner, Konferensraad *Vilh. Jørgensen* og Hustru, har skænket Kollegiet et stort Maleri, der bærer Navnet »den gryende Dag«. Maleren er deres ældste Søn, Cand. theol. *Axel Jarl*. Jeg lykønsker dig, kære Axel, til denne, den gryende Dag, der varsler om en lys og solrig Livsgerning for dig som Maler, og jeg takker dine Forældre og dig for denne Gave til Kollegiet, som forhaabentlig vil blive et lykkeligt Hjem for mange kommende Studieslægter.

D. 22. Novbr. 1910.

G. A. HAGEMANN.

OPSANG.

(DANSKE POLYTEKNIKERE TILEGNET.)

Du Søn af en Tid, der har Brug for Din Haand,
 naar ikke den lægges uvirksomt i Skødet.
 En Tid, der har Brug for hver villende Aand,
 at skabe de livløse Stene til Brødet:
 Kend Dine Evner og sæt Dig et Maal
 og bryd Dine Veje med Villiens Staal!

Du ejer den Kunst, der slaar bindende Bro
for Slægtens Kultur mellem Lande og Lande:
Ad Jernvejens Skinner fra Boplads til Bo,
med Dampskibets Fart over Havenes Vande.
Frem over Snebræ — i Junglernes Ur
Du baner ny Vej for en gammel Kultur.

Du udvinder Luftens befrugtende Salt,
der lægges som Gødning for Markernes Grøde.
Du dræner, hvor Vandet for rigeligt faldt,
og vander i Ørkenens sandgolde Øde.
Udbytter Vandstyrtens vildsomme Brus
og trælbinder Kraften i Stormvindens Sus.

Til »Lys over Landet« Du bruger bevidst
de Kræfter, som Jernet og Kobberet dølger;
og Tanken Du sender med Lynildens Gnist
langt bort gennem Ætrems elektriske Bølger.
— — Snart smeltes Staalet i Strømkresens Glød,
hvor hidtil det trægt kun i Højovnen flød.

Og der hvor nu Ørnen i fuglefri Flugt
udspænder mod Luften de sênstærke Vinger,
er aabnet et Rige, som før var Dig lukt,
Du ejer den Kraft, som Propellerne svinger.
Din er den Sejr, der var Tusinders Drøm,
Din Ret at besejle den luftige Strøm.

Du Søn af et Folk, der ved Fremskridt og Færd
forlængst vandt sig Hævd blandt Nationernes Navne:
Dit Land er vel lille — dog kendes dets Værd,
og straalere dets Navn som en lysende Bavne.
Du ejer Evnen at øge den Brand,
der kaster ny Glans om Dit ældgamle Land!

»taon«.

NOGLE BETRAGTNINGER OVER DEN DANSKE STUDENTERTYPE, SOM DEN FINDES PAA G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM.

PAA G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM bor der 50 Studenter, hvoraf $\frac{2}{3}$ er Polyteknikere og $\frac{1}{3}$ tilhører andre Studieretninger. Denne Trediedel er valgt saaledes, at det er lettere at nævne de Studieretninger, der ikke er repræsenteret end dem, der er det, dog anser jeg det kun for nødvendigt at anføre, at det teologiske og juridiske Fakultet i Øjeblikket ikke er repræsenteret. Endvidere er Begrebet Student her taget i den videst mulige Betydning, idet det ikke blot omfatter akademiske Borgere, men ogsaa Elever fra Kunstakademiet, Musikkonservatoriet og Landbohøjskolen. Det er givet, at alle disse unge Mennesker med forskellige Interesser maa øve en gavnlig Indflydelse paa hverandre. Da Polyteknikernes Antal er $\frac{2}{3}$ af det hele Antal, er det ogsaa sikkert, at det maa være dem, der særlig kommer til at give Livet paa Kollegiet dets Karakter. Dette gør de saa meget lettere, som de alle synes støbte i samme Form, nemlig den, der er givet ved den polytekniske Lærestalts Undervisning, en Form, som sikkert i enhver Henseende opfylder sin egentlige Bestemmelse, at gøre dem til dygtige Ingeniører, men som ofte ved sin Stramhed maa være en Hindring for de almenmenneskelige Følelsers og Ytringsformers Udvikling. Den polytekniske Lærestalt kan ikke afhjælpe denne Mangel, da det ligger udenfor dens Program, men da Direktør Hagemann bestemte, at Kollegiet ikke udelukkende skulde bebos af Polyteknikere, tænkte han muligvis, at han derved raadede Bod paa dette Forhold; — sikkert er det, at Ikke-Polyteknikerne afsliber mange af Polyteknikernes skarpe Kanter. Jeg vil belyse dette Forhold nærmere ved at dvæle lidt ved Studiet paa den polytekniske Lærestalt.

Naar den unge Polytekniker kommer fra Skolen ind paa Lærestalten, bliver han stillet overfor Forhold, der paa næsten alle Punkter er væsentlig forskellige fra de Forhold, han hidtil har været vant til i en Skole eller paa Kursus. Der blev han nemlig plejet og iagttaget Dag for Dag med en ganske sjælden Omhu, der stod han i personligt Forhold til sine Lærere, og der havde han tillige sit Hjem at støtte sig til. Nu er der pludselig et dybt Svælg mellem Lærer og Elev. Professorerne kender i Reglen slet ikke Eleverne eller i hvert Fald kun dem, som sidder paa første Bænk

og lader sig eksaminere. Om noget personligt Forhold mellem Lærer og Elev er der aldeles ikke Tale under Studiet til 1ste Del af Eksamen. Hertil kommer, at hvor interessante de Oplysninger, man faar ved selve Studiet, end er, og hvor meget ens Tænkeevne end bliver udviklet derved, saa er det dog alt i alt væsentlig kun tørre Fakta og Theorier om Tingene i Naturen og deres Anvendelse, der meddeles ved Forelæsningerne. Det er en Undtagelse, naar der strejfs ind paa Problemer der udvikler det almenmenneskelige hos Eleven. Dette føles saa meget mere som dette Studium i højere Grad end andre Studier fordrer sin Mand helt — daglig 3—4 Timers Forelæsning — 3—4 Timers Tegning og saa Læsning og Løsning af Opgaver om Aftenen. Der er ikke Tid til mange Sidespring og Biinteresser. Flere af Fagene er desuden af den Beskaffenhed, at de ikke taaler Huller, de maa læses og læres i den foreliggende Sammenhæng. Der er ikke Tid til hverken at se til højre eller venstre, og den typiske og dygtige Polytekniker, der arbejder med Lyst og Interesse, gør det heller ikke godvilligt. Til 2den Del af Eksamen ændres Forholdene noget, her kommer man paa Tegnesterne og ved Fabriksbesøg i nærmere Berøring med sine Lærere, men der kan aldrig blive Tale om andet end, hvad der strengt vedrører Studiet.

For en indesluttet og alvorlig Polytekniker uden selskabelige Talenter — som ikke har sit Hjem i Byen, maa dette at blive optaget paa Kollegiet derfor være af uhyre Værdi. Her kommer han ikke blot mellem Ligestillede, men her er ogsaa Mennesker som har Interesser, der afviger meget fra hans. Her kan han uden Spild af Tid ved en Samtale ved Middagsbordet eller under et Hvil i Dagligstuen komme saa meget ind paa Livet af en anderledes tænkende, at det gaar op for ham, at der er Ting som ganske vist ikke kan udtales med den Bestemthed en matematisk Læresætning fordrer, men som dog kan have lige saa stor eller større Værdi for ham. — Her holdes de betydeligste danske Blade og Tidsskrifter samt enkelte udenlandske; en Læseforening sørger for Anskaffelse af den nyere Litteratur. Her afholdes nu og da en lille Koncert dels af vore egne Kræfter, dels af Kræfter hentede udenfor Kollegiet. Her afholdes Generalforsamling, hvor Alumnerne selv vælger Inspektionen bestaaende af 3 Medlemmer. Her er Selvstyre i saa vid en Forstand som Alumnerne selv har ment at kunne fordre den. Her er Værksted med elektrisk Drivkraft, Mørkekammer, Gymnastikremedier og Flygler til uhindret Afbenyttelse. Her er Baller og Foredrag, kort sagt alt, hvad der kan forlanges, og det er muligt at overkomme en stor Del af det, fordi det findes i Huset. Der findes altsaa her en tilstrækkelig Modvægt mod alt det i det polytekniske Studium, der

vilde gøre Polyteknikeren lige saa haard og kold som det Staal, han paa Livstid skal arbejde med.

Alle disse Goder er selvfølgelig ogsaa af uhyre Betydning for Ikke-Polyteknikerne, og de skaber Mulighed for Udviklingen af en ny Studentertype, som afviger betydeligt fra den hostrupske. Den kan man endnu, omend undtagelsesvis, se optræde paa Regensen med Slobrok, Tøfler, Kalot og lang Pibe, men der er der jo ogsaa mere Tradition. Tonen paa Kollegiet er i høj Grad urban og de kvindelige Alumners Tilstedeværelse vil altid sætte en Grænse for det tilladelige. Naturligvis arbejdes der ved elektrisk Lys og det er sjældent at se de smukke og stilfuldt møblerede Værelser saa fulde af Tobaksrøg, at man knap kan skære sig igennem, saaledes som det ellers før var Skik hos en ægte Baccalaureus. Der ryges ualmindelig lidt paa Kollegiet. Jeppe Aakjærs Betegnelse »Studenten den nærsynte Mand«, brugt i hans Studentersang, passer lige saa lidt som, at det maa blive de blege Slidere, hvis 112 Eksamenspoints kan tælles paa Filipenserne i deres Ansigter, — der er den fremherskende Type. Filipenserne falder nemlig hurtigt bort ved Omgangen med Kammeraterne, ved daglige Styrtebade og ved den regelmæssige og gode Kost. Den Student, der daglig færdes paa Parketgulv og aldrig spiser et Maaltid Mad uden Serviet og god Opvartning, maa blive anderledes end den, der selv maa holde sig med tør Kost paa et usselt Kvistværelse. Erasmus Montanus og den krøllede Frits er Typer, der er uundgaaelige over alt, hvor der er en større Samling Studenter. Det er ikke blot Studenter med store Udmærkelser, der er blevet optaget paa Kollegiet, men der har ogsaa været Studenter med mindre Eksaminer, deriblandt én, der fra Murersvend arbejdede sig op til polyteknisk Kandidat; om Sommeren arbejdede han som Murer, om Vinteren som Polytekniker. Han fik tredje Karakter og ansaas af den Grund ikke for værdig til at nævnes i Aviserne sammen med Kammeraterne, da han havde taget Eksamen. Paa Kollegiet fandt han et Hjem, og han viste sin Taknemlighed ved at være den første, der betalte sit Studielaan tilbage.

Det er sikkert, at det altid vil have Interesse for tidligere Alumner at vide, hvorledes det staar til paa Kollegiet, som for dem alle har været deres andet Hjem, og ligeledes at kunne følge Kammeraternes Færden i den vide Verden. Som et Bindeled mellem alle dem, der har haft med Kollegiet at gøre, og til Gavn og Fornøjelse for dem, der bor paa Kollegiet, udsendes dette Aarsskrift.

JANUS THOMSEN.

Aftensang.

Andante tranquillo. Ella Faber

1. Natten er saa stil - le, Luften er saa klar,
2. Bølgens Melo... di... ev bugge Hjertet ind,

Duggens Perler tril... le, Maanens Straaler spil... le
Suk og Klage th... er; Vindens Tust be... fli... er

hen... ad Søens klar. Slind.
det betyngte J. L. Heiberg.

mf *cresc.* *pp* Fine

NARSAK.

SKITSE FRA GRØNLAND.

NARSAK er en lille Boplads paa ca. 100 Sjæle i det sydlige Grønland; men foruden dette, saa er Narsak et af de herligste Steder paa Jorden.

Naar man kommer roende ind til Narsak, forstaar man ikke hvorfor ens grønlandske Styrmand styrer lige ind mod et tilsyneladende ubeboet Sted paa Kysten; men pludselig dukker, bag en lille Ø, Bopladsen frem for en, det vil sige, her gaar det som altid naar man kommer til en grønlandsk Boplads, man ser ikke andet end de europæiske Huse, Kirken, Udstedsbestyrerens Bolig og Spækhuset. Selve de grønlandske Huse (igldo) eller

Hytter er nemlig saa smaa og byggede af Sten og Tørv, at de ganske falder sammen med Omgivelserne.

Narsak er beliggende paa en flad, frodig Slette (heraf Navnet, der betyder Slette), bag ved hvilken det ca. 800 m høje Kakarsuak hæver sig stejlt op, og delvis beskytter Narsak for de frygtelige Storme (Fønnen) der kommer fra Indlandsisen.

Jeg havde hørt Narsak omtale som en af de mest velhavende Bopladser, saa derfor forundrede det mig, at vi kun blev modtagne af nogle lasede og daarlig klædte Grønlændere, der, som alle Grønlændere, var meget tjenstvillige og straks gav sig i Lag med at hjælpe os vore Sager i Land og stille Teltene op. Men lidt efter viste Kvinderne sig, de havde nemlig først pyntet sig med deres Søndagsdragt, de fine hvide eller højrøde Kamikker, smykkede

med Skindbroderier og op over Knæet skinnende hvide Broderier, derefter kommer de morsomme smaa Benklæder med Skindbroderier foran, og paa Overkroppen Annorakken, nogle af Silke, med den store pynkelige Perlekrave. Benklæderne gaar ikke længere end lige midt paa den mest kødfulde Del af Legemet, saa naar Kvinderne bukker sig, kommer et stort Stykke af Chemisen til Syne mellem Benklæderne og Annorakken.

I Forgrunden Tobias Berthelsens Hus med hans Datter udenfor.
Længere tilbage ses et Par alm. Grønlænderhytter.

Nu kunde man se, at Folkene her var velhavende.

Senere fik jeg at vide, at alle de Mandfolk, der duede noget, laa paa Fangst det meste af Sommeren paa Ydderøerne, saa derfor var det de der tog imod os saa tarveligt klædt.

Straks ved Ankomsten bliver vi inviteret til Kaffe hos Udstedsbestyreren, der er Dansker, men gift med en Grønlænderinde. Senere, da vi er bleven lidt mere hjemme paa Stedet, gaar vi paa Visit hos de mere fremragende af Grønlænderne. Først op til Kateketen, Tobias Berthelsen. Hans Hus er som de andre Grønlænderes bygget af Sten og Tørv, men udmærker sig ved at have Trætæg. Indenfor er alt propert og rent og Tobias er ikke den Mand, der lader sine Gæster kede sig, han fortæller op ad Døre og ned ad Stolper; men desværre gaar hele Konversationen paa grønlandsk, saa det er ikke stort jeg forstaar af det; men det generer ham heldigvis ikke. Beværtet bliver man ogsaa, med dejlig nymalket Mælk, Tobias har nemlig 7 Køer, der trives udmærket paa det frodige Græs, og til Slut byder han Cigarer,

som vi selv har foræret ham Dagen i forvejen; jeg er ikke helt stolt af at ryge dem, da det ikke er fineste Sort.

Derefter gaar vi ind til Augusta, med de to smukke Døtre, Merab og Kirsten, hun bor i et stort Træhus lige ved Siden af Udstedsbestyreren. Hendes Hjem er det smukkeste og reneste jeg har set i Grønland. Billeder i Glas og Ramme paa Væggene, ren hvid Lysdug paa Komoden, med en Masse Nipsgenstande, langs Væggen to store Brikser med fine hvide Sengtæpper og Edderdunskyner, der om Dagen er stillet op ad Væggen, og mellem Briksene Familiens Stolthed, et Harmonium, paa hvilket Merab underholder os med Salmemelodier.

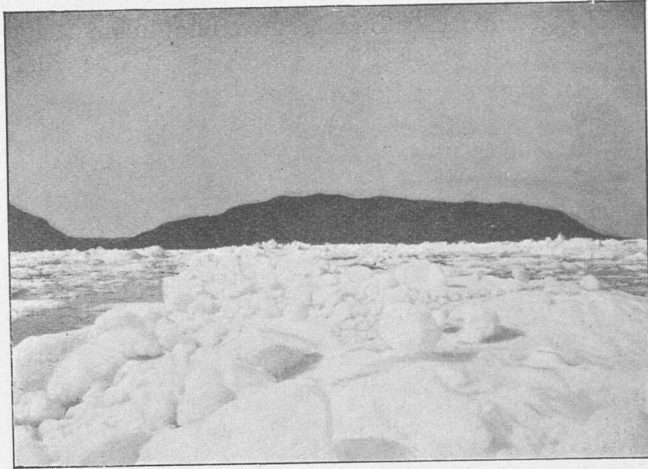
Augusta er Enke, hendes Mand druknede for to Aar siden, da han i en Storm vilde gaa ud i Kajak for at redde Konebaaden, der var ved at drive til Søs. Hans Lig blev aldrig fundet; men hans Kajak drev iland, og blev sammen med hans Redskaber opstillet i en Klippehule ved Kysten lidt syd for Narsak. Augusta har ligesom Tobias syv Køer; foruden i Narsak findes der i Grønland kun Køer i Julianehaab og Igaliko, da det andre Steder vilde volde for store Vanskeligheder at skaffe Foder til dem.

Augusta, Kirsten og Merab.

Men de to her omtalte Hjem er rene Sjælendheder i Grønland; gaar vi derimod ind i en af de bagved liggende grønlandske Hytter, ser vi et typisk grønlandsk Hjem, helt af Sten og Tørv, kun den bare Jord, klæbrig og fedtet af Snavs og Tran, til Gulv, et lille, af Snavs næsten uigennemsigtigt Vindue. Gennem den meget lave Indgang, der som Regel er formet som en Gang, midt i hvilken der er en Udvidelse, hvor Ildstedet findes, kommer man ind i Huset, hvor der straks slaar en en lummer og stinkende Atmosfære imøde. Paa den bageste Væg findes Briksen, der er hævet ca. 1 Alen op fra Gulvet, og langs de øvrige Vægge gaar en Bænk. Paa Briksen sidder Kvinderne halvnøgne, dog skynder de sig at tage en Annorak paa, naar de ser, der kommer fremmede. Under Briksen opbevares Skind, Spæk og lignende, der udbreder en alt andet end behagelig Lugt. Det hele gør et meget snavset og uhyggeligt Indtryk, og man føler sig alt andet end vel tilpas, især naar man bliver budt noget at drikke af en Kop, der i flere Aar har staaet paa en Hylde i Hjørnet og kun bliver tørret af med en snavset Finger; men for ikke at støde sine elskværdige Værter, bliver man nødt til at tage imod det.

Om Aftenen havde vi det altid meget fornøjeligt i Narsak, da der hver Aften, naar Vejret tillod det, blev lavet »Dansemik« paa »Silamutten« (i det frie). En Grønlænder spillede paa Harmonika og alle vi andre dansede, dels de gode kendte Danse Vals, Polka, Rheinlænder og dels et Par grønlandske Turdanse, Sisamat og Arfinek-pingasut, der begge var meget for-

Igennem Isen ved Afrejsen fra Narsak.

nøjelige og lette at lære. At se to unge grønlandske Piger danse sammen, er noget af en Nydelse, saa let og gratiøst danser de, og de gaar paa med Liv og Lyst. Ligeledes er det en Fornøjelse at danse med dem, naar man først har lært at følge med i deres hurtige og hoppende Tempo og der er ganske anderledes Liv og Glæde der end paa et københavnsk Bal.

Grønlænderne har jo heller ikke andre Fornøjelser end at danse og gaa i Kirke; men begge Dele dyrker de ogsaa meget ivrigt. Hver Søndag er Kirken stoppende fuld og alle følger med med Iver og Interesse, navnlig i Salmesangen, da de saa at sige alle er meget musikalske.

Ved vor Afrejse fra Narsak forærede vi Grønlænderne noget Værktøj og blandt Børnene uddelte vi noget Legetøj, hvoraf nogle Smaating blev smidt i Grams, og det viste sig at de Voksne var mindst lige saa ivrige efter at faa fat i det som Børnene.

FR. HELWEG.

FLISEMALEREN.

HAN kom fra Syden, havde Blik for Farver
 og slog sig ned i Verdensbyens Støj;
 han malede paa Flisens tomme Flader,
 han malede, og Dagens Timer fløj.

Ved Aften saa man alle Stene flamme
 med Stjærner, Sol og stille Maaneskin,
 med sorte Træer og Sejlere i Stormen,
 med lidt af alt, som fyldte Mandens Sind.

Og af og til der samled sig en Klynge
af Folk, som hviskede: »han maler godt,«
og kasted villigt deres Skærv til Staklen
til Tak for alt hans rødt og gult og blaåt.

Hver Aften kom jeg hjem ad disse Veje,
hver Morgenstund gik jeg forbi igen;
da havde travle Koste fejtet Gaden;
de blanke Stene laa urørte hen.

Saadan gik Tiden, hver en stille Aften
Farver og Lys i Overflod at se,
og næste Morgen samme nøgne Tomhed
— forsvundet — borte som en Tøvejrssne.

Men saa en Aften ud paa Efteraaret,
hvor Himlen mørknede i et Stjernevæld,
kom jeg forbi — der stod den samme Maler —
uvirksom, tavs, hensunken i sig selv.

Han stod og stirrede mod den sorte Bue,
hvor hvide Stjernehære lynede ud
med mægtig Lysglans gennem Tidens Rullen
og bringer Jorden Evighedens Bud.

Og Manden stod forstenet i sin Stirren,
han saa som en, der nu og nu først ser,
men fra den Aften var hans Fliser tomme,
fra denne Aften saas han ikke mer.

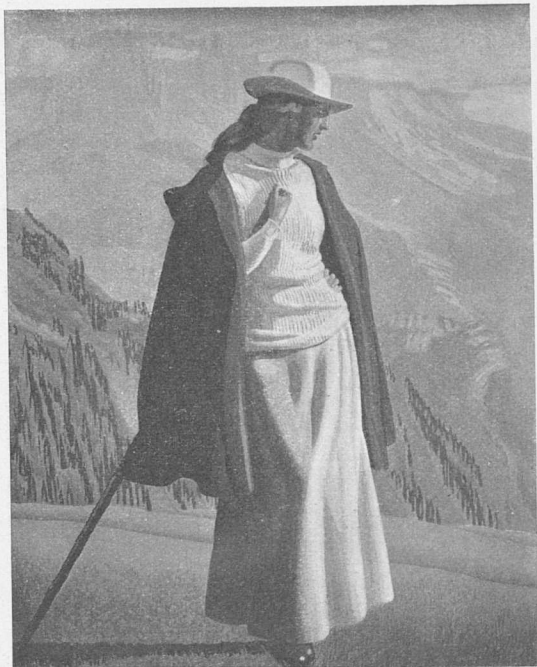
E. H.

DAGLIGSTUENS BILLEDER.

SOM en ringe Tak for alt, hvad jeg gennem de to Billeder, der findes
Sophængte i Kollegiets Dagligstue, I. F. Willumsens Bjærgbestigerske og
Axel Jarls' gryende Dag, ved dagligt Samliv i min Studietid her paa Kol-
legiet, har modtaget af Skønheds- og Tankeindtryk, efterkommer jeg gerne
Redaktionsudvalgets Opfordring til mig om at ledsage Gengivelser af Bil-

lederne med et Par Ord, selv om jeg er mig Vanskeligheden af denne Op-gave bevidst.

Straalende af skønhedsfyldte energisk bestemte Farver, sammenholdt af en gennemkultiveret fast Tegning — saaledes er det første umiddelbare Indtryk af Willumsens Bjærgbestigerske, der smykker Stuens Nordvæg. I dette Billede har Kunstneren fremstillet en ung Kvinde paa Vandring i et Bjærg-landskab. Hun staar lænet til sin Vandringsstav, i en naturlig, yndefuld Stilling, foran Beskueren paa et grønt Bakkedrag, hvorfra der er en vid

(Fot. F. Riise)

Udsigt over Bjærgene, seende til den Side, hvorfra Solen, der belyser hende kraftigt, staar.

Den bevidste og prægnante Maade, hvorpaa dette Maleri er gjort, det at Kunstneren lader Skikkelsen se parallelt med Billedfladen, Billedets enkle strenge Tegning, der gør at Figuren ser ud som om den var modelleret i Relief, og dets skære, kølige, klogt beregnede Farvevirkning, den hvide, bløde, folderige Trøjes skinnende Hvide, den gnistrende grønne Græsslettes lysende Flade og de rolige dæmpede Toner over Fjældene i Baggrunden — det er ligesom man »føler« Højfjælds-luftens Lethed — og saaledes

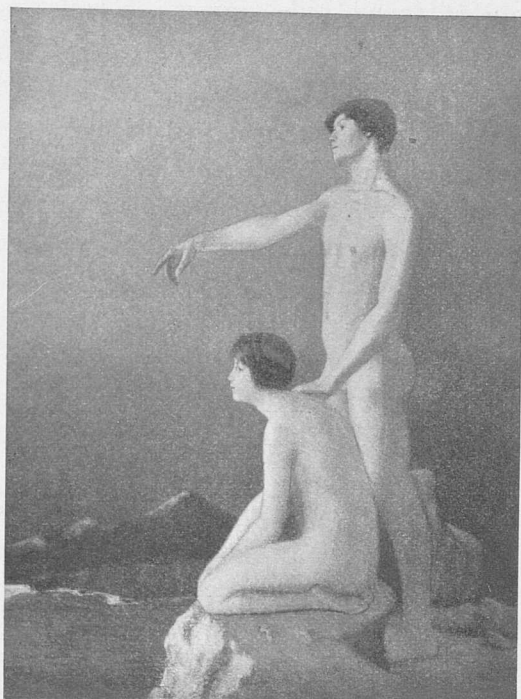
som Sollyset, der synes at have kastet et Forklarelsens Skær over det hele, er fortalt, røber alt i een Sum samtidig den ægte nordiske Malers dybe, menneskelige og poetiske Syn, og forklarer os hans ejendommelige personlige, over alle udtraadte Traditioner hævede Kunst, der er af en saa monumental og dekorativ Art, at den ikke har noget Sidestykke herhjemme. Det skulde da være de bedste af Lorenz Frølichs Tegninger til de gamle nordiske Heltesagn, der nu væves i Gobelin til vort Raadhus.

I Slægt med samme Kunstner er sikkert ogsaa den sindbilledlige Fremstilling, som Willumsen selv har udskaaret i Rammen over hendes Hoved. Man ser her en lille Fugl frelse sig ud af Klørerne af en Ørn, der har styrtet sig over den, og hæve sig højere og højere til Vejrs.

Hvilket ophøjet Ideal har Willumsen ikke herigennem fremstillet i denne

Kvinde? Den samme Højfjældsluft som Henr. Ibsen, den store Kvindesags Forkæmper, har omgivet sin Hilde i Bygmester Solness med, hviler ogsaa over hende, blot langt yndefuldere. — Hvor er hun ikke smuk og ædel som hun staar der, samtidig eet med Naturen, saa sund og stærk som hun er, og dog saa ophøjet i sin næsten guddommelige Ro, kvindelig i Ordets bedste og smukkeste Forstand, hævet over alt uudviklet. Jeg kunde fristes til at opstille en Sammenligning mellem denne fuldt moderne Kvindeskikkelse og den antikke milesiske Venus. Der kan næppe ydes Direktør Hagemann, der fortæller, at dette Billede har spillet ind i hans Tanker med Kollegiet fra dettes aller første Dage, tilstrækkelig Tak for, at han har ophængt Billedet her i Dagligstuen, saa at alle vi unge Mænd og Kvinder, der bor her, daglig kunne have det for Øje.

Naar jeg nu vender mig om mod den sydlige Væg af Dagligstuen, nødes jeg til at gøre et fuldstændigt Spring i Tanken. Maleren fører os her ned til Sydens glødende og vekslende Farver, og Sceneriet er ikke længer saa enkelt og letfatteligt. Men fordyber man sig først i Billedet, vil det snart gaa op for een, at

man atter her staar overfor et ægte Kunstværk, der i sit skønhedsbaarne Sprog taler om Mennesker udaf en fintmærkende Kunstners Kendskab og Kærlighed til dem.

Jarls Billede forestiller en ung Mand, af en harmonisk, slank, spænstig Skikkelse, endnu ikke helt udviklet, som, fortabt i Betragtning af Solens blændende Opgang over Horizonten, staar nøgen paa Toppen af et Bjærg, der netop har naaet at blive beskinnet af Solens første Straaler. Han er set fra Siden med Blikket vendt i Retning af Solen og løfter, med en let Drejning af Overkroppen, der bringer Figuren i en smuk Ligevægt, den højre Haand pegende ud mod Solen.

Det er mig vanskeligt at afgøre, om Kunstneren med denne Bevægelse kun har villet udtrykke den unge Mands Overvældelse og Begejstring over

det Syn, der møder ham, og har ladet ham handle rent uvilkaarligt ligesom Barnet, der griber efter, hvad det ser, — eller han har villet udtrykke den unge Mands Meddelen sig til den unge Kvinde, der i en sammenbøjet Stilling, formet med en yndig sluttet rund Linje, sidder paa Klippen ved hans Side, følgende samme Retning med Blikket som han peger, og i lige saa stor Optagethed som han. Begge Udtryk er »trufne« og er maaske lige betydningsfulde.

Billedets Farver er ypperlige. Valøerne fint afstemte: glødende, rent gult for Skikkelsernes Vedkommende, der straalere med potenseret Kraft paa Baggrund af den mørke Himmel, hvorpaa Solens Lys kun spores helt øverst oppe. Den dybest liggende Del af Himlen, Bjærgene paa den anden Side af den Slette, man ser nedover, og Bunden af Dalen, hvor en Flod baner sig Vej, ligger hen i sort Mørke. Solen har endnu ikke naaet at trænge herved. Den mellemste Del af Himlen er stærkt blaa. Denne Farvevirkning, der er af en egen betagende Skønhed, minder svagt om Krøyer; mest om Henrik Schouboes bedste Friluftsbilleder (»Foraar, Galleriet).

Den mere komplicerede Komposition i Farve og Figureres Linjer — der vel gør et overordentlig levende og bevæget Indtryk, men tillige svækker den plastiske Ro noget — er ypperlig forenklet og afklaret ved, at Kunstneren har ladet Skikkelserne fremtræde nøgne.

Billedets Styrke er dog sikkert dets idealistiske Indhold, der kappes med Willumsens i menneskelig dyb Sjæleskildring.

Ligesom den unge Mandsskikkelse ganske behersker Kompositionen i Billedet, og kun er forenet i sine Linjer med Kvindeskikkelsen gennem den paa hendes Skulder hvilende Arm, har det aabenbart i første Række været Kunstneren magtpaaliggende at skildre den mærkværdige Blanding af nysgerrig Beundring og Trang til Fordybelse, der er lige saa ejendommelig og smuk som den er skæbnesvanger for den unge Mand i 20-Aars Alderen, Bevidsthedens gryende Dag. Billedet rummer virkelig — som jeg er bleven gjort opmærksom paa — noget af det samme, som Michelangelo har udtrykt i sit vidunderlig, monumentale Maleri af Adams Skabelse fra det sextinske Kapels' Loft. Kvindeskikkelsen har fundet mange Tilhængere, men Udtrykket i hende synes mig ligesom endnu alt for uudviklet og siger ikke ret meget.

Alt i alt skylder Kollegiet Konferentsraad Jørgensen, der har skænket Billedet til Dagligstuen, en varm Tak for dette alvorlige og udtryksfulde Billede, som det er en udelt Glæde at fordybe sig i. »Erkend Dig selv« var Kvintessensen af Sokrates Visdom. En saadan dyb Erkendelse er dette Billede, klogt og ejendommeligt tænkt.

Hvor forskelligartede disse to Billeder ved første Indtræden i Salen end

synes i deres rent ydre Virkning i Farver og Fortællemaade, hvorfor det utvivlsomt maa siges at ville have været heldigere for Stuens arkitektoniske Holdning, om den samme Maler havde udført begge Billeder, taler de dog hver for sig saa ophøjet og indtrængende om det samme, Menneskesjælens Kamp for at vinde frem til Forstaaelse af sig selv, eller til Ro og Hvile, at man ikke synes at man vilde undvære noget af dem, og at en Sammenholdning kun virker inspirerende paa Opfattelsen af dem derved, at de gensidigt fremhæver hinandens Særejendommeligheder.

Det er blevet mig sagt, at vor Dagligstue oprindelig fra Arkitektens Side kun var tænkt at skulle være, hvad Englænderne kalder »Hallen«, Modtagelsesværelset i Huset og Gennemgangsværelse mellem Indgangen og Alumnernes Værelser — hvilket vel sagtens er Grunden til, at der intet Hensyn er taget til at skaffe tilstrækkeligt Lys om Dagen i denne Stue.

Disse Billeder, i Forbindelse med den glimrende Udsmykning af Rummet med stærke, sikkert afstemte Farver og de gediegne Møbler, som Willumsen har haft den afgørende Indflydelse paa, har gjort dette Rum saa sjældent stilfuldt og roligt, uden at det dog virker højtideligt, at Tanke og Ord udløser sig let og frit. og Sindet finder Hvile ved at dvæle i dette Rum.

SVEN RISOM.

DEN HVIDE BLOMST.

DER vugger en Blomst ved mit Hjærte
 en Blomst saa hvid og saa fin,
 den dufter saa sødt, den hvide Blomst,
 hans Haand har selv lagt den i min.

Aa tænk, aa tænk i de Tider,
 de Tider svundne som Sne,
 hvor havde den Blomst forvirret mit Blik,
 nu kan det saa fredeligt le.

For nu har jeg fundet en Rose,
 den gløder som Midnatssol rød;
 aa, den har fordunklet min hvide Blomst,
 og dog er dens Duft saa sød.

X.

Elith Matzen: Blyantstegning.

AF EN BESKEDEN SJÆLS HISTORIE.

(PSYKOLOGISK SKIZZE AF SVEND HOFFMEYER).

BLANDT de studenter, der hørte filosofiske forelæsninger sammen med mig i rusaaaret, var der en del, der tiltrak sig min opmærksomhed ved deres gode hode, og enkelte, som i det mindste havde et godt ansigt, men den, som interesserede mig mest, havde ingen af delene. Hans Kastrup var ikke i besiddelse af nogen lysende begavelse, han var vel i den henseende, som folk er flest, og hans udseende var meget almindeligt; et lidt blegt, regelmæssigt, noget barnligt ansigt, blond haar og en uanselig skikkelse; det eneste bemærkelsesværdige ved hans ydre var de smukke blaa øjne bag lorgnetterne.

Men det, som vakte min opmærksomhed, var den omstændighed, at man aldrig saa ham tale med nogen; han mødte flittigt og i god tid til forelæsningerne,

hørte opmærksomt efter og forsvandt, naar timen var forbi, stillfærdig, altid alene, aldrig saa meget som hilsende paa nogen.

Jeg fik medlidenhed med ham; jeg kendte selv til at være ensom, det kunde i disse første studenteraar komme snigende over mig med en knugende fornemmelse, saa at jeg maatte skynde mig hen til en kammerat for at faa lov til at være sammen med et menneske, som kendte mig. Jeg tænkte mig, at Kastrup var langt mere ensom end jeg, og jeg syntes, at han maatte være meget ulykkelig, hvis han da ikke var af en helt anden natur.

Jeg besluttede at gøre et forsøg paa at komme til at kende ham, og en dag satte jeg mig ved siden af ham og spurgte, om han ikke kunde laane mig en blyant; paa denne basis indlededes vort bekendtskab, og til min store forundring saa jeg, at han, da isen først var brudt, kom mig imøde med en hjærlighed, som jeg ikke havde troet, han kunde eje.

Vi blev altsaa helt gode venner, og jeg lærte i ham at kende et til det yderste fintfølede og næsten sygelig beskedent menneske, altid besjælet af en sand rædsel for at være paatrængende. Det var aldrig *ham*, der søgte *mig*, men altid omvendt, jeg maatte invitere ham flere gange, før han kom og besøgte mig; selv bode han i et beskedent pensionat, hvor en flok lystige unge handelsmænd, kunstnere og studenter nok holdt af at gøre ham til skive for deres vittigheder, uden at det faldt ham ind at tage til genmæle.

— Men jeg opdagede, at han led under sin tilbageholdenhed, han længtes i virkeligheden efter at leve med i den verden, der omgav ham, og han sørgede over sine manglende ævner til at meddele sig til andre; men hans skyhed for at være paatrængende, hans beskedenhed og forlegenhed og ikke mindst hans mangel paa interesse for alle disse smaating, hvormed andre udfyldte hullerne i deres tilværelse, alt dette syntes at sætte uoverstigelige mure mellem ham og de andre.

Jeg forsøgte at drage ham ind i min bekendtskabskreds, men det lykkedes ikke, han *gjorde* sig ikke, sad blot og hørte til og blandede sig aldrig i samtalen. Man fandt ham kedelig og haabløs og forstod ikke, at jeg gad beskæftige mig med ham; men paa tomandshaand kunde han være helt livlig i sin interesse for en eller anden sag.

Hans forhold til kvindekønnet var næsten rørende; kvinden var for ham det allerskønneste i den verden, som han ikke kunde komme ind i; en lang og haabløs forelskelse havde gjort hans følelser abstrakte, og hans tilbageholdenhed, som isolerede ham mellem kammeraterne, var naturligvis endnu stærkere, naar han en sjældnen gang var i selskab med damer. Hvis han nogensinde har misundt andre noget, saa har det været den frimodighed, hvormed de kunde omgaas unge piger. Han indrømmede sin umulighed med et resignert smil og mente, at saadan, som han nu var, maatte han blive, og at han maatte tage konsekvenserne af sin kedelige natur.

I rusaaret søgte jeg tit Kastrups selskab, og vi fik os mangen dybsindig pasiar. Senere skiltes vore veje, hver havde sit studium, jeg fandt nye venner, og et saa tilbageholdende menneske som Kastrup kommer man let bort fra; vi saas sjældnere og sjældnere, der kunde gaa mange maaneder, til sidst saa jeg ham slet ikke i over et aar.

Saa en dag mødte jeg ham paa gaden, og han standsede mig glædestraalende og sagde:

»Kære, det var morsomt, jeg traf dig, ved du, jeg er blevet forlovet?«

Den frejdige maade, han sagde dette paa, forbavsede mig endnu mere end den i og for sig overraskende meddelelse.

»Men dog, er du blevet forlovet? det aner jeg ikke — til lykke!«

Jeg søgte at skjule min forundring.

»Tak, — ja, det er gaat som i et æventyr, forsikrer jeg dig.«

»Ja, det tror jeg, — det havde jeg ikke ventet saa snart.«

»Hør, det var morsomt, jeg mødte dig, maa jeg ikke have lov til at invitere dig sammen med min kæreste, det vil more hende at se den eneste ven, jeg nogensinde har haft. Kan du ikke komme imorgen aften?«

»Jo tak, det vil jeg gjerne, det vil glæde mig at se din kæreste.«

»Du vil nok synes godt om hende.«

»Bor du endnu i — — —«

»Nej, jeg er flyttet, Louise syntes, det var et daarligt sted. — Men jeg har travlt.«

Jeg fik adressen, og Kastrup forsvandt hen ad gaden; jeg stod tilbage, næsten lamslaaet over den fart og frejdighed, der var kommet over ham. Jeg var meget spændt paa, hvad jeg skulde se næste aften.

Kastrups nye værelse var betydelig pænere og hyggeligere end det, han før havde. Jeg fik tid til at se mig lidt om, inden hans kæreste, frk. Louise Elman, kom; der var det par gamle billeder, jeg kendte, alle hans bøger og tobaksluften var der ogsaa, men i arrangementet kendte jeg en ny haand, en lettere og fixere smag.

Saa bankede det paa døren, og en ung pige, nydeligt klædt paa, røde kinder og gule krøller, stod et øjeblik efter i værelset. Kastrup hjalp hende tøjet af og præsenterede, hun viste et meget indtagende smil. Jeg blev virkelig forlegen, for om jeg havde ventet, at Kastrup vilde være istand til at faa en kæreste, der saa saa godt ud, men jeg blev endnu mere overrasket, da jeg opdagede, at hele hendes væsen var saa tindrende frisk og fjantet, at selv Kastrup smittedes deraf og lo og vrøvlede med; det var meget morsomt.

»Men nu skal De høre, hvordan vi lærte hinanden at kende,« sagde hun.

»Nej, prøv engang, om du kan gætte hvordan.«

»Ja, jeg ved da, at det ikke var dig, der sagde det første ord.«

»Jo jo, det var det netop, kom det fra dem bægge to. »Men hvor tror du, det var?«

»Ja, jeg kan jo ligesaa godt gætte paa, at det var paa gaden, det er mig ganske umuligt at ane.«

»Haha, det var netop paa gaden,« lo hun.

»Paa gaden! Nej, ved De hvad, det faar De mig ikke til at tro.«

»Jo, det var paa gaden,« sagde Kastrup, »paa Frederiksborggade; der mødte jeg en ung pige, der saa ud omtrent som Louise der, og idet jeg gik forbi hende, saa lød det, som om hun sagde noget til mig.«

»Jeg sagde virkelig ikke et ord.«

»Nej, men jeg syntes nu, du sagde noget; og saa vendte jeg mig om og sagde hvadbeha'r; og saa vendte hun sig jo ogsaa om og stirrede paa mig.«

»Hans sagde ikke noget,« faldt frk. Elman ind, »og da vi havde staaet saadan lidt og set paa hinanden, saa fandt jeg, at det var for fjollet, og saa spurgte jeg, om han vilde mig noget. Nej, det vilde han ikke, men han troede, jeg havde talt til ham; om han da kendte mig, — nej; saa kom jeg saadan til at le, fordi vi stod der og saa grinagtige ud. Men Hans vidste vist ikke, hvad han skulde gøre.«

»Nej, jeg syntes, det var meget pinligt at staa saadan, men Louise fandt, at det var morsomt, og hun blev staaende og gav sig til at fortælle mig, at hun havde gaat og ventet paa en veninde, som ikke var kommet, og nu vilde hun vende om. Og saa stod jeg jo der og vidste ikke, om jeg skulde sige farvel og skynde mig bort, for at jeg ikke skulde komme til at følges med hende, naar hun skulde samme vej. Men Louise har mere sans for det æventyrlige, og hun spurgte, om vi ikke skulde følges.

»Naa, gaar det saadan til at blive forlovet?« sagde jeg med et smil.

»Nej,« brast det ud af frk. Elman, »det varede skam længe, Hans er ikke saadan.«

Kastrup bemærkede, at det egentlig altid burde være den kvindelige part, der tog initiativet, og dermed drejede han samtalen bort fra det farlige konkrete tilfælde ind paa de abstrakte omraader.

Jeg sad og gjorde mine iagttagelser i aftenens løb og bemærkede, at Kastrup, selv om han smittedes kendeligt af frk. Elmans lyse og legende væsen, dog ikke svigtede sin tungere natur; mest kendte jeg ham dog igen paa hans ridderlighed overfor hende, han var ikke galant i ordets salonmæssige betydning, men dækkede med en beundringsværdig finhed over de blottelser, som frk. Elman i sin hurtighed kunde give sig.

Hun var i besiddelse af nogle meget spillende øjne og en mund, som altid var oplagt til at le; hun var meget sød, men kunde af og til røbe en lidt generende mangel paa opdragelse og kultur for ikke at tale om kundskaber og begavelse, men Kastrup syntes ikke at bemærke det. — Hun beundrede Kastrup; ganske vist forstod hun ham ikke altid, men jo mindre hun forstod ham, des mere beundrede hun ham. Jeg kom til at tænke paa, at dette forhold dog næppe kunde bestaa meget længe, først og fremmest, fordi hun alt i alt gjorde et vel flygtigt indtryk. — Men Kastrup straaled af lykke, æventyret var kommet til ham, det æventyr, han havde drømt om men aldrig vovet at tro paa, nu følte han, at han levede, og han greb om lykken med bægge hænder, fast bestemt paa ikke at spille en draabe.

Jeg var ofte sammen med dem i den følgende tid; Kastrup trak sig noget tilbage, naar jeg var der, for ligesom at sidde i sin gamle graa tilværelse og se paa den lykke, han nu ejede, og frk. Elman var nok værd at se paa, kaad og glad, fuld af indfald og løjer og ganske bedaarende i et kun halvt bevidst koketteri; men det ærgrede mig, at hun tit gav sig mere af med mig end med ham. Hendes livlige aand trængte til afvexling, og jeg havde ikke kendt hende stort mere end en maaned, før jeg anede, at hun var ved at blive ked af Kastrup.

Vi var meget hurtigt blevet gode venner, paa Kastrups forslag var vi blevet dus, og Louises fortrolighed var ikke svær at vinde; hun fortalte mig om sin fortid, der var fuld af smaa kærlighedsæventyr; jo bedre jeg lærte hende at kende, des tydeligere forstod jeg, at hun engang vilde forlade Kastrup, men jeg haabede oprigtigt, at det maatte ske sent; og for at jeg i det mindste ikke selv skulde blive aarsag til katastrofen, besluttede jeg at være forsigtig. Mine besøg bleve sjældnere, og jeg bestræbte mig altid for at holde Kastrup inde i samtalen; men det nyttede ikke, at jeg prøvede at undgaa Louise, jeg følte blot endnu tydeligere, hvorledes hendes interesse flyttedes fra Kastrup over til mig.

Min stilling var ved at blive mig for pinlig, og jeg greb da med glæde et tilbud om en vikarplads i Jylland. I tre maaneder sad jeg derovre langt fra hovedstaden og uden efterretning fra Kastrup.

Da jeg kom tilbage til byen, opsøgte jeg ham saa snart som muligt og fandt ham i nedtrykt humør; jeg spurgte om Louise, han svarede undvigende; saa prøvede jeg at tale om andre ting, men han var adspredt; jeg var ikke i tvivl om, at han saa ulykken nærme sig.

Et par dage efter mødte jeg Louise paa gaden i selskab med en herre; hun standsede mig, ønskede mig velkommen tilbage og præsenterede mig for skuespiller Ask, en meget soigneret ung herre med et glat smil. Louise var forceret og fortalte mig en mængde ting om, hvordan hun og Kastrup havde savnet mig, Kastrup var i daarligt humør, det var ikke saa morsomt, nu hjalp det nok, naar jeg kom og saa til ham, og saa fik jeg et par smaa hændelser fra den sidste tid, altsammen ret mærkelige ting at fortælle i Asks nærværelse, jeg sagde farvel saa snart, jeg kunde.

Louise var tit sammen med Ask og var altid optaget af ham, hun kunde ikke lade være med gang paa gang at tale om ham i alle mulige forbindelser, hun kom sjældnere hos Kastrup, jeg kunde se det paa den uorden, man ofte fandt paa hans værelse, hun taalte ikke saadan noget. Kastrups humør blev værre og værre; jeg saa, at han bestræbte sig for at være venlig imod hende og skjule sin bitterhed, og hun paa sin side gjorde alt, hvad hun kunde, for at vise sig god imod ham, men overfor mig var hun flere gange lige ved at tilstaa, hvordan sagerne stod, jeg var ialfald ikke i tvivl.

Det var en regnvejrsdag i oktober, jeg husker det saa tydeligt, som det var igaar, da Kastrup stod i min stue og spurgte, om han maatte tale fortroligt med mig. Hans stemme lød tonløs og hans uanselige skikkelse saa helt usselig ud, som han stod der lidt ludende. Jeg vidste, at det var ham svært at bede om et andet menneskes fortrolighed og navnlig i et saa trist tilfælde.

Jeg bad ham sætte sig ned, og han satte sig paa kanten af en stol, støttede albuerne paa knæerne og saa ned i gulvet.

»Du maa undskyldte, at jeg kommer og ber dig om hjælp,« sagde han, »hvis det kun var for min egen skyld, saa . . . men det drejer sig om et andet menneske.«

»Jeg skal gjerne hjælpe dig, hvis jeg kan, men jeg er bange for . . .«

»Jeg er bange for, at du vil tabe den sidste rest af sympati for mig, naar jeg har sagt dig, hvad det er; men det faar være.«

»Hvorfor skulde jeg dog tabe min sympati for dig?«

»Man taber altid sympatien for et menneske, som paatager sig en opgave, han fuldstændig mangler ævner til at løse.«

»Jamen du kan dog ikke gøre for . . .«

»Du ved ikke, hvad der er i vejen, det er det dyreste, det gælder, Louise.«

»Kære, jeg har jo vidst, det maatte komme.«

»Saa har du kendt mig bedre end jeg selv.«

»Hvorfor det? — det er dog ikke din skyld.«

»Skyld og skyld, det er mit ansvar, det er mig, der burde tage følgerne, men det er hende, som kommer til at lide under det.«

»Louise? — nej, Kastrup, det kan være meget smukt af dig at tænke paa hende, men naar du ved, hvad der er i vejen, saa behøver du virkelig ikke at være bekymret for hende, hun er en lykkelig natur; men hvis der er noget, jeg kan hjælpe dig med, saa ved du, at jeg vil gøre for dig, hvad jeg kan.«

Kastrup havde rejst sig op, han stod midt i det halvmørke værelse og rystede langsomt paa hovedet.

»Jeg forstaar dig ikke,« sagde han, »men du aner vist ikke, hvor alvorligt det er,« han sank sammen paa en stol, man hørte regnen drive mod ruden, ellers var der ganske stille i værelset; saa sagde han hæst:

»Jeg kan ikke mere holde af Louise saadan som før, jeg kan ikke.«

Det gav et sæt i mig.

»Du! — men kære — du siger, — kan *du* ikke? — jeg forstaar ikke, — er det dig? — jamen kære,« det hele løb rundt for mig, jeg stod foran ham og greb ham i skuldren.

»Ja, jeg véd godt, at det er forfærdeligt, — men saadan er jeg altsaa, — men du maa sige mig, hvad jeg skal gøre ved hende.«

»Jamen Kastrup dog, — ved du hvad, saa er alting jo godt,« der kom pludselig over mig en uimodstaaelig trang til at le.

Kastrup rejste sig. »Nej paa den maade, — det maa du ikke, det var ikke derfor, jeg kom herop.«

»Hør nu, Kastrup! — jeg skal ordne hele sagen til din tilfredshed, jeg lover dig, at Louise ikke bliver ked af det, kan det ikke glæde dig?

Kastrup saa uforstaaende paa mig.

»Jeg skal sige dig en ting, jeg er ganske sikker paa, at Louise ogsaa længes efter at komme fri af det forhold.«

Jeg har aldrig i mit liv set Kastrup blive saa forbavset, som han blev ved at høre dette, og jeg kunde ikke lade være med at le af ham; men jeg lovede ham paa hans indtrængende opfordring strax at gaa til Louise.

Jeg opsøgte hende, da hun om eftermiddagen kom fra sit kontor, og fulgte med hende hjem. Der satte jeg hende ind i sagen og spurgte om hendes mening. Hun blev først overrasket, dernæst vred, saa brast hun i graad, og sluttelig blev hun henrykt og tilstod, at hun længe havde ønsket det saadan. Hun vilde have prøvet paa at leve et fornuftigt og godt liv og være noget for Kastrup, men hun

mærkede, at hun ikke duede til det, hun maatte leve sit eget liv og søge lykken paa de steder, hvor hun kunde finde den.

Siden har jeg tabt hende af syne, men hun har fortjent at blive lykkelig alene for det, som hun var for Kastrup. Han faldt nemlig ikke tilbage til sin tidligere passivitet, hun havde lært ham at slutte sig til mennesker, og han vidste at skønne derpaa.

Der var vel gaaet en maanedstid, da han en aften, vi sad sammen, gav sig til at tale om Louise. Det lignede ham ikke, og jeg tænkte mig derfor, at der var noget, han vilde have, jeg skulde vide.

»Jeg har lært meget af hende,« sagde han, »jeg har lært at omgaas mennesker og at forstaa mennesker; jeg tror, der maatte en natur som hendes til; du forsøgte engang, men det lykkedes ikke for dig, det kunde aldrig være lykkedes.«

»Der skulde vel ogsaa en kvinde til,« indskød jeg.

»Ja, du har ret. — — Hun var henrivende, — jeg saa godt, hun havde store mangler — vel mest i kulturel henseende, — men jeg mente, jeg kunde have bødet derpaa. — Hun var et levende menneske, det var saa underligt, at hun kunde bryde sig om mig, hvad mon hun saa i mig?«

»Et ideal for sig, tænker jeg, den modsætning, som hun maatte længes haabløst efter.«

»Maaske. — Der var mere godt i hende, end jeg først vilde tro. — — Ja, du har jo faaet lov at følge historien i alle enkeltheder,« sagde han smilende. »Louise var ikke saa undselig som jeg, men en anden gang vil jeg nu beholde det hele for mig selv.«

»Naa — du tænker allerede paa en anden gang?«

»Ja — nu er jeg jo blevet et rigtigt menneske.«

SKYER.

*Da Solen var Glød og Dagen brugt,
drev Stormen de tunge Skyer paa Flugt,
til sønderflængte
og blodbestænkte
i Nattens Mørke de hylled sig ind.*

*Dog vared det kun en ringe Stund,
før Maanen viste sig kølig og rund.
Da saa man dem hvide
og hele glide
igennem det sølvklare Maaneskin.*

JANUS THOMSEN.

Elith Matzen: Blyantstegning.

AARETS BEGIVENHEDER.

DEN dag, da aarsberetningen skulde sendes i trykken, opdagede vi, at vi manglede det aller vigtigste, nemlig en beretning om aaret. Egentlig skulde hr. A. H. skrive denne, hans let satiriske pen vakte strax opmærksomhed mellem kollegiets første alumner, og vi ønskede, at han vilde skrive en beretning om det andet aar i samme overlegne og spøgefulde stil som hans beretning om det første, men da vi i den anledning henvendte os til ham, fandt vi ham begravet i examenslæsning, og han bad os gaa langt væk, hvilken opfordring vi dog kun fulgte for saa vidt, som vi hurtigt retirerede ud ad døren.

Vi maatte da søge en ny mand til det ansvarsfulde hverv, og efter flere resultatløse henvendelser fandt vi endelig en gentleman, som til trods for sin examenslæsning lovede at skrive en beretning. Hans navn skal vi ikke

udlevere, for to dage efter, at hans yderste frist var udløben, tilstod han smilende, at han rent havde glempt det. Disse to eksempler belyser paa fyldestgørende maade den iver, hvormed der arbejdes paa G. A. Hagemanns kollegium opimod examen.

Men nu stod vi jo der i den yderste nød, og undertegnede besluttede da at ofre sig for opgaven. Jeg har imidlertid kun boet paa kollegiet i lidt over et halvt aar og kender altsaa kun halvdelen af de begivenheder, jeg paatog mig at skildre; jeg blev derfor nødt til at behandle sagen journalistisk, hvilket som bekendt vil sige, at man skriver om ting, man ikke har begreb om.

Mit stof tænkte jeg mig at hente hos de forskellige inspektionsformænd i det forløbne aar, og min opgave faldt da i fire dele: interviews med d'rrr. A. H. Hansen, Lyngbeck, Juul og Hoffmeyer.

Jeg henvendte mig først til hr. A. H. Hansen. Han modtog mig med sit berømte sarkastiske smil, dette smil, som burde kinematograferes og opbevares paa kollegiet til belæring for kommende inspektionsformænd. Paa engang imødekommende og overlegent, vittigt og tørt, forbeholdent og udtryksfuldt, giver det et fortræffeligt billede af, hvorledes kollegiet lededes i hans formandstid.

Jeg bad hr. A. H. Hansen om at give mig nogle oplysninger om de begivenheder, der var forefaldne i de sidste maaneder af hans funktionstid.

»Tja,« sagde A. H. Hansen og gned sine øjne, »der skete vist ikke noget.«

»Var der ikke fest den 27nde september?«

»Jo — Fru Hagemanns Festlegat traadte jo i Kraft, og vi havde Middag og hen paa Aftenen Bal. Verandaen var pyntet med Guirlander og kulørte Lamper.«

»Det var altsaa vellykket.«

»Men ellers var det en stille Tid.«

»Intet kollegiepolitisk røre?«

»Nej alt var stille.«

»Og generalforsamlingen i oktober?«

»Den var meget stiltfærdig, der var kun en Liste, og den sejrede.«

»Det var da heldigt.«

»Lyngbeck, Olsen og Holm blev valgt. Siden har jeg haft det saa fredeligt.«

Der bliver saa stille i A. H. Hansens stue, at jeg pludselig føler, hvor slemt jeg krænker examensfreden.

»Ja undskyld, at jeg forstyrrede,« siger jeg og gaar. A. H. Hansen følger mig til døren med et ubehagelig spidst smil.

»Naa De er altsaa Medarbejder ved Aarsskriftet Hr. Hm., saa har De nok travlt.«

Der er ikke medlidenhed i hans blik men en væmmelig, overlegen ironi, jeg faar dog en anelse om, at det kun er en paatagen overlegenhed.

»Jeg tror alligevel gærne, De vilde være med til det arbejde, hvis De havde tid.«

»Ja, hvis jeg bare havde Tid,« siger han og lukker døren efter mig.

Saa opsøgte jeg hr. Lyngbeck; han jog en 5—6 gæster ud af værelset, da jeg kom, og stillede sig med en sjælden elskværdighed til min disposition.

»Aarsberetning,« sagde han, »den kan vi bedst lave ved at ty til Arkivet.«

Vi steg op paa loftet og hentede den morsomme samling af plakater og opslag.

»Skal vi ikke tage Fornøjelserne først?« spurgte han.

»Jo det er et godt, gammelt princip.«

»Vi begyndte med et Bal; først var der Musik og Forfatteren P. A. Rosenberg læste op. Ved Ballet var der en Kottillonstur, hvor Frøken Kruse optraadte som Willumsens Bjærgbestigerske. — Her skal De se Plakaten.«

En pragtfuld plakat i gyldent, rødt og blaat.

»I Marts var her igen Bal, efter at Dr. phil. Fr. Poulsen havde holdt Foredrag; hen paa Aftenen kom Herman Bang in effigie. Vi begyndte at holde Koncerter Søndag Eftermiddag. En Søndag læste selve Fru Hennings op, Fru Hagemann og Hr. Poul Hagemann spillede, og Hr. Gunder Knudsen sang sine egne Kompositioner. Frøken Faber spillede den Dag første Gang for os, saa vidt jeg husker.«

»Det var altsaa halvaarets lyspunkter.«

»Naa« sagde Lyngbeck og lo, »der var mange andre Lyspunkter, men dem kommer vi til under Omtalen af de andre Begivenheder. Jeg skal først nævne, at Inspektøren cand. polyt. Estrup rejste bort og giftede sig og her paa Kollegiet efterfulgtes af Frøken Pauli.«

»Var det et lyspunkt?«

»Nu maa De ikke bringe mig i Forlegenhed; — for Hr. Estrup var det et Lyspunkt.«

»Og for Frøken Pauli?«

»Det haaber jeg. Nej men skal vi tale om Lyspunkter, saa vil jeg nævne Julen, hvor Direktør Hagemann sendte os en ganske overvældende Ladning Konfekt, Studenterhavre og Appelsiner. Og saa Theateraftenen.«

»Naa ja »Den lille Havfrue.««

»Direktør Hagemann inviterede os alle i Theatret, Bestyrelsen i Spidsen og . . .«

»Og?«

Lyngbeck smiler henrykt. »Her skal De se, hvad Direktøren skrev: Vi tager Rikke med.«

»Rikke?«

»Ja Rikke,« siger Lyngbeck straalende.

»Naa—aa hver med sin Rikke.«

»Det var en storartet Ide. — Men hvad mere skal jeg fortælle Dem? I December og Januar hvilede Examensaanden tungt over Kollegiet, og i Februar forlod over en halv Snes Kandidater os og erstattedes af nye Folk, som satte nyt Præg paa Kollegiet. De gamle Alumners Fotografier blev ophængt i Spisesalen. Vi maa ogsaa erindre, at Teglbjærg opfandt Telefonsignalerne, nu kan man kalde enhver af Alumnerne frem fra sit Værelse uden at ulejlige andre.«

»Teglbjærg bliver en stor mand.«

»Er«, siger Lyngbeck ivrig, »han er en stor Mand.«

»Forefaldt der nogle indre politiske begivenheder i Deres regeringstid?«

»Selvstyret befastedes.« Lyngbeck retter pludselig sin tætte skikkelse, som imponerede mig saa meget, da jeg som ny alumne kom paa kollegiet. »Bestyrelsen har mere og mere overladt til Inspektionen at træffe Afgørelser i Sager vedrørende Kollegiet, det kan vi kun paaskønne.«

»Og i april holdt vi generalforsamling.«

»En meget livlig Generalforsamling med en hidsig Kamp om Formandspladsen; Juul blev valgt.«

»Ja, Juul! Farvel og mange tak.«

Jeg fo'r ned paa første sal, hvor Juul bebor et værelse med 22° varme.

»Maa jeg udbede mig nogle oplysninger om Deres regeringstid til brug for aarsberetningen?«

»Ja jeg har dem liggende her, jeg samlede dem dengang, De bad mig om at skrive Beretningen.«

»Kære hr. Juul, jeg vilde netop have skaanet Dem og ikke meddelt offentligheden dette sørgelige . . .«

»Aa det var kedeligt!« — Ja se, den første Begivenhed var Læseforeningens . . .«

»Vi tager altid fornøjelserne først.«

»Naa, ja saa var der Direktør Hagemanns Fødselsdag den 16de Maj. Vi sejlede med Dampbaad til Vedbæk og gik derfra gennem Skovene til Rungsted, hvor vi spiste og dansede; om Aftenen tog vi hjem igen med Baaden. Vejret var af og til lidt vaadt, men Stemningen var god.«

»Ja jeg husker.«

»Saa kom Sommerferien, hører den med til Fornøjelserne?«

»Utvivlsomt.«

»I den skiftedes de tilbageblevne Alumner til at agere Inspektion, det skal have været meget idyllisk. Da alle var tilbage igen fejrede vi Fru Hagemanns Fødselsdag med Koncert og Bal. Ved denne Lejlighed afsløredes Axel Jarls Billede: »Den gryende Dag«, og De havde jo skrevet et helt lille Kantateværk, Hr. Hm.«

Jeg bukkede.

»Endelig afholdt vi en Eftermiddagskoncert, hvor bl. a. Alumna Frøken Faber spillede, og den norske Sangerinde Frøken Gjems Selmer sang.«

»Hun fik nok en buket.«

»Ja, vi havde den Ære, at en Herre, der tilbad hende, kom tilstede og overrakte hende en Buket. Der var ingen, der kendte ham, og Kollegiets private Sherlock Holmes'er fandt ham meget mistænkelig, han var nær blevet arresteret. Hvem kunde ogsaa vide, at hans Hensigter var saa reelle?«

»Hvilke begivenheder er ellers forefaldet i Deres tid?«

»Først er der jo Læseforeningen, som De stiftede.«

»Hvem — jeg?«

»Ja.«

»Nej, var det ikke Janus Thomsen og Hoffmeyer?«

»— Aa — — jo det er sandt. Det blev en ny betydende Faktor i

Kollegielivet. Det maa ogsaa nævnes, at en Del Alumner har været til Session med overraskende Resultater.«

»Schwamm darüber — men politik?«

»Ja tænk Dem,« Juul ler hjærteligt, »mod Slutningen af min Formandstid begyndte man pludselig at skrive i Ankeprotokollen.«

»Saa — i ankeprotokollen?«

»Ja sandelig, en vældig Polemik baade med løst og fast Krudt, flere Artikler om Dagen, Kollegiet har aldrig oplevet noget lignende. Endnu paa Generalforsamlingen gik der vældige Dönninger.«

»Var generalforsamlingen livlig?«

»Ja udmærket. Lundsgaard var Dirigent og anslog strax den rette humoristiske Tone; Dagsordenen var skrækkelig lang, og ved Valgene kæmpede 4 Kandidater om 3 Pladser. De tre H'er Husen, Hoffmeyer og Høeg blev valgt.«

»Majoriteten?«

»Meget lille, det var paa et hængende Haar, at de tre H'er blev hængende.«

»Farvel, hr. Juul!«

Jeg bankede paa hos hr. Hoffmeyer, han sad og skrev, rejste sig ikke op men slog kongeligt ud med haanden. Jeg stod beskeden ved døren.

»Mit navn er Hm.,« sagde jeg og rømmede mig.

»Det var da morsomt, det glæder mig at se Dem.«

»Jeg vilde gerne have nogle oplysninger til aarsberetningen.«

»Udmærket, jeg sidder netop og arbejder med den, jeg tænker at sætte den op som en række interviews.«

»Jamen det har jeg netop gjort.«

»Sat det op?«

»Nej, interviewet.«

»Lad os saa arbejde sammen.«

»Tak, jeg skal nok alene.«

»Bevares, kære hr. Hm. — Saa vil De altsaa interviewe mig?«

»Tak.«

»Vi fejrede Mortensaften meget festligt; direktør Hagemann gav os de dertil fornødne gæs; da de var spist, drak vi punsch, og fhv. skuespiller Carl Meyer sang de dejligste viser for os. Jeg morede mig udmærket, var De ikke med?

»Jo.«

»Den næste store begivenhed skulde dette aarsskrift blive; ifjor var det bestyrelsen, der udsendte beretningen, nu har vi overtaget det og paatrykker det vort præg; examenslæsningen har jo berøvet os en del gode medarbejdere, men jeg haaber, at skriftet bliver præsentabelt endda, og at det maa blive det første i en lang række af lignende skrifter her fra kollegiet.«

»Det er underligt, saa jeg er enig med Dem,« sagde jeg og trykkede bevæget Hoffmeyers haand.

Hm.

FORTEGNELSE OVER ALUMNERNE.

1. September 1909—30. November 1910.

<i>Balle, N. C.</i> , Stud. polyt.	<i>Kristensen, J. V.</i> , Maler.
<i>Borries, G. V. T.</i> , Stud. med.	<i>Kristensen, K. S.</i> , Stud. polyt.
<i>Brahtz, J. H.</i> , Stud. polyt.	<i>Kruse, Ellen</i> , Stud. med.
<i>Brems, H.</i> , —	<i>Langgaard, C. E.</i> , Stud. polyt.
<i>Brønnicke, Ebba S.</i> , Stud. med.	<i>Larsen, O. H.</i> , —
<i>Bundsgaard, A.</i> , —	<i>Liebst, P. V.</i> , —
<i>Carstensen, K.</i> , Stud. polyt.	<i>Lind, F. C. B.</i> , —
<i>Christensen, G. C.</i> , —	<i>Lund, G. H.</i> , —
<i>Christiansen, N. C. M.</i> , —	<i>Lundsgaard, C.</i> , Stud. med.
<i>Clausen, Chr.</i> , —	<i>Lunøe, C. F.</i> , Stud. polyt.
<i>Dohn, H. L.</i> , —	<i>Lyngbeck, E. J.</i> , —
<i>Estrup, H. F. J.</i> , —	<i>Malm, S.</i> , —
<i>Faber, Ella</i> , Musikstuderende.	<i>Matzen, E.</i> , Maler.
<i>Fischer, A. D.</i> , Stud. polyt.	<i>Mika, I. L. F.</i> , Stud. polyt.
<i>Goldmann, J. L.</i> , Maler.	<i>Mortensen, K. T.</i> , —
<i>Gusmer, J. K.</i> , Stud. polyt.	<i>Nielsen, Ellen B.</i> , Musikstuderende.
<i>Hagerup, E. A.</i> , —	<i>Olsen, O. A.</i> , Stud. polyt.
<i>Hansen, A. H.</i> , —	<i>Ortmann, S.</i> , —
<i>Hansen, Edmund C.</i> , Musikstuderende.	<i>Rahbek, J. C.</i> , Stud. med.
<i>Hansen, Erik</i> , Stud. mag.	<i>Rasmussen, H. K. M.</i> , Stud. polyt.
<i>Hansen, M. Th.</i> , Stud. polyt.	<i>Risom, S. J.</i> , Arkitekt.
<i>Hansen, O. I.</i> , —	<i>Rokkjær, E.</i> , Stud. polyt.
<i>Hauch, Ella M.</i> , Stud. mag.	<i>Schelbeck, F. C. G.</i> , —
<i>Helweg, I. F. J.</i> , Stud. polyt.	<i>Schrader, H. D.</i> , —
<i>Hintz, H. H.</i> , —	<i>Simonsen, C. U.</i> , —
<i>Hoffmeyer, S. E.</i> , Stud. med.	<i>Skalberg, H. C.</i> , Stud. med.
<i>Holm, O. E.</i> , —	<i>Skovmand, O.</i> , Stud. polyt.
<i>Husen, K.</i> , Stud. polyt.	<i>Smith-Petersen, P. E.</i> , —
<i>Høeg, H.</i> , —	<i>Søndergaard, N. S.</i> , Landinspektør- studerende.
<i>Høeg-Larsen, S.</i> , —	
<i>Høy, N.</i> , —	<i>Teglbjærg, A.</i> , Stud. polyt.
<i>Jacobsen, Ingeborg</i> , Stud. mag.	<i>Thommesen, H.</i> , —
<i>Juul, N. C.</i> , Stud. polyt.	<i>Thomsen, J.</i> , —
<i>Koch, O. D. E.</i> , —	<i>Thorn, P. J.</i> , —
<i>Koefoed, K. V. M.</i> , —	<i>Thykjær, N. R.</i> , Maler.
<i>Kofoed, V. A.</i> , —	

FORØGELSE AF KOLLEGIETS KAPITAL OG RESERVEFOND.

Uddrag af Skrivelse af 28. Februar 1910 fra Direktør G. A. Hagemann til Kollegiets Bestyrelse:

»For yderligere at sikre Kollegiets Fremtid har jeg tilladt mig at forøge de til Raadighed staaende Pengemidler med 100,000 Kr. Privatbankaktier, der ere noterede som tilhørende Kollegiet og derefter forsynede med Ministeriets Prohibitivpaategning.

.....

Til Sikring af Kollegiets Reservefond har jeg til dette henlagt 20,000 Kr. Obligationer i Ny jydsk Husejeres Kreditforening.

Disse Obligationer ere noterede som Kollegiet tilhørende.

.....

Det er mit Haab, at Kollegiet saaledes styrket kan gaa Fremtiden imøde.«

FUNDATS

FOR

MATHILDE HAGEMANN'S FESTLEGAT.

1. Legatets Navn er »Mathilde Hagemann's Festlegat«.
2. Legatets Kapital, der for Tiden bestaar af 15,000 Kr. 4% Obligationer udstedte af Kreditforeningen af Grundejere i København, skal altid være anbragte efter Reglerne for Anbringelse af Umyndiges Midler. Legatets Aktiver skal altid saavidt gørligt være noterede paa Legatets Navn og forsynes med Prohibitivpaategning af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.
3. Legatet er knyttet til »G. A. Hagemann's Kollegium« og ejes af dette. Det er underlagt Kollegiets Bestyrelse.
4. Renterne af Legatet stilles til Raadighed for Alumnerne paa »G. A. Hagemann's Kollegium« og skal af disse gennem den af dem valgte Inspektion anvendes til følgende Formaal.
 - a. I første Række anvendes Renten til at give enkelte Dage et særligt festligt Præg.

Saaledes skal den 27de September, Mathilde Hagemann's Fødselsdag, fejres med en Festmiddag med efterfølgende Bal. Ved denne Fest er det mit Ønske, at alle Alumner er tilstede, og at saadanne tidligere Nydere af Studielaan, der har tilbagebetalt Laanet i det foregaaende Aar, indbydes som Gæster, ligesom det vilde være mig kært, om Medlemmerne af Kollegiets Bestyrelse med Hustruer gav Møde ved Festen.

Endvidere ønsker jeg Juleaften højtideligholdt i hjemlige Former (med Juletræ) af de Alumner, der maatte forblive paa Kollegiet Julen over, samt af Funktionærer og Betjening.

Endelig ønsker jeg, at der den 16de Maj, min Fødselsdag, gøres en Skovtur af alle Alumner og de til Kollegiet knyttede Funktionærer.

- b. Der kan derhos af Renten anvendes Beløb til saadan Repræsentation, som Kollegiet ikke bør unddrage sig (Blomstergaver, Kranse etc.) samt til mindre Anskaffelser til Udsmykning af Kollegiet og lignende.
- c. Endelig ønsker jeg Legatets Renter anvendt til Tilvejebringelsen og Vedligeholdelsen af en Samling Fotografier af alle Alumner og Funktionærer, forsynet med Navn og Aarstal, til eventuel Ophængning eller i alt Fald Opbevaring paa Kollegiet, hvorhos der bør gives de fornødne Bidrag til en Fotografi- og Mærkebog, hvori saavidt muligt alle Billeder vedrørende Kollegiet forsynede med Tekst, skal samles, og hvori der indføres saadanne Begivenheder, der er af Interesse for Kollegiet, samt de dertil knyttede Taler, Vers etc.

5. Kollegieinspektionen udarbejder aarligt et Budget over Anvendelsen af Festlegatets Renter, og naar dette Budget er antaget af en Alumnegeneral-forsamling og godkendt af Kollegiets Bestyrelse, administrerer Inspektionen Pengene og aflægger Regnskab for deres Anvendelse til Generalforsamlingen, hvorefter Kollegiets Bestyrelse deciderer Regnskabet.

Den faste Revisor ved »G. A. Hagemann's Kollegium« forvisser sig hvert Aar om, at Legatets Renter i Overensstemmelse med denne Fundats's Regler er udbetalt Kollegieinspektionen, og afgiver, samtidig med Indsendelsen af Kollegiets Regnskab, Erklæring desangaaende til Lærerraadet for Polyteknisk Læreanstalt til Videreendelse til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

5. Ændringer i denne Fundats kan ske, naar Lærerraadet ved Den polytekniske Læreanstalt efter Kollegiebestyrelsens Indstilling anbefaler det, og Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet giver sit Minde dertil.

København, den 6. December 1909.

G. A. HAGEMANN.

FUNDATS

FOR

MATHILDE HAGEMANNS PENSIONSLEGAT.

1. Legatets Navn er »Mathilde Hagemanns Pensionslegat«.
2. Legatets Kapital, der for Tiden bestaar af 15,000 Kr. 4% Obligationer, udstedte af Kreditforeningen af Grundejere i København og Omegn, skal altid være anbragt efter Reglerne for Anbringelse af Umyndiges Midler. Legatets Aktiver skal altid saavidt gørligt være noterede paa Legatets Navn og forsynede med Prohibitivpaategning af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.
3. Legatet er knyttet til »G. A. Hagemanns Kollegium« og ejes af dette. Det er underlagt dettes Bestyrelse og Administrationsbestemmelser.
4. Af Legatets Rente afholdes Pension til saadanne af Kollegiets Funktionærer eller Betjening, som har maattet forlade Tjenesten paa Kollegiet paa Grund af Alder, Svagelighed eller anden dem ikke tilregnelig Aarsag. Pensionens Størrelse fastsættes saavidt muligt efter de for Pensionering af tilsvarende Funktionærer i Københavns Kommunes Tjeneste til enhver Tid gældende Regler.
5. Det Beløb, der ikke maatte medgaa til Pensioner efter Post 4, henlægges til Legatets Kapital til dettes Forøgelse og Styrkelse, saalænge Bestyrelsen finder det nødvendigt eller ønskeligt. Naar dette ikke længer er Tilfældet, anvendes det af Legatets Indtægter aarlig tiloversblevne Beløb paa samme Maade som Kollegiets almindelige Indtægter.
6. Pensionslegatet er undergivet de samme Regler for Regnskabsaflæggelsen som de, der gælder for »G. A. Hagemanns Kollegium«.
7. Ændringer i denne Fundats kan ske, naar Lærerraadet ved Den polytekniske Læreanstalt efter Kollegiebestyrelsens Indstilling anbefaler det, og Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet giver sit Minde dertil.

København, den 6. December 1909.

G. A. HAGEMANN.

I Fundatsen for »G. A. Hagemann og Hustrus Legat til Fordel for Samfundet og Hjemmet for Vanføre« er indsat følgende Bestemmelse:

.....

5. Skulde Samfundet og Hjemmet for Vanføres Virksomhed blive overtaget af Stat eller Kommune, skal Legatkapitalen (25000 Kr. i Kreditforeningsobligationer) tilfalde »G. A. Hagemanns Kollegium« og dens Renter anvendes til Bedste for dette.

København, den 30. Juni 1910.

G. A. Hagemann.

I Fundatsen for »G. A. Hagemann og Hustru Mathilde Hagemanns Legat til Fordel for Vejleffjord Sanatorium« er indsat nedenstaaende Bestemmelse:

.....

5. Skulde Selskabet ophøre at bestaa som selvstændig Institution, eller skulde det give mere end 4 % i Udbytte af Aktiekapitalen, skal Kapitalen (25000 Kr. i Kreditforeningsobligationer) tilfalde »G. A. Hagemanns Kollegium« og dens Renter anvendes til Fordel for dette.

København, den 13. Oktober 1910.

G. A. Hagemann.

REGNSKAB

FOR

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM.

1. SEPTEMBER 1909—31. AUGUST 1910.

DRIFTSREGNSKAB.

	Kr.		Kr.	Kr. pr. Alumne Pr. Maaned
Kassebeholdning pr. 1. September 1909	1435.82	Bygningsudgifter	1546.80	2.58
Renter af Studielaanefonden	9000.00	Kul	3085.41	5.14
Tilskud fra Dir. G. A. Hagemann	6000.00	Varmeapparatets Vedligeholdelse	142.80	0.24
Ekstra Tilskud fra Dir. G. A. Hagemann	2731.51	Inventaranskaffelse	3826.70	6.38
Alumnernes Ydelse til Kollegiets Drift	12000.00	Inventarets Vedligeholdelse	1105.33	1.84
Afgift til Kollegiet af Ikke-Alumner	259.00	Belysning	2691.80	4.49
Renter af Sparekasse	28.65	Skatter og Afgifter	1429.30	2.38
Tilbagebetalt Studielaan	20.00	Betjening	2100.00	3.50
		Kost til Inspektør og Betjening	1410.00	2.35
		Vask og Rengøring	1574.44	2.62
		Diverse	459.68	0.77
		Studielaan	11401.50	—
		Beholdning pr. 31. Aug. 1910:		
		I Sparekassen	528.65	
		Kontant	172.57	
			701.22	
	31474.98		31474.98	32.29

RESERVEFOND.

		Kr.			Kr.
1909	Beholdning paa Sparekassebog	680.00	1910	Beholdning paa Sparekassebog	1094.82
Sept. 1. 1910			Aug. 31.	Kapital i Ny jydsk Husejeres	
Marts	Renter af Sparekasse pr. Nov. 1909	2.90	—	Kreditforening	20000.00
	Kapital i Ny jydsk Husejeres				
	Kreditforening, skænket af Dir.				
	G. A. Hagemann	20000.00			
Juli	Renter af Kreditforeningen	400.00			
—	Renter af Sparekasse pr. Maj 1910	11.92			
		21094.82			21094.82

MATHILDE HAGEMANNS PENSIONSLEGAT.

		Kr.			Kr.
1910			1910	Beholdning:	
Marts	Kapital i Kreditforeningen af		Aug. 31.	Paa Sparekassebog	300.00
	Grundejere i Kjøbenhavn og		—	Kapital i Kreditf.	
	Omegn, skænket af Dir. G. A.			af Grundejere i	
	Hagemann	15000.00		Kjøbenhavn og	
Juli	Renter af Kreditforeningen	300.00		Omegn	15.000.00
		15300.00			15.300.00
					15.300.00

MATHILDE HAGEMANNS FESTLEGAT.

		Kr.			Kr.
1910			1910		
Marts	Kapital i Kreditforeningen af Grundejere i Kjøbenhavn og Omegn, skænket af Dir. G. A. Hagemann	15000.00	Juli 5. Aug. 31.	Udbetalt til Inspektionen	300.00
Juli	Renter af Kreditforeningen	300.00		Kapital i Kreditforeningen af Grundejere i Kjøbenhavn og Omegn	15000.00
		15300.00			15300.00

STATUS.

Kollegiebygningen med faste Installationer	343307.71	Kr.
Inventar	45173.77	
Tilkommet Inventar	3826.70	
	49000.47	
Afskrevet med 5 %	÷ 2450.02	46550.45 »
Studielaan indtil 1909	19067.50	
Studielaan i 1909—10	11401.50	
Tilbagebetalt Studielaan	÷ 20.00	30449.00 »
Kapital i Kreditforeningen	100000.00	»
Kapital i Privatbankaktier	100000.00	»
Mathilde Hagemanns Festlegat	15000.00	»
Mathilde Hagemanns Pensionslegat	15300.00	»
Reservefond	21094.82	»
Kassebeholdning pr. 31. August 1910	701.22	»
	672403.20	Kr.

Som fast Revisor for G. A. Hagemanns Kollegium har jeg gennemgaaet dette Regnskab med tilhørende Status og befundet det rigtigt.

Ved fremtidige Regnskabsaflæggelser bør formentlig den under Navn af »Læge Frøken N. M. Nielsens Legat« til Kollegiet skænkede Kapital, stor ca. 50000 Kr., medtages i Kollegiets Status, om end Indtægterne af dette Legat endnu ikke kommer Kollegiet tilgode.

Kollegiets Aktiver er gennemgaaede og befundne tilstede og i god Orden.

Kjøbenhavn, den 23. November 1910.

Axel Simonsen.

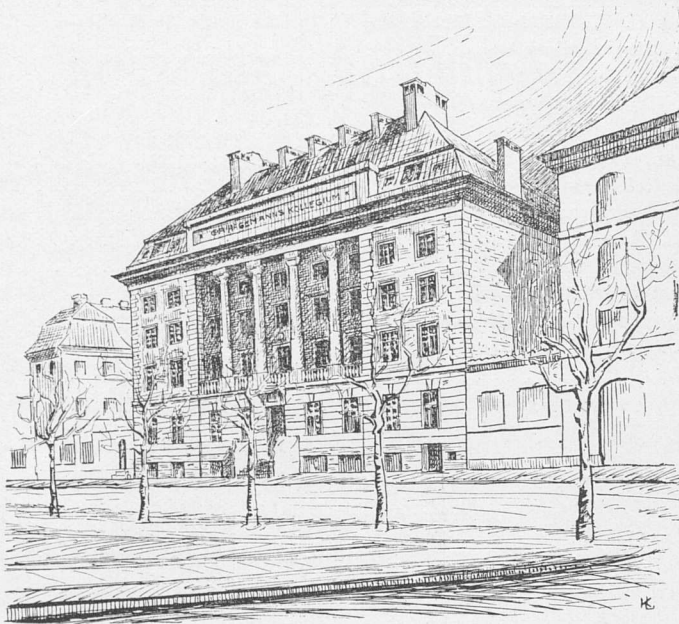
FRØKEN N. M. NIELSENS LEGAT.

		Kr.			Kr.
1909			1910		
Sept. 1.	Kapital i Kreditforeningsobligationer	50000.00	Aug. 31.	Beholdning i Sparekassen	68.90
—	Indvunden Kursdifferens (indsat i Sparekassen)	66.96	—	Kapital i Kreditforeningsobligationer	50000.00
1910					50068.90
Jan.	Renter af Sparekasse pr. Novbr. 1909	0.79			
Juli	Renter af Sparekasse pr. Maj 1910	1.15			
		50068.90			50068.90

AARSSKRIFT

FRA

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM

1910—1911

KØBENHAVN

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & Co. (M. A. HANNOVER)

1911

INDHOLD.

Dir. G. A. Hagemann: Kollegiaaaret 1910—11	3
Jeppé Aakjær: Juleaften	6
Insp. M. C. Harding: Amerikanske Studenterhjem	7
B.: Blomster	9
Ing. C. U. Simonsen: Musik til »Nu brister i alle de Kløfter«	11
A. Mørch: Olieskitse	12
Ing. C. Juul: Upsala	12
S. Hoffmeyer: Rosenknoppen	16
A. Mørch: Olieskitse	18
Hm.: Tante Theodora	18
C. J. Hanson: Blyantstegning	25
Hans Brems: Koldt Blod	25
Bo.: Aarsberetning	26
Afgaaede Alumner	30
Bestyrelse, Inspektioner, m. m.	33
Fortegnelse over Alumnerne	34
Forøgelse af Kollegiets Kapital	35
Regnskaber	36

Omslaget tegnet af A. Mørch.

Titelvignet af K. Lund.

De øvrige Vignetter af A. Mørch.

AARSSKRIFTETS REDAKTION:

Stud. med. S. Hoffmeyer. Kunstmaler A. Mørch.
Stud. polyt. Hj. Pedersen. Stud. med. V. Schmidt.

Omslagspapiret leveret af L. Levison jun.
Clichéer fra Dansk Reproduktions-Anstalt.

KOLLEGIEAARET 1910—11.

SELV om den Strøm, der flyder roligt i sit Leje, og som næsten synes at staa stille for kun at spejle Kystens Huse og Træer, er der meget at fortælle, thi ogsaa deri rører der sig Kræfter af mangfoldig Art. Selve Vandet, der faldt paa Jorden næsten kemisk rent fra den regntunge Sky, optog Luften i sig og opløste Jordens Bestanddele eller førte disse med sig fintopslemmet eller som Sand og udførte derved et stort Udjevningsarbejde paa Jordoverfladen. Og i det saaledes forberedte Vand kan der nu udvikles en Mangfoldighed af Plante- og Dyreliv. Saaledes vandrer den stille Strøm med dens mangfoldige Kræfter og Livsformer til det store Hav — og forsvinder deri.

Stille og rolig har Kollegiets Livstrøm været i det forgangne Aar! Kun en enkelt Gang oprørtes dets stille Overflade, som var det en Klippemasse, der uanet var styrtet ned deri. Men selv de voldsomme Bølgeringe tabte sig, efterhaanden som de udvidedes, og snart laa Overfladen der igen rolig og smilende — dækkende over rigt og fornøjeligt indre Liv. Det er om dette indre Liv jeg skulde skrive et Par Ord.

Det var jo et meget stort Maal, der var sat for de 50 sammenbragte Børn, der danner Kollegiets Beboere, at de skulde danne et Hjem. Men var end Maalet højt, saa har Alumnerne ikke vejet tilbage for at naa det, saa nær som det er muligt at naa det. Derfor vil jeg bringe dem alle en Tak, og det er kun naturligt at jeg særligt henvender denne Tak til de skiftende Inspektioner, til d'Herrer *Lund*, *Ortmann* og *Brem*s, som nu har nedlagt Styret, til d'Herrer *V. Schmidt*, *Ortmann* og *P. Schmidt*, som har taget det. Det er gennemgaaende en Fornøjelse at komme paa Kollegiet og at vise det frem. Der er fint og smukt som der bør være i et velholdt Hjem,

der er rede til at modtage uanmeldte Gæster til enhver Tid. I sidste Vinter førte jeg en Søndag ved 2-Tiden den tydske Gesandt med Frue omkring i Kollegiet, og da vi kom til Køkkenet og Anretterværelset, og jeg forestillede Frøken *Johansen* for hendes Naade Fru *v. Waldthausen*, sagde Fruen paa godt Dansk: Tillader Frøken *Johansen*, at jeg sender min Køkkenchef ud, at han kan se, hvorledes et Køkken skal se ud efter en Middag!

I dette Foraar forlod Inspektrice, Frøken *Pauli*, Kollegiet, idet hun vilde søge en anden og økonomisk bedre Virksomhed i London. Frøken *Pauli* omfattede sin Kollegiegerning med varm Interesse, og hun har efterladt sig mange Venner derude. Hun blev desværre snart syg derovre i Taagernes Land, saa hun maatte hjem hertil igen. Vi ønske hende alle en snarlig og fuldkommen Helbredelse.

Til Afløser valgtes Frøken *Naja Janssen*, der i mange Aar var ansat ved Carlsberg Bryggerierne, hvor hendes Hjem havde været dels et Spisepensionat, dels et Tilholdsted for Bryggeriernes og Carlsberglaboratoriernes unge Embedsmænd. Forhaabentlig vil hun vide at skabe sig en god Stilling hos os. Det kunde nok se ud dertil! Kender du, eller kan du, kære Læser, sætte dig ind i en ung Mands eller Kvindes Følelser, naar han eller hun en Søndag eller Helligdagsaften sidder alene paa sit Værelse, naar der ingen er at gaa ud til, ingen Slægt eller Venner at være iblandt, at spøge og le lidt med. Nuvel, Frøken *Janssen* holder aabent Hus Søndag og Helligaften paa Kollegiet, og saa er alle velkomne, Venner, Veninder, lille og store Broder, og saa breder hun Dugen til en lille beskeden Anretning, lidt Frugt, Kage, Konfekt eller lignende, og saa synges, tales, spilles der til fælles Hygge og Glæde! Det er dog vist Vejen til at vinde en Venneflokk blandt de unge.

Til Aarets store Begivenheder maa henregnes, at Kollegiet efter Hr. Sproglærer *Ludvig Trier* har arvet et meget betydeligt Bibliotek paa over 5000 Bind. Jeg har ikke personlig kendt den Afdøde, saa det, at han har indsat Kollegiet til Arving af sin Bogsamling, skyldes ikke et Venskabsforhold til mig. Jeg maa maaske haabe, at det er den i Kollegiet nedlagte Tanke, der har vundet hans Bifald, at det er den, han har ønsket at støtte. Dog, hvad enten Forklaringen er denne eller en anden, Bøgerne er modtaget med Glæde og varm Tak baade af Alumner og Kollegiebestyrelse, og Skabene, hvis det da bliver Skabe, der skal værne om denne smukke Arv, forbeholder jeg mig at skænke til Kollegiet, og de skulle bære Navnet *Ludvig Trier 1911*.

Som overalt hvor Kvinderne tage fat, tage de godt fat, og saaledes har de nu erobret den 6te Kvindeplads paa Kollegiet. Jeg maa bekende, at de i saa

Henseende har haft mig paa deres Side — jeg ønskede hele Stueetagen overladt til Damerne —, men ligefuldt er det en mægtig Kvindesejr, thi Bestyrelsens andre 4 Herrer; hvem hele Besættelsessagen er underlagt, var oprindelig ikke for en saadan Udvidelse af Kvindepladserne. Og den 6te Dame er tilmed en Studiosa juris, saa Juraen for første Gang holder Indgang paa Kollegiet gennem en Dame. Baade Juraen og hun skal være velkomne. Og den 5te Dame, der afløste Frk. *Ella Hauch*, som afgik i Oktober med en smuk Magisterexamen, det er Islands 1ste kvindelige Student. Som Islænderinde mente hun at have fortrinsvis Adgang til Regensen og Kommunitetets Midler, men det viste sig, at deri tog hun Fejl; thi vel har islandske Studenter en saadan Fortrinsret ifølge Bestemmelserne for disse Stiftelser, men det er kun forsaaavidt »de er »Sønner« af«, og hun er jo »Datter af«. Mon ikke dette Ord »Sønner« nu 1911 burde ændres? Dog, nej, Rygtet siger, at Regensen alligevel ikke vilde aabne sine Porte for den kvindelige islandske Student, thi »Synden kom ind i Verden ved en Kvinde« og en saadan kunde derfor ikke indlades! Og saa kom den lille Frøken med Taarer i Øjnene og en varm ministeriel anbefaling til mig. Jeg syntes, der blev gjort Uret mod Islands første kvindelige Student, og jeg gik i Forbøn for hende hos den øvrige Bestyrelse, og Frøkenen flyttede ind i Frøken *Hauchs* Værelse i Kollegiet, der forhaabentlig vil vinde, sikkert ikke tabe, ved at modtage hende og gøre hvad Ret og billigt er.

Alt 3 Gange har Kollegiestrømmen udgydt sig i det store Menneskehav. Sidste Gang var den tungeste, thi ved Januar Examenen 1911 forlod en Række unge Mænd, der havde været Alumner fra den første Begyndelse, og som jeg derfor var helt samlevet med, Kollegiet for at udnytte deres Viden i Livet. Jeg tror ikke, de vil glemme Kollegiet, men deres Værelser er igen besat med en yngre Slægt.

Saadan gaar vi ind i det 4de Kollegieaar. Gid det maa give glade og tilfredse Alumner og skaffe Inspektrice, Økonoma og Betjening den Tilfredsstillelse, at de maa føle, at Deres Arbejde har været værdsat og har båret gode Frugter.

Bredgade, d. 18. Nov. 1911.

G. A. HAGEMANN.

Juleaften

NAAR sitrer din Sjæl som en tonende Stræng,
og naar skinner Lysene blidest,
hvornaar gaar du nødigst med Sorg til din Seng,
hvornaar tykkes Sneen dig hvidest?
Mon ej, naar bag Ruden det pyntede Træ
og Barnet med straalende Blik ved dit Knæ
fortæller, at nu har vi *Julen*.

Da vugger de Tanker som Fugle i Rør,
mens vildt over Mosen det flyger,
og Spurveene putter sig ind mod din Dør,
for Vejrets fortørnede Byger;
med Krummer og Kjærner for Fuglen du strør,
hvad Vindene fryser, det Hjærterne tør,
den Lære vi hentet hos *Julen*.

Til daglig vort Hjærte af tusinde Savn
blev gnavet i mer end i Barken,
og ofte du sendte i Suk efter Havn,
din sidste Due af Arken;
men alt hvad der gjorde dit Hjærte Fortræd,
det standser i Kvæld bag det skjærmende Led,
der værner for Hjemmet og *Julen*.

Derinde du sidder, mens Haglene slaar,
og hører de hjemlige Klokker,
og Minderne kommer, og Minderne gaar
paa Julens sne-pudrede Sokker;
og Grantræet dufter fra Storstuen ind,
og Børnene ivrer sig røde om Kind
med alt, der skal hænde i *Julen*.

Og Frosten nu nærmere Gaardene gaar
 og ridser paa Ruden sit Mærke,
 og Barnet saa kjært under Lysene staar,
 og Salmerne lyder saa stærke;
 og Fuldmaanen rejser i Skyer sit Slot,
 og Stjærnerne funkler i Rødt og i Blaåt, —
 de Stjærner, der altid var *Julens*.

JEPPE AAKJÆR.

Studenterhjemmet Phi Delta Theta ved Cornell Universitetet i Ithaca.

AMERIKANSKE STUDENTERHJEM.

DET er et ejendommeligt broget Billede, der ruller sig op for en, naar man træder i Land i Skyskrabernes By. For mit Vedkommende var det ikke saa meget det kolossale, der gjorde Indtryk, snarere den Tingenes Mangfoldighed, man bliver Vidne til: alle mulige Folkeslag, alle mulige Grader af Dygtighed, alle mulige Grader af Dannelse, alle mulige Maader at tjene Penge paa, kort sagt en uendelig Variation i næsten alle Livets Forhold.

Efter dette første Indtryk ventede jeg at finde Mangfoldigheden gentaget i det amerikanske Studenterliv, og jeg blev ingenlunde skuffet. Ved Amerikas berømteste tekniske Højskole, *The institute of technology* i Boston, fandt jeg over 50 Studenter sammenslutninger af højst forskellig Art: sportslige, faglige,

»geografiske«, musikalske, litterære, religiøse osv. osv., kun ikke politiske. Jeg søgte efter virkelige Studenterhjem og fandt dem i de saakaldte *fraternity* Huse. I New York havde jeg set *dormitories*, mægtige store Studenterboliger, nærmest i Lighed med vore gamle Kollegier, men først i Ithaca og Boston fandt jeg i Fraternity Hjemmene noget, der kunde sammenlignes med G. A. Hagemanns Kollegium.

Tilbøjeligheden til at slutte sig sammen i eksklusive Foreninger, hvor Gensidigheden mellem Medlemmerne spiller en vigtig Rolle, er overordentlig stor i Amerika. Det er denne Tilbøjelighed, som har affødt Broderskaberne mellem Studenter. Faglige Foreninger, hvor man af og til mødes til faglig Diskussion, kan fremme Kammeratskabet; men dagligt Samliv i hyggelige Hjem føder virkeligt Venskab og udvikler den Samfølelse, som er ejendommelig for alle dem, der udgaar fra de amerikanske Højskoler. Derfor er Studenterhjemmene Broderskabernes første og vigtigste Middel til at knytte Medlemmerne nøje sammen. Ideen er god og har haft en glimrende Fremgang. I Boston bor 3—400 af Studenterne i Fraternity Huse, hvoraf hvert enkelt rummer ca. 25 Alumner, og der sluttet stadig nye Broderskaber.

Det er hemmelige Selskaber; men Hemmeligheden bestaar næppe i andet end det eksklusive ved Foreningen. Den unge Student kan ikke indmelde sig, men skal indbydes af en af de ældre Alumner. Der øves en stræng Kritik overfor dem, der optages. Den vordende Alumne spiser i nogen Tid som Gæst i Fraternity Huset, for at begge Parter kan lære hinanden at kende, først saa sker Optagelsen. For Opholdet i et saadant Hjem betaler Alumnerne omtrent det samme som i Pensionaterne.

Broderskabets Fane skal holdes højt, derfor øves der ogsaa i selve Studietiden en direkte Kritik af de ældre Aargange overfor de yngre. Til Gengæld kan den unge Alumne hente Raad og Hjælp hos den ældre. Denne Gensidighed mellem Alumnerne sætter Højskolen stor Pris paa; i mange Forhold vil en ældre Alumne bedre kunne give Raad end Lærerne.

Hjemmene, der i deres Indretning ligner vort Kollegium, har et udstrakt Selvstyre, og det daglige Liv reguleres ved skrevne og uskrevne Love. Den daglige Selskabelighed er bundet til ganske bestemte Timer, som oftest umiddelbart efter Middagen; derimod er det en fast Regel, at der hersker Ro om Aftenen. Af og til holdes saakaldte *smokers*, selskabelige Sammenkomster, til hvilke ikke alene Alumner fra andre Broderskabshjem, men ogsaa Studenter, som ikke er Medlemmer af noget Broderskab, indbydes.

Men ikke mindst vigtigt er det, at Broderskabet rækker langt ud over Studietiden. I Hjemmet med det græske Navn — alle Fraternity Husene

er opkaldt efter Bogstaverne i det græske Alfabet (f. Eks. Eta Sigma My, der var Navnet for det første kvindelige Studenterhjem i Boston) — sluttes der Venskab for hele Livet, ikke blot med samtidige, men ogsaa med forhenværende Alumner, der vender tilbage til Hjemmet ved aarlige Sammenkomster. Jeg behøver ikke nærmere at udvikle, hvad Betydning det har for den unge Alumne at komme i Venskabsforbindelse med Mænd, hvoraf mange sidder i indflydelsesrige Stillinger. Men ogsaa for Højskolen, til hvilken Hjemmet knytter sig, spiller dette en vigtig Rolle. De amerikanske Universiteter og tekniske Højskoler er for det meste private Institutioner, hvis Udvikling og Trivsel i høj Grad beror paa Gavmildhed hos forhenværende Elever. Og Broderskaberne danner det naturlige Bindeled mellem Alumnerne og alma mater.

Det amerikanske Studenterhjem bliver derved Midtpunktet for en Virksomhed, hvis Betydning rækker langt udenfor Studenterhjemmets Vægge.

M. C. HARDING.

BLOMSTER.

JEG sidder og ser paa en Buket Blomster. Jeg vil prøve paa at beskrive dem. De er meget store, de yderste Blade er lyserøde, og for hver Krans Blade, man kommer ind, bliver Farven klarere, til den tilsidst bliver snehvid, og aller inderst inde sidder to smaa Blade, de er røde som Blod.

Jeg sidder og ser paa denne Buket, og saa ser jeg, at ved hver Blomst sidder en Knop.

Jeg prøver paa at tænke Blomsternes Tanker, først de udfoldedes:

De tænker: Hvorfor brød man vore Stilke, det var ikke dig, der nu sidder og betragter os; men sig mig, gjorde han, der gav dig os, dig Glæde derved? Kan I glæde Jer over, at vi lider?

Jeg prøver paa i Tanken at svare dem: Ja, han der gav mig Jer, gjorde mig Glæde. I voksede ude i hans Have, der har I mange Sødskende; de savnede Jer, da han brød Jeres Stilke og gik bort med Jer, og Taarerne laa paa deres Blade og glimrede i Solen; men ingen i Verden er uundværlig, I heller ikke; andre er kommet i Jeres Sted. Mig glæder I, ham glædede I, da han saa mine Øjne straaale ved Synet af Jeres Skønhed, da han saa mine Læber kysse Jer. Smerten I led, varede kun en Brøkdæl af et Sekund; opvejes den ikke tusindfolk af den Følelse, at gøre Mennesket glad.

Og jeg mærker paa deres Duft, der bliver stærkere, som jeg sidder og ser paa dem, at de forstaar mine Tanker.

Knopperne tænkte: Se de dejlige Blomster, det er vore Mødre; som vi er, har de engang været, som de er, skal vi engang blive.

Men Dagene gaar, den ene efter den anden, de store Blomster bøjer Hovedet og visner; en efter en klipper jeg bort, for at ikke Knopperne skal se Døden og Sorgen og ængstes.

Knopperne forstaar ikke, hvorfor de store, dejlige Blomster gaar bort, de forstaar ikke Døden, men jeg kysser dem og skjuler mine Taarer for ikke at give dem en Anelse om det, der er Herre over Liv og Død.

Atter gaar der Dage; den ene Knop efter den anden sprænger Hylstret og folder sig ud.

De betragter hverandre, forbavsede, bedrøvede, de er jo ikke store og smukke, som deres Mødre, de er smaa og enkelte.

Jeg ser igen deres Tanker: Hvorfor er vi smaa og ubetydelige, hvorfor er vor Duft ikke stærk og berusende som vore Mødres, og jeg ser paa dem, fordi jeg vil, de skal læse mine Tanker: I er smaa og svage, fordi I blev flyttede for tidligt bort fra Jeres Hjem. I laa i Svøbet og drømte om, at I skulde blive mægtige og rige, I vilde forbavse Verden ved Jeres Skønhed, Ynde og Duft, og se, alt er Forfængelighed, og fra Blomsterne, der bedrøvede har lyttet til mine Tanker, glider mit Blik hen paa Væggen, der ser jeg et Dødningehoved grine mig i Møde, under det staar Ordene: All is Vanity.

Det er det bekendte Billede: en ung Kvinde sidder foran et Spejl, smykket til Fest, i Færd med at lægge sidste Haand paa sin Skønheds Mesterværk; paa Toiletbordet staar Flasker og Krukker i sirlig Orden, som de skal bruges; og dette er Illusionen: Set nærvæd, ser man kun Kvinde, Spejl og Toiletartikler, en Krukke med sødt duftende Roser mangler ikke; det er som hun sammenligner sig med dem: I er kun Natur, men se, jeg staar højere end I, jeg er baade Natur og Kunst. All is Vanity! Billedet er tegnet saa mesterligt, at set paa Afstand Spejlets Ramme og den hvide Dug flyder over i hinanden og danner Omridset af et Hoved, Dødningehoved, hvis tomme Øjenhuler er Kvindens Hoved og dettes Spejlbillede, og de grinende Tænder er Flaskerne og Krukkerne, all is Vanity.

Atter betragter jeg Blomsterne, de har læst mine Tanker ud af mine bedrøvede Øjne; hvad hjalp det saa, at jeg fjernede de døde, for at ikke de levende skulde ængstes for dem og se Dødens Overmagt, de ser af mine Tanker, at der er noget der er stærkere end de, noget der gør dem svage og modløse, noget de ikke kan kæmpe imod, det overvandt jo selv deres stærke, skønne Mødre; alt maa forgaa, Natur og Kunst.

En Trods rejser sig i dem; jeg ser dem knejse, en bedøvende Duft fylder Værelset et Øjeblik, — saa bøjer en efter en Hovedet, visnede, døde, all is Vanity, de vilde ligne deres Mødre, de vilde dufte som de, all is Vanity.

B.

Aksel Mørch: Olieskitse.

UPSALA.

DET er Nat. — Laplandsexpressen iler nordover gennem Norrlands uhyre Granskove, rasler over stærke Stålbæres, der i dristige Buer er spændt over brusende og vandrige Elve, Elve, der trods deres ubændige Spring og Lader, dog sikkert fører Sveriges Rigdom, de slanke Granstammer ud til deres »öde«, de ventende Kæmpesavværker og Cellulosefabriker, der hurtigt skal forvandle dem til nyttig og kedelig Papirmasse.

Jeg er alene i Kupéen og har fået mig arrangeret rigtig »treffigt« i et Hjørne, har fået Ild på min lille Shagpipe, og forsøger nu at hitte lidt Rede i de sidste Dages Eventyr, idet jeg navnlig dvæler ved den sidste Dags improviserede Besøg i den gamle Studenterby, Upsala, et Besøg, som Skæbnen havde været så elskværdig at arrangere for mig uden Spor af Opfordring fra min Side.

Det kom sig således:

Lørdag Nat lå jeg og sov fredeligt i Exprestoget fra Malmø til Stockholm med min Billet fra København til Sundsvall i Lommen og drømte upatriotiske Drømme, hvori den svenske Jernbanestyrelse efter Døden var kommen i Himlen, medens den danske var havnet et helt andet og meget varmere Sted, da »vaktmästaren« vækkede mig og høfligt spurgte om »Herrn vilde over Mjølby—Ørebro eller over Stockholm?« Jeg erindrede

mig dunkelt fra Geografien, at Ørebro og Eskilstuna ernærede sig hæderligt af Knivfabrikation, men da jeg for Øjeblikket interesserede mig ulige mere for at sove, erklærede jeg på mit mest fejlfri Svenske, at det sikkert var »bra mycket treffigare« over Stockholm, hvorpå han lod mig være i Fred.

Hvem skildrer da min ubehagelige Overraskelse i Stockholm om Morgenen, da jeg opdagede, at Norrlandstoget går 3 Min. før Malmøtoget kommer ind. Jeg begyndte så småt at angre mine natlige Drømme. Nu kunde jeg få Lov at vente i Stockholm til om Aftenen, men dels havde jeg set »Mälarens Perle« før, dels er samme Perle ikke overvældende morsom, når man er ganske alene og ikke kender en Sjæl i flere Miles Omkreds.

Ved Hjælp af en Køreplan regnede jeg imidlertid ud, at jeg alligevel kunde nå Morgentoget oppe i Ockelbo, hvis jeg tog over Upsala—Gefle. Jeg startede altså og glædede mig til at se Gefle (2 Min. Ophold), hvis blotte Navn altid i Skolen indgød mig så stor Respekt. Men det gik ikke så let. I Upsala forlangte de en fabelagtig Pris extra for at expedere mig over Gefle, efterdi det var en privat Jernbane. Efter bedste danske Opskrift forsøgte jeg naturligvis at prutte med dem, men de lod til at være nederdrægtig principfaste, og da jeg ikke vilde betale så meget, måtte jeg altså bekvemme mig til at vente i Upsala den Søndag. Jeg begav mig ud for at »titta« på alt det mærkværdige og om muligt få en lys Idé, der kunde få Dagen fra Kl. 11 Fm.—8 Aften til at gå på en fornøjelig Måde.

Jeg tænkte et Øjeblik på at gå til Rector magnificus og præsentere mig som Repræsentant for Hagemanns Kollegium og på den Konto blive vist rundt de forskellige Steder i Byen, men såsom det var Søndag, opgav jeg strax en så ugudelig Fremgangsmåde. — Men stop! — Havde ikke min gode Ven og »Broder«, Kamrer *E.* oppe ved Sundsvall, en Svoger, der studerede der i Staden? — jo — og jeg havde engang set hans Fotografi, så jeg kunde vel hitte ham på en eller anden Måde. Ganske vist var han Teolog — men enfin — så var han vel også lettere at få Tag i; for hvor er en ordentlig Teolog Søndag Formiddag Kl. 11? — I Kirken naturligvis. — Altså »klef« jeg op til Domkirken, stillede mig op udenfor Indgangen og forkortede Ventetiden med at beundre den herlige gamle gothiske Bygning udvendigfra. At komme ind gik nemlig ikke; for når Prædikenen er begyndt, får ingen slippe ind.

Nå — Folk begyndte at strømme ud, ældre Damer og Herrer med højtidelige Miner, unge »flickor« med mindre do., »läroverksgossar« med absolut Mangel på Højtidelighed (de *skal* gå i Kirken efter Tur hveranden Søndag), nogle Studenter med Brillen og udpræget teologisk Udseende, ja sågar en enkelt »beväring« (af en Fejltagelse vist); men Originalen til mit Fotografi kom desværre ikke. Jeg forsøgte at spørge et Par af de mest teologiske Studenter, om de kendte fil. kand. *B.* og hans Bostad, men uden Held.

Misfornøjet vandrede jeg ud i Gaderne for hitte på noget nyt.

Da fanges mit Øje pludselig af et Ansigt, som tilhører en ung, meget høj, slank og elegant Gentleman, der i et ulasteligt Kostume promenerer

sin Elegance op og ned ad Drottninggatan til Glæde for Byens kvindelige Ungdom. Det kan ikke være andre end ham, selv om hans Udseende karambolerer aldrig så meget med mine Begreber om en Teolog. Jeg går »genast« løs på ham og — ganske rigtigt — det er fil. kand. Hr. *Torsten B.* Efter at Forbavelsen for hans og Gensynets Glæde (om jeg må bruge det Udtryk) for mit Vedkommende har sat sig lidt, fremfører jeg mit beskedne Ønske: at se alt, hvad der overhovedet er at se i Staden og saa iøvrigt have det lidt »treffligt« Resten af Tiden.

Skæbnen er mig gunstig, jeg har truffet den rette. Min Cicerone er, foruden at være fil. kand. og Teolog i sidste Semester, tillige Indehaver af flere Tillids- og Hædershverv på Universitetet og blandt sine Kolleger og er mig en fortrinlig Fører. Vi begynder med Domkirken, der er lige så herlig indvendig som udvendig, passerer derfra det gamle, smukke Universitet, der nu er Domarkiv og når det nye flotte Universitet, hvor Upsalas 2000 Studenter henter deres aandelige Næring. Efter en kort og andagtsfuld Dvælen i dette Åndens Tempel går det videre, forbi »Carolina rediviva«, det store Universitetsbibliotek, der desværre er lukket i Dag. I fornem Stillefuldhed ligger det på en Høj midt for Drottninggatan, så de på Strøget promenerende Studenter stadig ved Synet af det kan mindes om alt det, de ikke lærer ved at gå på Strøget. Vi når efter en drøj Klatretur Slottet, der ligger på Uplandslettens eneste Bjerg og fuldstændig behersker Omgivelserne. Det er gammelt, egentlig grimt som om det var tegnet af en Polytekniker med Lineal og Trekant; men det virker netop ved sin Enkelhed og sin Beliggenhed. Heroppe fra har man et herligt Overblik over Byen, som ligger udbredt for vore Fødder, delt i 2 Halvdele af Fyrisån.

Vi stiger atter ned i Staden. Turen gaar nu til »Stockholms Nation«. Det er en ganske mærkelig og i hele Verden vist enestående Ting, dette Nationsliv; — hver Nation (d. v. s. svensk Landsdel) har sit eget Hus og sin Forening — med Undtagelse vist af »Skæævningerne«, men de er heller ikke rigtig svenske og siges at spekulere i et lille særskilt Kongerige Skåne, efter at de har set Nordmændenes Held.

Men nu er det højtidelige Slut; vi går en lille »Glunte-Tur« og de — har jeg nær sagt — gamle, kendte Steder passerer Revy — Flustret, Dragarbrunn, Sct. Eriks gränd, Fyrisån; alle disse i sig selv højst borgerlige Foreteelser får alligevel en egen Glans for enhver Beundrer af Wennerbergs udødelige Værk.

Vi havner naturligvis på »Gästis«, Studenternes og altså Stadens Kafé. Den er moderniseret siden Gluntens Tid; men alligevel, der er en egen Stemning over den fra gamle Dage. Her på denne Plet har måske Glunten og Magisteren drukket det første Glas på et fortsat og angeneomt Bekendtskab; og — der i en Krog omgivet af et lystigt Selskab sidder så minsandten selveste *Kalle P.*, der nu i 15 År har studeret Zoologi i Upsala d. v. s. for ikke at sprede sig, har han kun studeret Bierne; men ondskabsfulde Tunger påstår rigtignok, at han endnu aldrig har set en Bi; derimod skal han flere Gange have set »flugan«.

I Betragtning af, at det er Søndag, og min Vens teologiske Kald, agter jeg som en passende Vederkvægelse at foreslå »sockerdricka«; men jeg kom aldrig så langt; thi Teologen beordrer med en Stamgæsts Sikkerhed: Kaffe, Cigarer og en halfva (Punsch forstås). — Jeg holder en smuk Tale på Svensk og takker ham for hans Elskværdighed, hvorpå han også siger et Par pæne Ord, og vi smager på den svenske Nationaldrik og lægger langt bort de besværlige »titlarne«. Da vi nu er bleven Brødre interPELLERER jeg ham naturligvis strax om, hvorfor han ikke — sit Kald tro — havde været i Kirken om Formiddagen? — Tja! se det plejede han nu også at være — for det meste — men — jo, se der var en god Ven, *Pelle*, som netop i Går havde taget licent. teol. — noget meget fint — og det blev naturligvis fejret med et mægtigt Knald, der havde været til langt ud på »Småtimmarne«, hvisårsag han ikke havde været så morgenfrisk, som ellers — i Reglen —. Jeg begyndte at forstå, at den svenske Teolog, der har afsluttet sine Studier og fået et Kald, møder rustet til sin Gerning med ikke så lidt større Forudsætninger for at forstå sin Menigheds små Svagheder, end vore »Stuelærde«; og Samtalen gik nu livligt om Musik, Sport, Kunst, Politik og Literatur, og alt var han interesseret i og med på. Klokkeren lidt over 5 kom »Kyparen« anstigende med et stort Glas, halede vor »Cederlund« op af Iskøleren og hældte Indholdet i Glasset, som så blev placeret i Køleren, mens Kyparen forsvandt med Flasken. Jeg forstod ikke rigtig Manøvren, men Forklaringen kom strax, og er betegnende for Svensken — mellem 5 og 6 er der Guds-tjeneste igen og så er Kaféen lukket, d. v. s. man får Lov at sidde der, men der maa ikke findes en Punschflaske i Lokalet. Derimod må der gerne findes Kølere, og nede i en Køler kan der jo så rart stå et Glas, og i Glasset kan der jo godt være lidt Punsch. Jeg blev så begejstret over Svenskens Opfindsomhed, at vi strax måtte forsøge om en »halfva« til kunde være i Glasset — og se — det gik storartet.

Vi knyttede Båndet mellem de to Lande og de to Folk et lille Nøk fastere (hvad det såmænd ingen Skade tog af) — og så rullede Tidens Hjul kun alt for hurtigt videre, og jeg måtte se at nå Toget, der nu fører mig op til det fjerne Nord, mellem Hernösand og Sundsvall, hvor jeg p. t. har min Residens. Det var med Beklagelse, at jeg så snart måtte skilles fra min nye elskværdige og intelligente Broder og fra hele dette typisk svenske Studenterliv, som præger den gamle fornemme Stad Upsala. — Skal vi nogensinde træffes mere? — måske når du er en gammel »tjock prost« med en »trefflig gumma« i en eller anden Afkrog af Dalarne — måske aldrig — hvem ved? — Men jeg vil altid mindes dig og Upsala — *stilige* — det var I begge to. — —

Septbr. 1911.

C. JUUL.

Rosenknoppen

R OSENKNOPPEN sad på stilken,
bøjede sig sit skønne hoved,
lidt fortumlet af at leve,
levende dog knap endnu.
Dækkets faste, grønne blade
skærmede de fine, fine
lyserøde blomsterblade,
krøllede dem sammen tæt,
knugede dem for at vogte
dem imod den hårde verden,
indtil de var stærke nok
til at leve frit og nyde
sommerdagens øre fest.

Hele busken var forventning, —
og de mange grønne blade
tittede forbi hinanden
for at se det store under,
ja, de nærmeste sig bøjede
blidt beskyttende, fortroligt
skærmende mod rosenknoppen.

Knoppen var en lille verden,
ja en verden — men af drømme,
anelser og vage længsler,
hvor det pressed, hvor det svulmed,
og hvor på den anden side
ængsteligt det holdt igen.
Ak de fine, fine blade,
sammenkrøllede og sarte,

silkebløde, lyserøde,
hvordan skulde det dem gå?
vilde solens hede elskov
ikke brænde dem til aske?
vilde vindens kåde flirt
ikke rive dem i stykker?

Lad den drømme, lad den længes,
lad den ane, lad den stænges,
lad den styrkes efterhånden,
lad den voxe i det skjulte,
eengang kommer nok dens time,
da i solen den vil åbne
frisk og rød sit unge bæger,
da dens anelser blir tanker,
da dens drømme blir til liv.

Å hvor var det synd at pille
dækkets grønne blade bort,
og at folde ud de fine,
silkebløde blomsterblade,
selv med sådan nænsom hånd,
give dem til pris for solen
og den altfor barske verden,
mens de var endnu så spæde;
— nu må blomsten dø.
Aldrig blir den nu en rose,
aldrig vil den nå at leve,
aldrig skal dens fine bæger
byde travle bier honning.
Aldrig, aldrig — se hvor krøllet!
— Stakkels lille rosenknop.

S. H.

Aksel Mørch: Olieskitse.

TANTE THEODORA.

MELLEM alle de elskelige tanter jeg har truffet i mit liv, er der ingen der kan sammenlignes med min egen tante Theodora, og det har altid været mig en gåde, hvorfor hun aldrig blev gift; jeg må antage at der ligger en eller anden tragisk historie bagved, ellers må det have været nogle mærkelige mænd der levede for 20—30 år siden. Men tante er ikke blevet bitter deraf, blot måske lidt mere fordomsfri end damer plejer at være i hendes alder. Det jeg beundrer mest hos tante Theodora, er hendes ævne til at omgås unge; hun er ikke blot tålt men virkelig elsket af os, og i hendes smukke lille lejlighed samles en hel kres af unge mennesker, for hvilken hun er det naturlige midtpunkt. Hun er så menneskelig og så klog, og hendes syn på livet er dog ikke mindre lyst end de unges, hendes interesser mindst lige så alsidige; hendes forhold til os er derfor slet ikke som en mors, men i virkeligheden som en god og klog venindes.

Men tante Theodora har en svaghed; hun er næsten altid optaget af at få en eller anden ung pige af sit bekendtskab diskret praktiseret over i den gifte stand; hun gør det naturligvis ikke i nogen ond hensigt, det er hendes oprigtige

mening at ægteskabet er en velsignelse, og jeg må indrømme at hendes resultater virkelig gennemgående har været gode.

Hendes taktik kender jeg rigtig godt, ikke blot fordi jeg selv engang eller flere har været objekt for hendes planer, men også fordi jeg — efter at jeg tilsidst udtrykkeligt og meget direkte har bedt hende om at holde mig udenfor sine arrangementer, — ofte har været hendes fortrolige og — ja jeg må tilstå — ofte har været meget interesseret i hendes foretagender — naturligvis rent psykologisk.

Noget vederlag måtte jeg jo præstere til gengæld for denne begunstigede stilling, og jeg var også strax villig til at føje hende, da hun ved et bal i sommer hos min onkel, grosserer Halborg, trak mig tilside og betroede mig, at hun »havde en lille ung pige«, som ikke kendte nogen her i aften, og som hun gärne vilde bede mig tage mig lidt af. Jeg var ikke meget glad for det; når en ung pige ikke kan gøre sig gældende på et bal, er det selvfølgelig fordi hun hverken er smuk eller morsom, og selv om jeg på mit kulturelle niveau naturligvis er hævet over at bedømme kvinden udfra noget så overfladisk som skönhed og konversationstalant, kan jeg dog ikke nægte, at jeg i praxis sætter overordentlig megen pris på disse egenskaber. Derfor forsøgte jeg at trække tidspunktet for præsentationen lidt ud, men omsider måtte jeg da bekvemme mig til at lade tante drage af med mig. Til min store overraskelse præsenterede hun mig da for en ung pige, som ikke blot var meget henrivende at se, men hvis öjne, der på en egen frejdig og tillidsfuld måde så ind i mine, strax gav mig indtrykket af en endogså særdeles livfuld personlighed.

Min förste tanke var: »Så nu begår tante et forræderi, nu skal du i saxon«, og selv om jeg forgæves spejdede efter det lune blink i tantes öjne, som jeg kendte fra lignende lejligheder, besluttede jeg dog at holde ørene stive. Jeg vidste af erfaring, at jeg var meget svag overfor öjne af den beskrevne art, men jeg vilde på ingen måde unde tante nogen triumf over for mig.

Der udspandt sig da en lidt mærkelig konversation mellem fröken Hedemark — sådan hed den intetanende og — ja ualmindelig indtagende unge dame — og mig. Jeg antog, at tante havde omtalt mig som en livlig og lovende ung mand, (hun forstod nok at anbefale sine varer), og det gik derfor ikke an at spille tör og kedelig, hvilket vilde have været lettest; jeg var derfor livlig nok men holdt stadig konversationen ganske på overfladen, i en stil, som jeg har lært af et af de mest fjottede mennesker jeg har set gøre lykke på et bal. Til min glæde bemærkede jeg snart, at frk. Hedemark åbenbart ikke syntes om mig, hendes blå öjne, som til en begyndelse havde set så frejdigt op imod mig, blev först spørgende, senere fik de et let fornærmet udtryk, hun forberedte sig vistnok på at blive aggressiv, et lille ironisk smil tydede nu og da på det. Havde det ikke været for tantes skyld, vilde det utvivlsomt have moret mig meget at være sammen med hende, men jeg var fast besluttet på at gennemføre min rolle.

Det var imidlertid sværere end jeg havde tænkt mig. Jeg begyndte med en verserende skandalehistorie, om hvilken jeg udtalte min uforgribelige mening og motiverede den så vanvittigt som muligt, — det interesserede hende ikke, — så talte jeg om toiletter og truede lidt med at blive frivol, — det afværgede hun, — jeg ved ikke alle de æmner jeg måtte finde på for at holde samtalen igang, det meste interesserede hende uendelig lidt, men af og til gav hun mig et æggende,

ja bidende svar, som var lige ved at få mig til at falde ud af rollen. Da jeg omsider blamerede mig ved et gabende ukendskab til den nyere literatur, drog hun et dybt suk. — Jeg tror hun opgav mig på dette tidspunkt; hun så for resten meget sød ud med det lidt åndsfraværende udtryk, hun nu fik.

I en pause trak tante mig ud i haven og spurgte mig, hvad jeg syntes om frk. Hedemark. »Udmærket,« svarede jeg, »hun er ualmindelig sød.« »Ja, er hun ikke? Nu skal du høre lidt om hende. Hendes forældre er døde og hun er blevet opdraget hos sin farbror, den bekendte maler, men han er sådan en særling, der kommer næsten ikke et menneske hos dem, og det synes jeg er så synd for hende, nu hun er blevet voksen; derfor har jeg fået din onkel til at invitere hende, hun har været her et par gange i sommer; hun maler for resten nydeligt, går på akademiet. — Men nu skal du høre, — ja det er altså mellem os. Jeg har lagt mærke til, at din fætter Vilhelm synes så godt om hende, — hvad mener du om det?«

»Vilhelm — ja hvad mener du?«

»Vilhelm er jo nok lidt vild og uberegnelig, men der er nu udmærket stof i ham, og hvis han fik en kone forstår du, som sådan kunde få ham til at samle sig, og som han holdt rigtig af, — ja og ved du, hun har skam en fast lille hånd, frøkenen.«

Tante havde ret, jeg havde også lagt mærke til den lille faste hånd, det vilde have moret mig at prøve hvor stærk den var; — og jeg havde altså gjort tante uret, hun havde helt andre planer; mig tænkte hun slet ikke på. Det er underligt, men jeg følte mig noget bitter ved denne tanke. — Og nu Vilhelm, i og for sig en flink fyr, med et vældigt humør, men ganske uden bestandighed, med en fortid der strakte sig over to verdensdele, uden at han nu, han var 27 år gammel, havde bragt det til andet eller mere end at være volontær i farens forretning. Mon det nu var et heldigt parti for lille Gudrun Hedemark?

Men tante blev ved. »Ser du, Vilhelm er jo helt forandret over for hende, han blir så forlegen, så snart han ser hende, jeg har aldrig set ham sådan før; jeg tror virkelig ikke han har danset en dans med hende i aften; men du kunde nu godt hjælpe ham lidt.«

»Jeg? — nej tante det ved du nok...«

»Å tag det nu ikke så højtideligt,« her smilede tante med sit uimodståelige smil. »Du kommer jo så tit sammen med Vilhelm, I har jo hver en lille kres som I omgæes, nu sørger du bare for at invitere dem sammen til Jeres skovture, eller hvad I nu har for, det er da så nemt, og du kan ingen ubehageligheder få af det, hun er virkelig så sød.«

Her blev jeg kaldt ind til lanciers; og jeg kom til at danse i kvadrille med frk. Hedemark. Efter min samtale med tante agtede jeg selvfølgelig ikke at blive i min fjottede rolle overfor hende, men det var meget svært at skifte om, uden at overgangen blev for brat og påfaldende; nå frk. Hedemark tog nu godt og vel ikke notits af mig; hun talte meget ivrigt med den herre hun dansede med.

Det lykkedes mig ikke i løbet af aftenen at få ændret situationen, og tante fortalte mig nogle dage efter, at jeg mærkelig nok ikke havde gjort lykke hos frk. Hedemark, hun kunde ikke forstå, hvordan det kunde være. Jeg måtte love tante at gøre mig anstrængelser, og det havde jeg jo slet ikke noget imod, blot

syntes jeg ikke rigtig om tantes plan med Vilhelm, jeg forsøgte engang at gøre nogle svage indvendinger, men tante lod sig på ingen måde rokke i sin tro på, at hun greb rigtigt. Jeg blev da nogle gange bedt sammen med frk. Hedemark, og det lykkedes mig at få genoprettet lidt af det tabte, af og til mødte jeg igen det samme åbne blik, som jeg havde bemærket den første aften.

Tante forklarede mig, at nu måtte jeg handle; det gik ifølge tantes teorier ikke an, at sådanne sager stod for længe på, Vilhelm måtte have nogle »lejligheder« — med andre ord, jeg skulde arrangere en lille skovtur.

Der var ingen vej udenom. Jeg samlede en lille kres af bekendte, og vi tog i skoven; det var ordnet sådan, at Vilhelm og frk. Hedemark faldt lidt udenfor kresen, og naturnødvendigt fandt de da hinanden. Jeg bemærkede med modvilje, at hun øjensynlig syntes godt om ham, Vilhelm var også i godt humør, og en flot fyr det er han, — de så godt ud sammen. Men der var noget ved sagen, som generede mig, jeg kunde ikke blive klar over hvad det var, gentagne gange greb jeg mig i forsøg på at skille dem ad og drage hende ind i kresens midte.

»Det går godt,« sagde tante, da jeg næste gang talte med hende. »Skovturen har hjulpet, nu kommer det nok snart.«

Min uforklarlige uvilje mod forbindelsen voxede hvergang jeg tænkte på det; nu besluttede jeg, at jeg i det mindste ikke mere vilde hjælpe tante; der er dog grænser for, hvad hun kan få mig til. Men netop som denne beslutning havde fæstnet sig i min bevidsthed, fik jeg besøg af Vilhelm.

»Det er rent galt,« sagde han.

Jeg havde før set Vilhelm i knibe og altid set ham klare den i sidste øjeblik, jeg tænkte han havde begået en af sine sædvanlige letsindigheder og belavede mig på en ubehagelig historie.

»Hvad har du nu lavet?«

»Den går sgu ikke længer?«

»Hvad er der i vejen?«

»Det er hende den lille Gudrun Hedemark — det er dog et Salans pigebarne.«

»Men dog!«

»Ja er hun da ikke dejlig? — Hør du må hjælpe mig?«

»Nej ikke om jeg vil!«

»Vil? — det er der slet ikke tale om, — du skal!«

»Kære, hvad vil du da ha' jeg skal gøre?«

»Det er nødvendigt at jeg kommer til at tale med hende, det er alvorligt.«

»Nå, ja, så tal med hende.«

»Jamen hun er fornærmet på mig.«

»Det betyder vist ikke meget.«

»Nej, det tror jeg heller ikke, — men nu er hun jo engang fornærmet, og det er så svært at blive god igen.«

»Hvad kan jeg gøre ved det?«

»Hun har så megen tillid til dig.«

»Frk. Hedemark? — nej du tar vist fejl.«

»Hun har selv sagt mig det.«

»Aa, jeg tror du er fjantet.«

»Men jeg skulde gjerne tale med hende, — jeg *må* tale med hende, men hun vil ikke. Nu har jeg besluttet, at du skal hjælpe mig. Vi vil mødes her hos dig, du skal sige til hende, som det er, at jeg vil tale med hende, og at du indstår for, at jeg ikke her vil opføre mig anderledes end jeg kan være bekendt over for dig. For du forstår nok, jeg kan jo sommetider være sådan — nå ja«

»Du er jo fuldstændig desperat.«

»Ja — Gu er jeg så, men hvad skal jeg *göre*?«

— Det er muligt at jeg af naturen er for föjelig, jeg kunde ialfald ikke stå for Vilhelms overtalelser, jeg lovede ham at gå hans ærende og glædede mig til i det mindste at få en ende på historien. Men jeg fortrød snart mit løfte, for aldrig så snart var Vilhelm ude af dören, för det gik op for mig, at det var en meget mere end vanskelig mission, jeg havde påtaget mig. Hvordan i alverden skulde jeg dog sige det til hende?

Det var let nok at komme til at tale med hende, det lod jeg tante Theodora sørge for; i hendes hyggelige lejlighed mødtes vi »tilfældigt« næste dag, og tante Theodora blev ganske »uventet« nødt til at gå, men vi måtte endelig blive siddende, pigen fik påbud om at sørge godt for os. Og der sad vi så og sludrede hyggeligt sammen. Gudrun Hedemark var meget morsom at tale med, hun havde sin bestemte mening om mange ting, og dette frejdige blik lige i mine öjne og denne lille energiske hånd og hele hendes bedårende fremtoning — det var ikke sådan at løsrive sig fra. — Men mit ærende! — der er visse ting som det er meget vanskeligt at sige til en ung pige, som man kun har kendt i kort tid, og med hvem man har haft meget vanskeligt ved at komme ud over en ret formel tone, — og så sad jeg ovenikøbet her og måtte indrömme for mig selv, at jeg jo egentlig selv var lidt — ganske lidt — betaget af hende. Der gik en time, og der gik halvanden, uden at jeg fik sagt noget; så rejste hun sig og skulde gå; — först da lykkedes det mig at få sagt: »Jeg har for resten en hilsen til Dem — fra Vilhelm — og en anmodning.« — —

Næste aften var jeg husvild, jeg kunde ikke overvinde mig til at tage noget bestemt sted hen, jeg drev rundt i byen, var lidt inde i Tivoli, kunde ikke finde ro i koncertsalen, hang lidt på en restauration, spaserede ud på Langelinie, jeg kunde ikke frigöre mig fra en forestilling om, at i aften blev min skæbne afgjort, — det rene nonsens naturligvis. Og med en underlig fornemmelse kom jeg hjem; der var intet usædvanligt at se i min stue, måske hang der i luften en anelse af en kendt parfume, men bevidstheden om, at her havde de to mennesker siddet og talt om noget så — absurd — til en side, — noget, som ikke måtte ske; — og naturligvis var det sket alligevel, — det var jeg for resten ikke i tvivl om.

Vilhelm tog mig på sengen næste morgen.

»Jeg skylder dig en forklaring, — jeg rejser — så snart det er muligt, — her er lidt gæld som skal ordnes, — men en af dagene — Tyskland tænker jeg; — ja du forstår jo grunden — altså« —.

Min sindsstemning vexlede mellem medlidenhed med ham og flovhed over mig selv, man er så ynkelig, når man ligger i sengen, og så er jeg altid så hjælpeløs, når jeg ikke kan snakke mig uden om kendsgærningerne. Vilhelm stod

og kiggede ud ad vinduet. »Farvel,« sagde han pludselig og gik; — jeg havde ikke fået sagt et ord.

Fortælle tante Theodora hvordan sagen var endt, kunde jeg jo ikke, — men jeg syntes dog heller ikke, at hun skulde være uvidende om, hvad ulykke hun havde været med til at anstifte. Jeg gik op til hende for at lade hende ane et og andet. Hun vidste allerede det hele — naturligvis; tante havde jo lidt formue, og Vilhelm havde om formiddagen været hos hende i anledning af sine pengeaffærer. Tante havde altså haft lejlighed til at gøre lidt bod for sine synder, men hun var meget ked af det, vilde knap tro det, hun havde bedt Vilhelm om at blive, forstod ikke hvad Gudrun dog kunde mene, var noget tilbøjelig til at rette bebrejdelser mod hende, så at jeg flere gange måtte tage hende i forsvar. Hvorfor Gudrun Hedemark egentlig havde sagt nej, det begreb jeg for resten ikke.

Og så gik der nogen tid. Fra Vilhelm indløb der snart beroligende meddelelser, og tante Theodora begyndte efter en månedstids forløb så småt igen at syse med sine arrangementer. Jeg forargedes over dette og foreholdt hende en dag meget alvorligt det urigtige i hendes lidenskab, men det gjorde ikke meget indtryk på hende. Resultatet blev kun, at jeg efter den tid blev holdt udenfor hendes fortrolighed.

Den første tid undgik jeg frøken Hedemark, senere sås vi atter og hyppigere og hyppigere, jeg befandt mig så fortræffeligt i hendes selskab, tonen mellem os blev ganske utvungen, men om Vilhelm talte vi aldrig.

Tante Theodora opdagede snart, hvorledes forholdet imellem os udviklede sig, og en dag lagde jeg mærke til, at tilfældet i den sidste tid så utrolig ofte førte frk. Hedemark og mig sammen på steder, hvor tantes indflydelse kunde gøre sig gældende. Nu var jeg ganske vist meget glad for at træffe frk. Hedemark, men at tante sådan skulde sidde og dirigere os sammen, at jeg i det hele taget skulde være objekt for tantes lidenskab, det kunde jeg nu som tidligere ikke finde mig i. I en mere irriteret sindsstemning end jeg plejer at befinde mig i, gik jeg op til tante for at sige hende min mening ligeud, sådan som jeg altid har kunnet overfor denne i så mange henseender fortræffelige dame.

Hun hørte smilende på min temmelig lange monolog og sagde så endelig: »Jamen sig mig engang; for der er en ting jeg ikke rigtig forstår. Sætter du ikke pris på Gudrun?«

»Jo vist gör jeg det.«

»Jamen hvad kan du så have imod at jeg hjælper dig lidt?«

»Jeg kan nok hjælpe mig selv.«

»Ja sådan siger de små börn.«

»Jamen jeg er da ingen sprællemænd, som pænt må spjætte ud, når man trækker i en snor; — ja måske jeg er det, jeg vil så i det mindste frabede mig at man trækker i mine snore.«

Tante lo: »Ja det er underligt med Jer, Gudrun var her igår og sagde akkurat det samme.«

»Gudrun?«

»Ja såmænd, hun var meget fornærmet over mine arrangementer, hun mente også, at I kunde selv.«

I det samme tante sagde disse ord, gennemskuede jeg hende klart; jeg tvivlede ikke om, at det var sandt, hvad hun sagde, Gudrun kom meget hos tante, og det var ikke urimeligt at hun, hvis hun havde opdaget tantes politik, vilde gå således direkte løs på hende; men der var jo i og for sig ingen anledning for tante til at fortælle mig det. Hendes hensigt dermed var tydeligt nok at få en ende på sagen ved at lukke mine øjne op for, hvor nær den var ved sin afgørelse. Når jeg var klar over, at der også hos Gudrun eksisterede ganske bestemte forestillinger om karakteren af vort forhold, måtte jeg jo snart føres til at afsløre og fastslå denne karakter; — tantes tilsyneladende henkastede bemærkning var altså meget velberegnet, — men virkningen blev kontrær.

Jeg fyldtes øjeblikkelig med den største ulystfølelse ved tanken om, at tante her virkelig sad med kold beregning og trak i den snor, der skulde få mig til at gøre det skæbnesvangre udslag; kan være at jeg virkelig for få minutter siden vilde have været tilbøjelig til at gøre dette skridt, — nu vilde jeg ikke på nogen måde. Jeg fyldtes af stædighed, jeg vilde nok selv bestemme mine handlinger; om jeg skulde gifte mig eller ikke, det var ialfald en ting, som tante ikke skulde have nogen indflydelse på.

Og endvidere, — ja det løb mig koldt ned ad ryggen, — gik Gudrun Hedemark måske også og ventede? — ja hvad ellers?; hun måtte jo være ganske klar over, hvorhen det bar med os, hun gik måske også og arrangerede med mig og prøvede at trække i mine snore med sin lille faste hånd, — det hele løb rundt for mig, det var som alting i et øjeblik væltede sammen omkring mig. Da jeg efter to—tre sekunders forløb samlede mig sammen igen, sad jeg ganske som før i lænestolen med den halvtømte kaffekop ved siden af mig, og tante sad overfor mig med sit kloge og lidt underfundige smil, men jeg havde en fornemmelse af, at jeg var en hel anden, og at alle de ting, som jeg for få minutter siden var optaget af, nu aldeles ikke vedkom mig; og det gjorde de for så vidt heller ikke.

Det kom aldrig videre mellem Gudrun Hedemark og mig, forholdet døde stille og umærkeligt hen, jeg kan takke tante for det, og det behøver jeg ikke at fortælle hende, for hun har jo forlængst selv opdaget det. Jeg har nu atter en ganske tryk fornemmelse, når jeg taler med tante; men hvorfor mon hun smilede så ubehagelig ironisk, da jeg forleden lidt overmodig kom til at hentyde til hendes mislykkede planer? Tante vilde naturligvis slet ikke indrømme, at jeg har været heldig, i den henseende er hun uforbederlig.

Men heldig har jeg nu været. — Og så er Gudrun Hedemark dog en ualmindelig sød pige; jeg tænkte meget på det, da jeg forleden aften var sammen med hende, og hun som så mange gange tidligere så mig ind i øjnene med dette frejdige, tillidsfulde blik.

Og i og for sig kunde jeg nok have lyst til engang at lægge den lille energiske hånd mellem mine — blot forsøgsvis.

Hm.

C. J. Hanson: Blyantstegning.

KOLDT BLOD.

*Naar selv Du sidder i Din Krog
og er saa viis og verdensklog,
saa ler Du af den Mand, der slog
sin Pande vildt mod Skranken.
Men hvis Din egen Vej den gaar,
hvor Modløshedens Mure staar;
da er det først, Du ret forstaar
og ser til Bunds i Tanken.*

*Fæld derfor aldrig hastig Dom
mod dem, der haabløst tumlet om
tilsidst til kort i Verden kom
og slap Forstandens Vaaben.
Hold blankt og skarpt dit eget Sværd
og kend en staalsat Viljes Værd
og hold Dig paa Din hele Færd
en Vej mod Livet aaben.*

HANS BREMS.

AARSBERETNING.

I inspektionshalvaaret fra 1. Nov. 1910 til 1. Maj 1911 har der været 2 inspektionsformænd, hr. *Hoffmeyer* og hr. *Borries*, og begge disse var medicinere.

Dette var noget nyt, og det saa ud som et daarligt varsel, da der allerede i December maaned blev sammenkaldt en ekstraordinær generalforsamling for at protestere mod hr. *Hoffmeyer*. Protesten gjaldt dog kun forskellige blomstændigheder ved aarsskriftets udgivelse og salg, og da hr. *Hoffmeyer* var villig til at tage sig ankerne *ad notam*, fik han et enstemmigt tillidsvotum, og det hele endte saaledes i skønneste enighed.

Den 20. Januar indvalgte *Th. Borries* i inspektionen i stedet for hr. *Hoffmeyer*, som ønskede at fratræde, fordi forandrede familjeforhold nødte ham til at forcere sin eksamenslæsning.

Inspektionsformandsværdigheden er nemlig ikke lutter ære og berømmelse; den medfører ogsaa en hel del arbejde. Der skal holdes øje med kollegiets daglige drift, der skal holdes inspektionsmøder og forhandles med inspektrixen og med direktør *Hagemann*, hvilken sidste dog gerne — i den rigtige tanke, at alumnene selv bedst véd, hvor skoen trykker — giver inspektionen frie hænder, og hvad der ofte er lige saa vigtigt, fri kapital til at gennemføre dens planer. Endvidere skal eventuelle stridigheder mellem alumnene bilægges med en saa vidt muligt salomonisk retfærdighed, og han er nødsaget til at besvare ankeprotokollens utallige angreb, der undertiden udarter til polemiker, som fylder snese af sider.

Fremdeles er der festerne, hvor hver af inspektionens medlemmer besørger sin del af forretningerne; økonoma frøken *Johansen* sørger paa det bedste for festens ikke helt uvigtige materielle side, og de kvindelige alumnere for den dekorative: de indkøber og ordner blomsterne til bordet — under stadig fremhævelse af, at *A. H. Hansen* i sin formandstid gav dobbelt saa meget til blomster, hvilket inspektionen med blødende hjærte maa overhøre.

Vinterhalvaarets første fest (bortset fra gaasegildet i November, som er omtalt i forrige aarsskrift) var kandidatgildet den 31. Januar, som fik et særlig festligt præg, ved at direktør *Hagemann* uddelte Jul. Thomsenmedaillen til de 3 alumner, som havde faaet udmærkelse: *N. C. Juul*, *H. Carstensen* og medicineren *C. Lundsgaard*, samt Jul. Thomsens dattersøn *Smith-Petersen*. Bagefter var der punchesold, hvor formanden udbragte en skaal for de 15 nye misundelsesværdige kandidater.

At de var misundelsesværdige, saa' alumnerne daglig i Februar maaned, idet cand. polyt.'erne (for saa vidt de ikke allerede havde faaet plads) kunde læse aviser hele formiddagen, sove til middag og gaa paa Langelinje efter frokost og saa endda have aftenen til deres raadighed. Men dette demoraliserende syn forsvandt efterhaanden, og den 1. Marts ankom 15 nye flittige alumner, som straks gengav kollegiet dets tidligere præg af sindigt arbejde.

Der arbejdes nemlig — det kan sikkert betragtes som et faktum — gennemgaaende stadigt og solidt paa kollegiet, saa at et af hovedprinciperne for dets stiftelse: gode arbejds- vilkaar, godt arbejde, maa siges at slaa til. Det er saaledes ret sjældent, naar man kommer ind til en alumne, da at træffe ham ved et l'hombrebord med tilhørende tobak og toddy, hvilket man ellers altid tænker sig som et uundværligt attribut til et kollegiums daglige liv.

En undtagelse herfra danner dog søndagfternerne, som alumnerne altid har haft vanskeligt ved at slaa ihjel, men direktør *Hagemann*, der sørger for alumnerne som en høne — eller bedre: som han selv — for sine kyllinger, har søgt at raade bod paa dette ved at indrette et slags aabent hus for alumnerne med gæster hver søndag aften i dagligstuen, hvor der saa trakteres med kager, appelsiner e. l.

Trods den daglige flid har alumnerne dog med stor iver deltaget i vinterens festligheder, af hvilke navnlig skal nævnes en vellykket litterær aften den 11. Marts, hvor digteren *Jeppe Aakjær*, der som kollegiets gæst havde boet paa gæsteværelset i en maaned, oplæste egne værker, hvorefter fru *Thora Meincke* sang. Samt det aarlige Martsbal, der samtidig plejer at være en modtagelsesfest for de nye alumner; i aar var det tillige en afskedsfest for inspektricen, frøken *L. Pauli*, der netop i de dage stod i begreb med at rejse til London for at starte et anglodane-pensionat. Frøken *Pauli*, der paa grund af sin personlige elskværdighed og imødekommenhed altid var

Frk. L. Pauli.

kommet udmærket ud af det med alumner og inspektion, fik 9 hurraer med paa vejen. Direktør *Hagemann*, som ikke selv var til stede, sendte en hilsen fra sit nye gods i Skaane, Bjersjöholm, og efter fællesspisningen spillede kollegiets tidligere alumne, den »indfødte« anglo-dane frøken *Ella Faber*, som ogsaa var paa vej til London, sine af alumnerne velkendte melodier.

Efter frøken *Pauli's* bortrejse fungerede hr. *Borries* som inspektør for resten af maaned, hvorefter frøken *Naja Janssen* tiltraadte stillingen som inspektrice fra 1. April.

Fra direktør *Hagemann* fik kollegiet i Januar maaned Krøyers pastelskizze til »Industriens Mænd« samt Krøyers »Børsbillede« og et fotografi af

Frk. N. Janssen.

kollegiet under opbygning. Endvidere blev værkstedet forsynet med nyt værktøj, og vi fik et udmærket amatør kamera til brug for alumnerne. Fotografiværelset blev fuldstændig forsynet med skaale, kemikalier og alt, hvad en amatør fotograf kan ønske sig, og for at der til stadighed kunde være raad til at afholde kursus i fotografi, bogbinderi og snedkeri, samt forat festerne kunde blive saa billige som muligt for alumnerne, gav direktør *Hagemann* et større tilskud til festlegatet, hvorom kan læses nærmere andetsteds i aarsskriftet.

Af andre begivenheder i vinterhalvaaret kan nævnes, at der i December afholdtes en eftermiddagsunderholdning, hvor skuespiller *Ahnfelt-Rønne* oplæste Frøding'ske digte og fru *Sigrid Wolff Schøller* sang, og at vi i Februar havde en

koncert af alumnerne frøken *Ellen Nielsen*, hr. *Carstensen* og hr. *Edmund Hansen* under medvirkning af hr. *Sauer*.

I April maaned var alumnerne direktør *Hagemann's* gæster i det kgl. Theater til »Hoffmanns eventyr«, og et par dage senere inviterede theatret os til »St. Helena«. Den 27. April aflagde kollegiet besøg paa Carlsbergbryggerierne, og den 28. April afholdtes en litterær aften, hvor professor *Emil Poulsen* og frue gjorde stor lykke med Bjørnsons »De nygifte« og Benzons »Tilfældigheder«; bagefter var der sang og musik i dagligstuen, og i festsalen blev der danset.

Saa var sæsonen forbi, og paa den ordinære generalforsamling dagen efter gik hr. *Borries*, hr. *Husen* og hr. *Høeg* alle af, og i deres sted valgtes d'herrer *G. Lund*, *S. Ortmann* og *H. Brems*.

Den nye inspektion konstituerede sig med *Lund* som formand, *Ortmann* »daglig orden« og *Brems* kasserer.

I Maj maaned begyndte den forestaaende eksamen at sætte sit præg paa kollegiets daglige liv. Fliden øgedes inden døre, til trods for at at vi næppe nogensinde har haft en smukkere Maj end i aar. Det var da ogsaa kun de aller mest standhaftige, som kunde holde sig hjemme den 16., da vi fejrede direktør *Hagemanns* fødselsdag med en skovtur til Fiskebæk. I flere hold ankom alumnerne, dels pr. jærnbane, dels pr. damper til Fiskebæk hotel, hvor vi samledes til en fornøjelig fællesspisning med sange og taler og hurraer. Kaffen indtoges i det frie, og flere af alumerne viste sig nu at være drabelige sangere, ikke alene de professionelle, men ogsaa flere andre, hvem ingen hidtil havde mistænkt for musikalske tilbøjeligheder. Stemningen holdt sig paa sejladsen til Holte og i jernbanen hjem, og den nye inspektion kunde sove ind med bevidstheden om en vellykket fest.

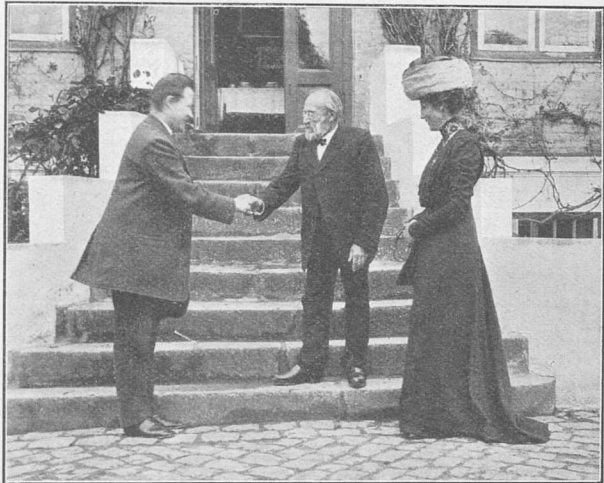
I de følgende maaneder var der som sædvanlig stille paa kollegiet. De tilbageblevne interesserede sig hovedsagelig for eksamen og landmaaling, og frøken *Janssen* fik den gode idé at beplante verandaen med slyngplanter og bregner, som gartner *Jensen* i Valby velvilligst havde foræret kollegiet.

I September optoges inspektionen navnlig af forberedelserne til festen paa fru *Hagemanns* fødselsdag, der blev fejret med middag og bal; i pavserne serveredes der forfriskninger i dagligstuen og islænderen *Stefansson* sang for os.

Paa den ordinære generalforsamling i Oktober valgtes stud. med. *Viggo Schmidt*, stud. polyt. *Poul Schmidt* og stud. polyt. *S. Ortmann* (den sidste genvalgt) til inspektionsmedlemmer, og den nye inspektion fik straks en vanskelig opgave at løse, nemlig at finde plads til en større bogsamling, som kollegiet — til almindelig glæde for alumnerne — havde faaet testamenteret efter den afdøde filolog *Ludvig Trier*, en opgave, som forhaabentlig vil finde en praktisk løsning.

Foreløbig koncentrerede interessen sig om Mortensaften; som fejredes med et gaasegilde, og hr. skuespiller *Malberg* underholdt os paa det bedste ved det efterfølgende punchesold.

Bo.

Frk. Janssen og hr. Lund paa fødselsdagsvisit.

1908

Afgaaede Alumni

1911

E.E. FLERON
1908 - 1908

H.E. MADSEN
1908 - 1909

E. SIDENIUS
1908 - 1909

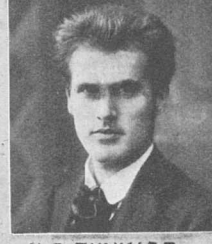
J.A. JENSEN
1908 - 1909

J.V. KRISTENSEN
1908 - 1908

H.C. SKALBERG
1908 - 1909

N.R. THYKIER
1908 - 1910

N.C. BALLE
1908 - 1909

G.C. CHRISTENSEN
1908 - 1910

N.C.M. CHRISTIANSEN
1908 - 1910

H.L. DOHN
1908 - 1910

M.TH. HANSEN
1908 - 1910

J.F.L. MIKA
1908 - 1910

P. ESTRUP
1908 - 1910

H. TH. MORTENSEN
1908 - 1910

1908
1911

C. U. SIMONSEN
1908 - 1910

H. THOMMESEN
1908 - 1910

S. MALM
1908 - 1910

P. V. LIEBST
1908 - 1910

J. C. RAHBECK
1908 - 1910

O. D. E. KOCH
1908 - 1910

F. SCHELBECK
1908 - 1910

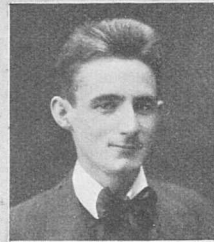
H. D. SCHRADER
1910 - 1910

ELLA FABER
1910 - 1910

ERIK HANSEN
1908 - 1910

J. THOMSEN
1908 - 1910

K. CARSTENSEN
1908 - 1911

C. CLAUSEN
1908 - 1911

J. K. GUSMER
1908 - 1911

E. A. HAGERUP
1908 - 1911

1908
1911

A.H. HANSEN
1908-1911

J.F.J. HELVIG
1908-1911

H.H. HINTZ
1908-1911

S. HØG-LARSEN
1908-1911

O.A. OLSEN
1908-1911

E. ROKKJÆR
1908-1911

A. TEGLBJÆRG
1908-1911

P.J. THORN
1908-1911

N.C. JUUL
1908-1911

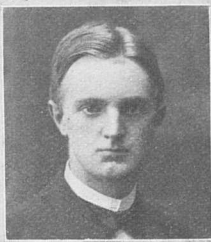

P.E. SMITH-PETERSEN
1908-1911

E. LUNDSGAARD
1910-1911

H. HØEG
1910-1911

S.J. RISOM
1908-1911

A. BUNDEGAARD
1908-1911

F.C.B. LIND
1908-1911

ELLA HAUCH
1908-1911

BESTYRELSE:

DIREKTØR G. A. HAGEMANN. INSPEKTØR M. C. HARDING.
(I Henhold til Kollegiefundatsen § 6.)

PROFESSOR, DR. PHIL. JULIUS PETERSEN.

DIREKTØR C. F. JARL.

PROFESSOR E. P. BONNESEN.

(Valgte af den polytekniske Lærestalts Lærerraad i Henhold til samme Paragraf.)

KOLLEGIEINSPEKTRICE:

Indtil $\frac{31}{3}$ 1911: Frøken L. PAULI.

Fra $\frac{1}{4}$ 1911: Frøken N. JANSSEN.

INSPEKTIONER VALGTE AF ALUMNERNE:

Indtil $\frac{20}{1}$ 1911:

Stud. med. S. E. HOFFMEYER.

Stud. polyt. K. HUSEN.

Stud. polyt. H. HØEG.

Suppleanter:

Stud. med. A. BUNDSGAARD.

Stud. polyt. E. J. LYGBECK.

Fra $\frac{21}{1}$ 1911— $\frac{30}{4}$ 1911:

Stud. med. G. V. T. BORRIES.

Stud. polyt. K. HUSEN.

Stud. polyt. H. HØEG.

Suppleanter:

Stud. med. A. BUNDSGAARD.

Stud. polyt. E. J. LYGBECK.

Fra $\frac{1}{5}$ 1911— $\frac{31}{10}$ 1911:

Stud. polyt. H. BREMS.

Stud. polyt. G. H. LUND.

Stud. polyt. S. ORTMANN.

Suppleanter:

Stud. polyt. K. HUSEN.

Stud. polyt. C. E. LANGGAARD.

Fra $\frac{1}{11}$ 1911:

Stud. polyt. S. ORTMANN.

Stud. polyt. P. SCHMIDT.

Stud. med. V. SCHMIDT.

Suppleanter:

Stud. polyt. H. H. GROVE.

Stud. polyt. H. H. HYGOM.

ØKONOMA:

Frøken MARIE JOHANSEN.

REVISOR:

Overretssagfører AXEL SIMONSEN.

FORTEGNELSE OVER ALUMNERNE.

1. December 1910—30. November 1911.

<p><i>Askggaard, J.</i>, Stud. polyt. <i>Asmundsson, Laufey</i>, Stud. mag. <i>Barfoed, Eli</i>, Stud. jur. <i>Borries, G. V. T.</i>, Stud. med. <i>Brahtz, J. H.</i>, Stud. polyt. <i>Brems, H.</i>, — <i>Brønniche, Ebba S.</i>, Stud. med. <i>Bundsgaard, A.</i>, — <i>Carstensen, K.</i>, Stud. polyt. <i>Clausen, Chr.</i>, — <i>Egeland, H. T. M.</i>, — <i>Fischer, A. D.</i>, — <i>Goldmann, J. L.</i>, Maler. <i>Grove, H. H.</i>, Stud. polyt. <i>Gusmer, J. K.</i>, — <i>Hagerup, E. A.</i>, — <i>Halvorsen, A.</i>, — <i>Hansen, A. H.</i>, — <i>Hansen, E. C.</i>, Musikstuderende. <i>Hansen, O. I.</i>, Stud. polyt. <i>Hanson, C. J.</i>, Maler. <i>Hauck, Ella M.</i>, Stud. mag. <i>Helweg, I. F. J.</i>, Stud. polyt. <i>Hertz, E. H.</i>, — <i>Hintz, H. H.</i>, — <i>Hoffmeyer, S. E.</i>, Stud. med. <i>Holm, O. E.</i>, — <i>Husen, K.</i>, Stud. polyt. <i>Hygom, H. H.</i>, — <i>Høeg, H.</i>, — <i>Høeg-Larsen, S.</i>, — <i>Høy, N.</i>, — <i>Jacobsen, Ingeborg</i>, Stud. mag. <i>Jørgensen, L. P.</i>, Havebrugsstuderende. <i>Juul, N. C.</i>, Stud. polyt. <i>Koefoed, K. V. M.</i>, — <i>Kofoed, V. A.</i>, — <i>Kristensen, K. S.</i>, —</p>	<p><i>Kruse, Ellen</i>, Stud. med. <i>Langgaard, C. E.</i>, Stud. polyt. <i>Larsen, O. H.</i>, — <i>Lenler, J. F. J.</i>, — <i>Lind, F. C. B.</i>, — <i>Liunge, P.</i>, — <i>Lund, G. H.</i>, — <i>Lund, K.</i>, Arkitekt. <i>Lundsgaard, C.</i>, Stud. med. <i>Lunøe, C. F.</i>, Stud. polyt. <i>Lyngbeck, E. J.</i>, — <i>Magnussen, Kn.</i>, — <i>Matzen, E.</i>, Maler. <i>Mose, V. H.</i>, Stud. polyt. <i>Mørck, A. R. H.</i>, Maler. <i>Nielsen, Ellen B.</i>, Musikstuderende. <i>Nielsen H.</i>, Stud. polyt. <i>Nielsen, P.</i>, — <i>Olsen, O. A.</i>, — <i>Ortmann, S.</i>, — <i>Pedersen, Hj.</i>, — <i>Rasmussen, P. F.</i>, — <i>Rasmussen, K. M. H.</i>, — <i>Rasmussen, Hj.</i>, — <i>Risom, S. J.</i>, Arkitekt. <i>Rokkjær, E.</i>, Stud. polyt. <i>Skovmand, O.</i>, — <i>Schmidt, P.</i>, — <i>Schmidt, V.</i>, Stud. med. <i>Smith-Petersen, P. E.</i>, Stud. polyt. <i>Søndergaard, N. S.</i>, Landinspektør- studerende. <i>Stefanson, E.</i>, Sanger. <i>Teglbjærg, A.</i>, Stud. polyt. <i>Thomsen, E.</i>, Stud. med. <i>Thorn, P. J.</i>, Stud. polyt. <i>Wamberg, F. C.</i>, —</p>
---	---

FORØGELSE AF KOLLEGIETS KAPITAL.

Under 14. Maj 1911 har Dir. G. A. Hagemann skænket 50000 Kr. til Kollegiet for derved at styrke dets Midler.

I Fundatsen for »Mathilde Hagemanns Festlegat« foretages følgende Ændringer:

Da det er mit Ønske i nogen Grad at udvide Legatets Rammer og i den Anledning at henlægge yderligere 15000 Kr. Kreditforeningsobligationer til Legatkapitalen, foretager jeg herved følgende Ændringer i Fundatsen for »Mathilde Hagemanns Festlegat«.

ad. § 2. . . . »15000 Kr.« ændres til »30000 Kr.«

§ 4 faar følgende Affattelse:

Renterne af Legatet stilles til Raadighed for Alumnerne paa »G. A. Hagemanns Kollegium« og skal disse gennem den af dem valgte Inspektion anvendes til følgende Formaal:

- a. I første Række anvendes Renten til at give enkelte Dage et særligt festligt Præg.

Saaledes skal den 27. September, Mathilde Hagemanns Fødselsdag, fejres med en Festmiddag med efterfølgende Bal. Ved denne Fest er det mit Ønske, at alle Alumner er tilstede, og at saadanne tidligere Nydere af Studielaan, der har tilbagebetalt Laanet i det foregaaende Aar, indbydes som Gæster, ligesom det vilde være mig kært, om Medlemmerne af Kollegiets Bestyrelse med Hustruer gav Møde ved Festen.

Endvidere ønsker jeg Juleaften højtideligholdt i hjemlige Forhold (med Juletræ) af de Alumner, der maatte forblive paa Kollegiet Julen over samt af Funktionærer og Betjening.

Endelig ønsker jeg, at der den 16. Maj, min Fødselsdag, gøres en Skovtur af alle Alumner og de til Kollegiet knyttede Funktionærer.

- b. Inspektionen kan dernæst af Renten betale Kosten paa Kollegiet for dem, der med dens Tilladelse benytter Gæsteværelset eller paa anden Maade er Kollegiets Gæster.
- c. Der kan derhos af Renten anvendes Beløb til saadan Repræsentation, som Kollegiet ikke bør unddrage sig (Blomstergaver, Kranse etc.) samt til mindre Anskaffelser til Udsmykning af Kollegiet og lignende.
- d. Til Værkstedet og det fotografiske Laboratoriums Drift maa der aarligt af Renten anvendes et mindre Beløb.
- e. Endelig ønsker jeg Legatets Renter anvendte til Tilvejebringelsen og Vedligeholdelsen af en Samling Fotografier af alle Alumner og Funktionærer, forsynede med Navn og Aarstal, til eventuel Ophængning eller i alt Fald Opbevaring paa Kollegiet, hvorhos der bør gives de fornødne Bidrag til en Fotografi- og Mærkebog, hvori saavidt muligt alle Billeder vedrørende Kollegiet forsynede med Tekst skal samles, og hvori der indføres saadanne Begivenheder, der er af Interesse for Kollegiet, samt de dertil knyttede Taler, Vers, etc.

G. A. HAGEMANN.

REGNSKAB

FOR

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM

1. SEPTEMBER 1910 – 31. AUGUST 1911.

DRIFTSREGNSKAB.

	Kr.		Kr.	Kr. pr. Alumne pr. Maaned
Kassebeholdning pr. 1. September 1910	701.22	Bygningsudgifter	1836.17	3.06
Renter af Studielaaanfonden Kr. 9120.00		Kul	2973.09	4.96
+ Kursdifference ved Salg		Varmeapparatets Vedligeholdelse	266.05	0.44
af Privatbankaktier » 3128.78		Inventaranskaffelse	1418.67	2.36
	12248.78	Inventariets Vedligeholdelse	525.96	0.88
Tilskud fra Dir. G. A. Hagemann	3000.00	Belysning	2156.31	3.59
Ekstra Tilskud fra Dir. G. A. Hagemann	2160.52	Skatter og Afgifter	1466.15	2.44
Alumners Ydelse til Kollegiets Drift	11940.00	Betjening	2125.00	3.54
Afgift til Kollegiet af Ikke-Alumner	225.00	Kost til Inspektør og Betjening	1530.00	2.55
Tilbagebetalte Studielaan	1027.00	Vask og Rengøring	1031.10	1.72
Renter af Sparekasse	92.56	Diverse	1170.49	1.95
		Studielaan	11937.00	—
		Beholdning pr. 31. Aug. 1911:		
		I Sparekassen . . . Kr. 2874.91		
		Kontant » 84.18	2959.09	
	31395.08		31395.08	27.49

RESERVEFOND.

		Kr.		Kr.	
1910			1911		
Sept. 1.	Beholdning paa Sparekassebog	1094.82	Aug. 31.	Beholdning:	
	Kapital i Ny jydsk Husejeres			Paa Sparekassebog Kr. 2017.52	
	Kreditforening	20000.00		Kapital i Ny jydsk	
				Husejeres Kredit-	
1911	Renter af Sparek. pr. Nov. 1910	17.65		forening Kr. 20000.00	22017.52
Jan.	— - Kreditforeningen	400.00			
Juli	— - Sparek. pr. Maj 1911	25.05			
	— - Kreditforeningen	400.00			
	Indvunden Kursdifference ved				
	Udtr. af en Obligation fra Pen-				
	sionslegatet	80.00			
		22017.52			22017.52

MATHILDE HAGEMANN'S PENSIONSLEGAT.

		Kr.			Kr.
1910			1911		
Sept. 1.	Beholdning paa Sparekassebog . Kapital i Kreditforeningen af Grundejere i Kjøbenhavn og Omegn	300.00 15000.00	Aug. 31.	Beholdning: Paa Sparekassebog Kr. 914.06 Kapital i Kreditf. af Grundejere i Kjø- benhavn og Omegn Kr. 15000.00	 15914.06
1911					
Jan.	Renter af Kreditforeningen	300.00			15914.06
	— - Sparekasse pr. Nov. 1910	4.10			
Juli	— - Kreditforeningen	300.00			
	— - Sparekasse pr. Maj 1911	9.96			
		15914.06			15914.06

MATHILDE HAGEMANN'S FESTLEGAT.

		Kr.			Kr.
1910			1911		
Sept. 1.	Kapital i Kreditforeningen af Grundejere i Kjøbenhavn og Omegn	15000.00	Jan.	Udbetalt Inspektionen	300.00
1911			Juli	Udbetalt Inspektionen	600.00
Jan.	Renter af Kreditforeningen	300.00	Aug. 31.	Kapital i Kreditfor- eningen af Grund- ejere i Kjøbenhavn og Omegn Kr. 15000.00	
Maj	Kapital i 4 % jydsk Landejendomme, skænket af Direktør G. A. Hagemann	15000.00		Kapital i 4 % jydsk Landejendomme . Kr. 15000.00	30000.00
Juli	Renter af Kapital	600.00			30900.00
		30900.00			30900.00

STATUS.

Kollegiebygningen med faste Installationer	343307.71	Kr.
Inventar	Kr. 46550.45	
Tilkommet Inventar	- 1418.67	
	Kr. 47969.12	
Afskrevet med 5 %	- 2398.46	45570.66 -
Studielaan indtil 1910	Kr. 30449.00	
Studielaan i 1910—11	- 11937.00	Kr. 42386.00
Tilbagebetalte Studielaan	Kr. 1027.00	
Tabt Studielaan ved Dødsfald -	880.00	Kr. 1907.00 40479.00 -
Kapital i Kreditforeningen for Østifterne	206000.00	-
Kapital i Kreditforeningen for jydsk Landejendomme	50000.00	
Mathilde Hagemann's Festlegat	30000.00	
Mathilde Hagemann's Pensionslegat	15914.06	
Reservefond	22017.52	-
Frøken N. M. Nielsens Legat	50071.28	-
Kassebeholdning pr. 31. August 1911	2959.09	-
	806319.32	Kr.

København, den 21. Oktober 1911.

Bestyrelsen for G. A. Hagemann's Kollegium:

E. P. BONNESEN.

G. A. HAGEMANN.

M. C. HARDING.

C. F. JARL.

JULIUS PETERSEN.

Som fast Revisor for G. A. Hagemanns Kollegium har jeg gennemgaaet dette Regnskab med tilhørende Status og befundet Regnskabet rigtigt i enhver Henseende. Jeg har ligeledes gennemgaaet Kollegiets Aktiver og konstateret, at disse var tilstede og i god Orden.

København, den 13. November 1911.

Axel Simonsen.

LÆGE FRØKEN N. M. NIELSENS LEGAT.

1910		Kr.	1911		Kr.
Sept. 1.	Kapital i Kreditforeningsobligationer	50000.00	Aug. 31.	Beholdning:	
	Beholdning paa Sparekassebog .	68.90		Paa Sparekassebog Kr.	71.28
1911				Kapital i Kreditforeningsobligationer Kr.	50000.00
Jan.	Renter af Sparek. pr. Nov. 1910	1.18			50071.28
Juli	— - — - Maj 1911	1.20			
		50071.28			50071.28

Kjøbenhavn, den 21. Oktober 1911.

Naja Janssen.

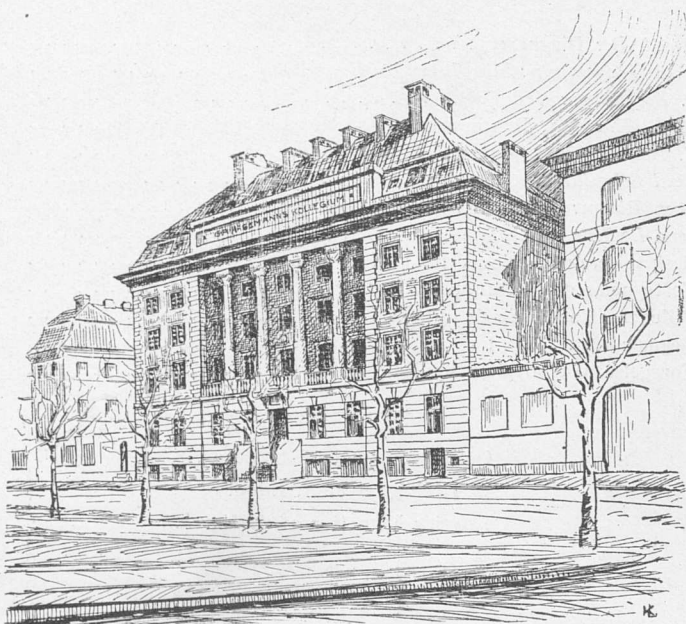
RETTELSER.

- Side 31. Rahbeck — læs: *Rahbek.*
- » 32. Helvig — læs: *Helweg.*
- » 32. Høg-Larsen — læs: *Høeg-Larsen.*

AARSSKRIFT

FRA

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM

1911—1912

KØBENHAVN

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & Co. (M. A. HANNOVER)

1912

INDHOLD.

<i>M. e. l. D.</i> : Diagnoser	3
<i>G. A. Hagemann</i> : Min 70-aarige Fødselsdag	4
<i>S. Hoffmeyer</i> : Ved Filso	10
<i>M. C. Harding</i> : Danmarks naturvidenskabelige Samfund.	11
<i>C. Hanson og A. Mørch</i> : Billeder	14
<i>Poul Schmidt</i> : Aarsberetning.	16
<i>Sven Risom</i> : Delos	20
<i>Jens Lenler</i> : En Opfindelse	32
Bestyrelse, Inspektioner m. m.	35
Fortegnelse over Alumnerne	36
Billeder af afgaaede Alumner	37
Regnskab	38
Forøgelse af Kollegiets Kapital	40

Omslaget tegnet af *A. Mørch*,
Titelvignet af *K. Lund*.
De øvrige Vignetter af *A. Mørch*.

AARSSKRIFTETS REDAKTION:

Kunstmaler *A. Mørch*. Stud. polyt. *Poul Schmidt*.
Stud. med. *E. Thomsen*.

Diagnoser

Tror han blindt på Idealer
og en Fremtid sig med lyse Farver maler,
er han **ung**

Har lidt Skepsis han i Blodet
og har lært at ryste tvivlende paa Hødet,
er han **ynge**

Hverdagslivets stille Færden
som hans Ønskers Mål, hans Hjem og rette Verden
gør ham **ældre**

Tror han ej på Idealer,
men dog gjerne om sin egen Ungdom taler,
er han **gammel**

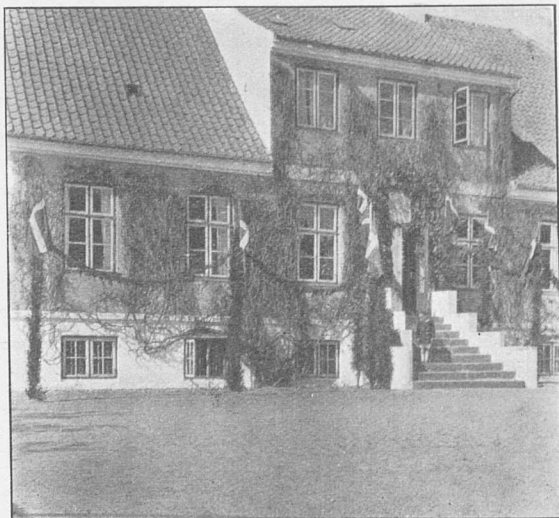
M. e. l. D.

MIN 70-AARIGE FØDSELSDAG.

DEN 16de Mai iaar fyldte jeg de 70 Aar! Jeg havde glædet mig til denne Dag, som jeg, i Modsætning til tidligere Familiemærkedage, der altid forløb ubemærket eller højst fejredes i Stilhed, havde ønsket at gøre til en Festdag for den Familiekreds, hvis Overhoved jeg er bleven, og for den Vennekreds, som jeg nærmere har sluttet mig til. Forberedelser var derfor truffne længe forud — truffne saa vel, at Festen langt overtraf mine Forventninger. For mig blev den 16de Mai til en smuk Mindedad om min Families Kjærlighed og om Paaskjønnelse og Venskab fra alle de mange Mennesker, som jeg ved Med- og Samarbejde i Tidernes Løb var bleven knyttet til. Maa jeg da her i Aarsskriftet for 1912 have Lov til at fortælle lidt om denne Dag, der begunstigedes af et smukt Vejr og deraf, at Dagen var Kr. Himmelfartsdag — altsaa en Fest- og Fridag — men trykkedes deraf, at Kong Frederik den 8de var død et Par Dage forinden.

Hovedbygningen paa Borupgaard var, som Billedet viser, bleven pyntet tidlig Morgen, og en flagsmykket Æresport var oprejst ved Indgangen til Gaarden, — Feststemning mødte mig, da jeg ved 7-Tiden modtog mine Nærmestes og Gaardens Lykønskning. Se paa Billedet, hvor Børnebørnene gratulerer Mor- og Farfaer hver med en Rosengren. Otto Waldemar havde rigtignok tænkt sig, at han selv skulde beholde Blomstergrenen og følte sig fortrydelig, da han havde afleveret den efter højere moderlig Ordre; men da alle de andre Børn havde gjort ligesaa, forstod ogsaa han, at det var netop fornøjeligt.

Og saa kom Stationsforstander *Stenderup* med sine Lykønskninger. Direktør *Windfeldt-Hansen* med Frue bragte, foruden sin egen, Hilsen fra *Dansk Ingeniørforening*, Ingeniør *Dorph Broager* kom med et prægtigt Billedalbum fra det vestindiske Plantagekomplex La Grange og med en smuk skriftlig Lykønsk-

ningshilsen. Snart efter holdt et Automobil for Døren, og Direktørerne *Dessau* og *Knudsen* fra Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggerier overbragte mig deres egen og Aktieselskabets Hilsen. For disse Herrers Vedkommende var Hilsenen bilagt med et Maleri af »Selandia«, hvis Planlæggelse og maskinelle Udvikling var sket i den Periode, i hvilken jeg havde været Aktieselskabets Bestyrelsesformand. Med Automobilet var ogsaa Direktør *Fritz Jarl* ankommen med Hilsen fra *Øresunds chemiske Fabriker*.

En Deputation fra *Den polytekniske Lærestanstalt* med Direktør *Hannover* som Ordfører bragte mig Hilsen fra den mig saa kære Højskole. Fire Studenter bragte mig Studenternes Lykønskning.

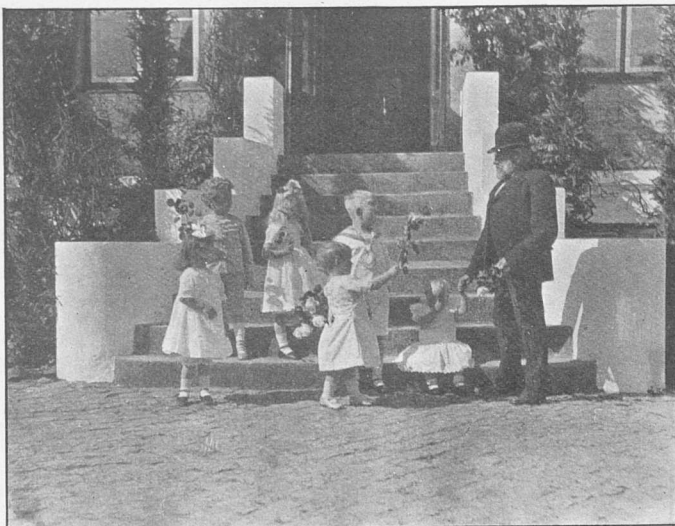
Professor *Martin Knudsen* med Frue og Inspektør *Harding* lykønskede fra Danmarks naturvidenskabelige Samfund og fra Selskabet for Naturlærens Udbredelse, Læge, Frøken *Nielsen* vilde trykke mig personligt i Haanden, og Fru Dr. phil. *Lis Jacobsen*, Formand for Det danske Sprog- og Litteratursamfund, overrakte mig et pragtfuldt indbundet 1ste Bind af Danske Viser fra 1530—1630 med følgende Adresse:

D. D. S. L. S.

Deres Excellence, Hr. Gehejmekonferensraad *G. A. Hagemann*.

De har i Anledning af Deres 70-aarige Fødselsdag ydet det danske Sprog- og Litteraturselskab en storslaaet Gave. De har muliggjort os at samle og udgive en Litteratur, som hidtil har været ganske upaaagtet, fordi den har henligget utilgængelig i gamle Haandskrifter og sjældne Tryk, spredt over hele Nordens Biblioteker. Denne Litteratur udgøres af de talrige Viser, som er blevet til i 16. og 17. Aarhundrede, Sejrssange og Sørgviser, Elskovsviser og Moralviser, som er nedskrevet paa danske Slotte af nidkære Adelsdamer eller trykt som Flyveblade for at sælges paa Gader og Stræder, paa Marked og Børs. Mange af disse Visers æstetiske Kunstværdi er vel ringe, men alle giver de dog ny Bidrag til Kendskab om Sprog og Kultur hos det danske Folk.

Paa Frederik den Andens Tid — samtidig med at disse folkelige Viser blev til — levede og virkede en Forsker, hvis Navn er bleven berømt end nogen anden Dansk's: Tycho Brahe. Ikke ved Hypoteser og Konstruktioner, men ved sin Aands Snille og ved sin utrættelige Energi, ved Aar efter Aar, Dag og Nat, at foretage og nedskrive sine Iagttagelser med en for hin Tid

enestaaende Nøjagtighed og Udholdenhed lagde han Grunden til den moderne Videnskab om Himmelfrummet og gav derved sit vægtige Bidrag til vor hele nuværende Verdensopfattelse. Det var paa Tycho Brahes Arbejder, Kepler byggede.

Men skønt man i mere end halvtredje Hundrede Aar fra mange Sider har fremmet Ønsket om, at Tycho Brahes Observationer og Skrifter til Ære for hans Fædreland og til Gavn for den historisk-naturvidenskabelige Forskning blev samlede og tilgængeliggjorte, er det endnu ikke sket. Og de mangfoldige Aktstykker, der kunde berette om hans Liv, henligge for en væsentlig Del gemt og glemt i europæiske Arkiver.

For et Par Aar siden bevilligede Carlsbergfondet den nødvendige Sum til, at Tycho Brahes Observationer kunde blive trykt, idet Udgivelsen blev overdraget den kendte Tycho Brahe Forsker, Direktør for Observatoriet i Armagh, Dr. J. L. E. Dreyer. Men selve Tycho Brahes Værker, hans store Brevsamling og de talrige samtidige Aktstykker kræver i lige saa høj Grad en tilsvarende Udgate, en virkelig Standardudgave.

Det er Fremkomsten af en saadan, De nu har muliggjort. Forhaabentlig vil der da om faa Aar existere en Opera & Akta Tychonis, hvortil Observationerne vil knyttes, og en af de videnskabelige Opgaver, som i længst Tid og med størst Føje har været savnet, vil da være løst. Direktør Dreyers og hans Medhjælpere Dr. Hans Ræders og Ejler Nystrøms Navne borger for, at Udgivelsen vil blive saa god, som det er muligt; og Selskabet vil drage Omsorg for at give Udgvænen et værdigt Ydre. Men Æren for, at en fuldstændig Tycho Brahe-Udgvæne ikke mere er et Fantasifoster, er Deres.

Vi havde oprindelig haabet i Dag at kunne overrække Dem første Bind af hvert af de to Værker: Viseudgvænen og Tycho-Brahe-Udgvænen. Men det viste sig meget hurtigt, at denne sidste fordrede saa store Forarbejder, at et Aar vilde medgaa, inden Trykningen kunde begyndes; navnlig erfarede vi til vor Glæde ved Forespørgsler og Undersøgelser i Udlandets Biblioteker, at ukendt Stof og Værker, som man troede tabt, havde bortgemt sig her. Det vilde derfor være ganske uforvarsligt at begynde Udgivelsen, før en grundig Undersøgelse af tyske, østrigske og norditalienske Arkiver og Bibliotheker havde fundet Sted. En saadan Undersøgelse foretages for Tiden af Ejler Nystrøm, som det synes med meget gunstigt Resultat. Første Bind af Tycho-Brahe-Udgvænen vil derfor, som det vil være Dem bekendt af det Dem tilstillede Titelblad, først fremkomme i 1913.

Derimod skal Selskabet have den Ære i Dag at overrække Dem den første af dets Publikationer: Danske Viser fra Adelskandskrifter og Flyveblade 1. Bind.

De vil i Dag modtage mangfoldige Lykønskninger og mangen Tak for, hvad De i Aarenes Løb har udrettet for videnskabelig og praktisk Virksomhed her hjemme. Fra ingen Side kan dog Ønskerne for Fremtiden og Takken for Fortiden være oprigtigere end fra vor. Det kan være vanskeligt at skaffe Midler til ny Arbejder, selv hvor man har en almen anerkendt Virksomhed bag sig. Men Vanskeligheden er mangefold større, naar man skal begynde et nyt Foretagende og intet har at vise tilbage paa. Da maa Hjælpen alene ydes paa Tillid.

De gav os Deres store Gave, da vort Foretagende var i sin Vorden. Vi bringer Dem derfor i Dag vor dybtfølte Tak.

København, 16. Maj 1912.

DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURELSKAB

Johs. Brøndum-Nielsen.

Lis Jacobsen.

Carl S. Petersen.

f. T. Formand.

Naar jeg dertil føjer gamle Fisker og Postmester *Johnassen* fra Snekkersten, Kammerherre *Pontoppidan* og Frue og Medlemmer af Kollegiebestyrelsen og Funktionærer der fra, saa har jeg vist alle, som vedføjede Billede omfatter.

Men dermed var Adresser, Gaver og Telegrammer langtfra forbi.

Vejleffjord Sanatorium — Kurgæster og Embedsmænd — sendte mig en Adressehilsen. 4 Læger fra Finsens medicinske Lysinstitut overbragte en

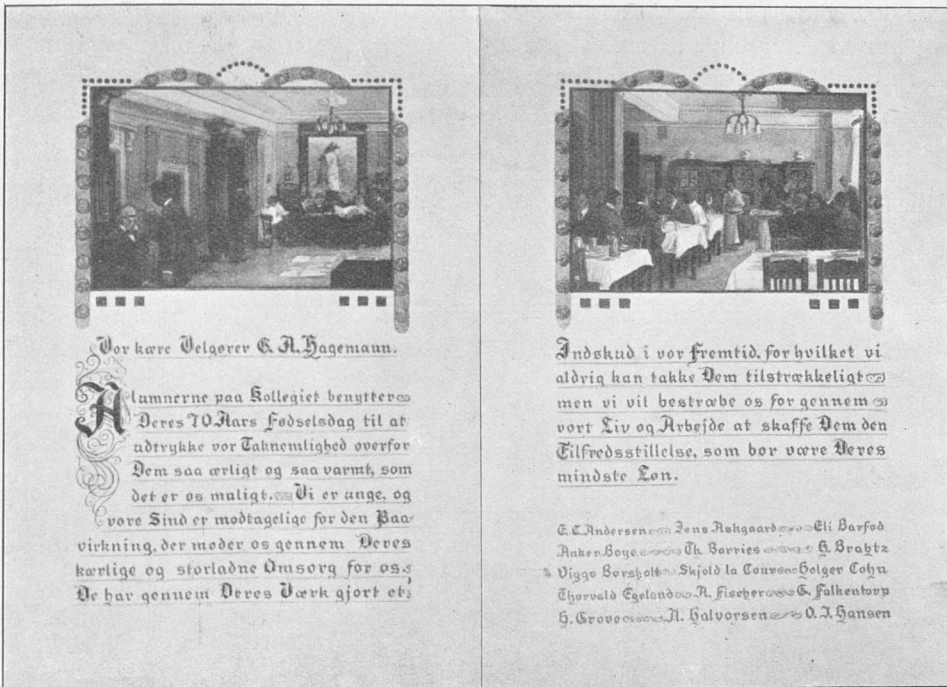
smukt udstyret Adresse fra hele Institutet. De danske Sukkerfabrikers Bestyrelse sendte med en elskværdig Skrivelse en smuk Sølvjardinière. Samfundet og Hjemmet for Vanføre sendte Adressehilsen. Ingeniør *Foss* sendte Hilsen med en vidunderlig Sølv-Krystal Frugtskaal. Geheimeraadinde *Vett* en mægtig Krystaljordbærskaal fyldt med modne Bær; og Blomster, uden og med Krystalglas, bragte Lykønskning fra mange Venner, ligesom Telegrammer — selv fra St. Croix — strømmede ind til mig.

Og Klokken nærmede sig 2.

Til Alumner paa Kollegiet og til Sygeplejerskerne ved Finsens med Lysinstitut havde jeg udstedt Indbydelse til at besøge Borupgaard den 16. Mai. To Boggievogne modtog Gæsterne paa Østbanegaarden i København og bragte dem til Snekkersten. I det Hus, jeg har bygget til Fiskerforeningen »Frem«, var der serveret Chokolade og Kringler. Nogle af mine Børn var Værter her, og efter endt Fødselsdagstraktement gik alle de unge Mennesker sluttet til Borupgaard. Kammersanger *Peter Cornelius*, der bor lige ved »Frem«, havde deltaget i Chokoladen og sluttet sig ungdommeligt til de Unge, der, opstillede i Gaarden paa Borupgaard, sang Sange, forfattede i Dagens Anledning, og bragte mig deres Lykønskning ved Overrækkelse af en smuk Adresse.

Et Billede af denne Adresse haaber jeg at kunne bringe. — Efter at have beset Borupgaards Haver og smukke Udsigtspunkter begav de samlede Indbudne sig forstærkede med Medlemmerne af de Studerendes Deputation og nogle Andre paa Vej gennem Egebæksvang til Hotel

ventede dem — jeg tilbage til min Søns Villa og hjem til Borupgaard — taknemmelig for en smuk og minderig Fødselsdag.

Mange var de Breve, der de følgende Dage sendtes til mig — jeg vil, uden at røbe Navnet, afskrive et Brev, som jeg fik straks Dagen efter fra en ung Ven, der hørte til de yngste Extraindbudte. Det var dateret Kjøbenhavn, 16.—5.—12,

altsaa selve Fest-aftenen, og lød:

Inden jeg i Aften gaar i Seng, føler jeg Trang til — paa min Broders og egne Vegne — at takke Dem for denne herlige Dag. Det var meget elskværdigt af Dem at invitere os Yngste med, og vi har meget og ganske storartet. Især vil den

sidste Del af Festen være uforglemmelig for mig; det er længe siden, at jeg har været grebet af en saadan Begejstring, som den jeg i Aften har følt ved at være sammen med »Deres Unge« og hylde Dem. Mange Tak for i Dag.
Deres X.

Jeg gør min unge Vens Ord til mine — alle hans Ord! Tak til Alle for den Dag.

G. A. HAGEMANN.

VED FILSØ.

VESTHIMLEN lyste, — solen så jeg gløde
og dryppe langsomt ned bag klittens rand,
og Filsøs blanke flade stod i brand,
mens Hennes kirkeklokker toned sprøde.

Jeg vendte mig og gik, — hvor trist og øde,
med dybe hjulspor i det løse sand,
en vej sig snor i mørkt og fattigt land
med spredte gårde, store, skumle, døde.

Her færdes ej en sjæl, — og mørket falder,
foran mig snor sig vejens lyse strimmel,
en opskræmt vibe på sin mage kalder,

en poppel luder sært med værbidt krone;
— jeg vandrer ensom ud, hvor jord og himmel
nu smelter sammen i en grålig tone.

S. HOFFMEYER.

DANMARKS NATURVIDENSKABELIGE SAMFUND. DETS DANNELSE OG FORMAAL.

EN og anden havde vel tænkt sig, at Stiftelsen af Kollegiet i Kristiania-gade vilde blive *G. A. Hagemanns* sidste større Indsats i det offentlige Liv. Rigtigheden heraf blev i høj Grad modbevist ved Dannelsen af *Danmarks naturvidenskabelige Samfund* i Efteraaret 1911. Med fortrinlig Støtte fra mange Sider — her maa i første Række nævnes daværende Docent *Martin Knudsen* og Ingeniør *Alex Foss* — tilførte *G. A. Hagemann* dansk Videnskabelighed et nyt Virkemiddel i det Aar, da han gik ind i Støvets Alder. De Tanker, der her virkeliggjordes, var ungdommelige og friske og mindede mindst af alt om en Mand, der tænker paa at trække sig tilbage efter et langt Livs indholdsrige Virken.

Besøg af fremragende udenlandske Videnskabsmænd, og da navnlig Prof. *W. Nernst*' Besøg i Foraaret 1910, der i høj Grad fandt Tilslutning indenfor de Kredse, der stod de to Institutioner nær, som ordnede Besøget: Selskabet for Naturlærers Udbredelse og den polytekniske Læreanstalt, havde hos mange vakt Ønsket om at finde faste Former for saadanne Besøg. *G. A. Hagemann* syslede med den samme Plan og arbejdede paa dens Virkeliggørelse. I Foraaret 1911 forsøgte han at danne en Forening i det nævnte Øjemed. Forsøget mislykkedes, men til Trods herfor tog han Sagen op paany og udvidede endogsaa Rammerne for en eventuel ny Sammenlutning. I Løbet af Efteraaret forberedtes Sagen og den 14. December 1911 traadte *Danmarks naturvidenskabelige Samfund* ud i Livet ved et konstituerende Møde i Lærerraadssalen paa den polytekniske Læreanstalt.

Hovedlinjerne i Samfundets Organisation kommer tydelig frem i de Ord, hvormed Samfundets første Præsident *G. A. Hagemann* hilste Medlemmerne paa det konstituerende Møde: »Velkommen ønsker jeg dem af de tilstedeværende, som helliger deres Evner, deres Flid og Indsigt til Udredning af Naturens og Livets fint spundne Væv, der søger at finde Stier gennem det tilsyneladende vildsomme Krat, der endnu i dette fremskredne Aarhundrede omgiver os til alle Sider. — Men ikke mindre hjærteligt byder jeg dem Velkommen, der saasnart Stierne er fundne, fæstner dem til banede Veje, tilgængelige for Almenheden, der frugtbargør Videnskabsmandens Resultater og gør dem nyttige for hele Menneskeheden, der gør Livet sundere, nydelsesrigere — længere!«.

I disse Ord antydes en af Grundtankerne med det nye Selskab i Samarbejde mellem Videnskab og Praksis. Vel er det sandt, at Videnskaben dyrkes for Videnskabens Skyld. Men mon ikke Videnskabsmændene i stedse stigende Grad — ofte maaske helt uvilkaarligt — vælger Opgaver, der paa en eller anden Maade peger udenfor Laboratoriets og Studerekamrets Vægge. Det er i hvert Fald naturligt og vel ogsaa ønskeligt. Og derfor vil Videnskabsmanden kunne høste Gavn af en nøjere Forbindelse med de Mænd, som nyttiggør hans Resultater, og hos dem vil han kunne hente Impulser til nye Undersøgelser.

Paa den anden Side erkendes det nu overalt i Verden at Industrien mere og mere bygger paa videnskabelige Grundlag. De sidste Aartier viser Fremkomsten af en Række Industriegrene, der ikke kunde tænkes mulige uden et forudgaaende rent videnskabeligt Arbejde. Derfor vil et Samarbejde mellem Videnskabens og Industriens Mænd ogsaa kunne virke befrugtende for disse sidste. Og derfor lyder den første Paragraf i Samfundets Vedtægter: Samfundets Formaal: at virke til Naturvidenskabens Udvikling og Anvendelse søges opnaaet ved *at fremme Vekselvirkningen mellem saadanne Institutioner, Foreninger og Personer, der dyrker Naturvidenskaben, og saadanne, der anvender deres Resultater i Praxis.*

I Overensstemmelse hermed deles Samfundets Medlemmer i to Grupper, en større, som bestaar af Repræsentanter for naturvidenskabelige Institutioner, og en mindre, som omfatter Enkeltpersoner og andre Repræsentanter for industrielle Virksomheder.

Men ogsaa indenfor de enkelte Grupper og da navnlig indenfor Gruppe 1 — de naturvidenskabelige Institutioner — vil en gensidig Vekselvirkning være gavnlig. Hidtil savnede man et Bindeled mellem de mange Institutioner, der her til Lands dyrker Naturvidenskaben. Det hænger vel sammen med Nutidens stærke Specialisering. Hvert Fag har sin egen Sammenslutning, Kemikerne, Fysikerne, Biologerne — hver Kreds har sin egen Forening; men et fælles Bindeled savnes. Det kan endda gaa an, naar de enkelte Institutioner er Led af et større Hele, f. Eks. af Universitetet, den polytekniske Læreanstalt eller Veterinær- og Landbohøjskolen. Her vil de enkelte Fags Dyrkere let kunne finde hinanden. Men særlig i de sidste Aartier er der opstaaet en Række Institutioner — Finsens Lysinstitut, Statens Seruminstitut, Carlsberglaboratoriet blot for at nævne et Par Navne blandt mange — der staar langt mere isolerede. En Udveksling af Tanker mellem disse mange Institutioners Repræsentanter vil kunne virke befrugtende og fremskyndende. Derfor lyder det næste Punkt i Vedtægterne: Samfundets Formaal søges opnaaet ved *at fremme det indbyrdes Samarbejde mellem de forskellige Institutioner, Foreninger og Personer, som dyrker forskellige Grene af Naturvidenskaben.*

Det Punkt i Samfundets Vedtægter, som var den første Anledning til dets Stiftelse, Besøg af fremmede Forskere, er ingenlunde traadt i Baggrunden, hvad da ogsaa det første Aars Virksomhed tydelig har vist. Danmark er et lille Land, hvor Videnskaben virker inden for snævre Grænser, og hvis Forskere derfor ofte har Vanskelighed ved at gøre sig gældende i det store internationale Kapløb. Det har derfor Betydning, at fremmede Forskere, der staar paa Videnskabens højeste Tinder i livlig Forbindelse med Videnskabsmænd den hele Verden over, paa nært Hold lærer dansk Videnskabelighed at kende. De kan derved »bidrage til at drage værdifulde danske Arbejder frem af den Skygge, hvori de desværre ofte er udsatte for at forblive«.

Men saadanne Besøg kan faa anden direkte og indirekte Betydning, direkte derved, at danske Videnskabsmænd kan søge Støtte hos den fremmede Forsker i dennes Hjemstavn, indirekte derved, at der gives Impulser

til de unge Videnskabsmænd og studerende, som kommer til at staa Ansigt til Ansigt med ham.

Samfundets Ramme er endnu videre. Det fjerde Punkt i Vedtægterne lyder paa, at der tages saadanne Opgaver op, som er i Overensstemmelse med Samfundets Hovedformaal. Her tænkes paa Medvirkning ved Organisationer af naturvidenskabelige Møder, Udgivelser af Skrifter, Uddeling af Prisbelønninger, Besøg hos videnskabelige og industrielle Virksomheder og lignende.

Det ligger i Sagens Natur at en saa ung Organisation med saa vide Rammer vil faa Vanskeligheder af forskellig Art at kæmpe med. De økonomiske Vanskeligheder syntes at ligge nærmest for. Den industrielle Gruppe der i væsentlig Grad sikrer den økonomiske Basis for Samfundets Eksistens, bestaar imidlertid af Mænd, der har den rette Forstaaelse af, at Samfundet ikke kan bringe dem øjeblikkelig Fordel, men at de yder deres Støtte til en samfundsgavnlig Institution, hvis Frugter først i det lange Løb vil kunne paavises. Og Samfundets Præsident har vist sin største Uegennytte ved Stiftelsen af et Legat paa 50.000 Kr., hvis Renter skal anvendes til Fremme af Samfundets Formaal. De økonomiske Vanskeligheder ser saaledes ikke ud til at skulle blive de største, og med de rette Mænd i Præsidiet — Præsidenten og de to Gruppeformænd (Vicepræsidenter) — vil de øvrige Vanskeligheder, som maatte vise sig, sikkert blive overvundne.

Tager man Varsel af det første Aars Virksomhed, da synes Fremtiden at ligge lys og god. Her skal blot mindes om Aarets to vigtigste Begivenheder: Sir *William Ramsays* Besøg og Direktør *H. I. Hannovers* Fremlægelse af sine Arbejder over porøse Metaller, to Begivenheder, der begge er bleven saa meget omtalte, at jeg ikke her behøver at gaa i Enkeltheder. Smukkere Start kunde Samfundet ikke vente sig.

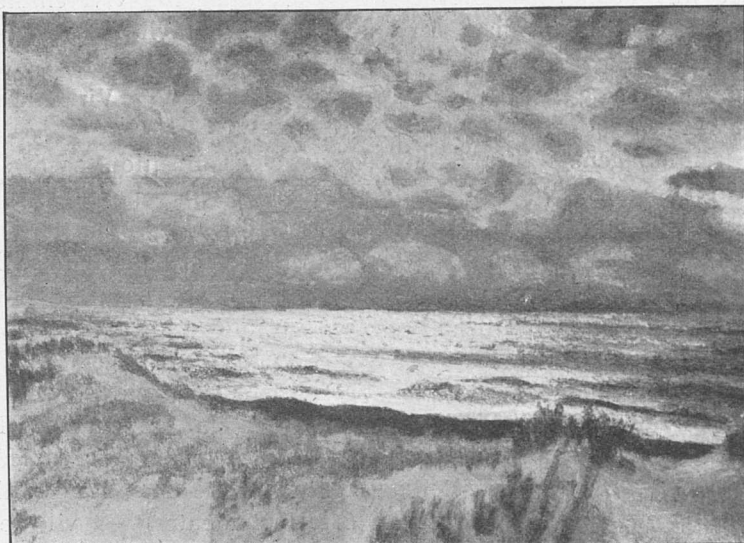
Samfundets Dannelse vakte Opmærksomhed ogsaa udenfor Danmark. Saaledes skrev den berømte svenske Naturforsker *Svante Arrhenius* til Præsidenten kort efter Samfundets Stiftelse, at han var overmaade stærkt interesseret i den hele Sag og ønskede nærmere Oplysninger om Samfundets Administration og Virkemaade. Han sluttede sit Brev med at ønske Selskabet en stor og velsignelsesrig Fremtid.

Fra Stifternes Side er der gjort, hvad der kunde gøres, for at sikre dette Selskabs Bestaaen. Lad os haabe, at Fremtiden vil forstaa at udnytte Arven og efterkomme Præsidentens sidste Ord ved det første Møde: at knytte et Samarbejde for ved fælles Kræfter at opbygge en Danmarks Organisation, et Led i vor Ret at være.

M. C. HARDING.

FRA KOLLEGIETS ATELIERER.

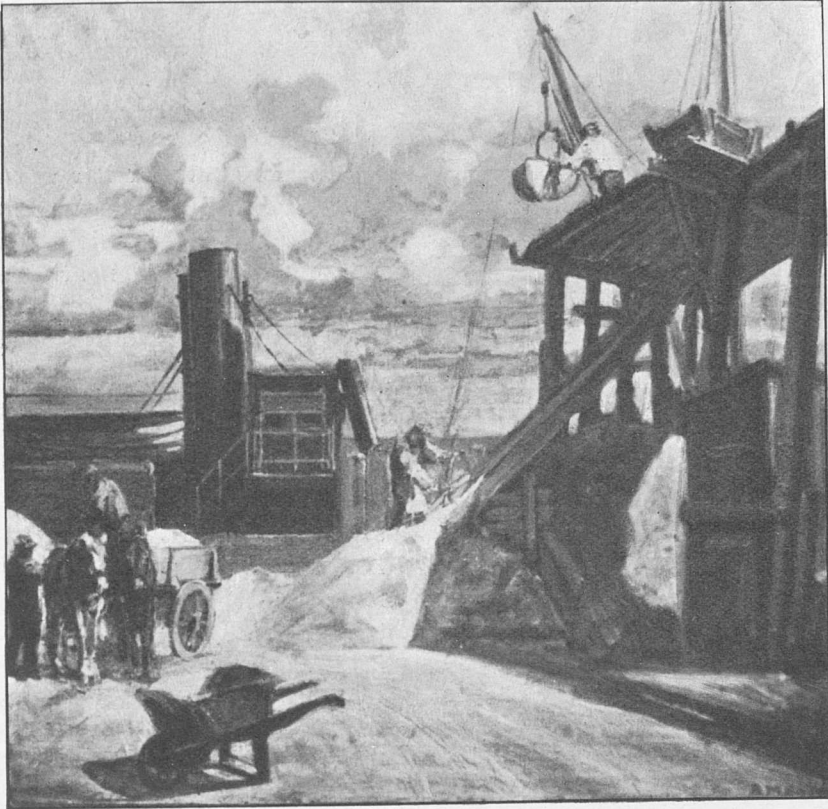

Skitse fra Vesterhavet.

Maleren *C. Hanson* har tilbragt sin Sommerferie ved Vesterhavet, hvorfra han har medbragt hosstaaende Skitser.

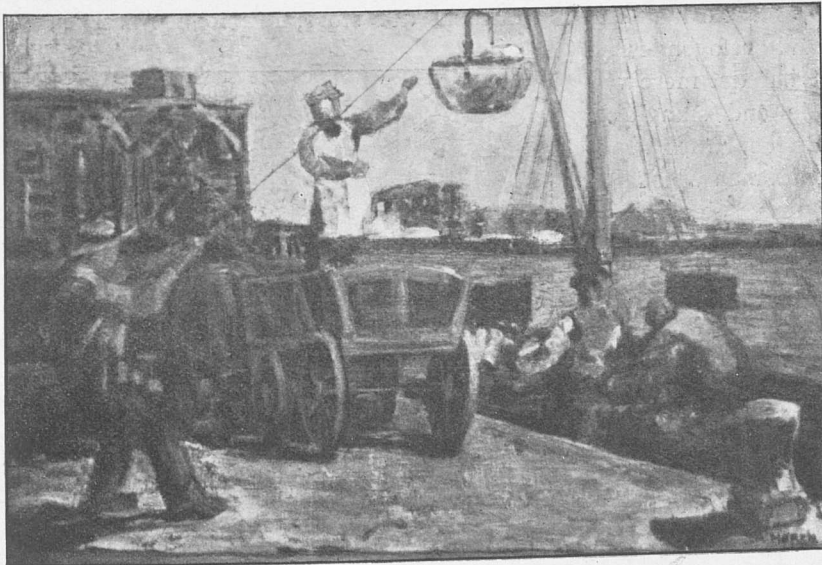

Skitse fra Vesterhavet.

Arbejdsplads i Kalkbrænderihavnen.

Maleren *A. Mørch* har i Aar debuteret paa Kunstnernes Efteraarsudstilling, hvor han udstillede de her gengivne Billeder.

Skitse af Arbejdere der lossere Sand.

AARSBERETNING.

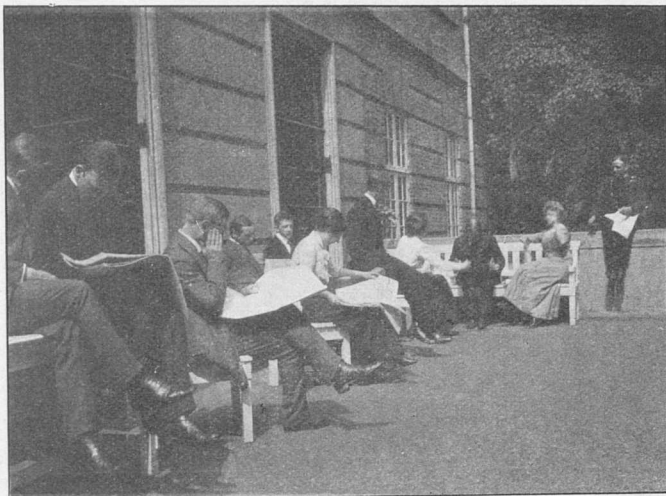
DET forløbne Aar har været rigt paa Begivenheder, hvoraf vel de færreste vil finde deres Plads i Kollegiets Historie, naar den engang skrives, men af hvilke mange vil indtage en betydningsfuld Plads i den Mindekres, de nuværende Alumner vil tage med sig fra Kollegiet; særlig har der været afholdt en Række Fester, som har vist, at Kollegiets Alumner er i Besiddelse af det Kvantum Humør, som maa findes hos unge Mennesker, der lever under saa gode og opmuntrende Kaar, som det her er Tilfældet.

For at begynde med Begyndelsen maa først nævnes to Aftener i det kgl. Teater. Til den første havde Dir. *Hagemann* indbudt, og han sad selv med sin Frue iblandt os; den anden skyldtes Teaterchef *Weiss'* elskværdige Invitation. Kort

før Jul begyndte der at vise sig mystiske Plakater omkring Opslagstavlen, og den Julestemning, der var ved at rejse sig, øgedes yderligere. Lige før Ferien kom Forklaringen: Foruden det store, officielle Aarsskrift saa et andet Bladforetagende Lyset; det bar det mere velklingende end smagfulde Navn »Bræksprutten«. Indholdet var smaa venskabelige Hib til højre og venstre og kunde maaske have indeholdt lidt mere Krydderi, men Begyndelsen var gjort, og den sidste Generalforsamling har vedtaget, at Inspektionskassen for Fremtiden skal støtte de glade Forfattere. Juleaften blev fejret paa smukkeste Maade med stort Juletræ,

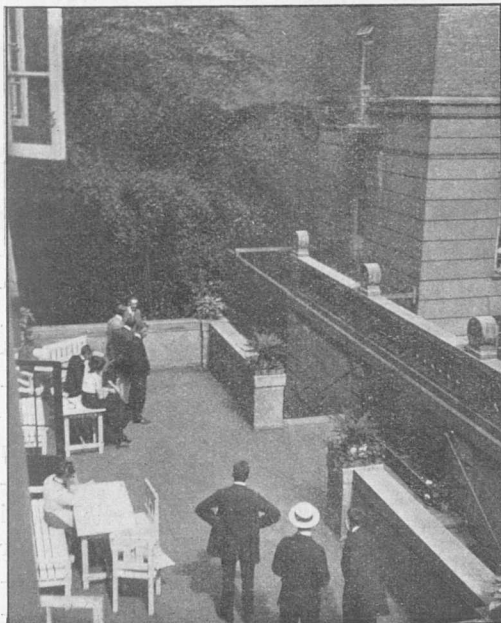

Risengrød med Mandel og Gaasesteg. Der var Gaver til de hjemmeværende Alumner, og Dir. *Hagemann* havde sendt et Væld af det herligste »Knas«. Juleferien varer imidlertid ikke længe, og kort efter Nytaar var de fleste tilbage igen, nogle for at tilbringe en behagelig Arbejdsmaaned, andre for at gennemgaa den sidste Skærsild: 2. Del! Selv de skrækkeligste Ting

faar dog en Ende, og den 30. Januar kunde der afholdes Gilde for de nybakte Kandidater. Ved dette var Dir. *Hagemann* eller Gehejmekonferensraaden, som vi herefter bør sige, for sidste Gang til Stede som Bestyrelsens Formand. Efter Middagen, hvor Julius Thomsen-Medaillen uddeltes til de Kandidater, der havde faaet Udmærkelse, afholdtes Panchesold, ved hvilken Bestyrelsens nye Formand, Prof. *Hannover*, kom til Stede. Stemningen var ypperlig.

Flere nye Fester afholdtes, saaledes et »Kaffeбал« og et Bal til Ære for de nye Alumner, der den 1. Marts var flyttet ind, og som snart hjalp med til at præge Kollegielivet. Imidlertid gik Vinteren paa Hæld, og med Foraaret nærmede sig tre Ting: Generalforsamling, Gehejmekonferensraadens Fødselsdag og Examen. Generalforsamlingen havde et uhyre stille Forløb; stud. med. *Viggo Schmidt* og stud. polyt. *Ortmann* gik af som Inspektionsmedlemmer, medens stud. polyt. *Poul Schmidt* genvalgtes og som Formand kom til at sidde sammen med stud. polyt. *Egeland* og stud. polyt. *Holger Nielsen*.

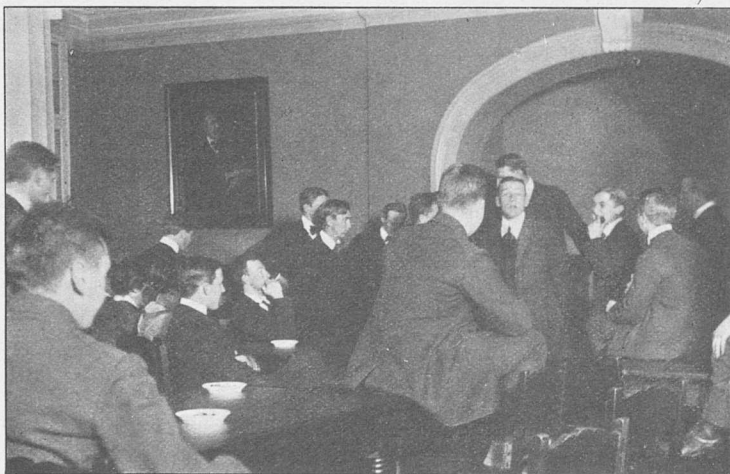

Inspektionen havde ønsket at fejre Dir. *Hagemann*, da han fra traadte Formandsposten, men fik det Svar: Vent til jeg bliver 70, saa skal De nok faa Lov til at slagte mig! Der blev derfor stillet

og særlig fik Badeværelserne en ganske ny Skikkelse. Den 27. Sept. fejredes Fru *Hagemanns* Fødselsdag med Festmiddag og Bal til langt ud paa Natten. Paa samme Tid blev Ankeprotokol Nr. 2 skrevet ud og en ny blev anskaffet. Det tog nogen Tid, før den blev indviet, men da det endelig skete, viste der sig megen Skrivelyst, og Ankerne væltede med Fynd og Klem ned over Inspektionen, der søgte at tage Situationen med Ro. Det var tydeligt at Generalforsamlingen nærmede sig med stærke Skridt, og Inspektionens Modstandere og Tilhængere arbejdede ivrigt, dels for at faa »Lister« dannet og dels for at bevise Modlistens komplette Umulighed. Selve Generalforsamlingen løb stille af, rimeligvis var Agitationen begyndt for tidligt, saa det store ventede Opgør udeblev. Resultatet blev en ny Inspektion bestaaende af Polyteknikerne *Sigurd Knudsen*, *Poul Schmidt* og *E. Thorsen*.

Ind imellem de allerede nævnte Fester, har der været afholdt en Del Søndageftermiddagskoncerter med Optræden af forskellige Kunstnere og

store Forventninger til Festen den 16. Maj, og den blev straalende. Andetsteds fortæller Excelensen om dens Forløb, og paa denne Plads skal da kun staa en hjertelig Tak for de festlige Timer, vi tilbragte paa Borupgaard og i Espergærde.

I Sommerferien var der Haandværkere over hele Linien,

Kunstnerinder, der med største Beredvillighed har stillet sig til Kollegiets Disposition. Endvidere har *L. C. Nielsen* holdt Foredrag (om Panamakanalen), og Mortensaften afholdtes det traditionelle (thi Traditioner har vi allerede anskaffet os) Gaase-

gilde. Tilslutningen var til Held for de tilstedeværende omvendt proportional med Stemningen. Ved Panchesoldet optraadte to Alumner i Forklædning, al Punchen blev drukket, Damerne blev i Salen til det sidste, og alt var saaledes saare vel.

Kollegiet har i det forløbne Aar haft Besøg af mange Mennesker, som har glædet sig over dets smukke Indretning, bl. a. af vor nuværende *Konge*, daværende Kronpris *Christian*, af Kultusminister *Appel* og den berømte engelske Kemiker Sir *William Ramsay*, der interesserede sig stærkt for Kollegietanken og specielt undersøgte dens økonomiske Udformning.

Værkstedet har ikke været saa meget i Brug som i de første Aar, hvilket vistnok skyldes, at der i Vinteren 1911—12 intet Kursus afholdtes. Sidste Efteraar afholdt *Holger Nielsen* et mindre Kursus i Metaldrejning.

Helt tomt har der dog ikke været, idet *Lenler* deroppe lavede en Model til sin Symaskine, om hvilken han selv fortæller andetsteds. Mørkekammeret har derimod haft stort Besøg, saa stort, at en Alumne maatte overtage Ledelsen, der ellers vilde

give for meget Arbejde til den »daglige Orden«. Stud. polyt. *Hygom* varetog denne Post indtil 1. Nov., hvorefter stud. polyt. *E. C. Andersen* har taget fat. Som Følge af den store fotografiske Interesse har Scrap-book'en modtaget adskillige Bidrag, der meget fornøjeligt belyser det daglige Liv. Biblioteket har faaet sin endelige Plads i et nyindrettet Rum paa Loftet. Hertil har Kollegiet med Tak modtaget en Gave paa 500 Kr. fra Fru *Agnes Plum*. Stud. mag. Frk. *Jacobsen* har velvilligt overtaget Ordningen af Bøgerne og har et Katalog under Udarbejdelse. Festsalen har Vinteren igennem været benyttet til Gymnastik. Tre Gange om Ugen Kl. 7 om Morgenen er et større eller mindre Antal morgenduelige Alumner stillet til Øvelserne under Krigsassessor *Andersens* Ledelse. Kollegiets vittige Hoveder har her fundet kærkomne Maal for deres Satire, som i Forbindelse med et skrap Bødesystem har drevet Deltagerne op af deres Senge. En ny Opmuntring til de ædle Bestræbelser er Bestyrelsen kommet med ved at bevillige en haardt tiltrængt Bom. Dagligstuen, hvor Busterne af Gehejmekonferensraaden og hans Frue har fundet deres endelig Plads, hver paa sin Side af »Gryende Dag«, har hver Søndag Aften set Frk. *Janssen* som en elskværdig og gæstfri Værtinde, og de »hyggelige Søndagsaftener« har oftest været godt besøgt.

Enkelte Gange har der været musiceret af en Strygekvartet, til andre Tider har L'hombrens Aand hvilet over Bordene. Ved Foraarstid har Altanen været Skuepladsen for Klinkspillet, der blev drevet saaledes af de passionerede Spillere, at alle alvorlige Alumner maatte gaa rundt og se betænkelige ud; særlig skulde Damerne nok blive plyndrede, og da det rygtedes, at den omsatte Sum en Dag var steget til 35 Øre, mumledes der: »Hasard«, i alle Kroge. Ungdommen er letsindig!

Kollegiets Bestyrelse har som nævnt skiftet Formand, og desuden er Fru. *Hasselbalch* indtraadt i Stedet for Prof. *Bonnesen*.

POUL SCHMIDT.

DELOS.

DET er forbavsende at lægge Mærke til den Forskel, der er paa Antallet af Fremmede, som berejser Italien og Grækenland, to Lande, der dog ligger paa samme Breddegrad, altsaa omtrent har samme Naturbetingelser, og hvis historiske Interesse for begges Vedkommende rækker tilbage til den graa Oldtid. Vi Danske danner ingen Undtagelse med Hensyn til Turiststrømmen til disse Lande. De norditalienske Søer og den italienske Riviera staar for de fleste af os, paa Grund af deres smilende Naturskønhed, Byerne Rom, Florenz, Siena, o. s. v. paa Grund af deres Kunstskatte, som Ønskerens højeste Maal, naar det gælder længere Udenlandsrejser. Vor Historieundervisning, Billedværker og rejsende Bekendtes Beretninger, utallige er de Indtryk, som vækker vor Interesse for »det romerske Kejserdømmes«, »Pavernes« og det af Malere forgudede Land. Det er derimod de færreste, der har besluttet sig til at gøre Skridtet over Adriaterhavet, eller gennemfare de af Rejsende ganske ukendte nordlige Balkanstater for at gæste Grækenland. Og dog, — er vi ikke fra Barns Ben opdragne med det gamle Grækenlands Historie, Litteratur og Kunst for Øje? Det er vist ikke Overdrivelse at sige, at vi Studenter af den gamle Skoleordning var lige saa hjemme i Grækenlands Historie som i vor egen, — alle har vi lært at se hen til det gamle Grækenland som »Videnskabens og Kunstens Vugge«.

Aarsagen er sikkert den, at det moderne Grækenland i Virkeligheden er et helt nyt og ukendt Land, der endnu ikke er indtraadt i Rækken af Turistlandene. Det ny Grækenland vaagnede først af sin tusindaarige Søvn efter Frihedskrigen i 1830erne. Og det har været over $\frac{3}{4}$ Aarhundrede før det helt er kommet ud over den Fornedrelse, hvori det var sunket under det tyrkiske Aag. Hertil kommer, at de epokegørende arkæologiske Undersøgelser og Udgravninger, som de europæiske Nationer har foretaget her i Landet, og som først rigtig har kunnet skaffe fuldt Lys over Livet i det klassiske Hellas, er af saa sen en Dato, at det er naaet til de færrestes Bevidsthed, hvormeget der egentlig findes bevaret fra gammel Tid, og som det lønner Umagen at lære nøjere at kende.

Men for at berejse et Land, hvor Natur og Sprog lægger saa mange Vanskeligheder i Vejen, som her i Grækenland, kræves unægtelig ogsaa forsvarligt ordnede Kommunikationsforhold og Forstaaelse af Rejsendes rimelige Fornødenheder. — Alt er saa primitivt her endnu. Saaledes staar f. Eks. det græske Jærnbaneanet ikke i Forbindelse med det øvrige europæiske. Saa længe, indtil den nuværende Krig skaffer Strækningen mellem Lârissa og Saloniki paa græske Hænder, er Havet den eneste Adgang til Landet. Røveruvæsen huserer endvidere endnu i den Grad i det nordlige Thessalien, at ingen uden større Følge af Gendarmer tør vove f. Eks. at bestige »Olympos«, der paa Grund af sin storslaaede Natur og henrivende Udsigt over Bugten ved Saloniki maaske frembyder en af de mest naturskønne Bjærgegne i Europa. Jeg behøver blot at minde om den tyske Ingeniør Richter, der holdtes fangen af en Røverbande Maaneder igennem og kun slap løs mod store Løsepenge. Ganske vist var »Olympos« den Gang paa tyrkisk Grund, men Banden var græsk, og slige Bander øver deres Uvæsen langt sydpaa paa græsk Territorium. Den Rejsende maa lige saa tidt kunne risikere, at Jærnbaner og Dampskibe afgaar Timer, før de er anmeldte eller lader vente 2, 3 Dage paa sig, som det er hændet mig ude paa Øerne. Vi Europæere er jo saa forvante i den Retning. For Grækeren selv spiller dette aldeles ingen Rolle. Grækeren regner slet ikke med Tiden som en Faktor af nogen Værdi, i den Forstand som f. Eks. Englænderen (vistnok een af de Egenskaber, der gør ham til den snu Forretningsmand, han er: — faar han ikke Køb i Dag, saa faar han det nok i Morgen, naar Modparten har tabt al Taalmodighed). — Naar den rigtige Græker rejser, medfører han desuden selv i en Kurv hjemmefra Fortæring for hele Rejsen (saalænge den nu kan tænkes at vare) — eet eller flere mægtige Brød, en Pakke hvid Surmælksost og en Dunk Vin, akkurat som hans Forfædre Odysseus og de trojanske Helte, naar de gik ombord i deres »skøntformede Snekker«, gjorde det. Saaledes er han økonomisk ganske uberørt af, hvor lang Tid Rejsen varer. Stort bedre er det heller ikke med Hoteller. Bortset fra Athen og to, tre Hoteller udenfor er det rigtignok skralt bevendt med de Soveværelser, man finder omkring paa Landet, enten hos Landsbyens Købmand eller Stedets fattige Præst. Sengenes spillevende Beboere lader een ikke mange Øjeblikkes Hvile. — Grækeren selv kender ikke til fine Fornemmelser og sover som en Sten i et grovt vævet Tæppe paa det bare Gulv. — Hvis han ikke faar sovet en Nat eller to, gør det heller ikke noget. Det Ordsprog, man har om Orientaleren, at han ikke kender Forskel paa Dag og Nat, passer fuldstændig paa Grækeren. Og Nattesøvn har et civiliseret Menneske egentlig haardt nødig efter besværlige Rideture paa Muldyr eller Æsel, Bjærg op og Bjærg ned, den ene Dag efter den anden.

Har man imidlertid overvundet disse Vanskeligheder — og de er til at overvinde — lønner Udbyttet rigeligt al overstanden Møje. Uden Tvivl er det græske Landskab — sammenlignet med det italienske f. Eks., langt mere oprindeligt, vildt og stort i Linjerne. De rødbrune, nøgne, utilgængelige Bjærgskraaninger, gennemfurede af dybe Kløfter, i hvis Bund en brusende Bæk tegner sit hvide bugtede Løb, de pletvise Plantninger af lavt, stridbart,

knaldende stedsegrønt Krat, hvoraf hist og her nogle enlige, slanke Cypresser rager op og tegner deres enkle højtidelige Profil mod Horizonten, danner de vidunderligste Kontraster til den tindrende klare, grønligblaa Himmel. En Himmel som ingen Sky nogensinde formørker. (I Løbet af det Aar, jeg har været her i Grækenland, tror jeg ikke at have oplevet 12 Regnvejr- eller Graavejrsdage, ialt sammenlagt). Ned over Landskabet fra det høje Hvælv sender en overdaadig Sol sine velsignende Straaler, der bader alt i et Hav af Lys, saa stærkt, at den blotte Refleks fra Klippen, dog navnlig fra Marmoret i Bygninger, gør selv de kraftigste Skygger lette og plastiske.

I selve Grækenland findes meget lidt Skov. De græske Hyrder, der driver deres vældige Flokke af Geder og Faar hen over Fjældene, hader Skoven, der berøver dem deres Græsgange, og brænder den tidt bevidst af. Men næsten overalt, hvor Jorden er under Kultur, forekommer større eller mindre Plantninger af Oliventræer, med deres lette, gennemsigtige Løvværk, som paa Afstand straalers ganske sølvgraat i Solen. De vokser i Reglen paa samme Mark, Side om Side med Byg og Hvede. Af hel anden Karakter, men ikke mindre farverig, er Naturen paa de klippefulde græske Øer.

Medens Folkelivet i Italien, i den Skikkelse vi kender det fra Marstrands og samtidige Maleres Billeder (fra Midten af forrige Aarhundrede), og saaledes som mange forestiller sig det endnu, snart er en Saga, har Grækenland et Folkeliv, som har bevaret sig uberørt gennem Aarhundreder, ja, efter kyn- diges Sigende, har Tilknytningspunkter til gamle klassiske Traditioner. Overalt bærer Bønderne endnu Folkedragter med ypperlige Syninger. De har troligt bevaret ejendommelige Folkefester og gamle Sange og Danse. Religjose aarlige Fester formaar endnu at samle indtil 20,000 Mennesker, som Jomfru Mariæ Festen paa Øen Tinos. Hvad endelig den Rolle, det gamle Grækenlands Kunst angaar, behøver jeg vist ikke at fordybe mig heri. Hvor kan man vel tænke sig at stille noget op ved Siden heraf? Romernes, vil mange indvende. Nej, jo mere man kommer til at lære begge at kende, des tydeligere kommer det til at staa for een, hvilke rene og slette Efterbære efter Grækerne, Romerne er. De er i Grunden kun originale deri, at de overdriver eller jasker overalt, hvor de gamle Grækere er beherskede, noble og omhyggelige i den detaljerede Udformning. Og fra Tid til anden finder man nu Forbillederne for alt, hvad Romerne senere gjorde, i selve Grækenland. Hvilke Arbejder skulde Romerne vel kunne stille op ved Siden af Phidias Parthenonsfrise, de arkaiske Arbejder i Akropolis- musæet i Athen (af unge Piger og Ynglinge) og fra Udgravningerne i Delphi, Skopas Skulpturer fra Templet i Tegæa, selve Parthenons, Propylæernes og Erechteions i enhver Henseende fuldendte Arkitektur, de vældige, tindrende hvide Marmor-Friluftsteatre i Epidauros, paa Delos og i Athen osv. osv. — Fra Middelalderen findes bevaret fortræffelige frankiske og venetianske Borge i mange Byer, hvor tidligere den antikke »Akropolis«, paa Toppen af en høj, dominerende Klippe, laa. Og det vrimler af byzantinske Mindesmærker, Kirker og Klostre, fulde af Mossaiker, Fresker og Helgebilleder og Miniaturer, og med et Klosterliv, der, hvor primitivt og snavset det end kan være, troligt har bevaret hele sin middelalderlige Karakter og Charme. Man

møder her en Gæstfrihed, der er over al Beskrivelse. Endelig findes, især for de nordlige Egenes Vedkommende, interessante Levninger af tyrkisk eller arabisk Arkitektur og Haandværk. —

Naar jeg har valgt at sende mine gamle Kollegiebrødre en Hilsen fra Grækenland i Form af en lille Beretning om den i Oldtiden saa berømte Ø Delos, er det ikke fordi, jeg ikke kunde have valgt andre lige saa værdige og for Tiden mere aktuelle Æmner, men fordi mit Ophold i dette Land for Størstedelen har været knyttet til dette Sted som Medarbejder ved Udgivelsen af de franske Publikationer over Udgravningerne paa denne Ø.

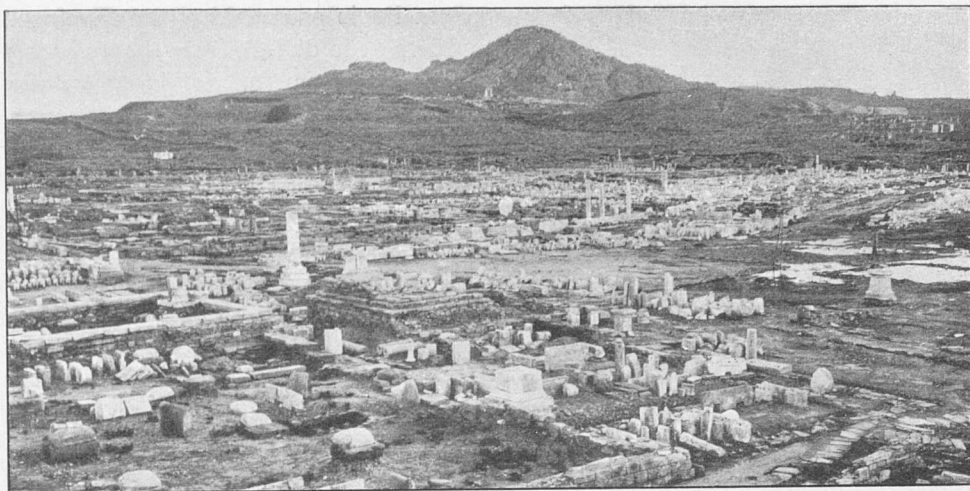
Delos, den mindste af de græske Cyklader, er en Klippeø, 5 Kvadratkilometer stor, der hæver sig til en Højde af 113 Meter over det ægæiske Hav, i det ret stejle og utilgængelige »Kynthosbjerg«, paa hvis Side, i en dyb Kløft, en Bæk »Inopos« har sit Udspring. »Kynthos« frembyder fra dets Top den mest storslaaede Udsigt, man kan tænke sig, over Ægæerhavets »vinblaa Bølger« (— som Homer med en træffende Betegnelse kalder dem —), der bryder mod Øens indskaarne, klippefulde Kyster i hvide Skumspøjt. I en stor Kreds udenom ligger Cykladerne Tinos, Naxos, Paros, Syra og Mykonos og tegner deres karakteristiske klare blaa Profiler op over Horizonten i det fjærne; og dog synes de saa nær i den tindrende skære Luft, at man tydelig kan skelne de enkelte hvidkalkede Huse. Et smilende Dalstrøg, norden for »Kynthos«, der strækker sig ud til den nordvestre Kyst, er nu saa at sige det eneste opdyrkede Land paa Øen. Fuldstændig berøvet enhver Røgt gennem tusend Aar, efter at al Kultur var sunken i Ruin, bærer Øen nu ikke mere Afgrøde, end at en enkelt Fæstebonde fra det nærliggende Mykonos kan finde tilstrækkelig Næring for sine Faar og Geder. Bortset fra de franske Udgravningers Huse og nogle interimistiske Stenhytter eller Barakker, der er opført for de 150 Arbejdere, som arbejder 4 à 5 af de bedste Sommermaaneder i Udgravningerne, findes kun et Par simple Stenhuse, som omtalte Fæster har ladet opføre.

I Oldtiden, mod Slutningen af sin Glansperiode, var Delos beboet af 50, 60 000 Indbyggere og benævnes endog af samtidige Forfattere med det fordringsfulde Navn »Verdens Navle«. Næsten alle Oldtidens kendte Forfattere har iøvrigt knyttet deres Navn til Delos, enten gennem Forfattelsen af Hymner af religiøs Art og Processionssange eller Dramaer og Skuespil, ligefra Homer til Euripides, og indtil den alexandrinske Tids Historie-skrivere.

Øens ældste Kolonisation, der har efterladt synlige Spor, skriver sig fra c. Aar 2000 f. Kr., da Pelasger og Karier (fra Lilleasien) tog den i Besiddelse. De efterfulgtes af Phoenikierne. Senere gjorde Indflydelse fra det Minoeske Herskerdømme paa Kreta og mykenæisk Kultur sig gældende, hvorom interessante Vasefund vidner. Fra Aar 1000 til Aar 500 f. Kr. begyndte imidlertid Delos' Glansperiode. Paa denne Tid stod nemlig Delos som Centret for det mægtige »ioniske Forbund«, hvis Indflydelse beherskede det ægæiske Hav og dets Kyster paa det græske og lilleasiatiske Fastland. I denne Egenskab blev Delos efter Perserkrigenes sejrige Afslutning udset til Opbevaringssted for Forbundsskatten (der dog imidlertid 50 Aar senere, efter at Athen havde overtaget Herredømmet over det helleniske Rige, flyttedes til denne By).

Aarsagen til den store Berømmelse, Delos nød i disse Tider, skriver sig fra de religiøse Forestillinger, Grækerne knyttede til denne Ø. Ifølge den græske Gudelære, der efterhaanden havde udviklet sig paa Grundlag af den gamle episke Digtning, var det paa denne Ø, at Leto, som Zeus havde fattet Kærlighed til, fandt Fred for Heras Skinsyge og fødte Søskeneparret Apollon og Artemis, de to Guddomme, der senere blev det antikke Hellas mest fremtrædende. Begge Personifikationer af Solens og Maanens varmende (helbredende) og lysende Magt, tilbødtes de i al Almindelighed som »det Ondes Afværgere«, »Menneskenes Forkæmpere«. Langsomt udformede Apollons Kultus ham til Poesiens og Strengespillet's Gud. — Til disse Guders Ære opførtes paa Delos Tempel efter Tempel, det ene større og prægtigere end det andet, hvortil knyttede sig Bygninger til Opbevarelse af de forskellige Øers og Folkeslags Tempelskatte, Boliger for Præsteskabet o. s. v., o. s. v.

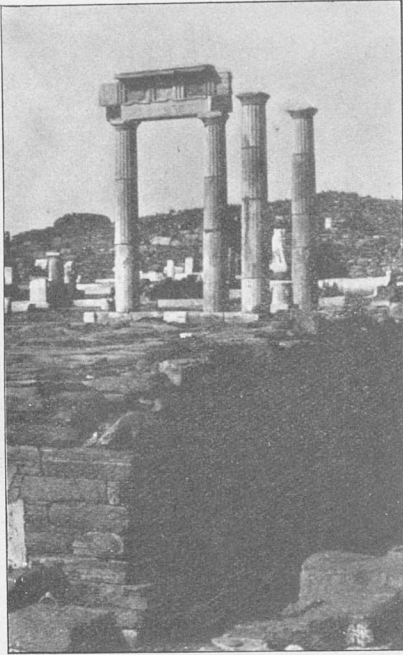
Dyrkelsen af Apollon og Artemis, ved Siden af hvilke de øvrige kendte græske Guder ogsaa havde holdt deres Indtog paa Øen, Zeus, Leto, Poseidon, Dionysos, Aphrodite; o. s. v., var hovedsagelig henlagt til bestemte aarligt tilbagevendende Festdage, der kaldte de forskellige spredte Smaastammer af det græske Folk sammen, og derved bidrog til at skabe den indbyrdes Aandsfællesfølelse, som var den egentlige Sjæl i det græske Hegemoni. Festerne, der var ledsagede af Musik og Sang, (bestemte Sange, der blev af-sungne under Sejladsen til den hellige Ø, bestemte Processionssange o. s. v.) bestod i Ofringer til Gudernes Ære af Dyr, som Okser, Svin og Duer, Brød, Vin eller Røgelse, hvortil knyttede sig Frembæring af Offergaver: Billedstøtter af Guderne, Dragter og Smykker til dem, skønt formede Vaser og Skaale til Brug eller Udsmykning, eller endog ligefrem Penge, hvilket alt opbevaredes af Præsterne eller udstilledes i Templerne og de dertil hørende Søjlehaller. Endvidere i Danse, hvoraf den mest berømte var den, — »Gjérani« kaldet:

Tranernes Dans — de deliske Kvinder opførte foran Apollons tresidede Alter, der var formet som en Skibsstævn og prydet med Vædderhoveder, (den berømmes som et af Verdens syv Underværker). I Tilslutning til Festerne — oprindelig som Appendiks til Dionysos-Dyrkelsen — opførtes paa det halvcirkelformede Stenteater, med den herligste Udsigt over Havet og de omliggende Øer og Skær, under aaben Himmel, Dramaer og Skuespil, hvori de store Digttere kappedes om at forherlige Gudernes vise Styrelse og Menneskenes Daarskab. Endvidere udkæmpedes paa Rendebanen og Stadiet al Slags Idræt og Leg.

Gennem den store Respekt, Præsteskabet, som Midler mellem Guder og Mennesker, nød, opnaaede disse efterhaanden saa stor Indflydelse, at alle alvorligere Spørgsmaals Afgørelse blev lagt i Hænderne paa dem — hvilken Magt Præsterne kun brugte til yderligere at forherlige Gudernes Kultus og Templer.

Hvilket vidunderligt Skue har den hellige Ø ikke frembudt i disse Tider paa Apollons store Festdage. Fra de omliggende Øer, fra Attikas og Lilleasiens Kyster, styrede pragtfuldt udstyrede tre-rad-aarede Snekker med Folkerepræsentanter (Gudesendinger) ombord, under Sang og Musik hen mod Øen og kastede Anker i den indviede Havn, vel beskyttet mod den barske Nordenvind ved kunstigt anlagte Moler. Efter at være gaaet fra Borde begav Folkenes Skarer sig da langs ad den hellige Vej, prydet med Rækker af Statuer og Grupper i Bronze og Marmor, monumentale Søjler med Sphinkser eller Broncetrefødder paa Toppen, Pragtbænke og Sejrsmonumenter, op mod Apollonhelligdommen. Midt paa den vidtudstrakte Slette under Kynthosbjærgets Fod knejste den straalende hvid i sit pariske Marmor, mod den azurblaa Himmel, med sine 34 slanke glat-tilhugne Søjler i Kreds om Tempelcellaen, der indesluttede Gudens Billede. Til Slut svingede saa det mægtige Tog op foran det store Apollonalter, indbygget i en høj Hal — alt imedens Luften fyldtes af Basuners Klang og Korenes taktfaste Rythmer.

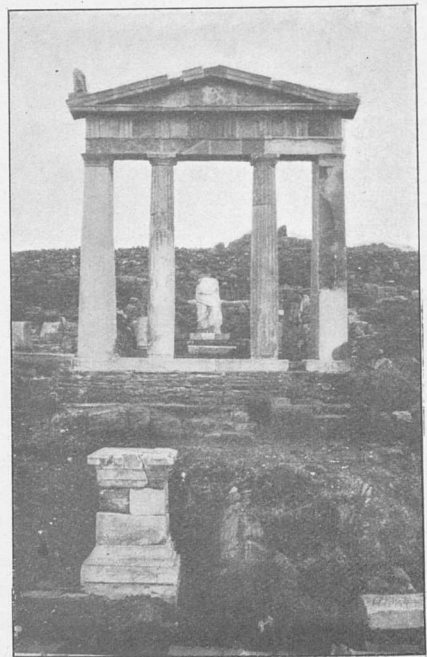

Som Bevis paa med hvilken Ærefrygt man betragtede disse Fester, behøver jeg blot at minde om, at det jo netop var paa Grund af Afsendelsen af de deliske Gudesendinger, at Dødsstraffen over Sokrates maatte udsættes i længere Tid. Paa Øen selv blev der under Pisistratos Aar 550, for at bortfjerne enhver Tanke paa Død og Forgængelighed paa det hellige Sted, udstedt Dekreter, der forbød enhver Begravelse, som kunde ses fra Templet; senere kom dette til at gælde hele Øen. Alle Døde bragtes derfor over til Nabøen Rhenea, der nu rummer Ruiner af viddudstrakte Gravpladser og et Columbarium.

Som Følge af den Lejlighed, de store Fester frembød til Samkvem mellem saa mange Mennesker øster og vester fra, hvorimellem Købmænd og Haandværkere befandt sig, og i Ly af den fortrinligt

skærmede Havn; som Delos frembød paa Øens Vestside, voksede efterhaanden den gamle By op til en Handelsby af første Rang for Handelen mellem Orienten og Vesten. Alexander den Store frigav endelig i Aaret 331 Øen fra sit Afhængighedsforhold til Athen, og de makedoniske Herskere overhovedet begunstigede den paa mange Maader, opbyggede Gymnasier, Søjlehaller og flere andre Monumenter. Fra de græske Kolonier i Ægypten, Syrien og Italien slog store Handelsselskaber sig ned her og opførte mægtige Magasiner og Bygningsanlæg langs Kajerne ud mod Strædet mellem Rhenæa og Øen. Endvidere anlagdes Helligdomme for de Guder, som de forskellige fremmede tilbad. Fot. Side 26 viser en Stump af den Søjlehal, der smykkede Gaarden i de syriske Købmænds (fra Beyruth) Handelsselskabs Bygning. Fot. 26 viser det for den ægyptiske Gudinde Isis oprejste Tempel paa Kynthosbjærgets Skraaning.

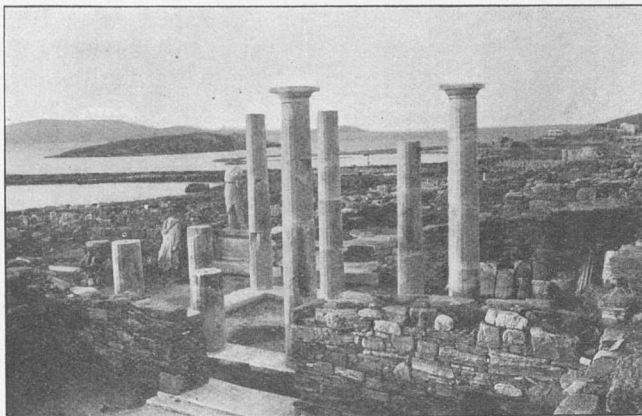
Det var naturligvis væsentlig Transithandel, der optog Markedet paa den hellige Ø, men iøvrigt forarbejdedes en efterspurgt Malm og kostbare Salver fra selve Øen. Der dreves endvidere en ud-

bredt Handel med Slaver: Tjenestefolk. Som bekendt var dette Forhold meget humant hos de gamle Grækere.

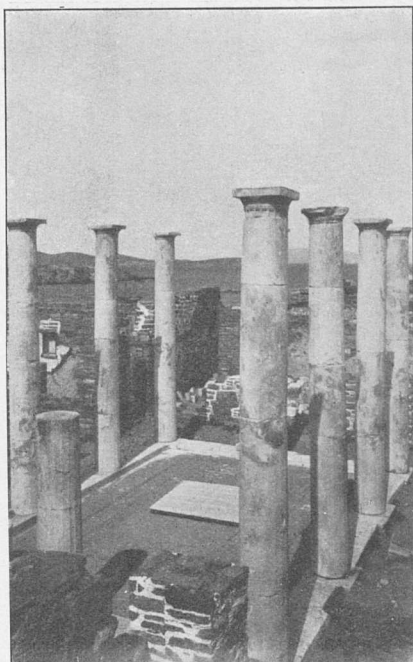
Af de talrige endnu eksisterende Terrasser, der findes rundt paa Markerne paa Øen, og som tjente til at hindre Jorden i at skylles væk under Regnskyl og opsamle Regnvandet, kan man slutte, at Jorden

har været under fremskreden Kultur. Gamle Forfattere beretter ogsaa om Skove.

De private Huse for Rige og Fattige med tilhørende Boutikker, Magasiner, Restaurationer o. s. v., o. s. v., udgjorde to store samlede Kvarterer mellem Kysten og Kynthosbjærgene, nord og syd for Helligdommen — den sidste i Tilslutning til Dionysosteatret — med flisebelagte, iøvrigt ret smalle, Gader. Saaledes er jo de fleste sydlandske Byer anlagt, for at opnaa kølige Skygger i Gaderne, og ikke udsætte dem for meget for Solens bagende Straaler, — i Modsætning til hvad vi trænger til i et nordisk Klima. Planerne i de enkelte Huse er: en Vestibule straks man er traadt ind over Husets Tærskel, hvortil slutter sig Toiletet og Opgangen til Etagen ovenpaa, — hvilket næsten alle de deliske Huse har været forsynede med. Fra Vestibulen træder man lige ind i een af en omløbende Søjlehal omgivet af aaben Gaard (»Peristyl«), der danner Forbindelsen mellem en Række indbyrdes uafhængige Beboelsesrum paa Siderne og i Baggrunden af Huset. Her findes Hovedrummet. Ypperlige, kostbare Mosaikker smykker Gulve og den i tekniske Henseender mest fuldendt behandlede Stuk, bemalt i rene stærke Farver, dækker Væggene. Stukdekorationerne bestaar i Reglen af en Inddeling i Kvadrater, store forneden, mindre foroven, ordnede mellem vandrette Hoveder, Gesimser, der smykkes af stiliserede Blomsterfriser eller lign. Udgravningerne har imidlertid vist, at Etagen ovenpaa, der ligeledes formede sig omkring den aabne Peristyl, rummede de rigest smykkede Værelser. Af første Sals Planernes nærmere Indretning er dog saa godt som intet bevaret. Alt Lys til Værelserne indførtes af Vinduer og Aabninger ind mod Peristylen. Udadtil fremviser alle de bevarede Huses Facader kun en lukket Mur med en Indgangsdør i. Al Vægten var lagt paa den indvendige Indretning og Udstyrelse af Huset. Der er slet ikke saa lidt at lære af denne Interiørarkitektur for Nutidens Arkitekter.

Under Peristylens store Mosaik fandtes i Reglen en stor Cisterne til Regnvandet, og uafhængigt heraf en Drikkevandsbrønd i et Hjørne af Peristylen, hvis man da ikke tog Drikkevandet fra de sindrigt forarbejdede brændt Ler- eller Blyledninger, der førte Drikkevand gennem Gaderne fra

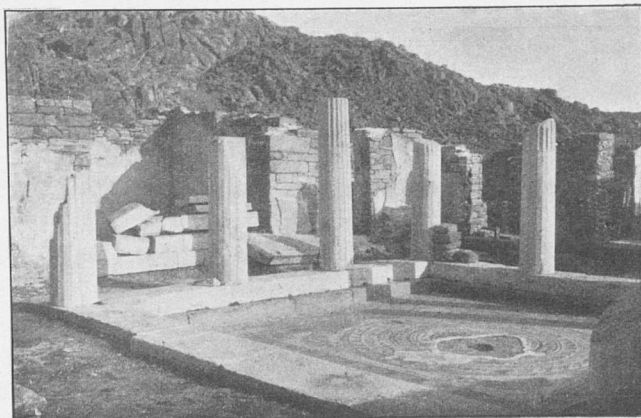
store Reservoirer i Tilslutning til Bækken »Inopos« oppe paa Kynthosbjærgtet. Saaledes fandtes ogsaa de nødvendige Ledninger for Spildevandet fra Køkken og W. C., hvormed hvert eneste Hus var forsynet — oh vor Tids højt priste Ingeniørkunst! —

Denne Beboelsesby, der som Fotografierne Side 27 og 28 viser er bevaret i fortrinlig Stand, er for en Lægmand sikkert det interessante ved Delos. De der kender Pompeji vil let kunne gøre sig et Begreb herom. Forskellen er kun, at Privathusene paa Delos ikke har den komplicerede Plan med to aabne Gaarde, men kun een Peristyl. Iøvrigt er Delos jo paa alle Punkter eet eller flere Aarhundreder ældre end Pompeji. — Fotogr. Side 29 viser en Enkelthed fra en Peristyl i et Hus, der har tilhørt en fornem Kvinde Kleopatra og hendes Mand, af hvem der endnu er bevaret en Dobbelt-

statue, staaende i Hjørnet af Peristylen. Fot. Side 30 er et stort Reservoir i Teatrets umiddelbare Nærhed under Udgravning. Naturligvis knyttede et Raadhus eller Prytanæum for Byens Styrelse, Torvepladser, Palæstrer o. s. v. sig til den ovenomtalte By. —

Da Romerne, c. Aar 116 f. Kr., havde gjort Ende paa det makedoniske Herredømme, inddroges Delos atter under Athens Herredømme, dog saaledes at Romerne stadig udøvede al Slags Protektorat over Øen. Dette var de iøvrigt ganske naturligt interesserede i, da Delos paa denne Tid husede en talrig romersk Koloni. Deres Overherredømme benyttede Romerne saaledes, at de gav Øen Skattefrihed, hvorved de sikrede sig Præsteskabets og Borgernes Venskab. Imidlertid skulde denne Ordning blive Anledningen til Øens bratte Undergang.

Efter at Lilleasiaterkongen Mithridates, c. Aaret 88 f. Kr., havde erklæret Romerriget Krig, indtog hans Flaade kort Tid efter, som en Hævnaakt mod Romerne, den hellige Ø, der var blottet for For-

svarsmidler af nogen Betydning, hvorpaa hele Øen blev udplyndret paa det grusomme. 20 000 Indbyggere, før største Delen Italienerne, nedsabledes, og Kvinder og Børn slæbtes bort som Slaver. Den beboede Del af Byen blev stukket i Brand, Statuer og Billedstøtter styrtedes i Havet, ja selv Templerne og deres Gudebilleder skaanedes ikke. Sørøverkrigen omkring Aar 70 f. Kr., der terroriserede det ægæiske Havs Kyster, gav endelig Delos Naadestødet.

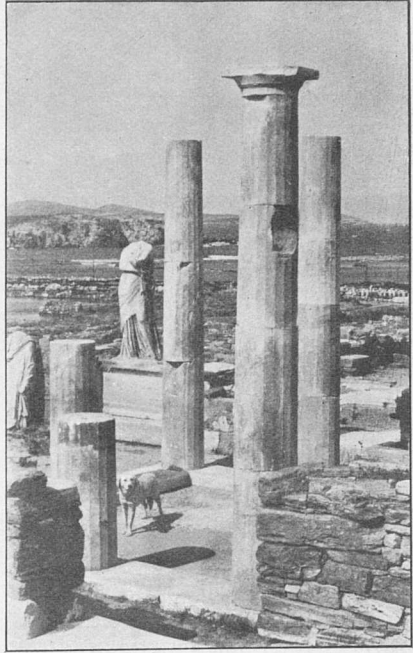
Ak, hvor var de tidligere saa mægtige Guder, der fylkede de hellenske Folks Skarer til sejrrik Kamp mod enhver fremtrængende Fjende, bleven af, sov de, for atter senere at genkalde de gode gamle Tider? Nej, medens Overbefolkning, økonomiske Handelsinteresser og Krigskunst havde svejset det gamle Hellas Fjender, de sejrrikt fremtrængende Romere og skin-

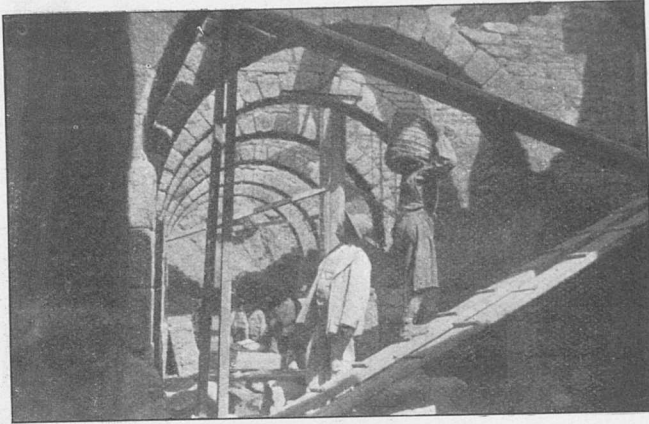
syge, erobringslystne Barbarer sammen til een Enhed, under det romerske Scepter, havde en overdreven Selvforherligelse, Vellevned og moralsk Slappelse, brudt det græske Folks tidligere saa uimodstaaelige Energi. Kræfterne til at rejse sig op igen manglede. Og hele den stolte Kultur, som Hellas havde bygget op, kunde ikke frelse det mod dets Fjender, som tragtede efter at høste disse Frugter. Ligesom med eet Slag, sank det gamle Hellas i Grus, under Romernes og Barbarernes Angreb.

Saaledes laa Delos hen, forladt af Guder og Mennesker, op gennem Romertiden og Middelalderen, kun hjemsogt af Sørøvere, der førte de lettest tilgængelige Marmorarbejder til Italien. Venetianere kom og slæbte Metaller fra den Skov af Broncestatuer, der endnu var tilstede i Ruinerne, og fra Boltene, der sammenholdt Bygningernes Marmorblokke, for at støbe Kanoner deraf. Talrige Spor af Kalkovne, hvori halvbrændte Billedstøtter endnu er fundne, angiver endvidere den Vandalisme, der har været udøvet mod den hellige Ø.

I Renæssancen begyndte europæiske Lærde de første historiske Undersøgelser i Grækenland og genfandt ogsaa det gamle Delos. De begyndte at studere Indskrifterne paa de tilbageblevne Statuebaser og kunde konstatere Beliggenheden af de forskellige Bygninger. Men i deres Spor fulgte nu Opkøbere af antikke Billedhuggerarbejder og arkitektoniske Brudstykker, som den Dag i Dag fylder Europas Musæer og private Samlinger.

Det skulde først forundes vort Aarhundrede atter at lade de tilbageblevne Spor af den døde By tale, og det er den klassiske Kulturs nærmeste Arvtager i Europa, Frankrig, Æren herfor tilkommer. Allerede i 1870erne bevilligede den franske Stat de første Midler til arkæologiske Undersøgelser

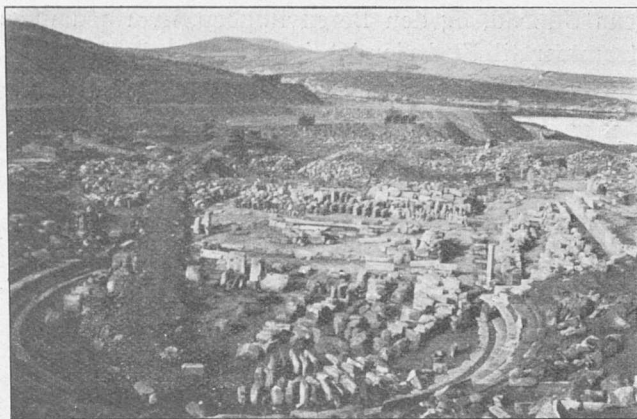
paa Delos, under »Ecole française d'Athènes'« Auspicier. Det var Mr. Lebègue og Mr. Th. Homolle, der gennem mange Aar var den arkæologiske Skoles Direktør, der forestod disse. Rigtig Fart fik Udgravningerne dog først efter 1903, under Dir. M. Holleaux' dygtige Ledelse, takket være et aarligt Tilskud

paa 50,000 frcs. fra en fransk Mæcen, Hertugen af Loubat. En Stab af ældre og yngre Arkæologer, udsendte paa klassiske Studiers Vegne af den franske Stat, har staaet ham bi. Danske Arkitekter har siden 1907 arbejdet sammen med disse franske Arkæologer. — Hver Sommer i Maanederne Maj til September rykker nu en Styrke paa 100 à 150 Mand i Marken, og Hakkers og Skovles Klirren giver Genlyd over hele Øen. Den opgravede Jord køres paa Tipvogne (der findes 2.500 Meter Spor og 90 Vogne for Tiden) ud til Kysten og styrtes i Havet. Det indtil Dato udgravede Terræn udgør over to Kilometer i Længden og en halv i Bredden. Alligevel ligger mindst ligesaa stort et Areal og venter paa at lade sine Skatte bringe frem i Dagens Lys. Fotografiet Side 31 viser det sidste Hold af Arbejdere forlade Øen dette Efteraar. Ved Baadens Stævn staar Arbejdsformanden, Malteseren Sotiri. — — — — —

Skulde ovenstaaende Linjer have virket med til at belyse ikke tidligere kendte Forhold eller muligvis givet mine Læsere Lyst til med egne Øjne at stifte Bekendtskab med det skønne Grækenland, er mit brændende Ønske gaaet i Opfyldelse.

— — — Det er ikke fordi det skorter paa Tilknytningspunkter mellem Danmark og Grækenland. Først og fremmest skal da nævnes H. M. Kong Georg, Hellenernes kloge og meget populære Konge, der det kommende Aar har regeret 50 Aar her i Landet. Lige saa dansk i Sind og Skind som da han drog herved, følger han alt, hvad der er Dansk, med største Interesse. Paa Grund af dette Landsmandsskab modtager Grækeren en Dansker med den største Forhaandssympati. Selv om han meget sjældent har nogen Anelse om, hvor Danmark ligger, ved han, at det danske Folk er et højt civiliseret gammelt og rigt (!) Folk. Saa snart han hører Navnet Danmark eller København, »Kopenhaggi«, sætter han straks et ærbødigt og samtidig venligt genkendende Ansigt op og siger: »Ah, Kong Georgs Fødeby, — Du skal være velkommen«, og det lige ned til den fattigste Bonde i den yderste Krog af Kongeriget — eller selv udenfor. Den i Tyrkiet bosiddende Græker, der er end mer patriotisk end den kongerigske, taler altid om »den Georg« som »hans Konge«. — — —

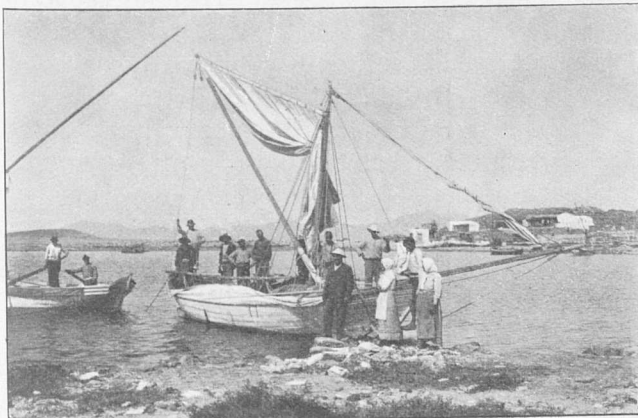
Den berømte Oldtidsforsker *Brøndsted*, der har skrevet en, senere paa Fransk oversat 3 Bind tyk Bog om sine Rejser og arkæologiske Undersøgelser her i Landet i Begyndelsen af forrige Aarhundrede, den lærde *J. L. Ussing* og Arkitekten *Chr. Hansen*, der medvirkede ved Genopførelsen af det smukke

lille Nike-tempel paa Akropolis, har indskrevet Danmarks Navn mellem de Nationers, der har indlagt sig Fortjeneste ved Studiet af det gamle Grækenlands Antikviteter. — — — —.

Det 1837 opførte Universitet, Kunstakademiet, Observatoriet og det store Hotel »Grand Bretagne«, efter Slottet Athens største og aneligste Bygninger, er alle opført efter førnævnte *Chr. Hansen* og den danske *Theophilus Hansens* Tegninger, tildels paa Kongens Foranstaltning. Direkte indkaldte af Kongen virker endvidere for Tiden en lille Koloni af Danske her i Athen: Generaldirektøren for Kong Georgs meget viddudstrakte, mønstergyldigt drevne Godser paa Tatoy (beliggende et Par Mil udenfor Athen), Hr. *Weismann*, Direktrisen for Athens største og mest ansete Hospital, Frøken *Reinhardt*, ved hvis Side to dygtige danske Sygeplejersker staar, Kongens Dyrlæge, Oberst i den græske Hær, Hr. *Rahbek*, der har været mange gamle Athenafareres tro Raadgiver, o. m. fl.

Det er altsaa ikke alene det gamle Hellas, vor lille Nation har tjent, men den har virkelig en Andel med i det ny Fremtidens Hellas ogsaa. Hvor lang Tid det end har været om at komme med, og hvor langt der end er igen, saa vil det ny Hellas vinde med en skønne Dag. De store

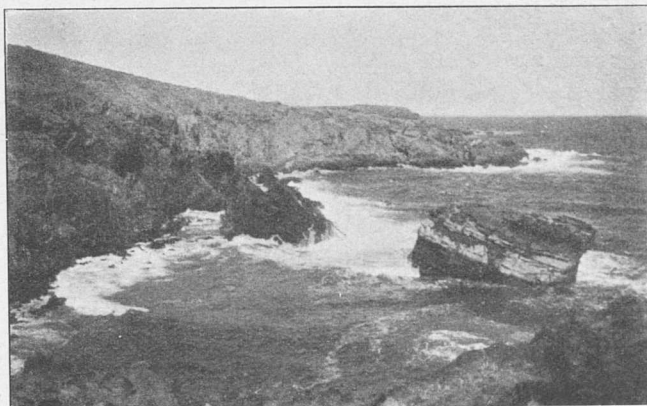
Traditioner vinker, og de sidste Dages Begivenheder synes virkelig at vise, at Nationen er parat til at ofre, hvad det skal være for Fremskridtets og Fædrelandets Sag. Det viser den Iver, hvormed Mobiliseringen af alt rørigt Mandskab mønsterværdigt blev iværksat paa ganske faa Dage lige før Kri-

gens Udbrud, og den Beredvillighed, hvormed unge Grækere fra hele Kloden strømmer til Fædrelandet i dette Øjeblik for at indskrive sig som frivillige under Fanen og befri deres undertrykte Landsmænd og Trosfæller fra Tyrkernes Trældomsaag. Vigtigst af alt er dog, at Grækenland i Øjeblikket ledes af en højt begavet og i alle Henseender overlegen Mand, *Venizélos*, der har formaaet selv at vinde sine argeste fødte Modstanderes Sympati, og som styrer lige mod sit Maal.

Lykkelige Land! Du gaar en lys Fremtid i Møde. End lever det gamle Hellas.

Athen, 1. November 1912.

SVEN RISOM.

EN OPFINDELSE.

DA jeg er bleven opfordret til at fremkomme med en kort Beskrivelse af den Stafferingssymaskine, jeg har opfundet, skal jeg forsøge at gøre dette saa tilfredsstillende som muligt, skønt jeg nærer Frygt for, at Aarskriftets Læsere vil synes, at en saadan Beskrivelse ikke hører hjemme her.

Samtidig er det mig dog en stor Glæde, at jeg herved faar Lejlighed til at tolke min Taknemmelighed for det fortrinlige Værksted, vi har her paa Kollegiet; vi har her Adgang til det nødvendige Værktøj og Arbejdsmaskineri; ja, vi behøver endda ikke selv at trække Arbejdsmaskinerne, men faar den nødvendige Drivkraft fra en Elektromotor. Paa Værkstedet kan man tilbringe sine ledige Timer paa en behagelig og nyttig Maade.

Det Arbejde, en Stafferingssymaskine skal kunne udføre, er alt, hvad man nu maa sy med Haanden, fordi Stikkene ikke maa tages igennem, saa de bliver synlige paa begge Sider; ja ved fint Arbejde, som Fastsyning af Foret til Tøjet i en Frakke, skal Stikkene ogsaa være usynlige fra den Side, der syes. Det er derfor nødvendigt, at man syer med en enkelt Traad i Modsætning til den almindelige Symaskine, hvor man syer med to Traade.

tidig med at Fingrene løftes, bevæges Slæden fremad og derved ogsaa Naalen; naar Fingrene er kommet helt over Systemet, gaar de ned til den oprindelige Stilling igen ved, at en Spiralfjeder trykker *B* ned. Dette Fingerpar skal nu atter gribe fat om Naalen, inden det næste Par Fingre er naaet frem til Tøjet og skal aabnes og løftes, derfor maa den Z-formede Vægtstang slippe Tappen paa den bevægelige Finger; dette sker ved, at Vægtstangens nederste Ende tvinges nedad af Anslaget 21, Fig. 2; Fingrene holdes lukkede ved Hjælp af en spændt Fjeder. De her omtalte Bevægelser for forreste Fingerpar foretages ogsaa af det bageste Fingerpar, idet der paa $\frac{1}{4}$ findes en Knast og en eksentrisk Skive til i passende Afstand fra de første.

For at Naalen ikke skal glide i Fingrene, gaar den bageste Ende af Naalen ind i en lille Udboring i Stangen 8; denne Stang er i fast Forbindelse med Slæden, indtil den naar hen til Tøjet, da gøres den fri, saa den kan staa stille, mens Slæden gaar videre for at trække Naalen et Par cm udenfor Tøjet; Naalen er nemlig tyndere fra det bagerste Par Fingre til Stangen 8 end imellem de to Fingerpar; der er derfor ikke nogen videre Modstand mod at trække dette lille Stykke af Naalen gennem Tøjet, saa der er ingen Fare for, at Naalen nu skal glide mellem Fingerne. Nu er Naalen samt et Par cm Traad trukken igennem, men hele Traadlængden ca. 1 m skal trækkes igennem og Stikket strammes, dette sker ved, at en Traadgriber 18 svinger i en Cirkelbue ud og tager Traaden og lægger den af paa en Krog 57, Fig. 2. Krogen er tegnet ud for sig set fra Siden, da den ellers ikke ses paa Figuren. Krogen er anbragt drejelig i Armen 54; til Krogens anden Ende er fastgjort en Vægtstang 55, og den holdes i Stilling af en Fjeder 56. Krogen kan kun drejes imod Fjederen. Naar Traadgriberen griber Traaden, er Armen drejet hen i en saadan Stilling, at Krogen staar lige ud for Traadgriberen; saasnaert Traadgriberen har lagt Traaden af, gaar den tilbage igen, og Armen svinger ligeledes tilbage, hvorved Traaden trækkes igennem og strammes til. Naar Traaden har den rette Stramning giver Fjedren 56 efter og Krogen lægger sig om paa Siden, saa Traaden falder af, mens Armen svinger videre til sin yderste Stilling. Mens Traaden trækkes igennem og strammes til, gaar Slæden tilbage, men nu aabnes og løftes Fingrene ikke. For at Naalen ikke skal gaa ind i Tøjet paa Tilbagevejen, er det indrettet saaledes, at 22 trækkes ned ved Hjælp af Vægtstangen 33, Fig. 1, samtidig løftes Tilholderen 14, saa Tøjbugten gaar ud. Naalen gaar atter ind i Udboringen i Stangen 8, der atter fastgøres til Slæden. Mens Naalen føres tilbage, flyttes Tøjet et Stiks Længde af en almindelig Transportør.

Naaleøjet sidder mellem det bagerste Par Fingre, saa disse tillige hindrer Traaden fra at glide ud af Naaleøjet, Traaden er nemlig trukken i Naaleøjet ligesom ved Haandsyning. De øvrige Dele paa Figuren frembyder ikke noget nyt, men er Ting, der findes paa den almindelige Symaskine.

Hermed haaber jeg at have givet en nogenlunde forstaaelig Fremstilling af min Opfindelse; da jeg kun raader over en begrænset Plads, er det umuligt at fremdrage alle Enkeltheder, og jeg maa nøjes med Hovedtrækkene.

JENS LENLER.

BESTYRELSE:

DIREKTØR H. I HANNOVER. INSPEKTØR M. C. HARDING.
(I Henhold til Kollegiefundatsen § 6).

PROFESSOR, DR. PHIL. JULIUS PETERSEN.

DIREKTØR C. F. JARL.

FRU A. HASSELBALCH.

(Valgte af den polytekniske Læreanstalts Lærerraad i Henhold til samme Paragraf).

KOLLEGIEINSPEKTRICE:

Frøken NAJA JANSSEN.

INSPEKTIONER VALGTE AF ALUMNERNE:

Indtil $\frac{30}{4}$ 1912:

Stud. polyt. Sv. ORTMANN.

Stud. polyt. P. SCHMIDT.

Stud. med. V. SCHMIDT.

Suppleanter:

Stud. polyt. H. H. GROVE.

Stud. polyt. H. H. HYGOM.

Fra $\frac{1}{5}$ 1912— $\frac{31}{10}$ 1912:

Stud. polyt. Th. EGELAND.

Stud. polyt. HOLGER NIELSEN.

Stud. polyt. P. SCHMIDT.

Suppleanter:

Stud. polyt. H. H. HYGOM.

Stud. mag. Frk. KLEIN.

Fra $\frac{1}{11}$ 1912:

Stud. polyt. S. KNUDSEN.

Stud. polyt. P. SCHMIDT.

Stud. polyt. E. THORSEN.

Suppleanter:

Stud. polyt. E. C. ANDERSEN.

Stud. mag. Frk. KLEIN.

ØKONOMA:

Frøken MARIE JOHANSEN.

REVISOR:

Overretssagfører AXEL SIMONSEN.

FORTEGNELSE OVER ALUMNERNE.

1. Decbr. 1911—30. Novbr. 1912.

<p>Andersen, E. C., Stud. polyt. Askgard, J., — Asmundsson, Laufey, Stud. mag. Barfoed, Eli, Stud. jur. Barner-Rasmussen, P., Stud. med. Boje-Bojlen, K., — Borries, G. V. T., — Boye, A., Stud. polyt. Brahtz, I. H., — Brems, H., — Brønnicke, Ebba S., Stud. med. Børsholt, V., Stud. polyt. Cohen, H., — la Cour, S., — Egeland, H. Th. M., — Falkentorp, G. E., — Fischer, A. D., — Grove, H. H., — Halvorsen, A., — Hammerich, L. L., Stud. mag. Hansen, E. C., Musikstuderende. Hansen, O. J., Stud. polyt. Hanson, C. J., Maler. Henriksen, Ellen A., Stud. polyt. Hertz, E. H., — Hoffmeyer, S. E., Stud. med. Holm, O. E., — Husen, K., Stud. polyt. Hygom, H. H., — Høy, N., — Jacobsen, Ingeborg, Stud. mag. Jørgensen, L. P., Havebrugsstuderende. Klein, M. Elisabeth K., Stud. mag. Knudsen, S., Stud. polyt. Koefoed, K. V. M., —</p>	<p>Kofoed, V. A., Stud. polyt. Kruse, Ellen, Stud. med. Langgaard, C. E., Stud. polyt. Larsen, O. H., — Lassen, Agnes, Stud. mag. Lenler, J. F. J., Stud. polyt. Liunge, P., — Lund, G. H., — Lund, K., Arkitekt. Lunøe, C. F., Stud. polyt. Lyngbeck, E. I., — Magnussen, K., — Mose, V. H., — Mørch, A. R. H., Maler. Nielsen, Ellen B., Musikstuderende. Nielsen, H., Stud. polyt. Nielsen, J., — Nielsen, E., — Olsen, A., — Ortmann, S., — Pedersen, Hj., — Rasmussen, P. F., — Rasmussen, Hj., — Rygaard, O. A., — Sand, E. F., — Skovmand, O., — Schmidt, P., — Schmidt, V., Stud. med. Søndergaard, N. S., Landinspektør- studerende. Stefansson, E., Musikstuderende. Thomsen, E., Stud. med. Thorsen, E., Stud. polyt. Wamberg, F. C., —</p>
---	---

1911 *Afgaaede* 1912
Alumner

EBBA BRØNNICHE
 1908-1912

O. E. HOLM
 1908-1912

INGEBORG JACOBSEN
 1908-1912

O. H. LARSEN
 1908-1912

E. J. LYNGBECK
 1908-1912

O. SKOVMAND
 1909-1912

H. BREMS
 1910-1912

G. V. T. BORRIES
 1910-1912

S. E. HOFFMEYER
 1910-1912

H. HØEG
 1910-1912

K. S. KRISTENSEN
 1910-1912

F. C. WAMBERG
 1911-1912

ELI BARFOED
 1911-1912

H. J. RASMUSSEN
 1911-1912

REGNSKAB

FOR

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM

1. SEPTEMBER 1911—31. AUGUST 1912.

DRIFTSREGNSKAB.

	Kr.		Kr.	Kr. pr. Alumne pr. Maaned
Kassebeholdning pr. 1. September 1911	2959.09	Bygningsudgifter	1733.82	2.89
Renter af Studielaaefonden	11240.00	Kul	3226.32	5.38
Gave fra Geheimekonferensraad G. A. Hagemann i 4 % Obligationer af Grundejere paa Landet i Jylland	50000.00	Varmeapparatets Vedligeholdelse	112.00	0.19
Ekstra Tilskud fra Geheimekonferensraad G. A. Hagemann	3239.70	Inventaranskaffelse	2693.48	4.49
Alumners Ydelse til Kollegiets Drift	12160.00	Inventariets Vedligeholdelse	885.22	1.48
Afgift til Kollegiet af Ikke-Alumner	214.50	Belysning	2019.64	3.36
Tilbagebetalte Studielaan	1517.62	Skatter og Afgifter	1555.90	2.59
Renter af Sparekasse	84.87	Betjening	2100.00	3.50
		Kost til Inspektør og Betjening	1530.00	2.55
		Vask og Rengøring	1182.79	1.97
		Diverse	1566.75	2.60
		Studielaan	10610.00	—
		Henlagt til Studielaaefonden	50000.00	—
		Beholdning pr. 31. Aug. 1912:		
		I Sparekassen Kr. 1687.50		
		Kontant » 512.36		
			2199.86	—
	81415.78		81415.78	31.00

RESERVEFOND.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 1. September 1911:		Beholdning pr. 31. August 1912:	
Kapital i Ny jydsk Hus-ejeres Kreditforening. Kr. 20000.00		Kapital i Ny jydsk Hus-ejeres Kreditforening. Kr. 20000.00	
I Sparekassen - 2017.52	22017.52	I Sparekassen - 2891.78	22891.89
Renter af Kreditforeningsobligationer pr. Januar 1912	400.00		
Renter af Kreditforeningsobligationer pr. Juli 1912	400.00		
Renter af Sparekasse pr. November 1911	33.11		
— - - - - Maj 1912	41.25		
	22891.88		22891.88

MATHILDE HAGEMANNS PENSIONSLEGAT.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 1. September 1911:		Beholdning: pr. 31. August 1912:	
Kapital i Kreditforen-		Kapital i Kreditforen-	
gen af Grundejere i		gen af Grundejere i	
Kjøbenhavn og Omegn Kr. 15000.00		Kjøbenhavn og Omegn Kr. 15000.00	
I Sparekassen - 914.06		I Sparekassen - 1553.09	
	15914.06		16553.09
Renter af Kreditforeningsobligationer pr.			
Januar 1912	300.00		
Renter af Kreditforeningsobligationer pr.			
Juli 1912	300.00		
Renter af Sparekasse pr. November 1911	16.39		
— - Sparekasse pr. Maj 1912. . . .	22.64		
	16553.09		16553.09

MATHILDE HAGEMANNS FESTLEGAT.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 1. September 1911:		Udbetalt Inspektionen pr. Januar 1912.	600.00
Kapital i Kreditforen-		— — — Juli — .	600.00
gen af Grundejere i		Beholdning pr. 31. August 1912:	
Kjøbenhavn og Omegn Kr. 15000.00		Kapital i Kreditforen-	
KapitalijydskeLandejend. - 15000.00		gen af Grundejere i	
	30000.00	Kjøbenhavn og Omegn Kr. 15000.00	
Renter af Kapital pr. Januar 1912. . . .	600.00	KapitalijydskeLandejend. - 15000.00	
— - — - Juli —	600.00		30000.00
	31200.00		31200.00

LÆGE FRØKEN N. M. NIELSENS LEGAT.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 1. September 1911:		Beholdning pr. 31. August 1912:	
Kapital i Kreditforenings-		Kapital i Kreditforenings-	
obligationer Kr. 50000.00		obligationer Kr. 50000.00	
I Sparekassen - 71.28		I Sparekassen - 73.76	
	50071.28		50073.76
Renter af Sparekasse pr. Novbr. 1910			
og Maj 1911	2.48		
	50073.76		50073.76

Naja Janssen.

STATUS.

Kollegiebygningen med faste Installationer	343307.71	Kr.
Inventar	Kr. 45570.66	
Tilkommet Inventar	- 2693.48	
	Kr. 48264.14	
Afskrevet med 5 %	- 2413.21	45850.93 -
Studielaan indtil $\frac{1}{8}$ 1911	Kr. 40479.00	
Studielaan i 1911—12	- 10610.00	Kr. 51089.00
Tilbagebetalte Studielaan	- 1517.62	49571.38 -
Kapital i Kreditforeningen for Østifterne	206000.00	-
Kapital i Kreditforeningen for Grundejere i Jylland.	50000.00	-
Kapital i Kreditforeningen for jyske Landejendomme	50000.00	-
Mathilde Hagemanns Festlegat	30000.00	-
Mathilde Hagemanns Pensionslegat	16553.09	-
Reservefond	22891.88	-
Læge Frøken N. M. Nielsens Legat	50073.76	-
Kassebeholdning pr. 31. August 1912	2199.86	-
	866448.61	Kr.

Bestyrelsen for G. A. Hagemanns Kollegium:

H. I. HANNOVER.	M. C. HARDING.	A. HASSELBALCH.
C. F. JARL.	JULIUS PETERSEN.	

I Anledning af sin 70-aarige Fødselsdag har Gehejmekonferensraad G. A. Hagemann skænket Kollegiet 50,000 Kr.

I Fundatsen for G. A. Hagemanns Legat, tilhørende Danmarks naturvidenskabelige Samfund, hvilken Fundats har faaet kgl. Konfirmation den 2. Juli 1912, findes nedennævnte Bestemmelse. (Legatkapitalen bestaar af 50.000 Kr. i Kreditforeningsobligationer).

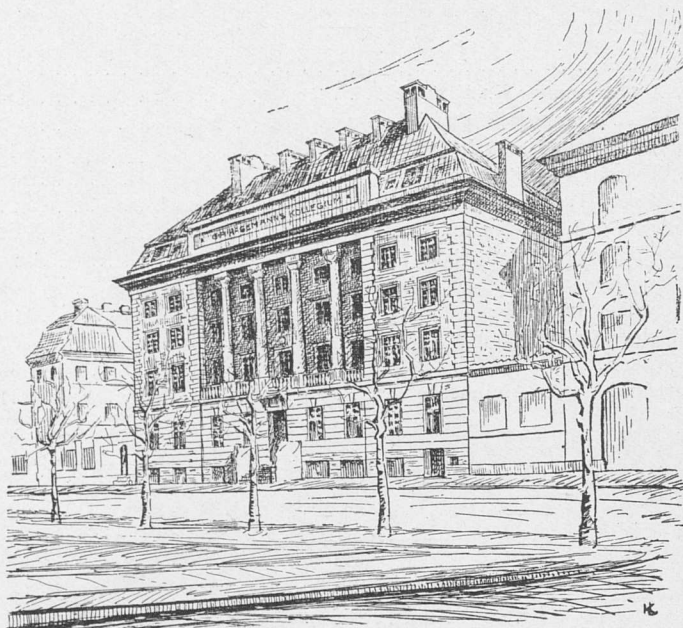
§ 6.

Skulde Danmarks naturvidenskabelige Samfund blive opløst, eller skulde der ske nogen Ændring i Samfundet Formaal, skal Legatets Midler overgives til G. A. Hagemanns Kollegium. Legatet underlægges da Kollegiets Bestyrelse, og med Anvendelse af Renterne, Regnskabsaflæggelsen og Decision forholdes paa samme Maade som med Kollegiets øvrige Midler.

AARSSKRIFT

FRA

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM

1912—1913

KØBENHAVN

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & Co. (IVAR JANTZEN)

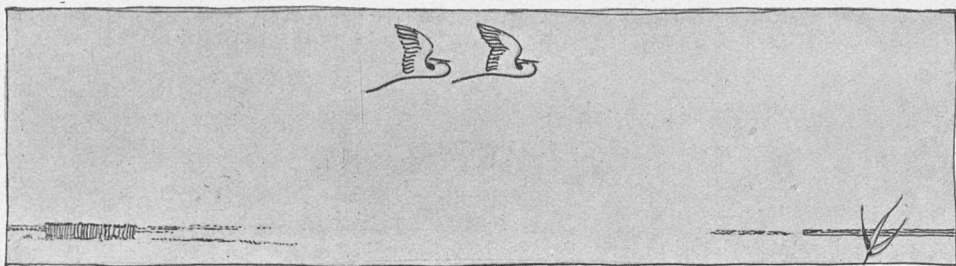
1913

INDHOLD.

Landskab	3
<i>G. A. Hagemann</i> : En Erindring	4
<i>Louis L. Hammerich</i> : Aarsberetning	8
<i>Laufey Ásmundsson</i> : Island	13
<i>C. Hanson</i> : Blyantstegning	20
<i>A. Mørch</i> : Tuschtegning	21
<i>Holger Sandvad</i> : Skæbne	22
<i>Naja Janssen</i> : »Tante Naja«	28
<i>C. U. Simonsen</i> : Besøg i »The Metropolis of the Potteries«	29
Bestyrelse, Inspektioner m. m.	36
Billeder af afgaaede Alumner	37
Regnskab	38
Fortegnelse over Alumnerne	41

AARSSKRIFTETS REDAKTION:

Stud. polyt. *E. Buch Andersen*. Stud. mag. *L. L. Hammerich*.
Kunstmaler *A. Mørch*.

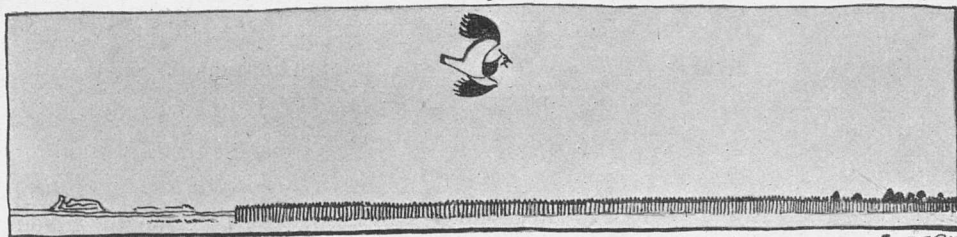

LANDSKAB.

*Et hejrepar i fornem, skraa profil,
en rand af rør med svajende standarder,
belyst af graavejrsdagens matte smil.*

*Et langstrakt strandlands linjearme flader,
en vibehuns uroligt-iltre farter,
og brisens bølgenet paa grunde vader.*

*Et fattigt land, i sommergraavejr strakt,
en lavvandskyst, ja, det var alt, som var der
— en evighed, i øjeblikket lagt.*

EN ERINDRING.

ALT førligt Mandskab maatte med i Krigen i 1864! Saaledes gik det til, at Cand. *Vilh. Storch*, der da var Kemiker paa den i 1859 aabnede Kryolith-Soda-Fabrik »Øresund«, ogsaa maatte afsted, og at Professor *Julius Thomsen* pludselig saa sig uden kemisk Assistance ved denne endnu vanskeligt arbejdende Fabrik. Han henvendte sig da til Professor *Forchhammer* for at faa at vide, om der ikke blandt de Studerende ved den polytekniske Lærestanstalt var en brugelig Yngling, der ikke kunde anvendes til Kriger, og *Forchhammers* Valg faldt paa mig — eller der var ingen anden end mig at vælge. Jeg lovede *Storch* at holde Pladsen saa længe som muligt til ham, og Professorerne lovede at bistaa mig i de Timer, der overlodes mig til eget Arbejde, saaledes at min Studietid ikke skulde blive forlænget — saa blev jeg da Kemiker paa »Øresund« under Professor *Julius Thomsens* Ledelse.

Det kunde nu ganske vist være fristende at fortælle lidt om disse byrdefulde, men lærerige Dage, jeg tilbragte derude fjernt fra Byen, som den da laa, omgivet af de gamle Volde, men det skal ikke ske denne Gang. Ved mine elskværdige Professorers Bistand blev jeg samtidig med Arbejdet paa »Øresund« forberedt til anden Del af den polytekniske Examen, og i Slutningen af Januar Maaned 1865 blev jeg polyteknisk Kandidat. Men alt inden denne var tilende, blev det mig meddelt, at Handelshuset *J. P. Suhr & Søn* ønskede at tale med mig efter endt Examen! Om hvad? Jeg maa da her først fortælle, at Staten havde givet Firmaet *Th. Weber & Co.* Eneret paa at bryde Kryolith i Ivigtut ved Arkseet Fjord i Grønland, og at Firmaet, med *Julius Thomsens* Bistand, havde bygget Fabriken »Øresund« ved »Gamle Kalkbrænderi« til der at forarbejde Kryolithen til Soda og Lerjord. De økonomiske Resultater af begge disse Virksomheder havde imidlertid været højst utilfredsstillende, og *Th. Weber & Co.* var efterhaanden kommen i en stor Gæld til *J. P. Suhr & Søn* og denne store og gamle Forretnings Venner, blandt hvilke ogsaa *C. F. Tietgen*. Situationen var efterhaanden bleven meget kritisk! Da lykkedes det den danske Gesandt *Raasløff* i de forenede Stater i Amerika at interessere et stort amerikansk Firma, *Pennsylvania Salt Manufacturing Comp.*, for Kryolithen, og det endte med, at Amerikanerne købte Kryolith i saa stort Omfang, at der skulde leveres 6000 Tons aarlig til en ny Fabrik, som det amerikanske Firma vilde opføre ved »Natrona«, ca. 5

Mil nord for Pittsburg i Vestpennsylvanien. Kryolithen skulde betales efter Renheden. Der aabnedes derigennem Udsigt til at genindvinde de mange tabte Penge, og ved Sammenslutningen af alle de interesserede Parter dannedes nu Aktieselskabet: *Kryolith- Mine- og Handelsselskabet* med *Julius Thomsen* og *Isberg*, Fuldmægtig i Firmaet I. P. Suhr & Søn, til Direktører.

Om jeg altsaa efter afsluttet Examen vilde komme op til J. P. Suhr & Søn? Om jeg vilde gaa til Amerika for »Kryolith Mine- og Handelsselskabet« for der at varetage dets Interesser i Forbindelse med det store Kryolithsalg? Jo! Tak! det vilde jeg gerne, naar mine 23 Aar og totale Uerfarenhed paa alle Handelsomraader og i det engelske Sprog, naar min Ubetydelighed i legemlig Henseende ikke syntes d'Herrer Direktører alt for lidt i Harmoni med den store Opgave. I Marts rejste jeg til England for at lære saa meget Engelsk som muligt, og i Juni gik Rejsen til de forenede Stater i Amerika — til New York, hvor jeg henvistes til Gesandten, General Raasløff, for at faa videre Instruktioner.

Jeg kan ikke modstaa Fristelsen til at omtale en lille Episode fra disse mine første Amerikadage. Det var jo et stort og anset dansk Handelshus, jeg tjente, og man havde da ogsaa paalagt mig at søge at optræde i Harmoni dermed — saa tog jeg ind i »Hotel New York«, hvor Opholdet kostede 5 Dollars daglig. Men man havde, fordi jeg jo var saa yderlig ung og uerfaren, givet mig en Aarslønning af 800 Rigsdaler, 1600 Kr. Selvfølgelig saa jeg med Ængstelse til Mødet med General Raasløff, thi i et saa dyrt Hotel kunde jeg ikke bo ret mange Dage, og Hotellerne var alle dyre i New York. Saa søgte jeg da hurtigst muligt Generalen, men han var med Familie taget til Badestedet Long Branche, og han vilde ikke komme til New York i de nærmeste Dage. Jeg maatte altsaa vente! Med et Par Ord meddelte jeg ham min Ankomst, men min Utaalmodighed maa have kunnet læses mellem Linierne, thi da jeg endelig mødte Generalen, spurgte han straks, hvad der gjorde mig saa utaalmodig. Han fik sig en Latter, da jeg fortalte ham om mine 800 Rigsdaler og Hotelprisen, og han ændrede egenmægtig mine Betalingsvilkaar derhen, at Opholdet maatte bæres af Kryolith- Mine- og Handelsselskabet.

Raasløff mente, at jeg helst burde gøre Natrona, hvor den nye Fabrik skulde bygges, til mit Hovedkontor, thi jeg kunde da maaske give et eller andet nyttigt Vink ved Nybygningen, og med det amerikanske Firmas Imødekommenhed skete dette. Natrona ved Alleghanyfloden, ca. 5 Mil nord for Pittsburg i Pennsylvanien, blev mit Hjem for de følgende Aar. Fra Natrona tog jeg til Cleveland ved Ericsøen, hvor en Del Skibsladninger Kryolith udskibedes det første Aar, og mit Arbejde med Kryolithens Vejning,

dens Prøvetagning og Analysering forløb paa allerbedste Maade, saa Sommeren var for saa vidt meget tilfredsstillende.

Men med den anden Del af de mig paalagte Pligter — at give nyttige Vink ved den nye Fabriks Bygning og Indretning, gik det alt andet end godt. At jeg maatte være forsigtig med Hensyn til disse nyttige Vink, var mig klart nok, men selv ret tydelige Bemærkninger og Forklaringer fandt ingen Opmærksomhed, og der blev desværre mere og mere at anke over. Jeg meddelte selvfølgelig alt, hvad der saaledes byggedes fejlagtigt paa Natrona, til General Raasløff, men ogsaa han vendte det døve Øre til — og hvorledes skulde han ogsaa kunne tro, at de erfarne Amerikanere skulde kunne begaa de mange Fejl, jeg meddelte om. Alle Skibsladninger var forlængst ankomne og expederede, og December fandt endnu Fabriken ufærdig — saa bad jeg Raasløff, som jeg godt følte blev noget kold overfor mig, om at maatte tage til Philadelphia, saaledes at jeg ikke blev nærværende, naar Fabriken i Januar skulde begynde Virksomheden. Og det skete! I Philadelphia fandt jeg en elskværdig dansk Familie — *Myhlertz*. Hos den tilbragte jeg mange fornøjelige Jule- og Søndage!

Midt i Januar gik Fabriken igang, og Beretningerne om, at alt gik godt bragtes mig fra alle Sider — ikke mindst fra General Raasløff, der mildt bebrejdende meddelte mig, at jeg havde set for sort og dømt for ungt — det gik jo alt saa tilfredsstillende! Mit Humør, min Selvtillid, min Tro til min Viden — hvor var den henne?

Saa fik jeg i Slutningen af Februar et Telegram fra Generalen om straks at komme til New York! Hvad var der nu galt! Og jeg afrejste sporenstregts til New York og meldte mig hos min Chef, der rakte mig et Brev fra Bestyreren paa Fabriken Natrona. En Mængde Vanskeligheder havde efterhaanden vist sig ved den nye Fabrik — Vanskeligheder, som man bedst mente at kunne overkomme, saafremt Generalen vilde beordre mig til at bistaa Bestyreren. Man var ogsaa villig til at engagere mig midlertidigt, saafremt denne Form vilde være det danske Firma mere behageligt!

Altsaa, min Frygt havde ikke været ubegrundet, mine Indberetninger ikke fejlagtige! Saaledes var min første befriende Tanke. Men den næste var den, at den Opgave, der nu skulde stilles til mig, var mig altfor stor, dels fordi jeg følte, at det var en betydelig og meget bekostelig Omdannelse af Fabriken, det drejede sig om, dels fordi jeg frygtede for det rent personlige Forhold til Bestyreren, Mr. *Henry Pemberton*. Overensstemmende med denne Opfattelse meddelte jeg Raasløff, at jeg ikke kunde og turde paatage mig Arbejdet. Men saa forklarede Raasløff mig, at Kryolith-, Mine- og Handelsselskabets og dets Aktionærers og Venners Skæbne ahang af, at det

amerikanske Foretagende lykkedes, og at det var min Pligt, selv om den ikke var bleven mig tilkendegivet ved min Ansættelse, at gøre, hvad jeg formaaede, for at Resultatet skulde blive tilfredsstillende. Han, Raasløff, skulde sørge for, at jeg fik et smukt Honorar, naar alt kom i Orden, og jeg skulde aldrig høre et bebrejdende Ord, hvis mit Arbejde ikke lykkedes. — Dermed var den Sag afgjort — og jeg vendte hurtigst muligt tilbage til Natrona.

Al min Frygt angaaende den Maade, Bestyreren, Mr. Pemberton, vilde møde mig, forsvandt ved vort første Møde. Uforbeholdent vedgik han sine Fejl, viste mig, at han uforbeholdent havde vedkendt sig disse overfor sine Aktionærer og Bestyrelse, og tilføjede, at man i Amerika ikke var saa bange for at begaa en Dumhed og betale derfor, naar blot Resultatet endte med at blive godt. Naar jeg nu blot vilde sige Besked, saa skulde mine Ordre nok blive fulgte. Saa blev Fabriken da ombygget og ændret i de kommende 8 Maaneder, og da den derefter igen sattes igang, gik den saa tilfredsstillende, at der var idel Glæde og Tilfredshed. Jeg modtog et smukt Honorar, mine først tjente Penge — men jeg vandt mere end det, jeg fik trofaste Venner i Raasløff, Mr. Pemberton og det amerikanske Selskabs Aktionærer!

Gid Kollegiets Alumner maa opleve en lignende »Tur til Amerika«.

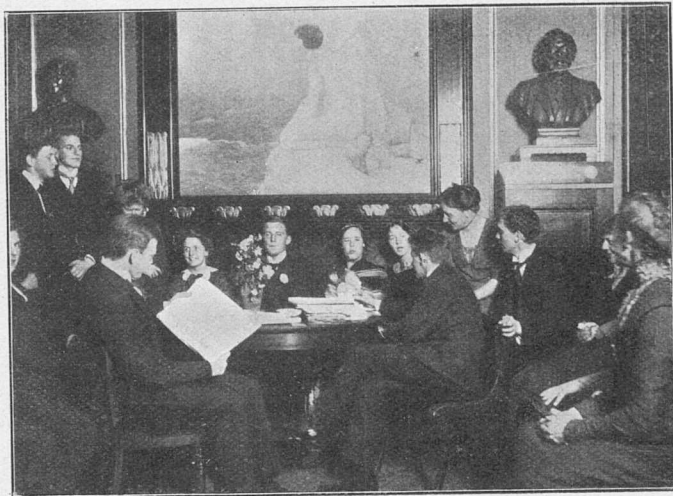
G. A. HAGEMANN.

Hykola.

ÅRSBERETNING.

NÅR det af og til hænder her på kollegiet, at nogle glade alumner en aften er lidt højroastede ude på gangene eller endogså laver lidt uskyldig panik som fx. generalstøveomflytning el. lign., kan man være

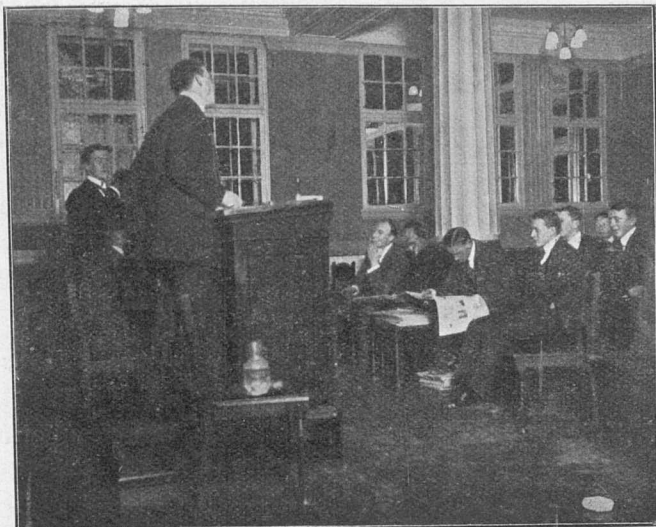

sikker på, at der næste dag i ankeprotokollen står en harmfuld klage: »Kollegiet er bygget til arbejde, ikke til fest!« — og den vrede har jo næsten ret. En lignende anke kunde der rettes mod årsberetningen, som den hidtil har været, og som den efter sagens natur må være: der står om fest paa fest, så en uindviet læser maa tro, vi

intet bestiller, mens dog sandheden er den, at der til daglig brug er stille, rolig arbejdsfred, men festerne er hvilestationer.

Og netop derfor er det jo, de fylder årsberetningerne, og derfor begynder denne årsberetning også med en fest: 7. december ifjor inviterede direktør *Hagemann* hele kollegiet til at se »Alferne« og »En Søndag på Amager« og bagefter komme hjem hos ham til souper. Inden jul blev der endda tid til endnu en fest: to Alumner, hr. *Edmund Hansen* og frk. *Ellen Nielsen*, der havde fået afgang fra konservatoriet, gav afskedskoncert med assistance af

pianisten hr. v. Bülow; og bagefter havde inspektionen arrangeret kaffeal. Juleaften og nytårsaften skal for de tilbageblevne alumnere være forløbet på samme hyggelige, fornøjelige maade som i de foregaaende år. I selve juleugen er der ikke mange på kollegiet, men allerede i de første dage af det nye år begynder travle, flittige folk at vende tilbage: eksamen er

nær. Da denne prøvelse i månedens løb var vel overstået, afholdtes den 29. kandidatgildet, der desværre trods ihærdige anstrengelser (fx. en meget morsom tintamarresquekomedie) ikke blev så vellykket. — Det er, som der var et eller andet i vejen med alumnere det forår: i marts måned skete det vist for første gang i kollegiets tid, at et bal måtte aflyses på grund af for ringe tilslutning: og saa er der nogen der tror, vi ikke bestiller noget!

Omtrent på denne tid kom der fra ekcellensen, der var på en Italiensrejse med sin frue, hvor han havde inviteret den afgående alumne frk. *Ellen Nielsen* med, et kort til kollegiet: »Til Hykola!« stod der; hvad betød dog det mærkelige ord? Kollegiets sprogforskere lagde deres hoveder i blød og erklærede, det kunde hverken være græsk, latin, italiensk eller spansk, men hvad var det da for et sprog? Så kom en praktisk mand, en af kollegiets mest begavede (og mest stridbare) medicinere og huggede knuden over: det var til damerne, thi ordet var dannet af navnenes for-

bogstaver (*Henrichsen, Yding, Klein, Oldager, Lassen og Åsmundsson*)! Og bagefter var vi jo skønt enige om, hvor det lignede ekcellensens gode humør.

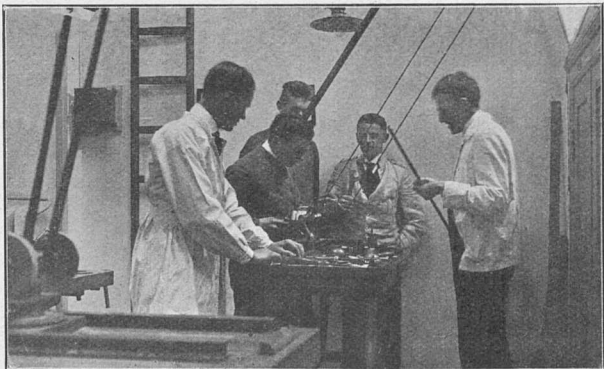
Der skete meget i foråret: en dag havde vi besøg af 18 svenske afholdsstudenter, der deltog i middagen og bagefter sanglegede i festsalen; samme aften sendte det kgl. teater billetter til »Dalen«, og nogle uger senere holdt *Barclay Raunkjær* et interessant foredrag om sin rejse i Østarabien

gennem de religiøst fanatiske og fremmedhadende Wahhabiters land.

Den 12. april var inspektionsformanden, *Poul Schmidt*, så fiks at opdage, at det var frk. *Janssens* fødselsdag; meget mod sin villie blev hun så ved middagsbordet overrasket med et syrentræ og et hurra fra alumnerne; dir. *Hageman* og frk. *Janssen* — de to har »faste pladser« i alumnerne hjærter.

I slutningen af april var der ordinær generalforsamling; for sidste gang i lange tider kom lidenskaberne atter op: det blev virkelig en ret bevæget aften, og kun ved at fortsætte langt over midnat lykkedes det at få alle dagsordenens punkter igennem og en ny inspektion valgt. Den gamle inspektion sluttede få dage senere glørværdigt af med et gratis kaffeбал, der indlededes med koncert af frk. *Asta Nutzhorn* og hr. *Anders Brems*.

16. maj kom en af årets store begivenheder: skovturen paa dir. *Hagemanns* fødselsdag. Den nye udmærkede og virksomme kasserer *Hjalmar Pedersen* havde fundet og planlagt en brilliant tur: til Gribsø (som han stavede med p!) gennem skoven til Nøddebo og derfra om Aftenen pr. båd til Fredensborg. Naar lige undtages, at vi kom for sent til toget, fordi vi stolede paa en kvindelig

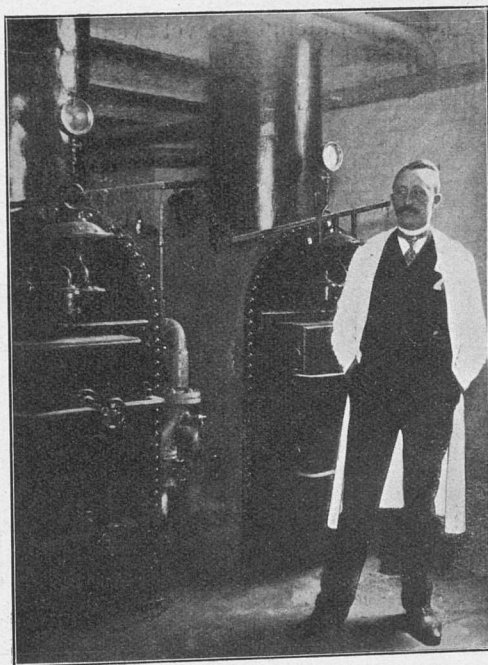
alumnes vejvisertalent og tidsbedømmelse — ja, at vi kunde gøre det! — var det en meget fornøjelig og vellykket dag. —

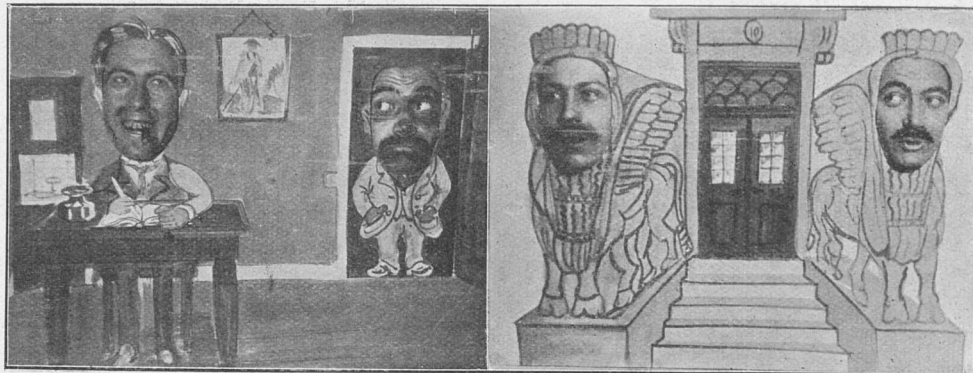
Umiddelbart efter skovturen kom polyteknikernes eksamenslæsning til første del og dyskede kollegiet ned i stille ro, der efterhaanden gik over til fuldkommen stilhed, da sommerferien begyndte og flertallet rejste bort og de, der var tilbage, sled i det hele dagen med landmåling og kun var hjemme i nogle få eftermiddagstimer.

Rigtigt kollegieliv begyndte først igen i september, hvor indledningsnumret var en modtagelseskoncert den første søndag. Det var hr. *Edmund Hansen* med et af ham dannet »Norgeskapel«, der optrådte (»et helt lille akademisk orkester«).

I denne måned falder kollegiets mest officielle fest: fru *Hagemanns* fødselsdag. Om formiddagen var inspektionsformanden som sædvanligt ude paa *Borupgård* og lykønske og hjembragte i år en stor kurv dejlige pærer og et tilsagn fra dir. *Hagemann* om, at han vilde forære os den nylig opstillede cigarautomat — til excellensens sorg er vi jo næsten allesammen ivrige rygere! Om aftenen stilfuld middag — frk. *Johansen* havde, som Carl Lund, atter overgået sig selv — derefter sang af frk. *Astrid Trock-Madsen* og så hovedbegivenheden: ballet, der blev en stor succes.

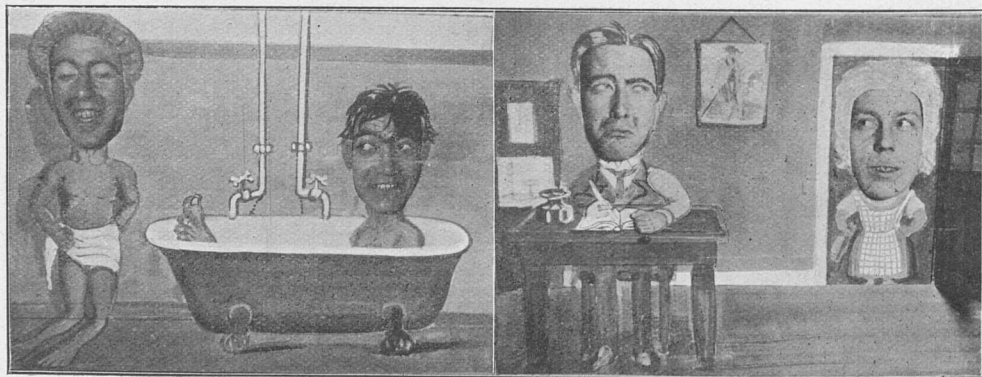
Først til oktober er hele kollegiet atter samlet efter sommerferierne og før i oktober var heller ikke inspektionen fuldtallig: lige siden 1. juli havde der måttet være vikarer. *Grove* havde således været kasserer og »mørkekammermand« i hele 2 måneder, *Jens Nielsen* »daglig orden« i 8 dage, og *Hertz* »daglig orden« (og det med brændende iver) i 1 måned.

I slutningen af oktober var der atter ordinær generalforsamling med meget ringe tilslutning og fredelig stemning; det var nemlig ikke trods adskillig krogpolitik lykkedes at stable en modliste på benene, så den af inspektionen anbefalede, — hvis dannelse iøvrigt også havde kostet anstrengelse (puh! — selvfølgelig gik igennem. Den nye inspektions første pligt er altid en fest: om sommeren skovturen, om vinteren gåsegildet. Var det i år morsomt? I hvert fald ikke som det pragtfulde gilde i fjor, hvor hele kollegiet jublede, som det spillede Lehmann-film. I år var det kun en snævrere kreds, der filmede; men denne mindre forsamling morede sig udmærket — med velvillig assistance af frk. *Astrid Elsted*, der naturligvis sang smukt og med strålende humør var med i gildet: det blev ud på den røde morgenstund, før afskeden blev taget.

I november har der i år været endnu en slags fest, nemlig en auktion over kollegiets tidsskrifter. På en ekstraordinær generalforsamling i februar var det højtideligt blevet vedtaget, at »kollegiets værdifulde samling af tidsskrifter ikke må sælges«. Men Hostrups ånd har dog ikke mere forladt nutidsstuderne, end at en generalforsamlingsbeslutning ikke regnes for så vægtig, at det ikke er ganske naturligt at vedtage den stik modsatte på generalforsamling nr. 2. Og det blev da ogsaa på sidste oktobergeneralforsamling vedtaget — efter forslag fra den samme, der om foråret havde fået det modsatte vedtaget! — at tidsskrifterne skulde sælges til alumnerne. Hvilket

de altsaa blev en søndag i november. For at faa folk til at komme havde frk. *Janssen* arrangeret en koncert af frkn. *Ella Koefoed*, *Ingrid Holm* (Klaver) og *Lily Gade* (Violin) og en ny alumne, hr. *Pontoppidan* (en morsom og diskret fløjte). — — —

I det nu forløbne år har kollegiet naaet det første betydningsfulde stadium i sit liv: man kunde sige, at det har skiftet tænder, idet nemlig de sidste af de alumner, der havde været på kollegiet fra dets første dag (det bliver altsaa mælketænderne!) i år er gået ud. Det er disse første alumner, der har skabt formen for kollegiets liv, og hvor forbavsende hurtigt er det egentlig, denne tradition er formet, som allerede nu vanskeligt kan brydes! Forhåbentlig vil fremtidige alumnegenerationer vide at sætte sig udover traditionerne, naarsomhelst det er nødvendigt; ellers vil kollegiets liv ikke være i dets stifters ånd, han, som i sidste fundatsparagraf udtrykker håbet om, »at *Tillæg og Ændringer maa ske, saa ofte Tidens Krav maatte medføre Ønskeligheden heraf*«, en stor og frisindet mands bestemmelse, der virker så ny og frisk i sammenligning med tidligere tiders frygtelige trusler mod den, der vovede at forandre blot et jota i fundators alvise værk.

LOUIS L. HAMMERICH.

ISLAND.

VOR Folkeovertro siger, at naar et Menneske, der er synsk, lader en se frem under sin løftede Arm, saa kan man se alt det Liv, der rører sig omkring en, men som ellers er skjult for Menneskers Øjne. Jeg har ganske vist ikke den sjette Sans, men kunde jeg blot bringe Dem til at se Island med en Islænders Øjne, da vilde De forstaa, at det ikke er paa Grund af Uelskværdighed, at vi stadig hævder, at vi ikke er danske. Jeg har tit ønsket, at jeg kunde komme til at føre nogle af Dem omkring paa Island — men eftersom det næppe nogensinde vil falde i min Lod, maa jeg trøste mig som Børnene og *lade, som vi gør en Rejse til Island!* Nu vælger jeg mig en Rejsefælle blandt Alumnerne, og saa sejler vi afsted med en af de smaa Islandsbaade.

En Juniaften kommer vi til Reykjavík. Den nye Havn er endnu ikke færdig, saa vi maa sejle i Land i en lille Baad. Klokken er 10, det er netop Strøgtid i Reykjavík, paa Bryggen er der fuldt af Folk, der er kommet for at se Passagererne. Det er en broget Forsamling, selvtilfredse dansk-islandske Købmænd, velnærede, kappeklædte Tyskere, senede engelske »Globetrotters«, Turisttyper, vi alle kender, og saa en hel Del islandsk Ungdom, der er kommet hjem fra Studieophold i Udlandet. Der er Fest over hele Linjen, Gensynsglæden er stor, men jeg bliver nødt til at rejse incognito, eftersom jeg har Dem med, kære Alumne! Paa Vejen passerer vi Posthuset; den lille Forstue, hvor Boxerne findes, er stuvende fuld. Hvor tit har jeg ikke staaet her og ventet paa Bøger og Blade fra Udlandet til

langt ud paa Natten. Kan De, som har stadig Forbindelse med Udlandet, tænke Dem den Festfølelse, der griber Reykjavík, naar Postskibet kommer efter flere Ugers Forløb, om Vinteren kan der gaa en Maaned til seks Uger imellem. De to konkurrerende Dampskibslinjer har nemlig indrettet det saa viseligt, at de i Reglen sender flere Skibe omtrent paa engang, mens vi saa i længere Tid maa undvære al Forbindelse med Udlandet, hvis ikke vi kan se vort Snit til at sende Breve med en eller anden Trawler.

Nu gaar vi en Tur i Byen, men jeg kan se paa Alumnens kritiske Mine, at Islands Hovedstad ikke imponerer ham. Hvad er dette for en Arkitektur? Ja jeg maa bekende, at jeg ved det ikke. De smaa Huse, der er beklædt med Bølgeblik, ser morsomst ud i Regnvejr, da er der en vis Lighed mellem dem og Beboerne, der tappert trodser Vejret, iført skinnende vaade Gummifrakker og Sydveste. Paa en saadan Dag er de røde Tage og de friske unge Ansigter det eneste, der liver op i alt det trøstesløse graa.

Men nu skinner Solen (kære Læser, De kan vel mærke, at De er kommet længere mod Nord), lad os da gaa til vor eneste aabne Plads, Austurvöllur. Den ligger midt i Byen, omgivet af Kirken, Altingsbygningen, Apoteket og Hotel Reykjavík! Det er en lille Græsplæne, ikke et eneste Træ eller Blomsterrabat pryder den, men eftersom den ikke bliver særlig godt holdt, er den helt gul af de smaa Blomster, som vi paa islandsk kalder »sóleyjar« (Soløjne), men som de praktiske Danskere kalder for Smørblomster. Midt paa Plænen staar der en Statue af Thorvaldsen, en Gave fra Danmark ved Islands Tusindaarsfest 1874 til Minde om Thorvaldsens islandske Afstamning.

Her er Reykjavíks Strøg. Hver Aften, naar Vejret er godt og om Søndagen, naar Hornorkestret spiller, samles man her og møder de samme Mennesker saa mange Gange, at man tilsidst bliver flov og nøjes med at sende dem et lille Sideblik i Stedet for at hilse. Her vækker Deres høje Sportsmandsskikkelse en altfor smigrende Opmærksomhed, saa jeg bortfører Dem resolut.

Vi gaar ned til den lille Indsø. I gamle Dage strakte den sig helt hen til Kirken, men senere er en Del af den blevet udtørret til Byggegrunde, og den dejlige stejle Skrænt, som saå saa utilgængelig ud bag Pigtraadshegnet, er blevet gravet ud for at give Plads til Byens fineste Gade. Men den lille Sø ligger lunt imellem Husene og genspejler ligesaa villigt dem som de blaa Sydbjerge og de aabne Marker mod Sydøst. Der har været Tale om at anlægge en lille Park paa disse Marker — hvis det ikke er et altfor fint Navn for saadan en lille Have. Bare det maa blive til Alvor inden ret længe, hvor vil Reykvíkingerne holde af de Træer og stadig gaa ud for at se til dem, om de dog ikke vil vokse. — Forresten har vi en Planteskole, der trives rigtig godt. —

Efterhaanden viser jeg Dem hele Byen: vor Stolthed, det nye Bibliotek, det staar nede ved Havnen paa Arnarhól, der bærer sit Navn efter vor første Landnamsmand, Ingólfur Arnarson, der mærkeligt nok bosatte sig i Reykjavík. — »Batteriet«, som den sørgelig berømte Kong Jørgensen lod bygge, — Skólavarðan, det lille Udsigtstaarn og Steinkudys i dens umiddelbare Nærhed. Under denne Grushøj hviler en Kvinde, som i Begyndelsen af det 19de Aarhundrede blev halshugget for Delagtighed i Mord paa sin Mand og sin Elskers Hustru. Ifølge Traditionen skal alle forbigaaende kaste tre Sten paa hendes Grav.

Nu staar vi ved Byens Udkant midt i »Holtið«. Dette Ords forandrede Betydning fortæller en sørgelig Historie. I Sagatiden betød det Skov, nu betyder det en stenet Strækning, saa øde og gold, at man næsten ikke kan tro, at den nogensinde kan blive til dyrket Land. Reykjavíks Omegn er meget ufrugtbar, en Udlænding kunde vist ikke se noget smukt i den; men det er ingen Overdrivelse, naar jeg siger, at vi Islændere bliver bløde om Hjærtet, naar vi ser paa denne stenede Jord; det er for os, som var den et Saar, vi maatte forsøge at læge. Og vi ser næsten med Ømhed paa de smaa Blomster, som vover sig frem for at pryde den, de er saa fine og skære, som de staar der mellem Grus og Stene, at vi ikke nænner at berøve Holtet dem for at bringe dem hjem i vor Stue. Deres Duft er ikke stærk og berusende, men svag som den er, minder den os om vor Barndom, da vi uden Samvittighedsnag samlede Timian i Holtet til den dejlige Kop The, som selvfølgelig var saa langt at foretrække for den, vi ellers *skulde* drikke.

— — Med Stolthed viser jeg Dem en stor grøn Plet midt i den graa *Öskjuhlíð* (Askeli) lige overfor os. Det skal blive til en Skibane; Byens Ungdomsforeninger, unge Mænd og unge Piger har med egne Hænder ryddet og dyrket denne Plet i deres Fritid. Store Strækninger bliver efterhaanden opdyrkede i Reykjavíks Omegn og over hele Landet.

Længere mod Vest ligger Beneventum. Navnet, der var hugget i de høje gamle Klipper, fortæller, at her var der Ly for alle Vinde. Her gik vi hen, naar vi skulde paa »Skov«tur; det lille Ildsted findes der forhaabentlig endnu. Forhaabentlig — for Beneventum er dødsdømt. Nu bliver Klipperne sprængt for at skaffe Materiale til Havnen. Udviklingen har ingen sentimentale Skrupler.

Hvor har Reykjavík dog forandret sig alene i min Tid. Bækken, som maatte erstatte os Kanaler, er blevet fyldt op. Borte er den store Klippe paa »Tun«et foran vort Hus, hvor det var saa ganske sikkert, at der boede »Huldufólk« (Alfer), en Venindes Mor havde jo selv set en blaaklædt Kvinde forsvinde der! Borte er de gamle tjærede, franske Huse, hvor de godmodige Sømænd plejede at kaste de dejligste Messingkors og Rosenkranse ud til Børnene. Borte er de alvidende Vandbærersker, der altid samledes til interessante Diskussioner ved Vandpostene. Dengang havde vi hverken Vandværk, Gas, Kloaker, Telefon eller Telegraf. Det er altsammen kommet i Løbet af nogle faa Aar. — Ja, nu har vi endog faaet Automobiler, og længe kan det vel ikke vare, inden der anlægges en Jærnbane paa Island.

En ejendommelig Blanding af gammelt og nyt giver Reykjavík sit Særpræg. Meget af den Hygge og den glade Naivitet, der tilhørte de gode gamle Dage, findes her endnu; men samtidig er man saa levende interesseret i alt, hvad der foregaar »derude« i Verden, saa glad over at faa Lov til at opleve al denne Udvikling. Jeg synes, at Reykjavík er som en ung Kvinde, der var fattig, da hun giftede sig, og ikke fik noget Udstyr, men som derfor glæder sig saa meget mere over hvert Stykke, som hun efterhaanden faar Raad til at anskaffe sig; men København er den rige Borgerdatter, der fik hele sit Udstyr som Gave fra sine Forældre.

Men nu kan De selvfølgelig ikke lade være med at drille mig, kære Alumne. Jeg er kommet bort fra Sagen — paa Kvindevis, siger De foragtligt. De kan egentlig ikke se ret mange Spor af den *islandske* Kultur, som jeg har prøvet paa

at bilde Dem ind eksisterede. De taler om København, om dens smukke, gamle Bygninger og Pladser, om Deres Kunstsamlinger, Teatre og Musikliv, om gamle fornemme Hjem, om alt dette, der fortæller om gammel, nedarvet Kultur. De synes simpelthen, at Reykjavík er et Hul, hvor man maa dø af Kedsommelighed. Jeg ved ikke, hvad jeg skal svare og føler, at jeg er fuldstændig mislykket som Cicerone.

Saa gaar vi op paa Landakotsbakken. Nu maa Reykjavík tale for sig selv. Her ligger Byen for vor Fod. Det er ved Solnedgang. Husene spejler sig i den lille Indsø, alle Ruder gløder som Ild. Nu er Öskjuhlíðin ikke længere graa, alt er hyllet i vidunderlige Farver. Denne vide Bjærgkæde, der kun brydes mod Vest af det aabne Hav, skifter i alle Afskygninger af blaat og violet. Svage grønne Striber strækker sig op imod Esjaens Klippebælter, — mod Nordvest slutter Snæfellsjökull Rækken, 15 Mil borte. Kuplens skære rosa tegner sig mod den røde Aftenhimmel med en uvirkelig, gennemsigtig Klarhed. Himlen er rød, gylden, dybblaa — uendelig fjærn og uendelig nær. Havnen slutter hele Billedet i sin Favn. Mine Ord er saa fattige, men ingen Oversættelse kan være sværere end at oversætte sine Tanker til Ord.

Vi gaar længere, nu kommer vi til Byens vestligste Del, et lille Fiskerleje hvor der findes Grusplæner til Fisketørring foran hvert eneste Hus — og hvor gamle Koner gaar omkring med deres Strikketøj, mens deres Børnebørn holder dem i Kjolen. En Landsby mod selve Reykjavík. Saa finder vi en Sti, der fører over Tunene, der altid lyser af Soløjne, ned mod Havet. Her sætter vi os paa Klipperne. Mod Øst ser vi nogle Skibsmaster, det er det eneste, der hører Byen til — ellers ser vi kun Himmel og Hav og de fjærne Bjærge. Tæt ved Land svømmer en Edderfugl, fulgt af sine Unger. — Nogle Fugle flyver forbi. — Havets Aandedrag lyder ganske svagt, som om det hvilede ud, ellers er alt stille.

Naturen erstatter os den Kunst, vi maa undvære. Er ikke Kunst store Menneskers synlige og hørlige Tanker og Stemninger? Men Naturen er Guds levende Tanke. — Alt Menneskeværk er ingenting mod dens Storhed. En underlig Følelse griber os ved Synet af den, det er, som om vort Jeg ophørte at eksistere, og blev en Del af det Hele, som om vi følte, at den samme Aand lever i alting, i Naturen og alle levende Væsener. Jeg ved, at Naturen er skøn overalt, naar man forstaar den, men i sit eget Land forstaar man den vel altid bedst. Her i Danmark er der saa lidt Plads, Menneskene har gjort sig Naturen underdanig. Paa Island hersker Naturen.

Den har været mere for os, end Ord kan sige. Den har aabnet vore Øjne for Livets mange Former. Den har lært os at glæde os ved de smaa Ting og ladet os ane en Verden af Skønhed og Storhed, som har gjort os svimle.

Vi ejer ingen Ruiner, der fortæller os om vore Forfædres Storhed, men de samme gamle Bjærge saa dem som os, og vi betræder vore Sagasteder med Ærefrygt for Naturens Evighed.

— — Den Kultur, vi har ejet, har ikke saa meget vist sig i det ydre, den har præget den islandske Bondes Sind. Alle kender vor gamle Litteratur og ved, hvilken Betydning den har haft for hele Norden. Men de færreste ved, at vi ogsaa ejer en betydelig ny-islandsk Litteratur. Rimeligvis udgives der paa Island flere Bøger og Blade i Forhold til Befolkningen end i noget andet Land. Dette

kan kun forklares ved, at det hos os ikke er en faatallig litterær Klike, som køber og læser Bøgerne, men hele Folket læser dem. For, takket være vor gamle Litteratur, der har været Allemandseje, taler alle det samme Sprog, det kan ikke siges, at der findes nogle Dialekter, skønt Befolkningen er saa spredt. De synes maaske, at det ikke kan være nogen misundelsesværdig Lod at være Digter hos et Folk paa ca. 85 000 Sjæle. Der kan man hverken vente Rigdom eller stor Berømmelse. Men til Gengæld lever disse Sange hos Folket og er det saa meget kærere, som lyrisk Digtning er den eneste Kunststart, der er naaet højt paa Island.

— Den islandske Almue er noget for sig. Jeg gad vidst, hvad en Dansker vilde sige, hvis han kom til Mývatnssveit og lærte Bønderne der at kende. Ganske vist er denne Egn særlig kendt for Intelligens, men de fleste Bønder der er ogsaa begavede Digtere. Her blev Jóhann Sigurjónsson født. En ung Bondedatter fra denne Egn er en kendt Digterinde. Mange af hendes Digte er holdt i gammeldags Remseform — deres uregelmæssige Rytme er af en særegen, legende Ynde. Som overalt paa Island har man her en Læseforening og et skrevet Blad, der cirkulerer. — Men man nøjes ikke med den islandske Litteratur, de bedste skandinaviske Forfattere bliver ogsaa læst. — Ja, da Strindberg var ung og forkættet, havde han begejstrede Tilhængere i Mývatnssveit!

Foruden Litteraturen ejer vi en Skat af Sagn, Eventyr og Folkeviser. — I de lange Vinteraftener, naar den enlige Gaard fuldstændig bliver borte i Mørket, som under Vingerne af en Kæmpefugl, tyer Beboerne hen til Folkestuen. Kvinderne spinder, karter, strikker eller udfører andre Haandarbejder, Mændene gør Husgeraad i Stand, fletter Reb eller skærer kunstfærdigt ud. Der findes da ogsaa paa Island en gammel Kunstindustri, der vidner om betydelig Kunstsans. Desværre maa det dog siges, at denne Husflid er i Tilbagegang paa Grund af fordyret Arbejdskraft. Men endnu arbejdes der meget i de lange Vinteraftener. Og mens Arbejdet gaar, forkortes Tiden paa mange Maader. — Der læses højt. Alt muligt fra Sagaerne til den nyeste Litteratur og Bladene. Ja, jeg ved Eksempler paa, at Altingstidende er blevet læst højt i Folkestuen. — Eller har en af Karlene en særlig god Stemme, kan han »kvæde en Rime«, — en Slags monoton Sang. Rimerne, lange Digtcyklus om »ædle Riddere og skønne Møer«, stammer fra en Tid, da islandsk Aandsliv var sunket betydeligt og indeholder ogsaa mange Smagløsheder, hvorfor vor store Digter Jónas Hallgrímsson bekæmpede dem. Men dog har de haft deres Betydning til at bevare Forstaaelsen af det gamle Digtersprog og til at udvikle Folkets Sans for Rytme. Nu er »Rimekvædningen« i Tilbagegang.

En anden folkelig Forlystelse er en Væddekamp i at fremsige Vers. Hver siger sit, og det ene skal altid begynde med det Bogstav, som det andet endte med. Utallige Vers af kendte og navnløse Forfattere lever i Folkemunde. Mange af dem er glimrende, baade hvad Form og Indhold angaar. Tit blev de sagt frem paa staaende Fod, naar Situationen gav Anledning til det, og i Reglen er de fyndige og rammende.

Endelig fortælles der Sagn og Eventyr. — De gamle hedenske Sagn om Trolde, der var saa stærke og kejtede, saa dumme, men trofaste. Eller om de skælbedækkede Søuhyrer, der forfølger en paa de ensomme Sande. Og man fortæller om »Huldufólkið« (de skjulte, Alferne) — der bor i Klipper og Høje. Hvis

man kiggede under den løftede Arm paa en Synsk, kunde man se dem! Da blev den store Klippe dernede i Dalen til en Alfekirke, ved Aftentid kunde man høre Klokkerne ringe og se Præsten i fuldt Skrud for Alteret. Juleaften eller Nytaarsnat holder Alferne Flyttedag, og da kommer de usynlige Gæster paa Besøg med Dans og Spil. Derfor skal alle Værelser være oplyste, for at de skal føle sig hjemme. Og Husbonden gaar udenfor Døren og byder dem velkommen: »Komme de, der vil, og gaa de, der vil, uden Skade for mig og mine«. — Da Troen paa Alferne blev mindre almindelig, gik denne Skik af Brug — men endnu plejer man paa Island at lade Lys brænde i alle Værelser hele Jule- og Nytaarsnat. — Man skulde holde sig gode Venner med Alferne, for de var mægtigere end Menneskene, sagdes der, dog ramte Sorgen dem lige haardt. Og man fortalte om Alfen i Klitterne der stedse længtes mod sin Veninde — »ude ved de blaa Øer« langt ude paa Fjorden. I stille Vejr kunde man høre hans Sang.

Úti ert þú við eyjar blár,
 en eg er seztur að dröngum,
 blóminn fagur kvenna klár
 kalla eg til þín löngum.

Ude er du ved Øer blaa
 — mig Klipper indestænge —
 o, du Blomst saa skær som faa,
 jeg kalder paa dig længe.

Men langt inde i Islands Højland der oppe mellem Jøklerne, hvor der kun findes Sande, Heder og vidtstrakte Lavamarker, hvor det er saa øde, at man kan ride flere Dagsrejser uden at finde Foder til Hestene, — der bor de Fredløse. Der findes dejlige Dale, som ingen kender, uden de faa, der har forvildet sig hen til deres Boliger. — Og naar man i Skumringen rider hen ad den øde Vej, jager man afsted af Rædsel for at møde dem.

— — Troen paa disse gamle Sagn er ved at dø ud, kun meget gamle Mennesker og Børn tror nu paa Alfer, og ingen tror vel paa de mystiske fredløse mere. Den sidste gamle Original, som blindt troede paa dem og i sin store Naivitet søgte om Understøttelse fra Altinget for at drage paa Hærfærd imod dem, er død for nogle faa Aar siden.

Men endnu er Overtroen ikke uddød paa Island. Er ikke Overtro Udtryk for noget ældgammelt hos Menneskeslægten, som stadig ytrer sig under nye Former? Bunder det ikke altsammen i Følelsen af vor Afmagt og Uvidenhed? Selv om Islænderne ikke længere tror paa de grufulde gamle Historier om Gangere og Slægtsfygjer, saa gaar der stadig sære Sagn om uforklarlige Hændelser. Selve Videnskaben anerkender, at der findes noget, der hedder den sjette Sans. Mange Islændere har levet og lever endnu, der bevislig har været fjærnsynte. Derom har vi utallige Sagn. — Man kan le ad denne Tro paa noget uforklarligt og kalde det Hysteri. Maaske ikke helt med Urette. Islands vilde og storslaaede Natur, som kan virke saa vidunderlig frigørende paa Sindet, kan ogsaa knuge det med Rædsel. Men det kan ogsaa tænkes, at i Ensomhed og Stilhed faar Sjælen Ro til at modtage Indtryk, som gaar tabt i Storbyens Larm og Jagen. Og det er ikke den sjette Sans alene, der gaar tabt. Sjælens Friskhed og Modtagelighed viger for denne Blaserthed, der betragtes som et sikkert Tegn paa Kultur. Det er Eventyret om Nattergalen i Kina i en ny Form. Man gaar i Teatret,

paa Koncerter og Maleriudstillinger, man følger med Litteraturen — kort sagt, man har højere Interesser! Men man lukker Øjne og Øren for, hvad der daglig foregaar omkring en. Og dog er der en berusende Musik i Sporvognenes Rummel og Bilernes Fart, i hele dette kæmpende, jagende Byliv. Det er, som om man kunde føle, at dette Byherte bankede endnu stærkere, netop fordi det er saa indestångt. Her ser man Menneskene, som er kommet bort fra deres Mor Naturen, men underligt nok, i Øjnene paa en gammel Morlille, som sidder og soler sig paa en Bænk i Kongens Have, finder jeg det samme taalmodige Udtryk, som i Øjnene paa mine elskede islandske Heste. Den samme Aand lever i alting.

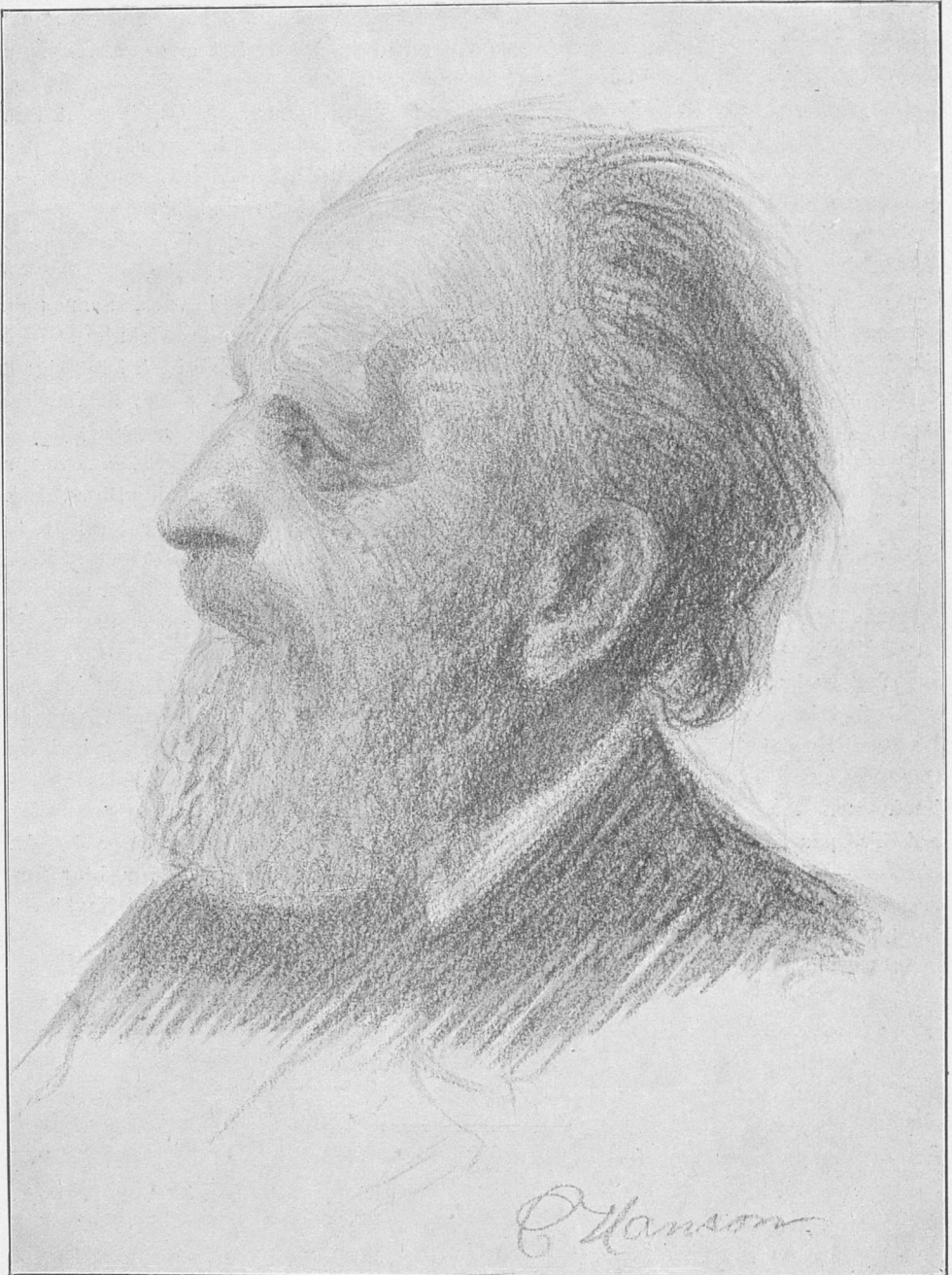
Det islandske Ord for Kultur dækker ikke helt over det danske Begreb. Vi kalder det »menning«, hvilket betyder Udvikling til Menneske, og maaske kan en islandsk Bonde taale Sammenligning med en Københavner, naar man bruger den Maalestok. Man taler om Kunstens forædlende Virkning, men daglig Omgang med Naturen bevarer Sindet friskt og rent. Naar Folk i Reykjavík aldrig undlader at gaa ud for at se paa en smuk Solnedgang, skønt de har set noget lignende utallige Gange før, da er deres Naturfølelse meget mere ægte end Flertallets Kunstbegejstring. Og naar disse Mennesker saa endelig staar overfor Kunst, saa forstaar de den instinktivt, selv om de ikke opfatter alle Finesserne.

Jeg tror saa bestemt, at der vil komme en Tid, da Menneskene forstaar, at den saakaldte Kultur har ført dem vild, og at de vil vende tilbage til et enklere og naturligere Liv. Da vil man forstaa, at Former er tomme og livløse, naar de ikke er Udtryk for et hensynsfuldt og fintfølede Sind, og at Ægthed er nødvendig for Kultur.

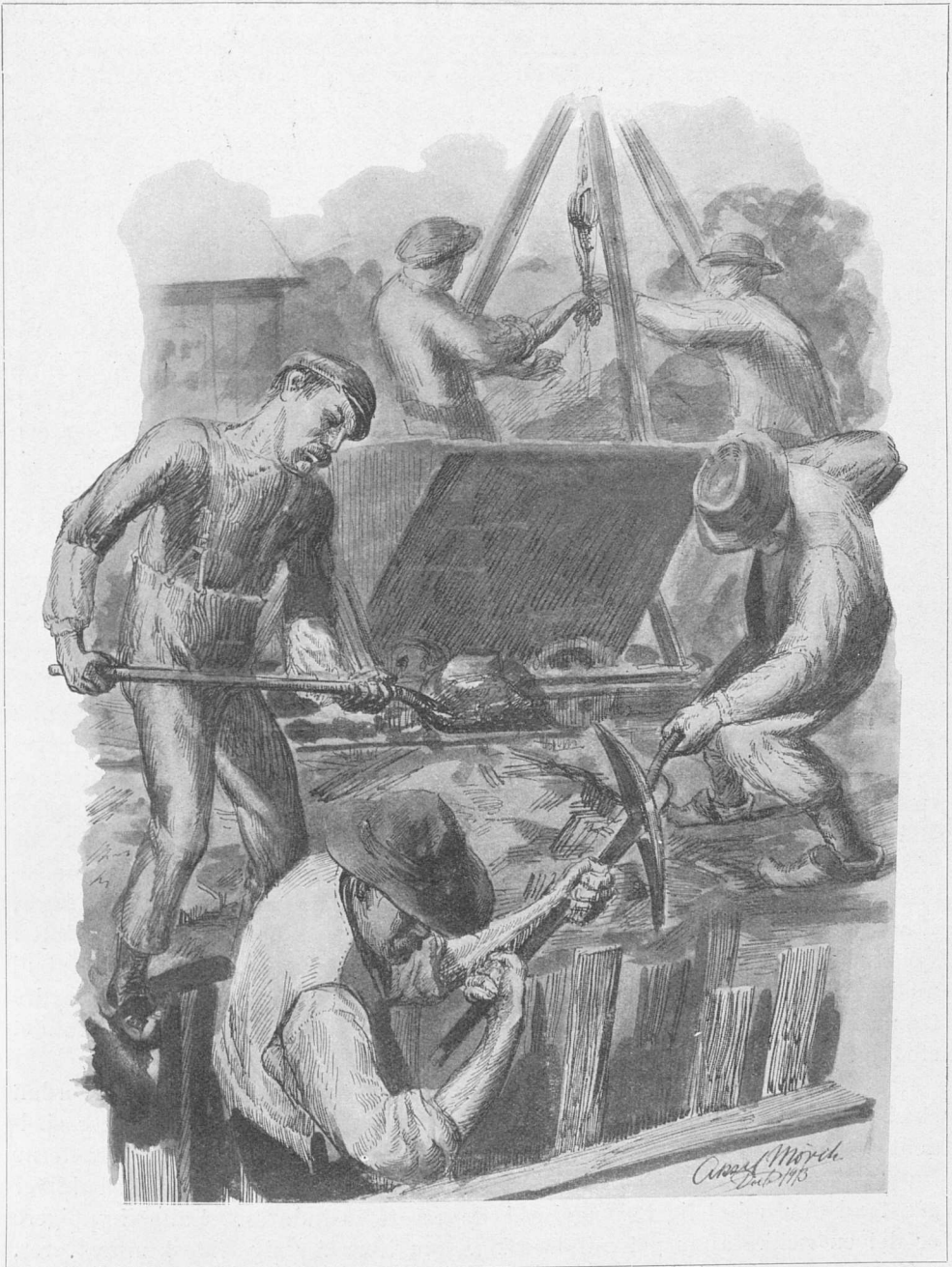
Jeg er bange for, at det er lykkedes mig meget daarligt at vise Dem mit Land som vi Islændere ser det. Dertil behøves der en bedre Pen end min. Kunde De selv se det i dets storladne Skønhed, vilde De maaske forstaa, at vi aldrig kan glemme det en Dag, og at vi elsker det, ikke alene fordi det er vort Fædreland, men fordi det for os er Naturens hellige Tempel. — Vi har en grænesløs naiv Tro paa dets Fremtid, men vi haaber, at det altid vil blive ved at være sig selv.

— — Undskyld mine mange Ord og min daarlige Filosofi. Hvor blev forresten den ledsagende Alumne af? Han sad jo sidst paa en Klippe ved Reykjavík Bugt, og hvis han ikke er druknet, saa sidder han der endnu!

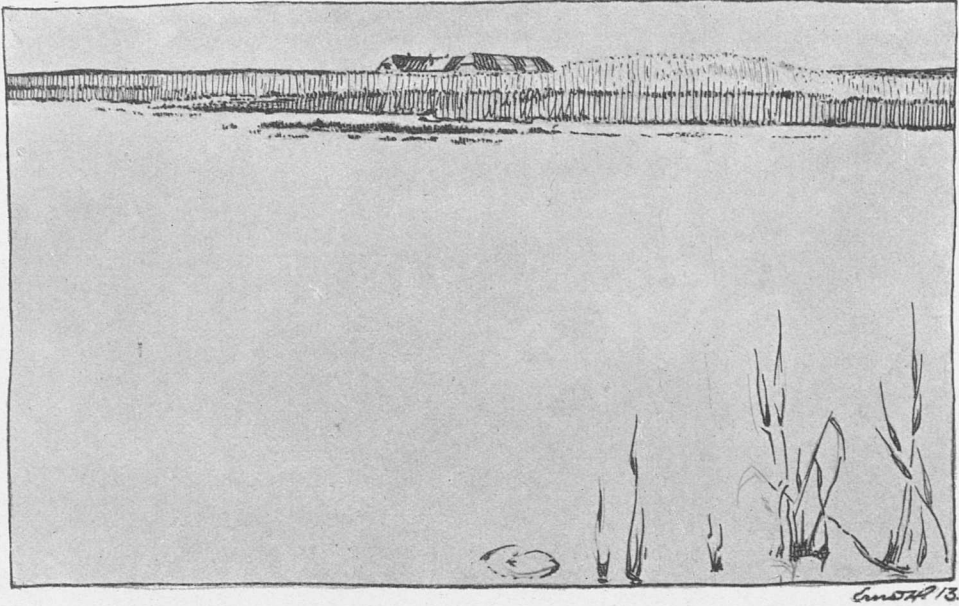
LAUFEY ÁSMUNDSSON.

Blyantstegning af *C. Hanson*.

Tuschtegning af A. Mørch.

SKÆBNE.

GÅRDEN ligger lige ud mod fjorden. Ikke hundrede skridt fra dens mosgrå syldsten begynder de store lavvandede strækninger, blanke, himmel-spejlende vader, der er kantede af høje rør og plettede af groende sivbuske. Halvforfaldne står de lave længer i den evige blæst, skiftende udseende efter årstiden som levende væsener, sorte mod himlen i de regnfulde august-aftener, når andetrækket svirrer tonende henover de indsinkne mønninger, eller glitrende hvide i de klare vinterdage op mod den blårøde frostluft i synsranden. Set oppe fra amtsvejen løfter gården sig som et muldvarpeskud mod fjordens perlemorsglans, en lav og fredelig menneskebolig uden ydre tegn på det totale lykkeforlis. der et par menneskealdre tilbage har fundet sted indenfor de lave døre.

I forbigående sagt er det nok værd at lægge mærke til, hvordan skæbnen går tilværks, når den vil ødelægge et menneskeliv. Det sker sjældent ved et enkelt vældigt tordenslag, en funklende udladning af kræfterne fra oven, der knuser den elendige i et dommedagslyn, og som så bliver genstand for udødelig besyngelse i de næste tusinde år. Langt hyppigere er det en række af meget mindre slag, som hver for sig vilde kunne bæres, men som netop ved deres tal og stigende vægt knuger ofret i knæ.

Et sammenbrud af denne art, en dødsens smertelig proces, som forvandlede et rigt anlagt menneskeliv i frodigste vækst til en blindet og arm tilværelse under kolde stjerner, er det, der her skal fortælles om.

Der var kold luft i stuerne derude på strandgården. Jeppe, manden, havde overtaget ejendommen meget beheftet med gæld. For så at bøde på det havde han giftet sig penge til; forholdene havde ikke været sådanne, at han kunde tage hensyn til private ønsker. Konen var høj og mager, det brunsorte hår lå kæmmet glat ned på begge sider af det lavpandede kranium; øjnene *stak* under svære bryn. I samlivet med hende var den raske, overgivne karl, der rystede det lyskrølede hoved mod hver ny vanskelighed, blevet forvandlet til en duknakket, stille mand med munden lukket tavst under det børsteagtige skæg. Når hun var i stuen, så hans tungsindige, blå øjne langeligt ud gennem de solbrændte ruder. Han var kuert af hende, af hendes overlegne kløgt, hendes herskesyge og hensynsløshed. Visse begivenheder i hans ikke netop stillesiddende ungdomsliv var skarpe våben i hendes hænder; heller ikke de økonomiske forhold undså hun sig ved at hentyde til. Var hun i det humør, kunde hun lægge en tordenluft af trykkende ansvarlighed over gården, hvori kun den yngste søn Kristen, der var slesk og sørthåret som hun selv, trivedes.

På sådanne dage plejede Jeppe at liste væk, bort fra lummerheden derhjemme, og såsnaart Anders, den ældste søn, var stor nok til det, fulgte han med. Han var lyshåret og kådsindet, lignede faderen, som denne havde været i sine unge dage. Var det vejr til det, tog de gerne ud at fiske, pryndede ål i bløderne i fjorden eller røgtede ruserne ude ved dybsiden. De klædte hinanden, de to, den høje, magre, lidt dukkede mand og den fastbyggede dreng med de skarpe øjne, altid barhovedet, med det knitrende hår i totter om det livlige ansigt. Det var deres lykkeligste timer, de havde sammen på denne måde, pjaskende rundt på fjorden i en fladbundet pram, gerne med et par lappede sejl hejst på den skrøbelige mast. Så sad Jeppe tilrors, tavs og rolig, følgende med de tunge øjne blæstens og bølgerens gang. Drengen opholdt sig i forstavnen, han passede fokken, når de skulde gå over stag, men holdt iøvrigt øje med alt det, der var nyt og påfaldende i landskabet, et par vildænders svirrende, lave flugt lige mod horisontens mørke linie, en nytækket gård, hvis lade skinnede gult halve mile inde i landet; en fiskekasse, der var strandet på en sandbanke, eller et bål, som hjorddrengene havde ude på engene. Alt snakkede han om, mest uden at få svar, men alligevel altid med fornemmelsen af faderens godsindede lytten der agterude. Var fangsten god, og det zinkbeslåede forrum i båden gik fuldt af mørkryggede gedder, kunde faderen komme til snakken. Så fortalte han, mest fra sin drengetid eller ungdom, småhistorier uden større handling, men fulde af virkelighed. Drengen hørte godt efter.

Kærtegn var der aldrig imellem dem, heller ikke direkte venlighed. Der var bare en stille, dyb godhed, som fik dem til at søge hinanden. Når de var kommet hjem, og redskaberne var stillede på plads, kunde Jeppe, når de skulde ind — han lod altid drengen gå først — lade hånden glide henover hans hår: *Mi bette dreng*. Det kom halvt ubevidst, en reaktion imod kulden, der ventede dem i stuen.

Anders havde altid holdt sig til faderen; allerede da han var kommet over sin spædeste alder, var moderens uvilje mod ham begyndt. Men trods

dette og de i det hele trykkende forhold hjemme voksede han op med hele barndommens lykkeverden i behold, lyssindet og venlig mod alle. Skolegangen blev en eneste kæde af slagsmål og godhed til alle sider, en hvirvelvind af gale spilopper og oprindeligt humør. Især var fjorden hans og kammeraternes legeplads. Om vinteren, når issplinterne raspede og føg under de hulslebne træskøjter. Sommeraftener, når de dryppende drengekroppe skyllede sporene af det svedige dagsarbejde af sig, sorte, dansende silhuetter mod den røde vesthimmel. Eller da han som fjortenårig havde erhvervet sig sin første bøsse, et slidblankt mordvåben, der ikke var uden fare hverken for vildtet eller ejermanden, de lyksalige, bittertkolde efterårsaftener han tilbragte, siddende på hug ude i de raslende rørbuske, alene med høstvindens sus og de hvileløse trækfugleflokkede under den våde himmel.

Hans godsindethed og strålende humør vandt alle, kun ikke moderen og broderen. Hun forhærdede sig stadig mere overfor sin førstefødte, omgav sig med en utilnærmelig kulde, der vel også hos hende inderst inde havde sin rod i bristede illusioner. I overgangsårene søgte han nogle gange at vinde hende, kom en og anden gang daskende med et knippe ørred eller en vildgås, som hun skulde have. Det var knapt hun takkede ham. Så opgav han det, tænkte tilslut ikke videre derpå; det indgik som selvfølgelig led i hans verdensbillede.

Forholdet til broderen var ikke bedre. I skoletiden var nogle forsøg fra dennes side på sladder overfor skolelæreren blevet hævnnet med tørre hug. Siden krøb Kristen i skjul. Hjemme var det moderen, han tyede til; hendes fortørrede sind skaffede sig udløb overfor denne søn, som hun ødslede alt på. — Men uvenskabet mellem brødrene bidrog også til at fjerne Anders fra moderen. Forældrene delte så sønnerne imellem sig. De gik der i hjemmet som to forskellige racer, lyse og mørke.

Alt dette synes dog ikke at trykke Anders stort, der skulde mere til. I rent legemlig henseende trivedes han som en ung vild, blev bred over brystkassen, hårdlemmet og høj. Øjnene lå dybt inde i hovedet på ham i den værste voksetid, der var næsten altfor mange kræfter i ham en overgang. Gik han over gårdspladsen, måtte han absolut fare over et eller andet og svinge det et par gange rundt; han gik på tæerne med benene buede af bare spændstighed. Den sommer han fyldte atten år, gik han til session og blev taget til fodfolket.

Samme efterår forlovede han sig med datteren fra nabogården, en glad og frisk pige med smilehuller og meget kild i kroppen; ret en type på en kærnesund og hjertelig ubegavet pige, ejegod og struttende af humør. Skønt han naturligvis ikke gjorde sig det klart, har han sikkert ikke haft lyst på en pige af moderens intelligens. Else var den rette for ham, og han tindrede som en sol over sin lykke, løftedes frydefuldt og saligt ovenud af de daglige forhold ligesom huse og haver i de himmelspejlende hildringer på fjorden i soldis.

Næst efter ham selv var forlovelsen til mest glæde for faderen; han gik og varmede stumperne af sin egen lykke i sønnens himmelfryd.

Moderen var forsåvidt heller ikke utilfreds med valget. Hun havde ikke lyst til at slås om magten med en klog svigerdatter; desuden holdt de seksten malkekøer på nabogården.

Om vinteren blev Anders indkaldt som soldat til Viborg. Else og han skrev tit til hinanden i denne tid; hendes breve var ham en stor glæde, inderligt velmente og dårlige, men alligevel med en vis lunhed af hende selv bag de stive sætninger.

Han kom hjem i juleferien, en stor, blå soldat, der overstrålede alt og alle med sjælefyrd. De fire dages permission gik i en eneste jubel. Ved julegilderne hvirvlede Else som en top i hans henrykte arme.

Faderen gik forresten og skrantede, men glædede sig ved sønnens nærhed. Der var ham noget koldt hjemme, når Anders var borte. Sønnen var også glad for faderen, men alligevel mest sammen med sin kæreste. Gamle Jeppe så fra slagbænken langeligt efter hans mørkeblå ryg, når han stiledede over mod nabogården.

Hen på foråret blev den gamle syg. Han var taget på fjorden en iskold martsdag med haglbyger piskende over de krappe småbølger, der sortnede i blæsten. Næste dag lå han i sengen stærkt forkølet og med smerter i siden. Da doktoren langt om længe blev hentet, var det heftig lungebetændelse. — Ane, konen, var altid over ham i de dage. Den smule humør, som sygdommen og de tunge tanker levnedede ham, ødelagde hun ved talrige hentydninger til de ting i hans tidligere liv, som han selv pintes af. Sommetider afvekslede hun i sin behandling ved at læse grufulde helvedesbeskrivelser af gamle opbyggelsesbøger. Med grusom beregning stræbte hun frem mod et bestemt mål, som længe havde været hende i tanker: at få manden til at opsætte testamente og lade den yngste søn få gården.

Jeppe's ophidsede og syge sind var en let modstander for hendes beregnende snuheit. Netop fordi det gjorde ham så ondt at berøve Anders gården, forekom det ham rimeligt, at denne opofrelse kunde være soning for hans egne tidligere synder. Alligevel strittede han længe imod, skønt halvt lammet under Anes kolde øjne. Endelig en mørk aften med hylende vindstød klirrende i ruderne, pint, som han var, af brændende smerter i brystet og med røde ildsluer hoppende op og ned i sin ophidsede fantasi, gav han efter. Nabomanden, Elses fader, blev tilkaldt som vidne, og papiret løvformeligt opsat. Rede penge var der ikke mange af i gården; nogle hundrede daler blev Anders' part. Jeppe vred sig bag sengeforhænget, men Ane stod over ham uden at slippe ham med øjnene.

Da de var færdige, blev den syge ladet ene i mørket, medens de andre drak kaffe i køkkenet. Ane havde sine hensigter med det; det var ikke hendes agt at lade sig nøje med, at gården blev taget fra Anders. Hun antydede forsigtigt, men ikke til at misforstå, den mulighed, at Else alligevel kunde blive kone i gården. Nabomanden, en benet, surøjet gamling med god forstand på pengesager, var ikke uimodtagelig for ideen. Det var jo gået ham til hjertet, at hans datter skulde miste gården, og desuden havde han egentlig aldrig yndet svigersønnen; hans egen nærighed reagerede uvilkårligt mod den udstrømmende gavmildhed, der var Anders' væsen. — Ane smilede

i smug under det sorte hovedklæde, mens hun skvalpede brændevinen op i hans kaffekop.

Da nabomanden en timestid efter, rød i hovedet og tykmælet, vilde hjemad, stod hans beslutning fast. Ikke skulde kvindfolkene derhjemme få *ham* omsindet, nej. Endnu før han gik i seng, var han inde hos Else for at tale dunder til hende. Hun skulde være taknemmelig mod sin fader, der ordnede alt på det bedste. Som om hun selv havde nogen forstand på den slags ting. Om hun huskede det fjerde bud, hvad, og så for øvrigt ingen ræsonneren *her!*

Den nat græd Else sig isøvn over sin store, pæne soldat; siden trøstede hun sig. Det lå ikke til hende at sørge ret længe. Kristen kom også de følgende dage tit derover, han var stille og venlig mod hende, forærede hende mange pæne ting, tørklæder og andet.

Et par uger senere døde Jeppe. Anders fik med stort besvær tre dages permission og var hjemme ved begravelsen. Folk blev næsten bange ved at se ham; aldrig havde de tænkt sig, at noget kunde tage så stærkt på denne glade kæmpe. Man havde jo ikke ret rede på, hvor meget han havde mistet, og hvor ene han nu stod. Hans øjne lå svulne og sky dybt inde i det grådblanke ansigt; duknakket listede han rundt derhjemme på begravelsesdagen. Det så ud, som om han ikke ret så de mennesker, der kom hen for at være venlige imod ham. Ikke engang sin kæreste spurgte han efter. Man lod ham så gå i fred.

Samme aften i skumringen, da gæsterne var taget bort, sad brødrene ene sammen inde i den kolde stue. Kristen flyttede på sig engang imellem; han blikkede vagtsomt omkring sig med de tåreløse øjne, men sagde ikke noget. Anders sad ved bordet, ubevægelig, med begge albuerne oppe på skiven. Øjnene stod åbne, men uden at se, han hvilede i sin sorg, tænkte ikke på noget bestemt; hans smerte var gået over til en slags dump bevidstløshed, som hans sjæl dvælede i. Der var dødsstille i stuen.

Så kom moderen ind fra køkkenet med et tændt lys. Hun gik hen og åbnede chatollet, stod længe og raslede med papirer derhenne. Så kom hun hen og satte lyset foran Anders og bredte testamentet ud foran ham. Det vågnede til bevidsthed i blikket på ham, han rettede sig op og begyndte at læse.

Da han omsider forstod, hvad han læste, steg der en brændende rødme op i hans ansigt. Men så ligesom sank det i ham igen; denne nye sorg opslugtes af den tidligere, større.

Moderen stod og så på ham; da det gik op for hende, at stødet ikke ramte, som hun havde ønsket, trådte et dødeligt had frem i de indknebne træk. Hun rettede sig i vejret, de smalle læber rystede af lidenskab. Stemmen skar i:

Men Else følger gården.

Anders' ansigt hvidnede i et eneste blink; han fór op fra stolen, stak ansigtet lige hen til moderens; det så ud, som han vilde slå hende.

Du lyver, kom det, strubehæst, som fra et menneske i yderste nød.

Men i det samme så han den grusomme ro i hendes ansigt, armene sank ned på ham. Så greb han sin kasket og var i et spring ude af døren.

Omme i nabogården sad de fredeligt ved aftensgrøden, endnu stive i trækkene af begravelsesminerne fra formiddagen, da døren gik op, og Anders stod paa tærskelen, bleg, med øjnene flakkende vildt. Da han fik øje på Else, sprang han ind i stuen, men i det samme rejste manden sig og gik ham tungt og uvejrsvangert imøde. De to mænd målte hinanden tavst med øjnene en tid, så kom det lavmælt og hvast:

Bi lidt, god karl, her har du ingenting at komme efter.

Anders så forvildet på ham, som om han ikke forstod, hvad han sagde; så gled hans øjne hen på Else. Hun forsøgte at møde hans blik, men det glippede for hende; hun blev rød, lagde så hovedet ned i hænderne og brast i gråd.

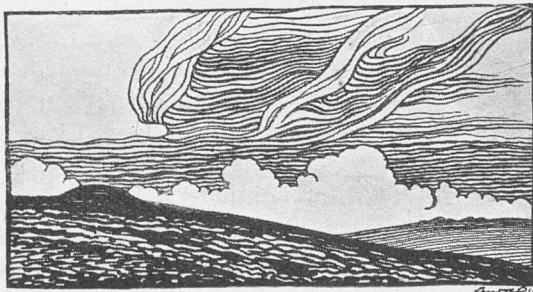
Da Anders så det, ravede han et skridt tilbage som under et slag. Med en sidste kraftanstrengelse rettede han sig stramt, samlede stuen med de blege, forskrækkede ansigter i et eneste blik, så faldt hans hoved brat forover, ligesom der brast noget inde i ham. Han vaklede mod døren og forsvandt ud i mørket og blæsten.

Dagen efter blev han fundet et par mil længere sydpå, tilsølet og forkommen, halvt umælende, med tomme øjne. Da han var i uniform, transporteredes han til Viborg, hvorfra han nogle dage senere hjempermitteredes til sin forsørgelseskommune som på grund af sindssyge udygtig til al krigstjeneste.

Endnu for en halv snes år siden kunde man se ham der på egnen. Han gik på omgang i gårdene, kunde jo nok grave i haverne og udføre lignende arbejde for føden. Årene havde taget på ham, den føre krop var krummet før tiden. Han var dårligt klædt; over det tykke, hvide hår sad en højpullet kasket. — Bedst som han stod og gravede, kunde han undertiden standse med arbejdet, lægge spaden fra sig og tage kasketten af. Ud fra foret i pullen fandt han så en lille bunke snavsede og slidte breve frem, tog et af dem ud og begyndte at læse det, langsomt formende ordene med de tykke læber. Det var Elses breve fra forlovelsestiden.

Over dem kunde han stå i timevis, trofast følgende de skæve linier med de tunge øjne, mens timerne gled og dagen vendte over hans hvide hoved. Hans sjæl var langt borte fra virkeligheden, dvælede en tid lykkeligt og smerteløst i *det* store minde, som hans formørkede sind tilsidst lukkede sig over.

HOLGER SANDVAD.

»TANTE NAJA«.

UDVALGET for Aarsskriftet har anmodet mig om et lille Indlæg, og derfor vil jeg fortælle lidt om mine Indtryk her fra Kollegiet, hvor jeg nu har tilbragt snart 3 Aar blandt en glad og dygtig Ungdom. Med smaa Forventninger kom jeg, men da jeg havde mistet, hvad der knyttede mig til de gamle Steder, kom Modet og hjalp til at søge nye Felter, og ikke en Dag har jeg fortrudt, at jeg flyttede herind og skabte mig et Hjem, hvor jeg ikke alene er glad ved at være, men som jeg ogsaa længes efter, naar jeg er borte. Et bedre Bevis for, at vi passer for hinanden, kan ikke findes.

Det fortæller mig tillige, at den Ungdom, som rummes indenfor disse Mure, er mine Venner, og det er mig en stor Rigdom at dele Sorger og Glæder med dem. Aften efter Aften sidder jeg i Sofakrogen, omgivet af tavse Avisslugere, morsomme er vi sjældent, men hyggelige og lune Bemærkninger veksles imellem os; saa kommer en eller anden mere talende, og der diskuteres om Bro- og Vejbygning, Rosport og Tennis; senere paa Aftenen kommer de kvindelige stud. mag. og stud. med., og man hører Udtalelser lige fra Sprogenes Grundformer til Støvsugerens Uundværlighed og Varmeapparatets Umuligheder, »under 20 Gr. Celsius kan man ikke faa en ordentlig Eksamen«. Som Afveksling paa disse stille Aftener har vi saa vore Fester. Vort herlige Kollegium straaledede den 27de September, *Fru Hagemanns* Fødselsdag — og Forberedelserne! Den uegennyttige Frk. *Johansen* skulde skaffe Maden billig og god, og den blev det. *Hjalmar Pedersen* og *Hertz* gjorde deres Mesterstykker, ikke at glemme *Hammerich*, hvis Tale om, hvor festligt, men anstrengende det maatte være for Fødselsdagsbarnet at være gift med *G. A. Hagemann*, var meget vellykket, og saa det fornøjelige Bal bagefter.

Ja, her er midt i det daglige Livs Alvor og Eksamenslæsning megen Livsglæde paa *G. A. Hagemanns Kollegium*, kort sagt her er rart at være. Smaa Træk, som da Frk. *Ásmundsson* kom hjem en Aften med en svag ung Tysker, der lige var udskrevet af Hospitalet og gik hjælpeløs omkring her i Nabolaget, en anden Aften med en lille herreløs Missekat, viser jo, at trods de tørre Studier er Hjerterne varme og medfølende for de Lidende i Samfundet.

Efter mit Kendskab, igennem disse sidste Aar, til Danmarks studerende Ungdom, har jeg Indtryk af en Fremadstræben mod de store Maal: helst tjene saa mange Penge som muligt, at man ogsaa kan hjælpe andre, men et smukkere Forbillede i den Retning end vor kære Excellence *G. A. Hagemann* kan jo heller ikke findes. — For Størsteparten af Menneskeheden, altsaa ogsaa for Ungdommen, forekommer det mig at være vanskeligt at forstaa Rigdommen og Nydelsen af de aandelige Værdier, idet det synes, som om man mener ved Praksis alene at kunne naa sit Maal, uden at tage

Hensyn til Skønheds og Finfølelses berettigede Krav; det er Synd, hvis Livets bedste Aar forløber uden Forstaaelse af disse Skatte.

Paa mine hyggelige Søndag Aftener er det en Glæde for mig at blive hjemme hos dem, som ikke har Slægtninge og Venner, der kalder paa dem, og der vises mig altid Taknemmelighed derfor, skønt jeg sjældent har noget ekstra at more dem med.

Det har desværre endnu været mig umuligt at faa fat i de forskellige Alumners Besøgende paa disse Aftener; de enkelte Gange, vi har forsøgt det, er det mislykket, — Kammeraterne optager ikke hinandens Venner i Laget, og Stemningen bliver trykket. — Er én saa uheldig at gaa hen og forlove sig, er han ganske udenfor Nummer, og trækker sig selv meget tilbage.

Enkelte Klikker findes her ogsaa, som lever ret afsondret, men de er glade indbyrdes og føler vel, at de trives bedre i en snævrere Kreds. Her er jo fuldstændig fri Udvikling, som gør hvert Individ naturligt og medgørligt, de enkelte utilfredse kan ikke faa Medhold, saa de opdager forhaabentlig, at det er meget fornøjeligere at være tilfredse.

De ny ankomne Alumner maa selv kæmpe sig baade til Plads ved Bordet og Kammeratskab, og Kampen kan tidt være haard nok, men den kække og hurtigt orienterede opdager jo snart, hvordan han skal klare sig — og saa er det jo her, som altid, mere lønnende at have kæmpet sig til en Stilling, end at være kommet let til den.

Den mest plagede og tilsyneladende mindst taknemmelige Stilling paa Kollegiet er »Daglig Orden«. Allestedsnærværende skal han være (hvad han jo heldigvis ikke kan, da han skal passe sine Forelæsninger og derfor meget ofte ikke er hjemme); der hører ligefrem Talent til denne vigtige Side af Livet her, men ikke desto mindre har vi haft flere saadanne Talenter, og de fortjener vor oprigtige Tak og Beundring. — Lønnen for dette Arbejde er Bevidstheden om at have ofret noget positivt for Kollegiet, og saa bliver han populær, da han mer end nogen anden har Lejlighed til at komme i Børøring med alle, og det er jo, navnlig naar det er overstaaet, baade morsomt og lærerigt.

NAJA JANSSEN.

BESØG I »THE METROPOLIS OF THE POTTERIES«.

MEDE en fin Introduktion i Lommen sad jeg Kl. 7 om Morgenen Fredag den 15. Nov. 1912 i en hundekold Kupé paa Vej ud til Hanley — »the metropolis of the potteries« — ca. 50 miles fra Birmingham.

Med en Forudførelse af, at det ikke netop var den reneste Egn, jeg vilde besøge, samt da jeg skulde tilbage til Birmingham samme Aften til

et Middagsselskab, havde jeg kun trukket i mit daglige — ikke helt nye — Jakketøj og ladet hele mit øvrige Udstyr forblive paa sidstnævnte Sted; det var dumt! dog derom senere.

I Birmingham havde jeg i Farten taget Billet til »London & North Western Railway«, hvilket igen var dumt, og hvilket medførte, at jeg først kom til Hanley ved 11 Tiden efter at have maattet skifte Tog flere Steder bl. a. i Stolk-on-Trent, hvor jeg heldigvis fik Tid at blive barberet, — altsaa dog Held i Uheld, for havde jeg løst Billet til det rigtige Selskab »Midland Railway« var jeg kommet til Hanley ved 8 Tiden, og der var absolut ingen Barbersaloner efter min Smag.

Mine Forventninger var ikke spændte særlig højt; jeg vidste nok, at Hanley var Hovedsædet for den berømte engelske Sanitetsvareindustri i Fajance- og Fireclayartikler som Haandvaske, Badekar, W. C.'er m. m., men nogen bestemt Forestilling om denne Industris Størrelse og Vanskeligheder havde jeg rent ud sagt ikke; — dertil kom, at Egnen, jo længere jeg kom fra Birmingham, blev fattigere, mere snavset; Luften blev efterhaanden som en ganske tæt og sort Taage, der aldeles ikke tillod Solen at trænge igennem. (Man fortalte derovre, at i Storstrejkens Dage, hvor Fabrikkerne i Miles Omkreds laa stille, svandt denne Taage lidt efter lidt bort, Solen skinnede frem, og for de Tusinder af Arbejdere, der aldrig havde været udenfor denne Egn med dens sorte Taage, var det, som hele Naturen var bleven en anden.)

Denne Del af England er næsten en sammenhængende By fra Station til Station — Fabrikker, usle faldefærdige Arbejderrønner ligger langs Jernbanelinien og liver kun saare lidt op paa den — maaske af Kulrøg — sorte

Lerjord; Vejene er eet sort Ælte, og paa Grund af den fugtige Luft bliver de sikkert heller aldrig anderledes. — — Det hele ser interessant, men trøstesløst og »sort ud«.

Hanley er en By paa 65 000 Indbyggere, i engelske Øjne altsaa en lille By; om selve Jernbanestationen er der store Tomter, og de faa Mennesker, jeg spørger om Vej, forstaar kun med Besvær mit vistnok dog nogenlunde gode Engelsk.

Da jeg endelig staar ved mit Maal, sank mit Humør rigtignok adskillige Grader. — Var det Verdensfirmaet »Johnson Brothers«? — den gamle Rønne! ikke Spor af Fabriksbygninger, Travlhed eller noget, der kunne sige mig, hvor jeg var. End ikke et Skilt eller Navneplade! — nej! det var vist egentlig en Fiasko! ofre en hel Dag i en væmmelig snavset Egn uden at faa dens interessante Sider at se!

Naa, nu da jeg endelig var kommet her, maatte jeg naturligvis søge at faa saa meget ud af det som muligt, men jeg kan ikke nægte, at jeg begyndte at tage Sagen fra dens mere komiske Side.

Gennem en jævn tarvelig Hørkræmmerbutiksdør kommer jeg ind i et »Kontor«, hvor der sad 2 Purke — det var vel »Kontorpersonalet«! — Jeg spørger efter Mr. Johnson — nej, han var ikke at træffe; — jeg afleverer min Introduktionsskrivelse, hvorpaa den ene af Purkene forsvinder og lader mig hvile — staaende — i over en god halv Time.

Da han endelig returnerer, maa jeg følge ham — hen over en mægtig Fælle, der mest af alt lignede en Brandtomt, — til en stor Bygning, der saa ud til at være forladt af Mennesker, uden Døre og Vinduer — det saa i det hele taget nærmest ud som om hele Fabrikken var brændt af, og denne Ruin samt før omtalte Rønne var de endnu mere seværdige Dele.

Min Purk gik nu hen til en Klynge af 5—6 Herrer, der stod midt i det store Rum inde i Bygningen; — de lod dog ikke til at være særlig oplagte til at lade sig forstyrre; — endelig — ved Hjælp af min Skrivelse, der nu omsider naaede i de rette Hænder, begyndte »Snebolden at rulle«. — Mr. Johnson kom elskværdig hen til mig og gav mig straks Løsningen paa det Spørgsmaal, der sikkert ret tydeligt stod at læse i mit Ansigt: — Fabrikken var ikke brændt — denne mægtige »Brandtomt« var nylig blevet købt af »Johnson Brothers« for dér at foretage en nødvendig Udvidelse af Virksomheden fra 4000 til 8000 Arbejdere; det krævede nemlig stor Plads ikke alene til Bygninger, Oplagspladser m. m., men ogsaa af Hensyn til Arbejderboliger, der af praktiske Grunde gerne skulde ligge saa tæt ved Arbejdsstedet som muligt.

Jeg blev ført gennem det enorme Areal og fik forklaret hele Udvidelsesprojektet.

Da vi kom tilbage til »Kontoret«, fløj Purkene op fra deres Pulte og fik pludselig saa meget at bestille. Med en Bil naaede Mr. Johnson og jeg hurtigt det »gamle« Værk ca. 3 Kilometer derfra. — Ja det var noget ganske andet — og dog saa vidt forskelligt fra de mægtige Fabrikskomplekser, man træffer andre Steder f. Eks. i Tyskland. — I al sin enorme Udstrækning havde Værket en ejendommelig privat og familiær Karakter, i en vis For-

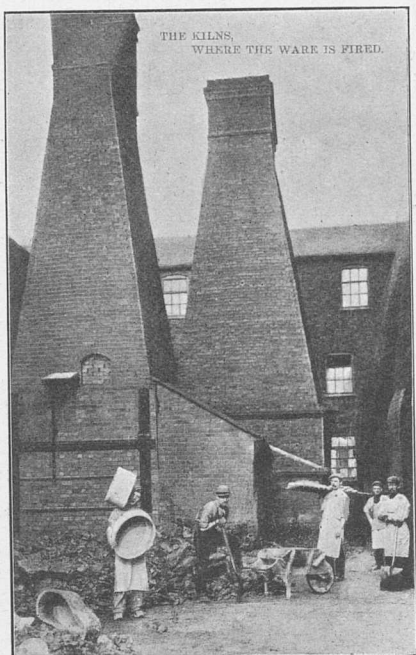
stand hyggeligt og fri for al stram Militærdisciplin — uden dog at være systemløst.

Vi holdt udenfor den store Administrationsbygning ved Indgangen til det store Fabrikskompleks. — — —

— — — Efter forskellige Præsentationer o. s. v. føres jeg nu af en af Værkets Ingeniører først til de mægtige Oplagspladser for Raamaterialierne; disse bestaar hovedsagelig af plastisk, ildfast og hvidtbrændende Ler, der dog alt efter den forskellige Anvendelse maa have Tilsætninger som Kvarts-

sand, Feldspat og Kalk m. m. for at faa den rigtige Plasticitet, Standhaftighed mod Svind o. lign.

Ad Tipvognsspor kommer Materialierne til store Knusemaskiner, hvor de pulveriseres; derpaa blandes Leret med Tilsætningerne i det rette Forhold, Blandingen oplødes til Vælling, der ved at centrifugeres befries for mulige større Dele. Lervællingen gennemgaar ogsaa andre Renselsesprocesser, bl. a. passerer den en Del store Slemningsgruber, hvor den ved en passende rolig Henstand renses for finere Urenheder, der bundfældes, — 400 Staal-magneter, der borttager alle metalliske Dele samt endelig vrikkende Sigter. — Materialet er nu færdig til at formes, og Vællingen pumpes derfor af store Cylinderpumper ud gennem et stort Ledningsnet ud til Anvendelsen.

The Kilns.

(Disse er dog fra et andet og mindre Værk og er ikke den samme Type.

Efter at have beset det meget interessante Modelværksted følger vi nu Vællingen videre paa dens Vej gennem Rørledningerne og naar derved ind i de enorme Formerier, hvor Ledningerne ender ud for hver Arbejdsplads med Aftapningshaner. Vællingen tappes her ud i Formene, der langt overvejende kun bestaar af »Yderparter«, og den stivner efterhaanden ud imod Formen og danner en fuldstændig ens Tykkelse overalt ud imod denne. Efter en passende Tid hældes den endnu ikke stivnede Vælling ud (og hældes over i en ny Form). — Formen skilles ad, og Godset henstilles ca. 1 Uge i Tørrerum; herved svinder det altid noget, faar Svindrevner, hvorfor det efter Tørringen bliver efterpudset, ligesom eventuelle Huller o. lign. udføres ved samme Lejlighed.

Min elskværdige Fører veksler stadig i Forbigaaende Ord med Arbejderne og Arbejderskerne, der fornøjet svarer uden dog at lade sig forstyrre i det sikkert ret trivielle Arbejde. — — —

Vi er nu imidlertid naaet ud af Formerierne og ud til Ovnene, »the kilns«,

hvor Genstandene brændes; det er store murede »Bikuber« af ca. 15 Meters Højde. En Mængde Arbejdere er travlt beskæftiget med at fylde en af dem — det er »Bierne« —; paa smaa Vogne kører de Godset, der er blevet lagt i Kasser af brændt ildfast Ler, ind i Ovnen, hvor det stables op oven paa hinanden i høje Søjler opmurede i ildfast Mørtel.

Vi gaar ind i »the Kiln«; den er antagelig bygget som hosstaaende Skitse antyder, saaledes at Røgen fra Fyrstederne ad Kanaler *a* naar Toppen af »the Kiln«s indvendige Kuppel: Røgen trækker derfra ned mellem Søjlerækkerne og søger ud gennem de nedre Aabninger i andre Kanaler *b* og gennem Skorstenen ud i det frie.

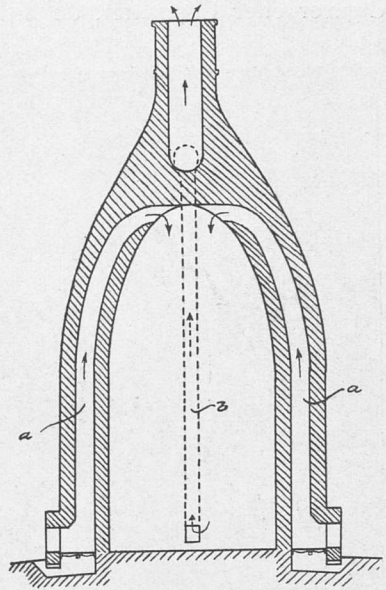
Naar Ovnen er fuld »ladet« — og der kan være i Hundredvis f. Eks. af W. C.er — saa mures Porten til, og den første Brænding — Raabrændingen — begynder; denne staar paa i ca. 24 Timer, og Temperaturen er oppe paa omkring 1300° Celcius. I andre 24 Timer staar Ovnen under langsom gradevis Afkøling. »The Kilns« er ofte ordnede i Grupper paa mindst 5, saaledes at, medens Nr. 1 er under Brænding og Nr. 2 under Afkøling, saa er Nr. 3 under Ladning og fra Nr. 4 tages det færdig brændte Gods ud; Nr. 5 henstaar som Reserve. Der hengaar altsaa ca. 4 Døgn til Raabrændingen.

Godset, der nu er haardt og klingfuldt, bliver saa undersøgt, bl. a. ved Hamring og sorteret, hvorefter eventuelle Decorationer og Inskriptioner overføres paa det; disse sidste ved Hjælp af Papir med den paasværtede Inskription.

Umiddelbart derefter dypes Genstandene i en Emaillevælling, tørres og opstables i andre »Kilns« for den sidste Brænding — Glasurbrændingen —, der ogsaa varer omkring et Døgn, men med en noget lavere Temperatur end ved Raabrændingen. (Pladsen tillader mig desværre ikke at komme ind paa Engoberingen af de tarveligere Lerarter — Fire-clay — og lignende andre Forhold).

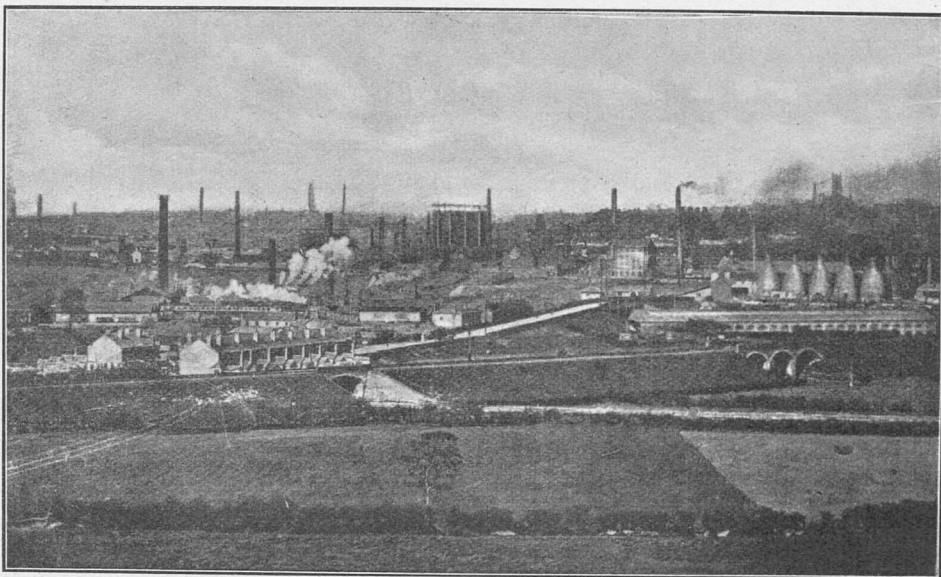
Med Glasurbrændingen er Godset endelig færdig fremstillet; tilbage staar atter meget omhyggelig Sortering og Udskydelse af Gods med Fejl samt Fordelingen i Lagrene; som Eksempel paa den Grundighed, hvormed Sorteringen foregaar, kan nævnes, at hvert W. C. bliver forbundet med Skyllcisterne, og Skyllenvnen prøvet med Korkpropper.

Havde jeg ikke før bemærket den Orden og Mægtighed, der prægede det hele Værk, saa maatte jeg gøre det, da vi gik gennem Lagerbygningerne; — hele Bjerge af Haandvaske, Skyllkummer, W. C. m. m. stod her ordnede efter de forskellige Lande, hvortil de var bestemte; saa mærkelig det lyder saa forlanger hvert Land i mange Tilfælde specielle Modeller, som vanskelig

kan sælges i andre — en »Selvstændighed«, som selvfølgelig skattes mindre højt af Værkerne herovre. — — — — —

— — Da jeg kom tilbage til Administrationsbygningen, fik jeg mig et Bad, derefter en solid Lunch i et stort, lyst og rigt udstyret Lunchroom, hvor Cheferne daglig mødtes til Lunch sammen med deres overordnede Ledere; der var en egen Kolorit over hele dette Billede — vi sad efter Maaltidet omkring den mægtige Kamin. Cheferne — de 2 Brødre Johnson — hver paa sin Vis prægtige Karakterer — er omkring 50—60erne; Tonen er familiær uden dog nogen Tid at gøre Brud paa Respekten. Enkelte røg Cigarer eller Cigaretter, de fleste dog den nationale Shagpipe — der aflagdes

Rapporter, der fortæltes gemyllige Oplevelser — een havde lige været i Ægypten, en anden skulde netop til Amerika paa Forretningens Vegne o. s. v. — —

Efterhaanden var Klokken bleven mange, og jeg skulde med et bestemt Tog tilbage til Birmingham; nej! det maatte jeg under ingen Omstændigheder — jeg var Firmaets Gæst, og da der var enkelte Detailler o. lign., som jeg havde ytret Ønske om at faa nærmere forklaret, saa spurgte den af Brødrene J., jeg først havde truffet, om jeg vilde bo Natten over hos ham. Da jeg egentlig var lidt nysgerrig, var jeg derfor ikke saa vanskelig at overtale tiltrods for Middagen i Birmingham.

For denne sidste fik jeg min Samvittighed nogenlunde lettet ved at telegrafere Afbud, hvorpaa Mr. Johnson og jeg efter en Times Jernbanekørsel naaede til »Leek«, hvor en Landauer ventede os.

Det var ganske mørkt, da vi kørte ud af Leek By, saa jeg kunde kun skimte, at vi havde kørt gennem en Skov, da vi endelig holdt udenfor »Westwood Hall«. — — — — —

— — Westwood Hall — Mr. Johnsons Hjem, et rigt gammelt Herresæde — ligger alene i en Skov omgivet af en herlig Park, hvor bl. a. de

store, velklippede Græsplæner og de herlige Cedertræer virker ejendommeligt. Slottet er af røde Sandsten og over alt overbevokset med stedsegrønt; det virker næsten kongeligt i sin ensomme Beliggenhed med de store kvadratiske, blyndfattede Vinduer, Klokketaarnet med det lækre Spilleværk, den med Slottet sammenbyggede Kirke, hvor Mr. Johnson havde det mest vidunderlige Orgel, Staldene med en herlig Hestebestand, Biler og Hestekøretøjer, store Drivhuse o. s. v. — — — — —

Efter en Kop Te med Mrs. Johnson og 3 Misses Johnson gik Mr. Johnson med mig op paa 1ste Sal, hvor hans gamle Fader paa 91 Aar havde en Suite Værelser; — han var saa hyggelig, dog lidt snakkesalig og lidt i Barndom, men rask til Bens; Shagpiben dampede kraftigt, mens vi sad der foran hans Kamin og hørte ham fortælle om, hvordan han havde maattet arbejde haardt — det var vist ham, der havde startet hele det store Værk — om de 4 Konger han havde levet under, og meget mere.

— Paa dette Tidspunkt havde Damerne trukket sig tilbage for at klæde sig om til Middagen, og Mr. Johnson anviste mig derfor mit Værelse; — — men mit Toilette var desværre kun altfor hurtigt gjort, hvormeget jeg end børstede mit Tøj, blev det dog ikke til et Kjolesæt, og hvormeget jeg end vendte og drejede min Flip, der i Dagens Løb havde antaget en mindre hvid Farve, saa blev den ikke renere; — hvad hjalp det, at der paa Sengen laa det herligste Pyjamas; det kunde jeg dog ikke stille op i. — Naa, jeg var jo en farende Svend, og man maatte tage mig som saadan; et Held var det da, at jeg i Stoke havde naaet at blive barberet. —

Mit Værelse var naturligvis luksuriøst udstyret med Kamin, Centralvarme og et tilhørende Badeværelse.

Gongongen lyder, og Middagen begynder. —

Damerne i grande Toiletter, Mr. Johnson havde som den noble Englænder af Hensyn til mig beholdt sit Jakkesæt paa.

— Jeg skal ikke fordybe mig i Middagens Detailler, der indledes med en Bordbøn, men kun nævne, at det var den almindelige daglige Middag, og at vi sad til Bords et Par Timer.

— — Det vil føre for vidt at fortælle om mine Værters stadig udsøgte Elskværdighed, om Slottets fine og rige Indre, om hvordan Aftenen og den næste Dags Formiddag gik paa den fornøjeligste Maade, indtil til sidst en af Bilerne kørte frem foran Hovedindgangen, og jeg — overøst med forskellige Erindringsgaver samt lovende igen at besøge Westwood Hall, naar jeg kom til England — susede afsted til Leek Station.

— Tilbage er kun at fortælle, at jeg naturligvis blev venligt modtaget, da jeg kom tilbage til Værket. Efter at jeg ved en ny Gennemgang gennem dette havde faaet de Oplysninger, jeg havde ønsket, kørte Fabrikernes Bil mig tilbage til Birmingham. —

— — Jeg har baade før og siden besøgt mange store Fabrikvirksomheder og er ogsaa ofte blevet gæstfrit modtaget, men fra faa af dem har jeg dog saa fornøjelige Minder om baade storslaaede Forhold og noble, fine Mennesker som fra mit Besøg i »the metropolis of the potteries«.

BESTYRELSE:

DIREKTØR H. I HANNOVER. INSPEKTØR M. C. HARDING.
(I Henhold til Kollegiefundatsens § 6).

PROFESSOR, DR. PHIL. JULIUS PETERSEN.

DIREKTØR C. F. JARL.

FRU A. HASSELBALCH.

(Valgte af den polytekniske Læreanstalts Lærerraad i Henhold til samme Paragraf).

KOLLEGIEINSPEKTRICE:

FRØKEN NAJA JANSSEN.

INSPEKTIONER VALGTE AF ALUMNERNE:

Indtil $\frac{30}{4}$ 1913:

Stud. polyt. P. SCHMIDT.

Stud. polyt. S. KNUDSEN.

Stud. polyt. E. THORSEN.

Suppleanter:

Stud. polyt. E. BUCH ANDERSEN.

Stud. mag. Frk. GY KLEIN.

Fra $\frac{1}{5}$ 1913— $\frac{31}{10}$ 1913:

Stud. mag. L. L. HAMMERICH.

Stud. polyt. HJ. PEDERSEN.

Stud. polyt. H. H. HYGOM.

Suppleanter:

Stud. polyt. H. H. GROVE.

Stud. polyt. J. ASKGAARD.

Fra $\frac{1}{11}$ 1913:

Stud. mag. L. L. HAMMERICH.

Stud. polyt. V. BØRSHOLT.

Stud. polyt. A. EFSSEN.

Suppleanter:

Stud. polyt. E. SAND (Værkstedet.)

Stud. polyt. K. HOFGAARD-PEDERSEN.

(Mørkekammeret.)

ØKONOMA:

FRØKEN MARIE JOHANSEN.

REVISOR:

Overretssagfører AXEL SIMONSEN.

1912

*Afgaaede
Alumner*

1913

E. MATZEN
1910-1911

K. HUSEN
1910-1912

K.V.M. KOEFOED
1908-1913

ELLEN KRUSE
1908-1913

G. H. LUND
1908-1913

N.S.SØNDERGAARD
1908-1913

ELLEN NIELSEN
1910-1913

E. H. HERTZ
1911-1913

K.W. LUND
1911-1913

H. NIELSEN
1911-1913

P. F. RASMUSSEN
1911-1913

V. SCHMIDT
1911-1913

REGNSKAB

FOR

G. A. HAGEMANN'S KOLLEGIUM

1. SEPTEMBER 1912 - 31. AUGUST 1913.

DRIFTSREGNSKAB.

Kr. pr. Alumne pr. Maaned	Udgifter.	Kr.	Indtægter.	Kr.
1) 28.05				
3.79	Afskrevet 5% paa Inventar . . .	2320.04	Renter af Studielaanefonden	12300.38
1.71	Bygningsudgifter ordinære	1045.43	Tilskud fra Geheimekonferensraad G. A. Hagemann	1657.00
2) 0.55	— ekstraordinære	6685.53	Tilskud ekstraord. fra Geheimekonferens- raad G. A. Hagemann	6685.53
7.88	Kul & Brænde	4821.77	Alumners Ydelse til Kollegiets Drift . .	12180.00
0.26	Varmeapparatets Vedligeholdelse	159.79	Afgift til Kollegiet af Ikke-Alumner . .	175.00
3.88	Inventariets Vedligeholdelse . . .	2374.96	Tilbagebetalte Studielaan	462.00
3.75	Belysning	2295.74	Underskud	3822.05
2.65	Skatter og Afgifter	1622.10		
3.47	Løn til Betjening	2133.98		
2.53	Kost til Inspektør og Betjening	1555.00		
1.87	Vask og Rengøring	1145.04		
1.61	Diverse Udgifter	986.58		
—	Udbetalte Studielaan	10136.00		
62.00		37281.96		37281.96

1) Beregnet efter 5% af Kollegiebygningen med faste Installationer Kr. 343307.71.

2) do. do. 5% af ekstraordinære Bygningsudgifter Kr. 6685.53.

RESERVEFOND.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 31. August 1913:		Beholdning pr. 1. September 1912:	
Kapital i Ny jydsk Hus-		Kapital i Ny jydsk Hus-	
ejerers Kreditforening. . Kr. 23500.00		ejerers Kreditforening. . Kr. 20000.00	
I Sparekassen - 637.98	24137.98	I Sparekassen - 2891.88	22891.88
		Renter af Sparekasse pr. Novbr. 1912 . .	49.06
		» » Kapital pr. Decbr. 1912	400.00
		Indvunden Kursdiff. v. Udtrækning af Obligation	18.88
		Indvunden Kursdiff. ved Køb af Obliga- tion	295.83
		Renter af Sparekasse pr. Maj 1913 . . .	12.33
		» » Kapital pr. Juli 1913	470.00
	24137.98		24137.98

MATHILDE HAGEMANNS PENSIONSLEGAT.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 31. August 1913:		Beholdning pr. 1. September 1912:	
Kapital i Kreditforenin- gen af Grundejere i Kjøbenhavn og Omegn Kr. 15000.00		Kapital i Kreditforenin- gen af Grundejere i Kjøbenhavn og Omegn Kr. 15000.00	
Kapital i Købstædernes Kreditforening - 2000.00		I Sparekassen - 1553.09	16553.09
I Sparekassen - 412.08	17412.08	Renter af Sparekasse pr. Novbr. 1912 . .	28.96
		» » Kapital pr. Januar 1913 . . .	300.00
		Indvunden Kursdiff. ved Køb af Obli- gation	170.00
		Renter af Sparekasse pr. Maj 1913 . . .	20.03
		» » Kapital pr. Juli 1913	340.00
	17412.08		17412.08

MATHILDE HAGEMANNS FESTLEGAT.

	Kr.		Kr.
Udbetalt Inspektionen pr. Decbr. 1912 & Januar 1913	600.00	Beholdning pr. 1. September 1912:	
Udbetalt Inspektionen pr. Juni Juli 1913	600.00	Kapital i Kreditforeningen af Grundejere i Kjøben- havn og Omegn Kr. 15000.00	
Beholdning pr. 31. August 1913:		Kapital i Kreditforeningen for jyske Landejend. - 15000.00	30000.00
Kapital i Kreditforeningen af Grundejere i Kjøben- havn og Omegn Kr. 15000.00		Renter af Kapital pr. Dcbr. 1912 & Jan. 1913	600.00
Kapital i Kreditforeningen for jyske Landejend. - 15000.00	30000.00	» » » » Juni & Juli 1913 . .	600.00
	31200.00		31200.00

LÆGE, FRØKEN N. M. NIELSENS LEGAT.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 31. August 1913:		Beholdning pr. 1. September 1912:	
Kapital i Kreditforenings- obligationer Kr. 50000.00		Kapital i Kreditforenings- obligationer Kr. 50000.00	
I Sparekassen - 76.31	50076.31	I Sparekassen - 73.76	50073.76
		Renter af Sparekasse pr. November 1912 og Maj 1913	2.55
	50076.31		50076.31

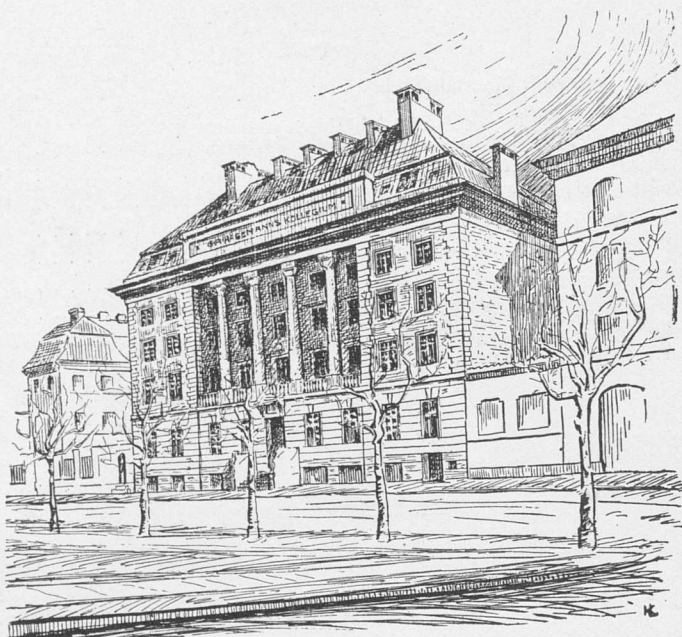
BALANCE PR. 31. AUGUST 1913.

Aktiva.	Kr.	Passiva.	Kr.
Kollegiebygningen m. faste Installationer	343307.71	Mathilde Hagemanns Festlegat	30000.00
Inventar Konto	44080.89	» » Pensionslegat	17412.08
Studielaans Konto	59245.38	Reservefonds Konto	24137.98
Fonds Konto	426700.00	Læge, Frøken N. M. Nielsens Legat	50076.31
Kasse Konto	392.99	Studiefonds Konto	306211.97
Sparekassen for København og Omegn	2893.20	Diverse Kreditorer	2000.00
Vinden- og Tabs Konto	3822.05	G. A. Hagemanns Kollegiums Kapital Konto	450603.88
	880442.22		880442.22

AARSSKRIFT

FRA

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM

1913—1914

KØBENHAVN

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & Co. (IVAR JANTZEN)

1914

INDHOLD.

<i>Holger Sandvad</i> : Martsakvarel.	3
<i>G. A. Hagemann</i> : Historie	5
<i>Mix</i> : Dagbogsnotitser.	9
Tegninger af <i>Ernst Hansen</i>	16
Islandske Folkesagn, illustrerede af <i>G. Thorsteinsson</i>	18
<i>Den Sure</i> : »Landet med de fem Konger«.	22
Billeder af afgaaede Alumner	25
Bestyrelse, Inspektioner m. m.	26
Instruks for <i>G. A. Hagemanns</i> Kollegium.	27
Regnskab	31
Fortegnelse over Alumnerne	34

AARSSKRIFTETS REDAKTION:

Holger Sandvad.

Gy Klein. K. Hofgaard-Pedersen.

MARTSAKVAREL.

*Det er forår i dag, det er solskin i dag,
og det drypper af vår fra det teglhængte tag
og fra rønnenes blanke rad;
på flagstangsknappen dør sidder en slær
og fløjter en sang om det dejlige vejr
og er ganske urimelig glad.*

*Og i vind'vet står to tulipaner i glas!
men du sidder og syr på din vante plads
ved den solbeskinnede karm.
Og solen ler på det gule gardin
og gyder en farve så fin, så fin
på din travle, buttede arm.*

*Og haven udenfor dufter af regn,
og ind under stikkelsbærbuskenes hegn
hopper en solsort kry.
Du morer dig over, så travlt den fik,
og stråler mod mig i et lystigt blik
og gi'r dig igen til at sy.*

*Din synål blinker i lyn på lyn
og du rynker i iver de mørke bryn
og trutter din buttede mund;
men jeg lister hen, jeg skamløse skarn,
og driller dig ved at stjæle dit garn
og gemme din nål en stund.*

*Og de to tulipaner lyser så rød
og bøjer kronerne sammen blødt
som tvende hjerter i brand.
Og om dine læber dirrer et smil,
og solen kaster om din profil
en gloriegylden rand.*

*Forbi er vinterens tågeslør,
og lyse farver og let humør
har taget skyggernes plads;
thi solen ler på et gult gardin,
og jeg ser mig glad på en skat, der er min,
og på to tulipaner i glas!*

Oktober 1911.

HOLGER SANDVAD.

HISTORIE.

MIN altfor tidligt afdøde Ven, Professor Julius Petersen, sagde engang, at historiske absolutte Sandheder var relativt faa. Allerede en Sandhed, der var $\frac{3}{4}$ rigtig, var en ganske god historisk Sandhed, og sluttede man blot en Gang fra den, saa var Sandsynligheden for, at man sluttede rigtigt, ret svag.

Disse Ord vil jeg mindes, naar jeg nu skal fortælle om, hvorledes jeg fik den Palet, som her findes afbildet som et for mig gunstigt Vidnesbyrd om, at de historiske Fakta, jeg bygger denne Fortælling paa, vel nok har en Værdi af henimod 75 % Sandhed bag sig.

Den franske berømte Skuespillerinde Sarah Bernhardt besøgte København i August 1880 med et fransk Selskab, og Københavnerne strømmede til Teatret for at se og høre hende og beundre hendes Udtale af det skønne franske Sprog. Blandt hendes begejstrede Tilhørere var Geheimekonferensraad Tietgen, Tidens store enevældige økonomiske Fører, og han opbød alt for at hylde Sarah og gøre hende Besøget her skønt og interessant. Som et Led i denne Bestræbelse havde han indbudt Sarah og hele hendes Selskab til en Dampskibstur til Helsingør for der at se Hamlets Grav og Ophelias Kilde, og Turen var berammet til en Søndag Morgen Kl. 9. Foruden det franske Selskab var der indbudt en Del Herrer her fra Byen, deriblandt jeg, og Søndag Morgen stillede vi paa Damperen — alle undtagen de franske Gæster. Da Tiden trak ud, sendtes Kammerherre Fallesen og Robert Watt til Hotellet; men de bragte kun den Besked tilbage, at Sarah havde Hovedpine og umuligt kunde komme. Da var det, at der i den almindelige Skuffelse og Ærgrelse undslap mig en uparlamentarisk Ytring om Divaen, der frit oversat var at forstaa saaledes, at Kl. 9—10 naturligvis var en ganske umulig Tid for Sarah, og at hun blæste os alle et langt Stykke; men Tietgen erkendte Rigtigheden af den altfor tidlige Tid, og Kammerherre Fallesen og Robert Watt paatog sig det Hverv igen at gaa til Hotellet og ved alle til Raadighed staaende Midler føre Sarah med sig — saa fulgte nok de andre.

Det var under Ventetiden, at Grosserer Ph. Heymann tilbød mig et Væddemaal. Han mente, at Sarah kom ikke, jeg holdt paa mit, at naar hun havde faaet sovet ud, og der blev gjort Stads af hende, saa kom hun nok — og se, jeg vandt. Kammerherren og Digteren førte Sarah og Søsteren Jeanne med sig, og snart var det hele franske Selskab ombord. Farveklatterne paa min Palet er mit Vidne, at der er noget om, hvad her er berettet!

Nu var de franske Damer kun faa! Tietgen var Sarahs Herre, Jeanne blev ogsaa kapret; men saa var der en temmelig førladen Dame, som jeg mente kunde være passende Prise for mig, og jeg indledede en Samtale, fandt mig gunstigt optaget og fik i Samtalens Løb snart at vide, at Damen var Sarahs Pyntekone, og at en Herre, der sluttede sig til os, var Selskabets Sufflør. Men de var »franske Skuespillere«! Af dem, der ikke havde faaet franske Damer, blev jeg snart misundt, og da vi kaldes til Frokostbordet, og jeg med Dame indtog en fin Plads ved Bordet, flokkedes man om mig med Anmodning om Præsentation! Hvor var det dog en Fornøjelse at præsentere Madame for d'Herrer og paa dansk at tilføje: »Pyntekone hos Sarah«!

Ved Frokostbordet talte Tietgen smukt for Sarah. Han vilde vise hende de Steder, hvor Hamlet og Ophelia tænktes at have levet; thi selv om disse ikke havde nogen Realitet, kunde Stedet dog maaske inspirere hende i hendes Kunst. Og Sarah svarede, at hun længtes efter at se det Sted, hvor Ophelia havde levet, og at Ophelia aandede, levede og led den Dag i Dag, det følte hun selv, og det fik hun alle sine Tilhørere til at føle. Og hun takkede Tietgen, fordi han førte hende til de Steder, hvor Hamlet og Ophelia havde levet — for hende havde de levet — levede endnu — og hun embrasserede Tietgen. Se paa min Palet, om det ikke er sandt, hvad jeg fortæller!

Og vi kom til Helsingør og hilstes af begejstrede Folkemasser, og vi kørte til Hamlets Grav og Ophelias Kilde. Og Sarah bad om et Glas, det jeg med megen Møje laante i et Hus, og som jeg rakte Sarah, og som hun drak af, og som hun slog mod en Sten, saa det splintredes, idet hun udtalte, at af dette Glas skulde ingen anden drikke Vandet fra Ophelias Kilde — ganske saaledes som min Palet fremstiller Begivenheden.

Hjemturen var stille og alle trætte. Sarah trak sig tilbage i Kahytten, og vi andre drev omkring paa Dækket. En Herre stod Vagt ved Sarahs Leje, at hendes Ro ikke forstyrredes — saaledes viser Paletten det!

Thi Paletten var den Gevinst, som det vundne Væddemaal gav mig — den var fyldt med Sarah Bernhardt Cigaretter — nu er den kun fyldt med glade Minder!

I 1907 udgav Sarah Bernhardt sine Memoirer. Deri fortælles følgende om hendes Besøg i København:

»Vor Ankomst, der utvivlsomt var ventet ivrigt, voldte mig en vild Forskrækkelse. Over to Tusind Mennesker raabte som Modtagelseshilsen, straks da Toget standsede, et saa frygteligt Hurra, at jeg slet ikke kunde gøre mig klart, hvad der gik for sig. Dernæst kom Hr. de Fallesen, Direktør for det kgl. Teater og Kongens første Kammerherre, ind i min Kupé og bad mig om at vise mig ved Vinduet for at tilfredsstille Publikums venligt sindede Nysgerrighed. Det frygtelige Hurra begyndte igen, og nu forstod jeg det.

Men en vild Uro bemægtigede sig mig. Aldrig, ak! nej aldrig vilde jeg kunne være paa Højden, hvor ivrigt jeg saa ønskede det, med det, man ventede sig af mig. Min lille Person vilde vække Medynk hos alle disse pragtfulde Fyre, alle disse statelige og straalende Kvinder. Jeg steg ud af Toget, saa lille ved Sammeligningen, at jeg havde Følelsen af, man kunde blæse mig bort; og jeg saa Skaren paa Politiets Bud dele sig i to tætte Rækker, ladende en bred Vej aaben for min Vogn. Jeg kørte i kort Trav gennem denne venligt sindede Dobbelttrække, fra hvilken der blev kastet Blomster, sendt Haandkys og svinget hjerteligt med Hattene.

Jeg har siden, paa min lange Teaterbane, oplevet mange Triumfer, Modtagelser, Ovationer; men Minderne fra det danske Folks Modtagelse hører stadig til mine kæreste. Rækkerne stod tæt lige til Hotel d'Angleterre, hvor jeg tog ind efter endnu en Gang at have hilst og takket alle disse venlige Mennesker.

»Le Figaro« for 16de August 1880 skriver følgende:

Sarah Bernhardt har spillet Adrienne Lecouvreur med uhyre Succes for et udsøgt Publikum. Den kgl. Familie, Kongen og Dronningen af Grækenland, saavel som Prinsessen af Wales overværede Forestillingen. Dronningerne kastede deres Buketter til den franske Skuespillerinde midt under Bifaldsjublen. Det er en Triumf uden Mage. Publikum er vildt henrykt. Imorgen »Froufrou«

Opførelserne af »Froufrou« havde en lignende Succes. Men da jeg kun spillede hveranden Dag, vilde jeg besøge Helsingør. Kongen stillede et Skib til min Disposition for denne lille Rejse.

Jeg havde indbudt hele mit Selskab. Hr. de Fallesen, første Kammerherre og Direktør for det kgl. Teater, lod servere en pragtfuld Frokost for os, og ledsagede af Danmarks første Notabiliteter besøgte vi Hamlets Grav, Ophelias Kilde og Marienlyst Slot, hvorpaa vi lod os føre til Kronborg Slot.

Jeg følte mit Besøg i Helsingør som en Skuffelse. Min Drøm om det var smukkere. Hamlets saakaldte Grav fremstilles ved en lille, trist og styg

Søjle, og en Smule Grønsvær, en trøsteløs Lede ved Løgn uden Skønhed. Man gav mig lidt Vand at drikke af Ophelias saakaldte Kilde; og Baron de Fallesen knuste Glasset uden at tillade andre at drikke af den lille Kilde.

Jeg tog hjem, lidt nedslaaet over denne glansløse Udflugt. Støttet til Rækværket stirrede jeg paa Vandet, der rislede forbi, da jeg saa nogle Rosenblade komme svømmende og under Indflydelse af en usynlig Strøm klæbe sig til vort Skibs Sider. Saa Tusinder af Rosenblade. Og i den nedgaende Sols hemmelighedsfulde Skær klang nu, som en Fanfare, kvalt af Kys, Nordens Sønners melodiske Sange.

Jeg hævede Blikket. Foran os vuggede en smuk Baad, dreven frem af Vinden, for udspilede Sejl; en Snes unge Mennesker kastede Favnefulde af Roser ud, som Bølgeskvulpet førte hen til os, og sang de svundne Aarhundreders vidunderlige Folkeviser. Og alt det var for min Skyld: alle disse Roser, al denne Kærlighed, hele denne Sangens Poesi. Og denne Solnedgang, det maatte være saa, var ogsaa for min Skyld!

Og i dette flygtige Nu, som bød mig al Livets Skønhed, følte jeg mig helt nær ved Gud«.

Det maa være vanskeligt at skrive Historie!

G. A. HAGEMANN.

DAGBOGSNOTITSER.

7.—1.—14.

Kom i Aften hjem efter Juleferien. Ifølge Overlæge Roelsgårds Journal er Ferien forløbet på sædvanlig stille og fredelig Måde. Et Tilfælde af Bersærker-gang — *Delirium Malchowii* — gik hårdt ud over en kvindelig Alumne, der en Aften pludselig så sig i svær Besvimelse efter at have roteret 36 Gange om en lodret Akse i Dagligstuen i Løbet af få Sekunder! Tilfældet fuldstændig overstået, Sansen for Stave- og Kommafejl ikke svækket hos Patienten, Sted- og Tidssansen måske i videre Aftagende.

9.—1.—14.

»Der må være sket noget«, mumledes der Mand og Mand imellem, da vi i Dag kom ned til Frokost og så et af Bordene bugne med Bøf og Spejlæg og andre Delikatesser! Først var vi både nysgerrige og misundelige; men begge Dele gik over, da vi så Professor Bache »ført« af Frøken Janssen træde ind og begynde på »Bøfferne«. Vi ved jo alle, at selv om det er en kedellig Historie, der ligger

til Grund for Professorens Besøg herude, så betyder det dog en absolut økonomisk Fordel for Kollegiet. Professor Bache analyserer nemlig Røgen fra Kedlerne i Fyrrummet og finder ud af, hvorfor vi bruger så altfor meget Kul, og det er min Sandten nok de »Bøffer« værd!

31.—1.—14.

PROGRAM FOR FESTEN

Kl. 8. Nørrebros Teater:

»Stråmanden«. — »Svend, Knud og Valdemar«.

Kl. 12.:

Midnatssoupé. — Sold.

Sålunde hædres de Alumner, som i denne Omgang har erhvervet sig den polytekniske »jus practicandi«. Hvordan Ideen med »Midnatssoupé« opstod? Ja, vor Inspektionsformand er jo Medlem af den ædle Forening: Til Bekæmpelse af for tidlig Nedkomst om Morgenen — måske det har haft nogen Indflydelse! Enfin — Ideen var god, men Nørrebro var bedre! Bevares, hvor vi lo og morede os, lige med Undtagelse af den Alumne, der om Eftermiddagen havde lagt sig på sin Divan for med en lille Lur at styrke sig til Aftenen — og så vågnede, da vi andre gik i Seng om Morgenen! Ja, han morede sig da i hvert Tilfælde ikke den Aften! Soldet, ja det gik som så ofte før —

nogle morede sig, andre kedede sig, — der er Forskel på Fisk — alle »soldede« — og Dagen i Dag — ja, den er vistnok ens for os alle!

5.—2.—14.

Kandidatgilde igen. Men denne Gang er det »alvorligt«. Middag med Vin, officielle Taler, indbudte og mødte Honoratiore, nydelige, unge Damer — kort sagt: Bal. Der hamres i Flyglet hele Aftenen, og alle Døgnet Melodier klinger gennem vore ellers så stille »Studerekamre«. Da Lyse- sene i Festsalen slukkedes,

var vi alle enige om, at Aftenen havde været første Klasses! Men om Natten drømte jeg, at jeg var til Juletræ hos »Henriette«; og vi dansede omkring Juletræet — og Juletræet blev pludseligt til Frøken Oldager — og Pontoppidan sad i Toppen af Juletræet og rørte »Æggesnaps«, mens Hammerich sang: I alle de Riger og Lande! Højt besynderligt så livagtigt jeg husker den Drøm!

1.—3.—14.

I Dag kom »de nye« — de ser ret manerlige ud, de fleste af dem.

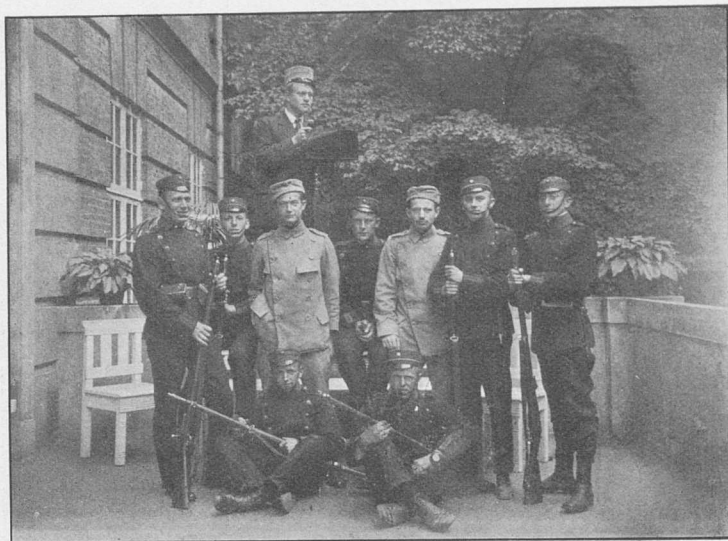
21.—3.—14.

»Renlighed er en god Ting,« sagde Fru Hasselbalch — hun forærede os en Støvsuger, som vi længe har ønsket os.

10.—4.—14.

Det påstås med Bestemthed, at den varme Hane i Badeværelset på Damegangen har været i uaf-

brudt Virksomhed i $4\frac{1}{2}$ Time. Skulde dette stå i nogensomhelst Forbindelse med det Faktum, at Konferensråd Heide har foræret Kollegiet en hel Masse Bøger? For oprigtig talt, at ordne Bøger, det er jo en nederdrægtig snavset Bestilling.

20.—4.—14.

Foredrag af

Professor Karl Larsen. — Henholdsvis: Kaffe og Souper — d. v. s.: Souper til Bukkene og Yndlingsfårene, Kaffe til de andre Får! Ja, hvad skal man sige, Situationen er jo i alle Tilfælde vanskelig! Og vi er jo heldigvis ikke Materialister! — Nå, Foredraget, der var om »64«, var glimrende og interesserede os alle meget.

23.—4.—14.

Generalforsamling.

Ny Inspektion vælges! Forslag om at sige »Frøken dit el. dat« til Pigerne og Fornavn til de kvindelige Alumner forkastes. Instruks-Ændrings-Forslag første Gang. Generalforsamlingen endte uden Slagsmål.

25.—4.—14.

Stort Bal! Gratis Adgang for alle! Aflyst!

26.—4.—14.

Ekscellencen har i Dag skænket Kollegiet en ny Rulle! Det er dog utroligt, så mange Ruller vi bruger mellem År og Dag!

16.—5.—14.

Hagemanns Fødselsdag! Hvor mange glade Minder knytter der sig ikke til denne Dag for alle os, der har været Alumner på G. A. H. K.! Også i År har vi Skovtur — Vejret er strålende! Start herfra Kl. 12 efter en »koncentreret« Frokost, hvor d. »16. Maj« vred sig i Flødeskum paa Chokoladefromagen. Til Roskilde! Kaffe på »Trægården«! Sejlur på Fjorden [mindes d. 31.—1.—14.: Her kan jeg Lammefjorden se — det er dog en Forfriskelse!] Landgang ved Boserup; Middag her; godt Humør; Kaffe! Tak for Kaffe, Ha-a-mmerich! Frøken Janssen voltigerer! Køretur i den lyse Sommeraften tilbage til Roskilde! Alle »Roskillin-

gerne« spandt fornøjet over den Skare af lystig Ungdom, der »filmede« på Strøget, mens der ventedes på Toget. Om Hjemfarten, Tivoli og endelig »Hjemkomsten« for enkeltes Vedkommende kan der skrives en hel Roman — men vi fandt jo efterhånden vore egne Støvler og Døre næste Dag — ak, »J.J.« — den Visit på »Damegangen« faldt dem vist ikke let!

19. — 8. — 14.

Krigen mærkes også hos os. Her er 2 Alumner indkaldt, og en hel Del er frivillige Skytter — enten akademiske eller Westenholtzere. Frøken Janssen og alle de kvindelige Alumner strikker Soldatersokker, og om Aftenen diskuteres Krigen i Dagligstuen, hvor den før så foragtede »Berlinger« rives bort, medens vore 3 Eksemplarer af »Politiken« nu ligger upåagtede. Man kappes om at være den første, der bringer alle de vanvittigste Rygter til Torvs. Prisen for sligt må dog tilkendes Cohen, han ved alt fra »fuldstændig pålidelig Kilde.« »Jøj—jøj« har, som »Berlingske«, slået sig op på Krigen, han er »Overbelysningsmester« på et af Forterne og har for kort, men dygtig Tjeneste fået tildelt en Uniformskasket med Tilladelse til at bære samme — i hvilken Anledning han for første Gang i sit Liv har måttet lade sig klippe. Frøken Janssen har skænket Soldaterne et »Avistæppe« med Indskrift: Sov sødt, lille Jens!

6.—9.—14.

Hyggelig Aften byder på Musik i Dagligstuen.

Fru Børge Janssen, Frøken Gade og Hr. Boesen vil spille nogle Trioer, og Hr. Boesen vil til Slut synge nogle Sange.

Naja Janssen.

4.—9.—14.

Denne Spådom, der blev forkyndt i »Skabet«, gik i Aften i Opfyldelse. Trioerne var deilige — og Hr. Boesen sang ved dæmpet Belysning og til eget Akkompagnement om: »Frederik«, der slipper ind i Haven, og »Clara«, der rødmer bag gamle Berlinger og »osse« lister sig ned i Haven! Og bagefter — eller rettere imens — fik vi Lagkage og Melon! Deiligt!

8.—9.—14.

Ekstraordinær Generalforsamling.

Instruks-Ændrings-Forslag anden Gang.

24.—25.—9.—14.

»Vi må gøre noget ekstraordinært,« sagde Greve Brockenhus-Schack til Johannes Nielsen, en Aften de to sad som de eneste Publikummer i det kgl. Teater, mens Fru Bodil Moltke og Johannes Poulsen »sjælede« sig igennem Hamlet! Det faldt ham let at finde på en Udvej: vi giver Kollegierne nogle Fribilletter — de har så ofte bedt derom, og de kommer her ellers aldrig, så det er nyt for dem! Og nynnende sin Yndlings-Arie: Alt er så nyt og dog så deilig gammelt — gik Greven ud og gav Tildelse til, at Alumnerne paa G. A. H. K. skulde have 25 Billetter til »Hvad man vil« og 25 til »Traviata« — for Smag og Behag er jo forskellig — og vi fik Billetterne og fordelte dem efter Temperament — og hermed ender Historien om, hvordan Alumnerne

på G. A. H. K. kom gratis i det kgl. Teater for 40 Øre hver!

27.—9.—14.

Vi plejer altid på Fru Hagemanns Fødselsdag d. 27. at have Bal; men efter en livlig Liste-Afstemning blev det bestemt, at vi i År i Anledning af Krigen ikke vil holde Bal, men »henlægge« Pengene til bedre Tider. Der har været Tale om at give Pengene til Centralkomiteén, men i Analogi med den bekendte Udvikling i »Genboerne«: skulle vi være ædelmodige og glæde andre, eller skulle vi være egenkærlige og glæde os selv? o. s. v., vedtoges det: at glæde os selv : »henlægge«! Men fejres skulde Dagen, og så lavede Frøken Janssen »udvidet« hyggelig Aften med Lagkage, Vin og Æbler. Stående påhørte vi en Tale for Fødselsdagsbarnet holdt af Inspektionsformanden — Frøken Oldager sang for til: I alle de Riger og Lande — og bevæget takkede Fru Hagemann — d. v. s. Hendes Nådes Buste på Varmeapparatet, for Hyldesten.

22.—10.—14.

Efterårs-Generalforsamling.

Instruks-Ændrings-Forslag — 3die Gang! Hammeren falder! Tableau noir! vi vælger ingen Inspektion! I det hele taget er vi meget uartige på denne Generalforsamling, tiltrods for at vi får både Kaffe, Vin og Whisky. Rab! Rab! Hvem er dog det, der snakker om Damer med Gåseøjne? Fra nu af skal Frøken Janssen og Sørensen være »daglig Orden« herude — mon de også skal føre Ballerne op?

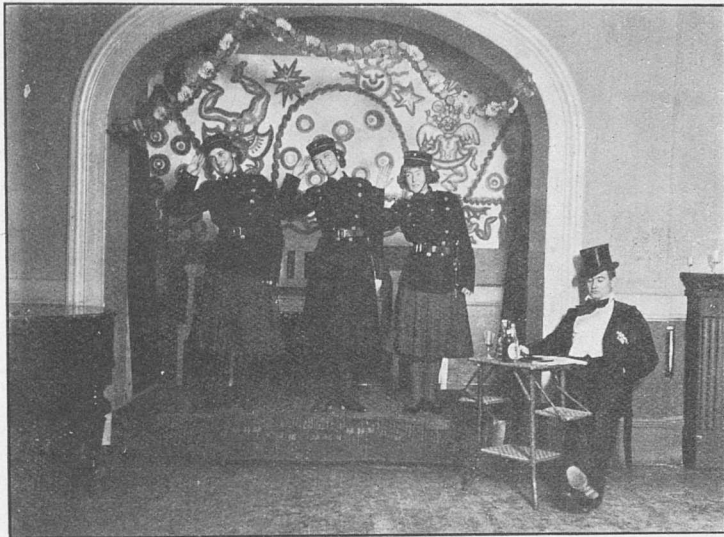
29.—10.—14.

I Dag har »daglig Orden« sit første lille venlige Opslag i Skabet dernede — det kan skam blive til hvad, det skal være.

10.—11.—14.

Gåsegilde! —
Brunede Gæs, is-
kolde Snapse og
skummende Øl
fra Fad!

Til Kaffen i
Dagligstuen Hjal-
mar Bergstrøms
Enakter »Dame-
te« udført af Kol-
legiets kvindelige
Alumner og Frk.
Janssen! Paryk-
kerne var for Re-
sten morsomme!
Tekstudtalen ny-
delig, navnlig Hj.

Pedersens! Efter lang Ventetid åbnede endelig »Operetten« i Festsalen. I de kulørte Lampers milde Lys skuede talrige Alumner i Ernst-Hansensk Perspektiv ned over den unge Menneskehed, og midt i det hele tronedede Morten Bisp, mæt af Gåsen, tung af Øllet og med Øjnene stive af Forventning. Under disse blide Tinøjne uddeltes af travle Tjenere hed Punsch og kolde Sjusser, som skrevet stod. Man beder Tjener Nr 13 A om et Bæger af Nektaren, sætter sig ved et Bord i Hallen og venter på den Åbenbaring af Kunstens ædleste, hvortil Stunden er viet.

Og Tonerne jubler ud fra Flygelet under Pianisten Hr. Jensens Traktement, Guld-kornene triller i ustandselig Mængde fra »den verdensberømte Conferencier Mr. Pays de chène«, og i Ramme deraf foredrager yndefulde og skønne Kvinder disse Viser, snart så grumt realistiske som Mlle. Odeur de moisi's Vise om »Mad«, snart tårepersende tragiske som Fräulein Frühlingstochters Romance om »den lille Ø«, men også skælmske som Miss Blackhells underfundige Sang om »den lille Dævel« eller Mlle. Lapetites bedårende Foredrag af Visen om »Tante Naja.«

Og jeg husker endnu de tre Soldiner — o, Signor Trivelli, dette havde du anet, da du skabte Melodien »Paa'en igen!«

Hvad jeg husker mere! Jeg hører tusende Røster i glade Soldeviser, ser hundrede strålende Ansigter og syv sure, og jeg ser Sørensen svæve over Vandene — — —

18.—11.—14.

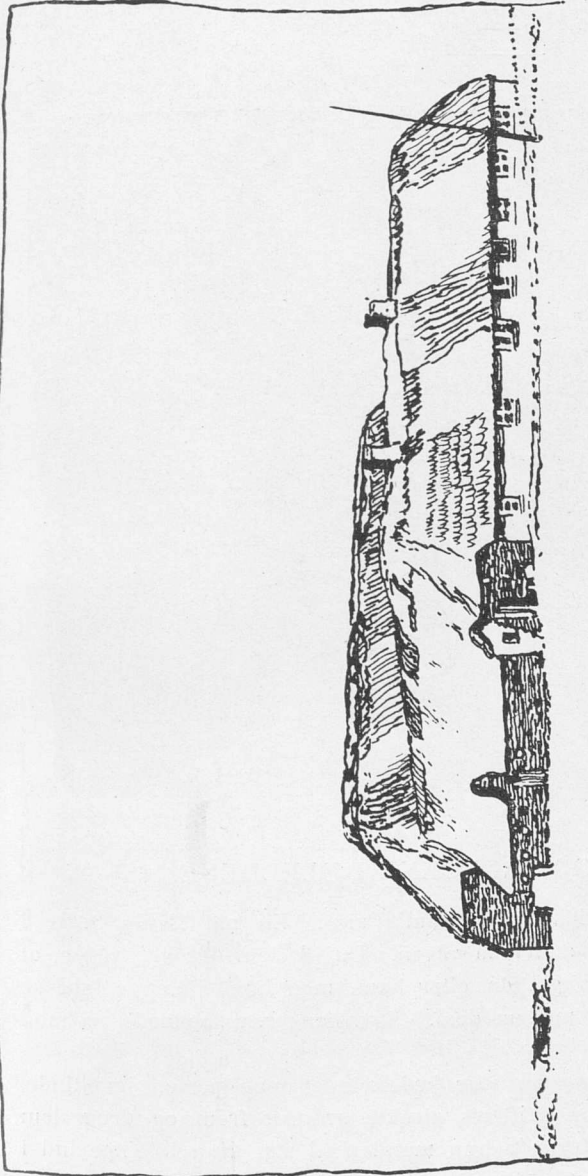
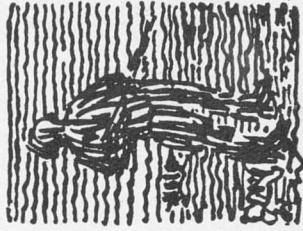
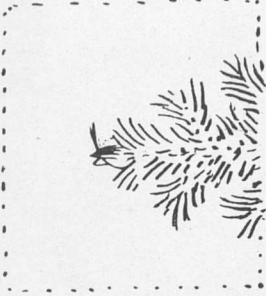
Direktør Hagemann — det er forbudt os at sige Ekscellencen — var her i Aften for at tale med alle sine uartige Børn — d. v. s. de små, de store havde han allerede talt med. Fa'r skændte ikke på os, og vi græd ikke; men vi blev alligevel gode Venner igen — tror jeg da.

MIX.

28. 4-14 Ernst Hansen 1° *

Tegning af Ernst Hansen.

Remetste 4. 4. 14. - Skandinavia i det for store. - Ernst Hansen

Tegninger af Ernst Hansen.

ISLANDSKE FOLKESAGN

ILLUSTREREDE AF GUDMUNDUR THORSTEINSSON.

TRUNT, TRUNT OG TROLDENE I FJELDENE.

To mænd var engang tilfjælds for at samle mos. En nat lå de begge i deres telt, den ene sov, men den anden lå vågen. Da så den, der var vågen, at den anden i søvne gik ud. Han gik da efter ham, men kunde næppe løbe så stærkt, at afstanden ikke øgedes mellem dem. Søvn-gængereren stævnede op mod jøklerne.

Den anden så da, at der sad en stor jættekvinde oppe på en jøkeltinde. Hun bar sig således ad, at hun skiftevis strakte armene frem og drog dem tilbage mod brystet, og derved tryllede hun manden til sig. Han løb lige ind i hendes favn, og så løb hun bort med ham.

Næste år samlede folk fra hans egn mos på samme sted; da kom han til dem, men var så fåmælt og barsk, så man næppe kunde få et ord ud af ham. Folk spurgte ham, hvem han troede på, og da sagde han, at han troede på gud.

Næste år kom han atter til de samme folk, men da var han så lig en trold, at der stod angst om ham. Alligevel blev han spurgt om, på hvem han troede; men han svarede ikke noget på det, og denne gang blev han ikke så længe hos folkene som før.

Det tredje år kom han igen til folkene. Da var han bleven en fuldstændig trold og så frygtelig ud. Alligevel vovede en at spørge ham om hans tro; men da sagde han, at han troede på »trunt, trunt og troldene i fjældene«; og dærføer forsvandt han. Siden sås han aldrig mere, men folk vovede heller ikke i flere år at samle mos dær på stedet.

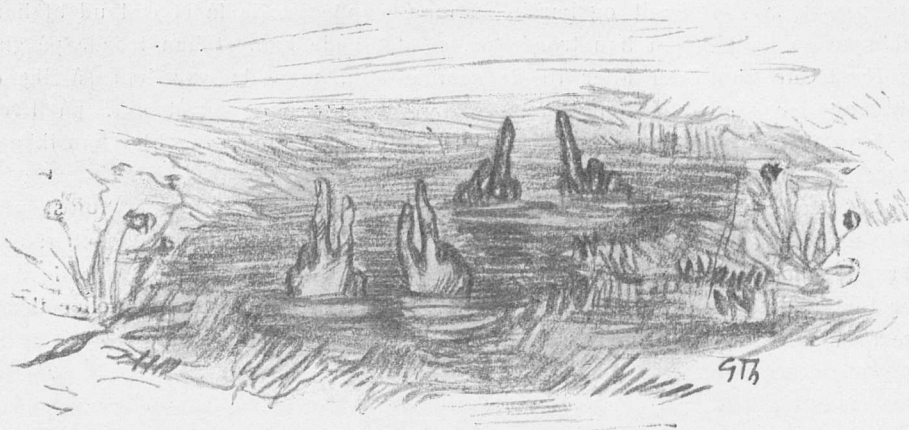

KLIPPET ELLER SKÅRET.

Engang kom to kællinger til en græstue, der nylig var slået. »Det er smukt skåret, det dær«, sagde den ene kælling. »Det er løgn, du«, sagde den anden. »Hvad er det da?« sagde den første. »Det er klippet«. — »Ih, hvor er du dog dum, det er skåret«. — »Det er ikke skåret, det er klippet!«

Sådan skændtes kællingerne, så det røg efter, om hvorvidt græsset var klippet eller skåret, og tilsidst fór de i totterne paa hinanden og dumpede begge ned i et bundløst vandhul, som var dær. Det sidste, man så af dem, var hænderne, der stak op af vandet, og den ene kælling gjorde da tegn med fingrene, at det var klippet, men ikke skåret.

Sådan fik kællingerne taget livet af hinanden. Og dærfor siger man, når folk er påståelige og stadig holder fast ved det samme: »klippet eller skåret, sagde kællingerne, og dig går det nok ligeså«.

DEN LILLE DJÆVEL PÅ KIRKEBJÆLKEN.

Der var engang en præst; men man véd ikke, hvor han boede. Han holdt gudstjeneste en søndag, som han plejede, og som sædvanlig gik alt, som det skulde, indtil han var kommen op på prækestolen og havde begyndt at præke, da var der en mand forrest i kirken, som slog en skoggerlatter op midt under talen. Der var ingen, der i øjeblikket lod sig anfægte deraf, hverken præsten eller andre, og det skete da heller ikke mere end den ene gang. Præsten blev så færdig med sin præken, gik ned af stolen og derefter for alteret og fuldførte gudstjenesten, som han skulde. Siden gik han udenfor kirken.

Dærude spurgte præsten sig for om, hvem den mand var, der havde vakt forargelse i menigheden under gudstjenesten, og det blev nu sagt ham. Så lod præsten manden kalde for sig og spurgte ham, om det, han havde sagt

idag på prækestolen, havde syntes ham så latterligt, at han ikke havde kunnet bare sig for at le og dærvéd forarge menigheden, eller hvad grunden var til hans opførsel. Manden sagde, at det var langt fra at være hans mening at gøre løjer med præstens ord. »Men jeg så noget«, siger han, »som præsten vel næppe har set, og vist heller ikke nogen anden af menigheden«. »Hvad var det?« siger præsten.

»Aldrig så snart var I kommet op på stolen«, siger manden, »så begyndte to kællinger, som sad på hjørnebænken ovre på kvindesiden, at skændes og overfuse hinanden med de værste skældsord. I det samme faldt mit blik op på kirkebjælken, og dær så jeg, at der sad en lille djævel. I den ene klo havde han en runken skindlap og i den anden et hesteben. Ved hvært skældsord, som fór ud af kællingerne, spidsede han øren og lyttede opmærksomt til og skrev straks med hestebenet hver tøddel på lappen, så længe det kunde stå på den. Tilsidst blev den alligevel for lille, men fanden var ikke rådvild, han gav sig straks til at strække den, hugger tænderne i den ene ende af den og klørne i den anden, og sådan får han da plads foreløbig. Nu smører han ned af alle kræfter, til lappen er udskrevet. Så gør han som før, strækker lappen og skriver løs igen. Det gentager sig nu gang på gang, og djævelen slider i lappen i alle ender og kanter, når pladsen slipper op. Men tilsidst har han da overbemalet hver plet på skindlappen og strakt den sådan, at det er umuligt at få den større. Da nu imidlertid kællingerne stadig knebrer op, og djævelen ikke på nogen måde vil gå glip af et eneste skældsord, så giver han sig igen til at slide i lappen af alle kræfter. Men som han nu har hugget tænderne rigtig hårdt i, revner lappen, og han vilde sagtens være drattet pladask ned på kirkegulvet, hvis han ikke i faldet havde slået en klo i bjælken. Da kunde jeg ikke bare mig for at le, gode præst, og jeg beder nu både jer og menigheden ydmygt om forladelse, hvis jeg har vakt forargelse«.

Præsten fandt, at manden var at undskylde for det skete, og pålagde ham dærfør kun et let skriftemål til advarsel for andre; men præsten sagde, at han antog, at kællingerne næste gang havde andet at bestille i kirken end at more fanden med deres skældsord.

»LANDET MED DE FEM KONGER«.

ET EVENTYR.

DER var engang en ganske lille Stat. Dem er der mange af; men denne var noget helt for sig selv. Den havde saadan en mærkelig Regering, for skønt det altsaa kun var en meget lille Stat, havde den dog hele 5 Konger paa een Gang. De 5 Konger havde imidlertid, altid travlt med deres private Affærer, de kunde nemlig ikke leve af bare at være Konger. De fik derfor meget lidt Tid tilovers til den lille Stat, og lod som Regel andre bære Regeringens Byrder.

Der var nu for det første Rigskansleren. Det var en ældre Herre med et vindende Væsen. Han vidste Besked med alt og alle bedre end de fleste, og Kongerne satte derfor stor Pris paa ham. De lod ham tit skalte og valte, ganske som han selv vilde, og hvem der ikke var ked af det, var naturligvis Rigskansleren.

Saa var der tre Ministre, valgte af og blandt Folket. De skulde ogsaa hjælpe med til at holde Regeringsmaskineriet i Gang, for det skulde være saa demokratisk

alt sammen. Den lille Stat var nemlig en Mønsterstat, som Folk kom langvejs fra for at beundre, og alle de Fremmede fik at høre om de liberale Ideer, Regeringen blev ledet efter, og den store Indflydelse, Befolkningen havde paa Styret. Det lød jo forfærdelig kønt, og det gik udmærket en lang Tid. Men da der var saa mange, der skulde raade, kunde de naturligvis ikke enes i Længden. Folket syntes; at Kongerne stadig holdt mere med Kansleren end med Folkets Ministre, og det var da heller ikke rigtigt af Kongerne. Vel?

Som nu Tiden gik, blev Folket mere og mere vrede paa Kongerne. Man fortæller, at Folket engang kom fra hele Landet og talte sammen om en Sag, der laa alle meget paa Hjerte. Men da Ministrene forelagde Sagen for Kongerne, sagde den fornemste af disse bare: »Nu har mit kære Folk nok gjort mig til Nar igen«. Det var al den Interesse, de kongelige Højheder viste for Folkets Ønsker, og der er nok noget om det, for Historien er lige siden den Gang gaet i Arv fra Slægt til Slægt i den lille Stat.

Til sidst syntes Folket ikke, det kunde gaa længere paa den Manér, og da man ikke kunde afsætte Kongerne, blev en skønne Dag to af Ministrene sendt op paa Slottet for at bede om en ny Grundlov. Deroppe sad de 5 Konger og Rigskansleren rundt om et stort, stort Bord og saa umaadelig værdige ud. Ministrene bukkede og bukkede helt ned til Gulvet; men de maa vist ikke have gjort det rigtig godt, for det havde ikke nogen videre Virkning. Bevares, Kongerne vilde saa inderlig gerne give en ny Grundlov; men saadan som Folket ønskede den? Nej, det kunde der da rigtignok ikke være Tale om. Det Ansvar, som fulgte med deres ophøjede Stilling var i Kongernes Øjne blevet saa uhyre stort, at de ikke kunde give den mindste Kende af deres Magt fra sig. I deres kongelige Indignation kunde de slet ikke forstaa, at Folkets Ønsker kun gik ud paa i al Ydmyghed at faa Lov til at udtale sig om de foreliggende Statsinteresser. De stakkels Ministre maatte gaa igen med tørre Munde og slet forrettet Sag.

Det blev Sommer. Dengang laa Folk paa Landet om Sommeren akkurat ligesom nu, og man beskæftigede sig ikke med alvorlige Sager, saa længe det var varmt i Vejret. Derfor blev det helt hen paa Efteraaret, inden Kongerne atter mødtes til Raadslagning. De talte længe sammen; men hvad der blev sagt, forblev en dyb Hemmelighed. Nogle Dage senere fik Ministrene den nye Grundlov højtideligen overleveret, saa nu kunde Folket sagtens være tilfreds. Men hvad sker? Da Folket blev samlet til Landdag, og Ministrene fremlagde den nye Grundlov, rejste der sig et øredøvende Skrig af Sorg og Harme. Nu var man da først blevet ilde stedd. Ikke blot var Folkets Ønsker ikke blevet tilfredsstillende; men Kongerne havde endog foretaget Indskrænkninger i Ministrenes Virkeomraade. Man lod derfor Kongerne vide, at den Grundlov vilde Folket hverken eje eller have. Hvis Kongerne alligevel udstedte den, ja, saa var der naturligvis ikke noget at gøre ved det; men saa kunde man da se, hvad alle de skønne Ord om Befolkningens store Indflydelse betød. Saa fik Kongerne altsaa det at spekulere paa.

Nu var det Skik, at de folkevalgte Ministre skiftede med regelmæssige Mellemløb, og ikke længe efter den stormfulde Landdag skulde der netop være Ministervalg. Men der var ingen, som turde tage Arven op efter de afgaaende og arbejde sammen med de Konger, der havde mistet Folkets Tillid. Der indtraf

derfor den mærkelige Tilstand, at Staten stod uden Ministre. Det vil sige, der var naturligvis Kansleren. Det maa være rart nok at kunne gøre ganske, som man gerne vil; men det er vist ikke rart at skulle gøre mere, end man gerne vil. Saa, skønt Kansleren i Begyndelsen var henrykt over at være ene Hane i Kurven, blev han nok alligevel efterhaanden lidt anstrengt af det uvante Arbejde, og hverken Kongerne eller Folket kunde være helt tilfredse med Situationen.

Der var i den lille Stat en gammel Vismand, som alle Folk søgte hen til, naar de trængte til Raad og Hjælp. Han syntes, det var Synd, at Staten saadan skulde lide under indre Strid. Han snakkede lidt med Kongerne, og saa lod han Folket kalde sammen. Alle mødte, baade Kvinder og Mænd (de var nemlig saa fremskredne i den lille Stat, at de havde almindelig Stemmeret), og den gamle Vismand talte til dem for at vække deres Tillid til Kongerne, og han hørte paa deres Klager og Bønner og lovede at hjælpe dem.

Han var rigtignok meget klogere og meget behændigere end Ministrene havde været. For straks da han begyndte at tale med Kongerne, forstod de, hvad det var, Folket ønskede, og saa fik Folket naturligvis den rigtige Grundlov, og de fik igen valgt Ministre, og alt var idel Lykke og Glæde. Selv Rigskansleren sagde, at han var glad, for det havde jo været en anstrængende Historie for ham; men det var da forresten ikke alle, der troede ham rigtigt. Om Kongerne var glade, det kan jeg rigtignok ikke sige; men Du kan jo selv spørge dem eller deres Efterkommere, hvis Du nogensinde skulde træffe dem.

DEN SURE.

1913 *Afgaaede* 1914
Alumner:

C.F. LUNØ
 1910-1914

J. ASKGAARD
 1911-1914

LAUFVEY ÁSMUNDSSON
 1911-1914

C.J. HANSON
 1911-1914

J.F.J. LENLER
 1911-1914

A.R.H. MØRCH
 1911-1914

P. SCHMIDT
 1911-1914

L.L. HAMMERICH
 1912-1914

E. NIELSEN
 1912-1914

J. NIELSEN
 1912-1914

L. MALCHOW MØLLER
 1913-1914

CHR. ROELSGAARD
 1913-1914

BESTYRELSE:

DIREKTØR H. I HANNOVER. INSPEKTØR M. C. HARDING.
(I Henhold til Kollegiefundatsens § 6).

PROFESSOR, DR. PHIL. JULIUS PETERSEN.

DIREKTØR C. F. JARL.

FRU A. HASSELBALCH.

(Valgte af den polytekniske Lærestalts Lærerraad i Henhold til samme Paragraf).

KOLLEGIEINSPEKTRICE:

Frøken NAJA JANSSEN.

INSPEKTIONER VALGTE AF ALUMNERNE:

Indtil ³⁰/₄ 1914:

Stud. mag. L. L. HAMMERICH.

Stud. polyt. V. BØRSHOLT.

Stud. polyt. A. EFSSEN.

Suppleanter:

Stud. polyt. E. F. SAND.

Stud. polyt. K. HOFGAARD-PEDERSEN.

Fra ¹/₅ 1914—³¹/₁₀ 1914:

Stud. polyt. HJ. PEDERSEN.

Stud. polyt. K. HOFGAARD-PEDERSEN.

Stud. polyt. H. TRAP FRIIS.

Suppleanter:

Stud. polyt. E. F. SAND.

Stud. polyt. E. W. SCHIØTZ.

Fra ²⁸/₁₁ 1913:

Stud. polyt. K. HOFGAARD-PEDERSEN.

Stud. med. Frk. ASTA OLDAGER.

Stud. polyt. E. MICHAELSEN.

Suppleanter:

Stud. polyt. K. SCHAUMBURG KRISTENSEN.

Stud. med. J. O. SEEDORFF.

ØKONOMA:

Frøken MARIE JOHANSEN.

REVISOR:

Overretssagfører AXEL SIMONSEN.

INSTRUKS

FOR

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM

§ 1.

Alumnerne har at opføre sig som Gentlemen og Ladies.

§ 2.

Enhver Alumne skal bidrage sit til, at Kollegiets Drift bliver saa økonomisk som muligt.

§ 3.

Af Alumnerne vælges hvert Halvaar en Inspektion, bestaaende af 3 Medlemmer. Endvidere vælges 2 Suppleanter og en Revisor for Inspektionens Regnskab — se § 17.

§ 4.

Medens Kollegiets daglige økonomiske Drift varetages af en af Kollegiebestyrelsen valgt Inspektør (eller Inspektrice), varetager Inspektionen den øvrige almindelige Ledelse af Kollegiet og paaser Opretholdelsen af den daglige Orden samt den forsvarlige Benyttelse og Rengøring saavel af Fælleslokaler som af Enkeltværelser. Inspektionen er berettiget til at paatale Uorden og andre Kollegiet vedrørende indre Forhold.

Inspektionen repræsenterer Alumnerne udadtil.

Ved Meningsforskel mellem Inspektion og Alumner kan Sagen af begge Parter indankes for en efter nedenstaaende Regler indkaldt Generalforsamling, eller for Bestyrelsen gennem Inspektøren.

§ 5.

Med Hensyn til Afbenyttelse af Fælleslokaler, Bade, Værksted o. s. v. har enhver at rette sig efter de Regler, som Inspektionen foreskriver, eventuelt efter Samraad med Bestyrelsen. Festsalen kan med Inspektionens Samtykke, og efter at Inspektøren er underrettet derom, overlades til Alumnernes Benyttelse.

§ 6.

Der afholdes aarligt 2 Generalforsamlinger, en i sidste Halvdel af April og en i sidste Halvdel af Oktober, hvor Valg af Inspektion, Suppleanter og Revisor foretages. Den ny Inspektion træder i Funktion 1. Maj og 1.

November. Forhandlingen ved Generalforsamlingen ledes af en Dirigent. En Generalforsamling er beslutningsdygtig, naar mindst 26 Alumner er tilstede. Hvis en Generalforsamling ikke er beslutningsdygtig, afholdes en ny inden 14 Dage. Denne er beslutningsdygtig uden Hensyn til de mødendes Antal.

§ 7.

I særlige Tilfælde kan Inspektionen eller et af dens Medlemmer afsættes paa en ekstraordinær Generalforsamling, naar mindst 26 Alumner stemmer derfor.

§ 8.

Valg af Inspektion foregaar skriftligt. Alle andre Afstemninger foregaar ved Haandsoprækning, med mindre 10 af de tilstedeværende eller Dirigenten fordrer skriftlig Afstemning.

§ 9.

De ordinære Generalforsamlinger indkaldes af Inspektionen ved Opslag med mindst 8 Dages Varsel. Dagsordenen bekendtgøres samtidigt. Forslag til Emner, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, kan af enhver af Alumnerne forlanges optaget paa Dagsordenen efter skriftlig Henvendelse til Inspektionen inden 3 Dage før Generalforsamlingen. Forslagenes Ordlyd skal meddeles Alumnerne senest Dagen før Generalforsamlingen.

§ 10.

Ekstraordinære Generalforsamlinger kan til enhver Tid og skal, naar mindst 15 Alumner indgiver skriftlig Begæring derom, indkaldes af Inspektionen med mindst 3 Dages Varsel. Forslag til Emner, der ønskes behandlede, maa indsendes mindst 24 Timer før Mødet.

§ 11.

Inspektionen kan lade mindre betydelige Sager afgøre ved Afstemning paa en Liste, der da i mindst 3 Dage skal være fremlagt i Dagligstuen.

§ 12.

Resultaterne af Generalforsamlingerne optages i en dertil bestemt Protokol. Protokolføreren underskriver efter Generalforsamlingens Slutning det tilførte. Dirigenten bekræfter ved sin Underskrift de foretagne Afstemningers rigtige Tilførsel. Senest 2 Dage efter Generalforsamlingen bekendtgøres Udfaldet ved Opslag.

§ 13.

Kun Alumner har Adgang til Generalforsamlingerne; Udøvelse af Stemmeret kan kun ske ved personlig Nærværelse.

§ 14.

Inspektionen konstituerer sig selv. Dog kan paa Forlangende af et af Inspektionens Medlemmer de to Suppleanter tilkaldes for at deltage i Konstitutionen. Iøvrigt kan Suppleanterne altid i Tvivltilfælde tilkaldes af et af Inspektionsmedlemmerne.

§ 15.

Inspektionen skal til enhver Tid holde Alumnerne underrettede om alt af almen Interesse vedrørende Kollegiet. Det paahviler Inspektionen at arrangere Kollegiets Fester i Henhold til »Mathilde Hagemanns Festlegat«, samt at sørge for Afholdelse af Foredrag, Aftenunderholdninger o. lign., naar passende Lejlighed foreligger. Inspektionen kan under disse og lignende Forhold nedsætte et Udvalg. Medfører de paagældende Festligheder Udgifter, der ikke er bevilgede paa Festlegatets aarlige Budget, maa saadanne afholdes af Deltagerne.

Inspektionen sørger for det fælles Bladhold. Deltagelse heri er frivillig, og Udgifterne afholdes af Deltagerne. Aviskontingentet fastsættes paa de halvaarlige Generalforsamlinger.

§ 16.

Paa de ordinære Generalforsamlinger aflægges Inspektionen Beretning for det forløbne Halvaar. Ligeledes aflægges her Regnskab for de Udgifter og Indtægter, som Inspektionen maatte have haft.

§ 17.

Regnskabet skal desuden i revideret Stand være fremlagt i Dagligstuen mindst 2 Dage før Generalforsamlingen.

§ 18.

Som »Spisepensionærer« kan kun optages Studerende og forhenværende Alumner, der hertil anbefales af to Alumner udenfor Inspektionen. Saadanne Pladser besættes af Inspektionen.

§ 19.

I Følge Fundatsen udsteder og forandrer Bestyrelsen Instruksen, men vil give Alumnerne Lejlighed til at ytre sig om eventuelle Forandringer, før de vedtages.

Forslag til Ændringer i eller Tilføjelser til Instruksen kan fra Alumnernes Side kun fremføres, naar et Flertal af $\frac{2}{3}$ af samtlige Alumner stemmer derfor.

København, den 25. November 1914.

Bestyrelsen for G. A. Hagemanns Kollegium.

H. I. Hannover.

M. C. Harding.

Antonie Hasselbalch.

C. F. Jarl.

Julius Petersen.

Vedtaget paa den ekstraordinære Generalforsamling d. 27. Nov. 1914.

V. Børsholt,
Generalforsamlingens Dirigent.

REGLER FOR HUSORDENEN

PAA

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM

(Udsendt i November 1914).

Ingen Alumnes Værelse maa beboes af andre end Alumnen selv.

Badeværelserne maa ikke benyttes af Besøgende, der bor udenfor Kollegiet. Dog kan det af Inspektøren tillades Deltagere i Sportsøvelser paa Kollegiet at benytte Styrtebadet efter disse.

Spar paa Varme og Lys og varmt Vand ved Badning. Hvad der spares for Kollegiet i Driftsudgifter og Reparationer, benyttes til Studielaan.

Hold Varmeapparatet lukket, naar Vinduet er aabent, eller ingen er hjemme.

Hold i Almindelighed den øverste Luftventil lukket. Aabn den kun, naar Værelset trænger til Udluftning og da kun et Kvarters Tid.

Aabn aldrig et Vindue uden at sætte Stormkrogen paa.

Behandl de elektriske Lamper med Varsomhed. Bind ikke Loftslampen hen til Siden med Snore. Gaar Loftslampen trangt, da riv ikke i den, men find Aarsagen og ret den. Kun den ene Lampe maa brænde.

Kom aldrig noget i Vadsken, der kan forstoppe denne eller ødelægge Rørene.

Forlad altid Værelset i god Orden. Lad aldrig Vand staa i Vandfadet, Sengen være uredt eller Tøj og Støvler ligge fremme.

Forlang ikke Servering paa Værelset uden tvingende Grunde.

Behandl Betjeningen høfligt. Forlang ikke Urimeligheder, men Orden og Renlighed.

Anmeld alle Brud eller Fejl hurtigst muligt.

REGNSKAB

FOR

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM

1. SEPTEMBER 1913—31. AUGUST 1914.

DRIFTSREGNSKAB.

Kr. pr. Alumne pr. Maaned	Udgifter.	Kr.	Indtægter.	Kr.
¹⁾ 28.05				
3.63	Afskrevet 5 ⁰ / ₀ paa Inventar Kr. 44405,89	2220.29	Pr. Renter til Studiefonden	12252.00
3.15	Bygningsudgifter	1928.88	» Ikke-Alumners Ydelse til Kollegiet	162.50
7.03	Kul & Brænde	4300.41	» Alumners » » »	12200.00
3.42	Belysning	2094.46	» Tilbagebetalte Studielaan	918.00
2.68	Skatter og Afgifter.	1638.28	» Tilskud fra Excellensen G. A. Hagemann	1385.00
3.43	Løn til Betjening	2100.00	» Underskud overført til Vinden og Tabs Konto.	2462.38
2.43	Vask og Rengøring	1483.01		
1.89	Diverse Udgifter	1158.01		
2.98	Inventariets Vedligeholdelse	1824.29		
2.51	Kost til Inspektør og Betjening	1536.25		
—	Udbetalte Studielaan	9096.00		
61.20		29379.88		29379.88

¹⁾ Beregnet efter 5⁰/₀ af Kollegiebygningen med faste Installationer Kr. 343307.71.

RESERVEFOND.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 31. August 1914:		Beholdning pr. 1. September 1913:	
Kapital i »Ny jydsk Husejeres Kreditforening«	23500.00	Kapital i »Ny jydsk Husejeres Kreditforening«	23500.00
I Sparekassen	1604.55	I Sparekassen ¹ / ₀ 1913	637.98
		Renter af Sparekasse pr. Novbr. 1913	9.04
		» » » » Maj 1914	17.53
		Renter af Kapital pr. Decbr. 1913	470.00
		» » » » Juni 1914	470.00
	25104.55		25104.55

MATHILDE HAGEMANN'S PENSIONSLEGAT.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 31. August 1914:		Beholdning pr. 1. September 1913:	
Kapital i Kreditforening af Grund- ejere i Kjøbenhavn og Omegn	15000.00	Kapital i Kreditforening af Grund- ejere i Kjøbenhavn og Omegn	15000.00
Kapital i Købstædernes Kreditforening	2000.00	Kapital i Købstædernes Kreditforening	2000.00
I Sparekassen.	1109.22	I Sparekassen.	412.08
		Renter af Sparekasse pr. Novbr. 1913 . .	6.01
		» » » » Maj 1914. . . .	11.13
		Renter af Kapital pr. Januar 1914	340.00
		» » » » Juli 1914	340.00
	18109.22		18109.22

MATHILDE HAGEMANN'S FESTLEGAT.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 31. August 1914:		Beholdning pr. 1. September 1913:	
Kapital i Kreditforeningen af Grund- ejere i Kjøbenhavn og Omegn	15000.00	Kapital i Kreditforeningen af Grund- ejere i Kjøbenhavn og Omegn	15000.00
Kapital i Kreditforeningen for jydsk Landejendomme.	15000.00	Kapital i Kreditforeningen for jydsk Landejendomme.	15000.00
Udbetalt Inspektionen pr. Decbr. 1913 & Januar 1914.	600.00	Rente af Kapital pr. 11. Decbr. 1913 & 1. Jan. 1914	600.00
Udbetalt Inspektionen pr. Juni Juli 1914	600.00	Rente af Kapital pr. 11. Juni & 1. Juli 1914	600.00
	31200.00		31200.00

LÆGE, FRØKEN N. M. NIELSENS LEGAT.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 31. August 1914:		Beholdning pr. 1. September 1913:	
Kapital i Kreditforeningsobligationer . .	50000.00	Kapital i Kreditforeningsobligationer . .	50000.00
I Sparekassen	177.85	I Sparekassen	76.31
		Rente af Sparekasse pr. Novbr. 1913. . .	1.32
		» » » » Maj 1914. . . .	1.34
		Avance paa en udtrukken Obligation . .	98.88
	50177.85		50177.85

NAJA JANSSEN.

BALANCE PR. 31. AUGUST 1914.

Aktiva.	Kr.	Passiva.	Kr.
Kollegiebygningen m. faste Installationer	343307.71	Mathilde Hagemanns Festlegat	30000.00
Inventar Konto Kr. 44080.89		» » Pensionslegat . . .	18109.22
+ Tilført - 325.00		Reservefonds Konto	25104.55
Kr. 44405.89		Læge, Frøken N. M. Nielsens Legat . . .	50177.85
÷ Afskrevet 5% - 2220.29	42185.60	Studiefonds Konto	306620.61
	67391.38	Diverse Kreditorer	2000.00
Studielaans Konto	67391.38	G. A. Hagemanns Kollegiums Kapital Konto	458781.88
Fonds Konto	426900.00		
Kasse Konto Kr. 291.09			
Indestaaende i Sparekassen . - 1321.67	1612.76		
	3112.23		
Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn	6284.43		
Vinden- og Tabs Konto	890794.11		
	890794.11		890794.11

København, den 17. Oktober 1914.

Bestyrelsen for G. A. Hagemanns Kollegium:

A. HASSELBALCH. M. C. HARDING. H. I. HANNOVER.
C. F. JARL. JULIUS PETERSEN.

Som fast Revisor for »G. A. Hagemanns Kollegium« har jeg gennemgaaet dette Regnskab med tilhørende Status og befundet Regnskabet rigtigt. Kollegiets Aktiver var tilstede og i god Orden.

København, den 17. November 1914.

AXEL SIMONSEN.

FORTEGNELSE OVER ALUMNERNE.

1. Decbr. 1913—30. Novbr. 1914.

<p><i>Aagaard, R. G.</i>, Stud. polyt. <i>Andersen, E. C. Buch</i>, — <i>Andersen, H. C.</i>, — <i>Askgard, J.</i>, — <i>Ásmundsson, Laufey</i>, Stud. mag. <i>Bardenfleth, H. L.</i>, Stud. polyt. <i>Bierring, K.</i>, Stud. med. <i>Boye, A.</i>, Stud. polyt. <i>Boye-Bojlén K.</i>, Stud. med. <i>Brahtz, I. H.</i>, Stud. polyt. <i>Børsholt, V.</i>, — <i>Cohen, H.</i>, — <i>la Cour, S. M.</i>, — <i>Efsen, A. V.</i>, — <i>Egeland, H. K. Th. M.</i>, — <i>Engberg, J. F.</i>, — <i>Falkentorp, G. E.</i>, — <i>Friis, H. Trap.</i>, — <i>Grove, H. H. S.</i>, — <i>Halvorsen, A.</i>, — <i>Hammerich, L. L.</i>, Stud. mag. <i>Hansen, C. R. H. Fasting</i>, Stud. med. <i>Hansen, E.</i>, Maler. <i>Hanson, C. J.</i>, — <i>Henrichsen, Ellen A.</i>, Stud. polyt. <i>Henriksen, R. M. J.</i>, — <i>Hjerpsted, H. G.</i>, — <i>Hofgaard-Pedersen, K.</i>, — <i>Holm, M. J.</i>, — <i>Hygom, H. H.</i>, — <i>Jensen, N. C.</i>, Stud. mag. <i>Klein, Marie Elisabeth K.</i>, — <i>Knudsen, S.</i>, Stud. polyt. <i>Kring-Lauridsen, J.</i>, Stud. med. vetr. <i>Kristensen, K. Schaumburg</i>, Stud. polyt.</p>	<p><i>Larsen, I. I.</i>, Stud. polyt. <i>Lassen, Agnes</i>, Stud. mag. <i>Lehmann, O.</i>, Stud. polyt. <i>Lenler, J. F. J.</i>, — <i>Liunge, P.</i>, — <i>Lundsgaard, C. J. S.</i>, — <i>Michaelsen, E. F. E.</i>, — <i>Mose, V. H.</i>, — <i>Møller, L. Malchow</i>, — <i>Mørch, A. R. H.</i>, Maler. <i>Nielsen, E.</i>, Stud. polyt. <i>Nielsen, J.</i>, — <i>Nielsen, O. F.</i>, — <i>Oldager, Asta</i>, Stud. med. <i>Olesen, A.</i>, Stud. polyt. <i>Pedersen, Hj.</i>, — <i>Pontoppidan, E.</i>, Forststuderende. <i>Rambusch, H. H.</i>, Stud. juris. <i>Rasmussen, P. J. Barner</i>, Stud. med. <i>Roelsgaard, Chr.</i>, — <i>Rygaard, O. A.</i>, Stud. polyt. <i>Sand, E. F.</i>, — <i>Sandvad, H.</i>, Stud. mag. <i>Schiøtz, E. W.</i>, Stud. polyt. <i>Schmidt, P.</i>, — <i>Seedorff, J. O.</i>, Stud. med. <i>Skovmand, Chr.</i>, — <i>Smith, Karen W.</i>, Stud. mag. <i>Stefánsson, E.</i>, Sanger. <i>Theilmann, Chr.</i>, Stud. polyt. <i>Thomsen, E.</i>, Stud. med. <i>Thomsen, Inger Funch.</i>, Arkitekt. <i>Thomsen, T. K.</i>, Stud. polyt. <i>Thorsen, E.</i>, — <i>Thorsteinsson, G.</i>, Maler.</p>
--	--

AARSSKRIFT

FRA

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM

1914—1915

KØBENHAVN

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & Co. (IVAR JANTZEN.)

1915

INDHOLD

Kollegiets Bestyrelse, Inspektioner m. m.	4
<i>Lauritz Vøhtz</i> : »Gefion«	5
<i>G. A. Hagemann</i> : Et Grundlovsbillede	6
<i>H. L. B.</i> : Årsberetning	8
<i>Ernst Hansen</i> : Træsnit	12
<i>Gy Kanaris-Klein</i> : Konferensraad Heide	16
<i>Holger Sandvad</i> : Hjemvendt	17
<i>K. Brøndsted</i> : Buste af Frk. Janssen	22
<i>K. Brøndsted</i> : Portrætstudie	23
<i>E. Buch Andersen</i> : Kemiske Reaktionen Teori	24
<i>Lauritz Vøhtz</i> : »Solstrejf«	28
Billeder af afgaaede Alumner	30
Fortegnelse over Alumnerne	32
Fundats for <i>G. A. Hagemanns Kollegium</i>	33
Regnskab	37

Vignetterne er tegnede af *Ernst Hansen*.

AARSSKRIFTETS REDAKTION:

Inger Funch-Thomsen.

H. L. Bardenfleth. M. A. Wassard.

TJEN ANDRE VIL SELV DU TJENES

BESTYRELSE:

DIREKTØR H. I. HANNOVER. INSPEKTØR M. C. HARDING.

(I Henhold til Kollegiefundatsens § 6).

PROFESSOR, DR. PHIL. JULIUS PETERSEN.

DIREKTØR C. F. JARL.

FRU A. HASSELBALCH.

(Valgte af den polytekniske Læreanstalts Lærerraad i Henhold til samme Paragraf).

KOLLEGEINSPEKTRICE:

Frøken NAJA JANSSEN.

INSPEKTIONER VALGTE AF ALUMNERNE:

Indtil $\frac{30}{4}$ 1915.

Stud. polyt. K. HOFGAARD-PEDERSEN.

Stud. med. Frk. ASTA OLDAGER.

Stud. polyt. E. F. E. MICHAELSEN.

Suppleanter:

Stud. polyt. K. SCHAUMBURG KRISTENSEN.

Stud. med. J. O. SEEDORFF.

Fra $\frac{1}{5}$ 1915— $\frac{31}{10}$ 1915:

Stud. polyt. K. HOFGAARD-PEDERSEN.

Stud. polyt. E. F. E. MICHAELSEN.

Stud. polyt. H. L. BARDENFLETH.

Suppleanter:

Stud. polyt. K. SCHAUMBURG KRISTENSEN.

Stud. med. J. O. SEEDORFF.

Fra $\frac{1}{11}$ 1915:

Stud. polyt. E. F. SAND.

Stud. polyt. O. A. RYGAARD.

Stud. polyt. O. S. LEHMANN.

Suppleanter:

Stud. med. J. O. SEEDORFF.

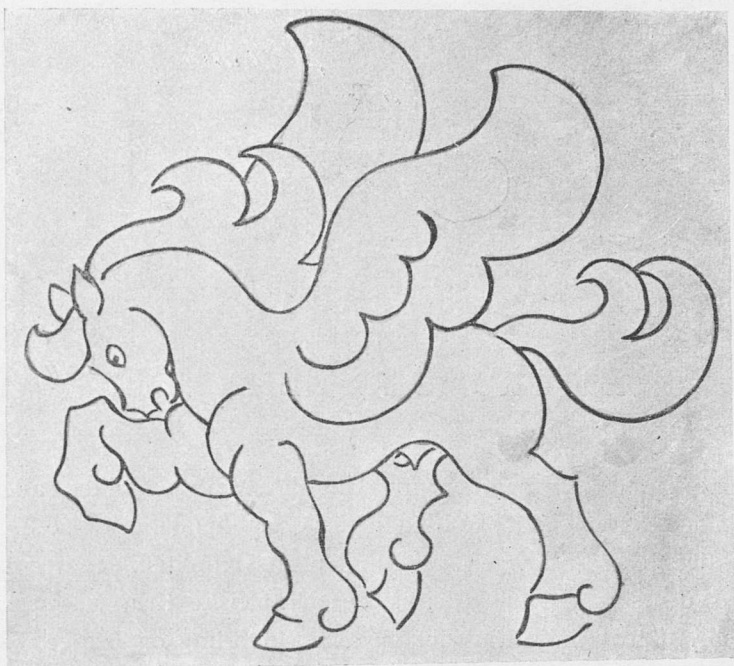
Stud. mag. N. C. JENSEN.

ØKONOMA:

Frøken MARIE JOHANSEN.

REVISOR:

Overretssagfører AXEL SIMONSEN.

GEFION.

VINTERNAT PAA LANGELINIE.

*Nat — Vintertide.
Poplernes Side
Rejser sig slank.
Voldgraven blank,
Is paa dens Flade,
Spejlende Kirkens Façade.*

*Lige ved Kirken
Mindet om Virken
Af Jætternes Slægt:
Svøben med Vægt
Gefion svinger,
Okserne Ploven fremtvinger.*

*Hej, hvor de snøfter,
Plovjærnet løfter
De næsten af Jord.
Spændt er hver Gjord,
Musklerne svulmer,
Smerten med Arbejd de dulmer.*

*Stolt Jættemøen
Udpløjer Øen
I Vinterens Nat.
Af med din Hat,
Ryggen du bøje:
Hun kan dig lære at pløje!*

*Slig skal du være,
Slig skal du skære
I Visdommen ind,
Nidkær i Sind
Søge dens Kærne,
Bruge som Plovkniv din Hjerne.*

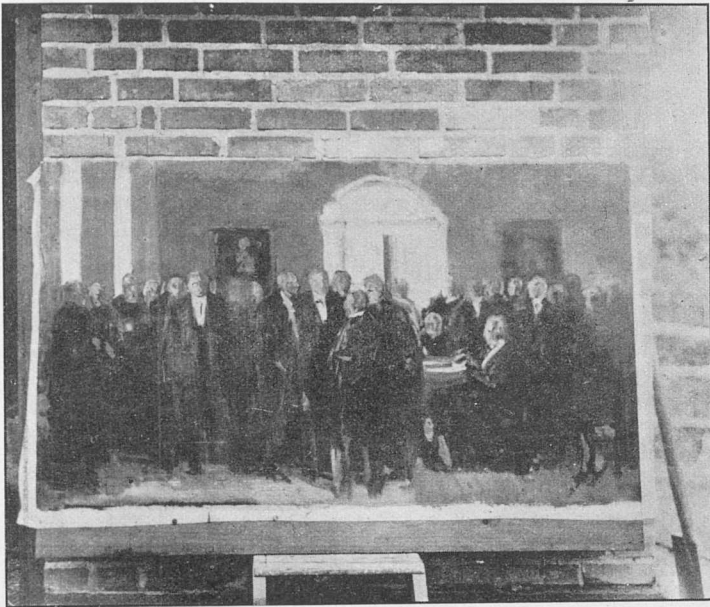
*Viljen som Svøbe!
Lad dem kun løbe
Tankernes Okser,
Se, da fremvokser
Herlige Lande,
Skabt bag din grublende Pande!*

LAURITZ VØHTZ

ET GRUNDLOVSBILLEDE.

AT Danmark iaar har faaet en ny Grundlov, ifølge hvilken alle Kvinder har faaet samme politiske Rettigheder som Mændene, og som har stillet rige og fattige baade i Penge og i Aanden ens i politisk Henseende, er en Begivenhed, der sammen med den store evropæiske Krig vil gøre Aaret til et Mærkeaar. I hvor høj Grad det vil avle Udvikling og bringe Velsignelse, at en saadan Udvidelse af de politiske Rettigheder nu er saaet, maa Fremtiden vise! At der, som i alt dansk Korn, langt henne i Rotationen, vil være meget Ukrudt blandt Sæden, maa man være forberedt paa, men giver denne et bedre Foldudbytte og en bedre Kvalitet, saa maa man endda være tilfreds og hilse den nye Grundlov velkommen!

I 1870 kom jeg tilbage fra de forenede Stater, hvor jeg havde tilbragt 5 strenge, men lærerige Aar, og fandt Danmark saa utrolig langt tilbage. Men værre skulde det blive! Al frisindet Tankegang blev traadt ned, al økonomisk og praktisk Gerning — særlig maaske Bondegerningen — blev foragtet — kun kunstnerisk æstetisk Dannelse havde Kurs — saa fjernt stod man det øvrige Europas og Amerikas Udvikling. Intet Under, at jeg sluttede mig til de liberale, spirende Ideer! Men hvilken Lykke for mig, at jeg ikke blev Urtegaardsmand for disse Spirer. Thi Spiretiden blev en lang og trættende. Var jeg dengang kommet ind i dansk Politik, vilde jeg være bleven langsomt kvalt, som saa mange er bleven det, i den lange, lange liberale Vækstperiode. Nu kom jeg ikke med i den aktive Politik, der havde min fulde Sympathi og Interesse, og det er i Taknemmelighed over, at andre stred den lange, tunge Strid ogsaa for mig, at jeg nu, da Slutresultatet af Kampen, den ny Grundlov, foreligger, ønskede, at der skulde bevares et Billede af de Mænd, der afsluttede Kampen. Et saadant Billede maatte omfatte de 22 Mænd, der dannede det Fællesudvalg, ved hvis Arbejde Loven blev endelig formet, og enkelte andre. Jeg erholdt disse Mænds Tilladelse til at lade dem

male af Kunstmaleren *Herman Vedel*, og dennes Samtykke til at udføre Arbejdet, og skulde der nu komme et smukt og interessant Maleri ud deraf, da efterlades derigennem et Minde om Frihedskampen i Danmark i 1890—1915.

De afbildede Herrer vil selv engang have at bestemme over, hvor Billedet skal ophænges.

I Begyndelsen af August meddelte Maleren *Vedel* mig, at han havde gjort et Par Arrangementsstudier, som han gerne vilde vise mig, og den 20. August tog min Hustru og jeg da om Formiddagen ganske uanmeldt til Tibirke Kalvehave — i Nærheden af Tidsvilde — hvor Maleren havde sin Sommerbolig. Hvad man før ikke kunde tænke paa, er en smal Sag for Automobilten. En herlig Køretur er det fra Borupgaard over Tikøb, Esrom, Maarum, Helsing, blandt modnende Kornmarker og kvægbesatte Græsmarker, der især iaar bugnede med Græs og Kløver. Og ejendommelig er Naturen ved Tibirke Kalvehave. Et lille Bondehus ligger ganske nær Vejen, kun adskilt fra denne ved en Græstørvold. Mod Syd ligger den lille sandede Have med Birketræer og et Lysthus tæt ved Hovedindgangen til Huset og mod Nord ligger et lille Udhus, hvor Hesten har sin Bolig, og et Hugge- og Tørvehus. Men paa den anden Side af Vejen, mod Øst, breder sig en blandet Bestand af Birk og Gran, hvor ikke Pors har erobret Herredømmet, og her er Bænken og Hvilestedet i Sandet og Græsset. Hugormen trivedes tidligere her, nu er den tildels forsvunden.

Vi kom med Automobilten til Tibirke, hvor en Herre og en Dame —

billedet 1915! Og senere fotograferede jeg Maleren med Hustru og lille Datter i Husets Dør. Og vi spiste herlige og godt kogte Kartoffler med koldt Smør, og vi blev trakteret med Æg og andet godt. Og hen ad Eftermiddagen kom Niels med Automobilen! Farvel! I fornøjelige friske unge Kunstnere og jer lille Datter. Farvel!

G. A. HAGEMANN.

ÅRSBERETNING.

DER står mange mærkelige Ting i Aviserne nu om Stunder! Forleden Dag læste jeg om en Kone, der var bleven halvfems År gammel og dog kunde huske Begivenheder, der var foregået, da hun var fem År. Dette Faktum forekommer mig at være yderst imponerende, thi nu, da jeg skal til at nedskrive Beretningen for dette År, opdager jeg, at min Hukommelse, hvad Enkelthederne angår, i det højeste strækker sig et halvt År tilbage i Tiden! — Da min Hukommelse altså svigter mig, må jeg ad anden Vej søge Oplysning om Årets Begivenheder. I min Nød tyer jeg til Beholdningen af

Inspektionsbekendtgørelser fra det forløbne År; og hvor forunderligt vækkes ikke min slumrende Erindring!

Den første Mærkedag er d. 27. November 1914, idet vi den Dag havde extraordinær Generalforsamling, hvor vi bl. a. valgte en Inspektion, og således bragte Afslutning på det »Interregnum«, der havde bestået siden den ordinære Generalforsamling i Oktober. I Begyndelsen af December var det sløje Tider for det kgl. Teater — og vi fik Billetter til »Hadda Padda«. — Næste Inspektionsopslag stammer fra d. 19. December og lyder på Teateraften med Souper. Vi var først i Nørrebro Teater for at »tilhylde« Frederik Jensen, hvorefter vi ved Midnatstid indtog en net Souper herhjemme.

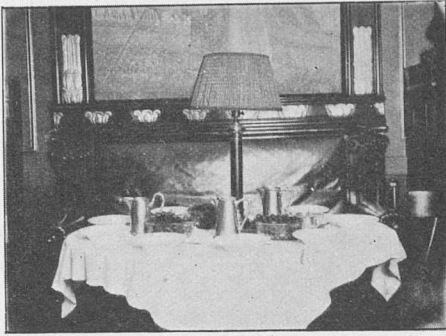
I Juledagene var der som sædvanlig kun få Alumner på Kollegiet, men kort efter Nytår vendte de vordende Kandidater tilbage, for i Løbet af Januar Måned at erobre Titelen *can. polyt.* til Glæde for dem selv, til Pryd for Kollegiet — og til Misundelse for os andre! Den 30. Januar fejrede vi den sædvanlige Afskedsfest for Kandidaterne. »Sædvanlige« er forresten ikke det rette Udtryk, for det blev netop et usædvanlig vellykket Kandidat-gilde, med over hundrede Deltagere og glimrende Stemning både ved Middagen og under det påfølgende Bal. Blandt Gæsterne var afdøde Konferensråd *Heide*, samt Bestyrelsen *in pleno*.

Nogen Tid derefter modtog Kollegiet en Gave, der vakte stor og berettiget Begejstring: to frie Telefoner fra *Københavns Telefonaktieselskab*. Vi kunde jo straks indse, hvem vi rettelig kunde takke for denne i højeste Grad påskønnede Foræring, nemlig Konferensråd *Heide* og Telefondirektør *Johannsen*. —

I Februar og Begyndelsen af Marts kom de fjorten nye Alumner; de »gamle« stillede sig, som det vist altid sker, ret kritisk overfor dem — navnlig vakte deres Ulyst til at røbe deres Navne Forbavselse! — Til vor store Sorg måtte vi i Begyndelsen af Februar tage Afsked med Frøken *Janssen* for nogle Måneder, idet Frøken *Janssen* efter længere Tids Sygdom lod sig indlægge på Rigshospitalet. Vi savnede »Tante Naja« i den Tid, ikke mindst da de nye Alumner kom. — I Marts fik vi Billetter til Folketeatret og Det ny Teater, henholdsvis »Manden på Højriis« og »Fattig og Rig«. — Et Inspektionsopslag fra d. 16. Marts vidner om den tiltagende Dyrkelse af Musikken: »Musik og Sang på Værstedet er kun tilladt Kl. 9 Fm. til 5 Em., Søndag undtagen«. — Første Påskedag havde vi Besøg af Excellencen og blev trakterede med fin Souper. I Slutningen af April havde vi ordinær Generalforsamling; den forløb stille og fredeligt uden Sensationer. I Løbet

Juletræet.

Jordbær fra Borupgaard.

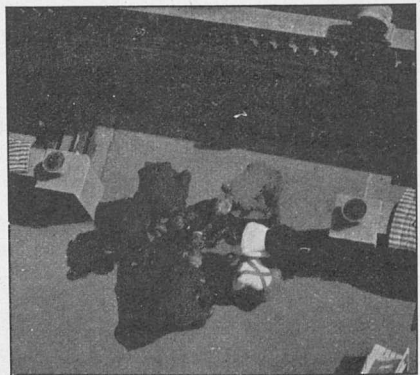
Så oprandt d. 16. Maj, Dir. *Hagemanns* Fødselsdag, for alle Alumnerne ensbetydende med en af Årets bedste Dage. Traditionen tro var Vejret og Humøret strålende. Om Formiddagen tog vi med Toget til Kvistgård Station og spadserede derfra til Marianelund Kro, hvor vi drak Kaffe og spiste vor medbragte Frokost. Derfra gik vi en dejlig Tur forbi Gurre Sø og gennem Teglstrup Hegn til Hellebæk, hvor en fornem Middag indtoges i Kroen. Allerede Klokken lidt over otte måtte vi tiltræde Hjemrejsen, der for de examenslæsendes og flere andres Vedkommende gik direkte til Kollegiet, medens de mere forlystelsessyge lagde Vejen om ad Tivoli stik imod Inspektionens Opslag, hvorpå der stod: »Turen er gratis for Alumner«. —

Den 15. Juni modtog Kollegiet som Gave fra Direktør *Hagemann* 6300 Kr. til Dækning af det i de nærmest foregående År fremkomne Underskud i Kollegiets Regnskaber.

I Tiden mellem Skovturen og Sommerferien var der stille og tyst på Kollegiet, og mangt et ædelt Ansigt græmmedes af Søvnløshed — kort sagt, Examenstiden var inde. Men trods Travlheden blev der dog nu og da Tid til et lille Spil Klink på Altanen eller en Passiar med Kollegiets midlertidige Plejebarn, en temperamentsfuld Papegøje, der blandt andet talte et ret kraftigt »Fingersprog«. —

I Begyndelsen af Juli var de forskellige Examinere overståede, og de fleste Alumner rejst hjem. Så kom Kollegiets årlige »Renaissance«, hvor Malere og Murere o. s. v. gjorde Kollegiet i Stand fra Kælder til Loft, så det stod i sin fejreste Pragt, da Hovedparten af Alumnerne vendte tilbage i de sidste Dage af August. I Slutningen af September aflagde vi efter Indbydelse et meget interessant og morsomt Besøg på Tuborgs Fabrikker i Hellerup. — Fru *Hagemanns* Fødselsdag d. 27. September blev som sædvanlig fejret med Pomp og Pragt ved fin Middag og efterfølgende Bal, der vandt god Tilslutning og blev yderst vellykket. Blandt

af Månedens fik vi Billetter til Sønderbros Teater og Folketeatret, henholdsvis til »Nerveklinikken« og — atter — »Manden på Højriis«; nogen Tilstrømning. Dagen efter Generalforsamlingen kommer et lille Opslag fra Inspektionen, i Følge hvilket Musik og Sang på Værkstedet er tilladt fra 9 Fm. til 6½ Em. Musiken vinder frem! — Den afgående Inspektions sidste Krampe-trækning resulterede i ti Billetter til Det ny Teater, »De lystige Koner i Windsor«. —

Klinkspil i Fugleperspektiv.

Gæsterne var, foruden »Honora-tiores«, alias Bestyrelsen med Familie, Læge Frøken *Nielsen*. — I Løbet af Oktober lykkedes det vor ihærdige Inspektionskasserer at skaffe Billetter til Roger Henrichsens Koncert, Alexandra-Teatret: »Lyset skinner i Mørket«, Folketeatret: »Den røde Bande«, Casino: »Den tapre Skræder« og til Det ny Teater: »Stormfuglen« — en rig Høst! Antallet af Billetter til de enkelte Forestillinger svinger mellem ti og femten, så man skal jo som Regel være rask i Vendingen, hvis man vil sikre sig en.

I Midten af Oktober modtog Inspektionen et Brev fra Dir. *Hagemann* indeholdende en Indbydelse til Alumnerne til, en eller to ad Gangen, de Aftener, hvor Excellencen var hjemme, at komme hen og spille Bridge hos ham. Af Brevet kunde vi forstå, at Excellencen nærmest syntes, det var en Byrde, der herved blev lagt på os. Men vi har den Opfattelse, at Excellencen ikke kunde gøre os nogen større Glæde end at bede os komme hen til sig; vi håber også, at vore Besøg må give Indtryk af, hvor gerne vi påtager os sådanne »Byrder«. —

Den ordinære Generalforsamling, der fandt Sted d. 22. Oktober, blev adskilligt stormfuldere end de nærmest foregående havde været! En fra Begyndelsen mindretallig Opposition havde ved kraftig Agitation vokset sig så stærk, at det lykkedes den at omstyrte den af den afgående Inspektion opstillede Liste. Diskussionen var varm og heftig, og der flød megen Galde, og mangen forunderlig Påstand slyngedes ud over en ophidset Tilhørerkreds! Resultatet blev en ny Generalforsamling, ved hvilken en af Oppositionen opstillet Liste blev valgt. I de følgende Dage gik Dønningerne endnu temmelig højt, men man faldt efterhånden til Ro i Bekræftelse af det gamle, måske kun lidet kendte Ord: »Tidens Tand, som læger alle Sår, vil også strø Sand på dette!« Den 10. November holdt vi, takket være Frøken *Johansens* Gavmildhed, Gåsegilde med rigtig Gås og hvad dertil hører. Den nye Inspektion var så fornuftig efter Middag at lade Folk mere sig selv på bedste Måde, hvilket sikkert lykkedes for de fleste! Søndag Aften den 21. November havde »Hyggelig Aften« fået en glimrende Attraktion i »Ahton Friis Trioen«, der havde vist os den store Elskværdighed at følge Opfordringen til at spille for os. Selvfølgelig var der stor Tilstrømning og Begejstringen var mægtig, hvad Trioens Medlemmer forhåbentlig har kunnet høre i de rungende Hurraråb, der fulgte dem til Dørs. —

H. L. B.

Papegøjen i et fredeligt Øjeblik.

*For-di treder Ebi Skamilsen
saa maningen sli villdt.*

D. g. F. VI. 224.

*Oc det vaar Fröiken Dagmar blid,
hun kom for Mandö udi Land.*

D. g. F. III. 196.

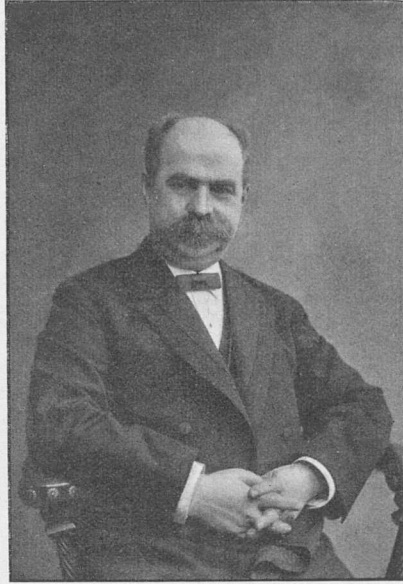
*Hun skapte sig thil saa liden en fuel,
hun stöig saa höytt wed sky.*

D. g. F. II. 164.

*Drömde mik en dröm i nat
um silki ok ærlík pæl.*

»Runeverset«.

KONFERENSRÅD AXEL HEIDE.

1861—1915.

Af tre Grunde er for os Alumner Konferensråd Heides Navn knyttet til Kollegiet. I 1914 modtog vi som Gave fra Heide en værdifuld Forøgelse af vort Bibliotek. Til Kandidatgildet i 1915 var Heide vor Gæst, og som han den Festaften gik om iblandt os — stilfærdig hyggelig — og lod sine kloge Øjne hvile snart på een snart på en anden af de unge herude med en åbenlys Glæde over at være midt i al Ungdommen, vil vi, som var med den Aften, altid mindes Konferensråd Heide. Vi forstod, at han holdt af de unge; vi mærkede det rent instinktmæssigt, men vi så det også i den enestående Omhu og Ridderlighed, han viste sin unge Niece, Frøken Lange-Müller, der var med ham herude. Vi gjorde ham til vor Ven i vor Begejstring ikke alene over hans Gaver, men mest over hans Glæde ved at være vor Gæst, og vi tror, at Heide var *blevet* vor Ven — en klog og trofast Ven — fordi han var af dem, der ikke slap de Mennesker og de Ting, der engang havde vakt hans Sympati og Interesse. Kort efter denne Fest fik vi som Gave af Telefonselskabet to nye Telefoner i Stedet for den ene vi havde, og så skulde vi ovenikøbet have dem begge gratis for Fremtiden. Bag denne store Gave stod Heide også. Da han om Aftenen, dengang han var herude, vilde ringe efter en Auto, var vor Telefon uheldigvis i Uorden, saa det varede længe, før vi fik Forbindelse med Centralen — dette lille Uheld gav ham vel Ideen til den for os så velkomne Gave.

Bøgerne og Telefonerne vil for kommende Alumner altid knytte Konferensråd Heides Navn til Kollegiet; vi, der så ham herude, vil huske ham selv, længere end vi husker hans Gaver.

G. A. Hagemanns Kollegium, December 1915.

GY KANARIS-KLEIN.

HJEMVENDT.

*Der er langt at gå, der er trangt at gå,
der er langt, før vi kommer hjem ;
og himlen, der var natsort, er stille blevet grå,
og støvlerne blødes af morgenvåde strå,
og endnu er de lange mile frem.*

*Og vi vandrer gennem lande, som vi aldrig forhen så,
deres fjerne særhed isner os i skræk ;
og de stjernetegn, der slukkes over vejen, vi skal gå,
det er ikke dem, vi stirred på om aftenen som små,
og de viser os, hvor langt, langt vi kom væk.*

*Men vi synger i det kolde gry de trætte hjerters sang,
ja vi kvæder af vor bævende ve.
Hør! det toner os i sjælen af en streng, som ikke sprang,
for de lave horisonter, vi vragede engang,
er de eneste, vi ønsker nu at se.*

MIDT i den næsten internationale trængsel og tummel paa Fredericia bane-gård fik jeg øje på ham. Han stod rank og rolig i den brogede vrimmel af jernbanebetjente, soldater, jysk- og fynsktalende almuesfolk og ubestemmelig mellemstand, der puffedes rundt. At han selv var Københavner var ikke svært at gætte, allerede tøjet viste det: svær ulster af et ikke provinsielt snit, praktisk grå rejsedragt med tilsvarende blød hat. Og havde jeg ikke kendt ham personlig, kan det godt være, at det vilde unddraget sig min iagttagelse, at han hørte til de akklimatiserede. Det skarpe ansigt røbede sig ikke til en uindviet, fortalte kun, at ejeren hørte til et bestemt lag indenfor de højere klasser, hvor en skarp intellektuel træning kræves af enhver, der vil naa frem.

Men mig fortalte det ansigt jo nu så langt mere, for det kunde ikke skjules, det var et af *dem hjemmefra*. Samme slags træk, blot med en anden hår- og skægvekst, andre omgivelser i det hele, havde de, mange af de gamle bønder, som jeg husker fra kirken og markederne, og som undertiden endnu kan forekomme mig at være de eneste ansigter, jeg nogensinde har set. En stiv, benet næse, hårde bryn over dybtliggende øjne, en lidt tyklæbet mund med selve mundens linje som en lige streg, kinderne i stive læg på det sted, hvor barneansigterne havde haft smilehuller. Stille ro i ansigtsudtrykket, meget langt fra byboernes spirituelle bevægelighed, men sikkert oprindeligt stammende fra den gamle jyske fatalisme, der jo ikke længere

er i kurs som livsanskuelse mellem bønderne, men som alligevel utvivlsomt præger de dybere drag i sjælelivet langt stærkere end folk selv ved af, og som i svære tider danner et reservefond af uberegnelig værdi.

Alle disse træk genfandt jeg her et for et, blot modificerede en smule ved det krav om større åndelig smidighed og evne til indleven i fremmede tankegange, som livet mellem mange mennesker stiller. Iøvrigt kendte jeg manden udmærket, vi var så at sige bysbørn, blot forskellige i alder. Han stammede fra en af de store bøndergårde eller små herregårde i Vestjylland, som på en anden egn vilde være hjemfalden til en ikke sjældent ubehagelig proprietærtype, men hvis indehaver i hvert fald tidligere blot dannede toppen af bondebefolkningen på stedet, og efter mit skøn giver den bedste illustration til, hvad ældre tiders storbønder betød. En noget videre horisont, sikkert delvis fremkaldt ved det forhold, at enkelte af sønnerne så ofte slog ind på studeringer; lidt større proportioner i det hele, men iøvrigt intim forbindelse med den gamle bondekultur med den sans for sjælelig og materiel ægthed, der fulgte med, det var hovedlinjer i disse familjers karakter. Manden, jeg havde fået øje på, var netop en sådan næstældste søn, kom som rus ind til hovedstaden midt i firsernes beske og stærke røre, hvori han tog livlig del, men valgte (som jeg tror i kraft af et sobert instinkt) ikke sit studium indenfor ånds-fagene, men studerede medicin. Fremragende dygtig, som han var, blev han i København og oparbejdede der en meget anset kirurgisk specialist-praksis. Midtunder dette forsømte han ikke sine andre interesser, men tog ikke sjældent del i diskussioner om ting, der hørte åndslivet til; han var måske de nye legioners mest rettroende mand og gennemførte det såkaldte fritænkernes syn med ualmindelig konsekvens.

I mine tidligste studenterår var jeg kommet ikke lidet i hans hjem og havde der lært at vurdere hans strengt redelige tankegang. I nogle år havde vi dog kun setes med lange mellemrum.

Jeg gik ind i toget vestpå uden at se, om han var med der, og vi var allerede kommet forbi Kolding, igennem bakkelandet og ud på de store midtjyske hede-flader, da han kom hen til mig i waggonens sidegang og hilste. Efter et par første almindelige bemærkninger stod vi sammen og så ud over det marts-nøgne land, hvor lave gårde dukkede sig hist og her under en vældig himmel af gråvej. Den foregående dag var der kommet en smule sne med stærk blæst, så pløjemarkerne lå sribede af hvidt og gråsort, hele landet var spættet som en hjejleryg med enkelte nybygningers grelle røde som den eneste stærke farve i billedet.

Toget holdt ved en station. Nogle få mennesker steg ud og steg ind.

Vi gled igen sagte frem. Så sagde han: »Jeg har taget mig fri for en tid, fået en kollega til at overtage min praksis. Jeg skal hjem og se til mor.«

Lidt efter: »Jeg skal i det hele hjem og se til min barndomsegn igen, om jeg kan kende den. Det har jeg ligesom fået brug for.

Det er nemlig gået mig sådan, ja det er lidt underligt at måtte tilstå det, når man er fyldt halvtreds og er professor og doctor i medicinen, men forholdet er virkelig det, at mine omgivelser derovre i København, de er

voksede mig over hovedet i en vis retning. Jeg står nede på jorden og kommer aldrig højere, og nu vil jeg over og se, hvordan det går for andre mennesker, der står samme sted som jeg selv; om jeg ikke kan lære noget af dem.

Ja, De er naturligvis for ung til ret at forstå det jeg siger her, men De er jo alligevel en af dem hjemmefra, og hvem ved, hvordan det kan gå Dem selv. — De ved vist, at jeg hørte til de hold, der i sin tid kom over til København og fik sjælene skoldede for religion. Vi blev jo noget nøgterne, frøs vel også lidt i begyndelsen, men vi troede, det var ligesom iskoldt styrtebad, brutalt, men styrkende. Og det gik jo også godt nok for de fleste.

Men hos nogle af os, der kom *det* til at spille ind, som man aldrig burde glemme, når man vil »revolttere menneskeånden«: at almuen og alt, der hører den til, den tænker kun i billeder, og den kan ikke tåle, at de bliver taget fra den. Det er kun de gamle hjerner, der har været under kultur i generationer, og hvis blod er blevet lidt køligt og lidt tyndt, der kan begejstres for abstraktioner. De umiddelbare i ånden, de dør, når deres næring bliver taget fra dem.

Dengang billedstormerne huserede herhjemme på reformationstiden, da var det jo almuen, der huggede de gamle helgener til pindebrænde rundt om i kirkerne, men det var de nye lærde, der stod bagved.

De har jo nok lagt kraft i huggene, bønderne og håndværkerne, der splittede alt det gamle ragelse ad, for de var jo børn, og børn vil gerne slå itu; men alligevel tror jeg, det bagefter har gjort nogle af dem ondt for de gamle ormstukne og elskede hjælpere, der gik i løbet.

Og vi, åh, vi undlivede barndoms-guderne med lidenskab. Skulde nogen kunne slå hårdere end os, der skulde miste alt?

Se for mig, der var det jo netop *det*, jeg skulde have beholdt; det var så at sige min fædrearv, jeg forødt ved den lejlighed. Min skæbne var jo den, at alt det derhjemme, det skulde jeg miste, jorden og menneskene og den hårde blæst. Og den jordklump jeg skulde have med, som andre træer, der skal plantes om, det var alle billederne fra min barndom og mors stemme og de gamle salmer.

De må nu ikke opfatte mig som renegat. *Mine* skibe er brændte, og der er ikke vej tilbage. Men det er gået op for mig, at tiden ikke har været helt god ved bondesjæle som min. Det er slemt at fryse, når man bliver ældre.

Hjemme i København forstaar de mig jo ikke. Mine egne sønner viltigerer tilsyneladende gladelig oppe i den abstraktionernes luft, hvor jeg er for tung til at komme. Men den evne er jo ogsaa købt på bekostning af en generation — mig.

Sagen er, at førerne i gennembruddet, det var tænkere og æstetikere og politikere, ikke seere og digtere. Derfor havde de heller hverken magt eller ret til at få almuen med sig. De formåede ikke at skabe de nye billeder, der skulde give den næring. De templer, der byggedes i min ungdom, var lovlig luftige for jordsønnerne. Vi så ikke guderne mere.

Nå, derfor gik det jo også sådan, at almuen kom ikke. Og kun vi få, som omstændighederne tog magten fra, går rundt nu og er kommet for-kert ind.

Det betyder ikke så meget; vi er næppe mange, og vi dør jo nok. Det er ikke verdenshistorie, og kun fordi jeg under mig selv lidt erstatning, rejser jeg hjem nu. — Kan jeg ikke få Himmerige igen, så kan jeg vel få de gamle træer i haven og himlens vælde over landet og den halvfrosne pløje-jord, der synker under mine fødder, som da jeg var dreng. Og så skal jeg tale med mor«.

Vi stod tavse ved siden af hinanden med det mørke landskab jagende forbi ruderne. Den lange vogn duvede blødt i farten, men larmen huggede og skar alligevel hårdt ind igennem spejlglasset. Han havde undertiden måttet tale mig lige ind i øret for at gøre sig forståelig.

Nu tændte de elektriske pærer pludseligt og brutalt over os, landskabet udenfor sortnede brat endnu et par toner. Han smilede blegt imod mig i det grelle lys: »Nå, jeg må vist ind og gøre mig klar. De skal længere nordpå, ikke?« Jeg nikkede, han gav mig hånden og vi sagde farvel til hinanden.

Lidt efter holdt toget ved holdepladsen, hvor han skulde af, den samme, der så tit havde modtaget mig i ferierne. Jeg åbnede vinduet for at hilse farvel; sammen med den kolde forårsluft slog en syrlig og vidunderlig duft, salt vestenvind og røg af hedetørv, ind til mig. — Hele togets kompakte lydmasse var væk, stilheden gik ind paa nerverne som en gysen; et eller andet sted ude i mørket tudede vinden sagte, sagte i en dør eller lem. Vestjylland, Vestjylland!

Der var han; hans ryg forsvandt ind i det gule petroleumsllys. Fløjte-signaler, toget gled. Vi var kommet klar af de forvoksede træbuske, der stod ved holdepladsen; jeg skimtede gennem mørket hans fødegårds omrids, ikke fem minutter borte fra banelinjen. Den kendte profil, haven, som vestenvinden havde klippet skråt af som et hustag, hovedbygningens solide masse, mit tidligste indtryk som barn af vælde og grundmur. — Der kom han sely, ikke ad vejen, der svinger i bue i nord, men ad genstien ind over de snestribede marker. Toget skød fart; han var allerede langt bagude for mig. —

— — — — —
Der er så ikke mere. Det skulde være nogle vers, der har ligget i min skrivebordsskuffe det meste af den tid, der er gået siden:

»Nu breder under min slidte sål
muldjordens lunende skød;
den lægger sig mod mine fødder
så mild og værnende blød,
som om den favned en død.

Der visner ud af mit mindes gem
 en vandrings rastløse færd,
 et stort vildt hig imod lykkens
 morgenrødmende skær.
 Nu finder jeg den jo her.

De tusinde vejes støvhvide sten
 og gadernes grå asfalt,
 de slidblanke skinners mile,
 som ingen endnu fik talt,
 åh, nu har jeg glemt det alt.

Jeg snuser op i mit næsebor
 en blid og gammelkendt em;
 den lister fra staldens båse,
 fra luger, der står på klem;
 den siger mig: jeg fandt hjem.

De fjerne havnes lokkende duft
 af fremmede zoners frugt,
 de svinder bort af min hjerne
 for denne fattigmandslugt
 af kornneg, der samler fugt.

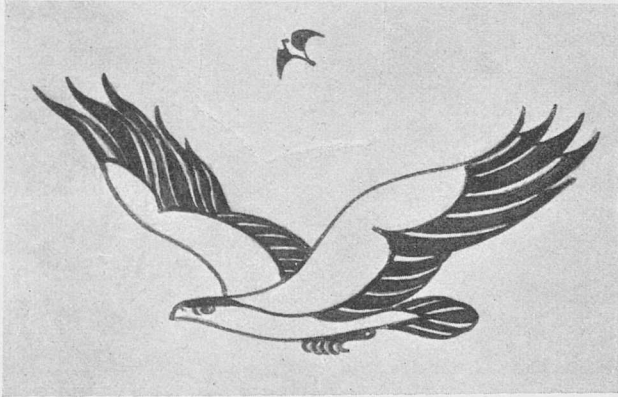
Den blæst-revne have klager i sus,
 dump tale af gamle træer;
 af al god rigdom på jorden
 er ingenting noget værd
 mod gange og buske her.

Jeg hører i mørkets stigende vind
 en spæd og dirrende klang,
 det er jo min egen moder,
 der synger sin aftensang
 mod natten, der bliver lang.

Min livsvejs brogede sange, der lød
 fra kvinder i blåt og rødt,
 her, under lyset fra ruden,
 er alt det tyst blevet dødt.
 Mo'rs stemme klager så sødt.

Jeg føler over mit stride hår
 en hånd, der er varm og blød;
 jeg hviler mit trætte hoved
 ned i min moders skød.
 Min vandring er glemt nu, død.

HOLGER SANDVAD.

H. Brøndsted: Buste af Frk. Naja Janssen.

H. Brøndsted: Portrætstudie.

KEMISKE REAKTIONERS TEORI.

EN bekendt Fysiko-Kemiker har engang nævnet det som en af Kemiens Opgaver at give den fuldstændige Løsning paa følgende Spørgsmaal: Der foreligger et vist Antal Stoffer; hvad sker der, naar disse bringes sammen under givne ydre Betingelser (i Henseende til Tryk, Temperatur, elektriske Kræfter, etc.)? At arbejde mod dette Maal alene ved Indsamling af eksperimentelt Materiale er utilstrækkeligt og tidsspildende; det gælder her som i de fleste andre Tilfælde om at udfinde de Love, der er gyldige for større Grupper af kemiske Processer i Fællesskab. At denne Opgaves Løsning vilde give Indblik i Atomernes Verden fra en ny Side og tillige vilde være af største Betydning for den kemiske Teknik er indlysende; men inden man er naaet saa vidt, er der endnu en Række aabne Spørgsmaal at besvare.

Et vigtigt Skridt fremad blev gjort, da *van't Hoff* fik grundlagt den moderne Affinitetsteori og fastsatte at betragte det maksimale Arbejde, en kemisk Proces er i Stand til at udrette, som et Maal for det, man havde kaldt Stoffernes gensidige Affinitet. Naar nemlig dette maksimale Arbejde ved en Proces er kendt, er man i Stand til at beregne Ligevægtskonstanten i Massevirkningsloven, d. v. s. finde det Koncentrationsforhold, ved hvilket de reagerende Stoffer er i Ligevægt med hinanden, og hvor den paagældende Proces følgelig maa standse. Det maksimale Arbejde lader sig imidlertid kun sjældent bestemme direkte, man er som oftest henvist til at gaa Omveje og beregne det ud fra andre Data.

Ifølge Varmeteorien første og anden Hovedsætning kan man for enhver Proces opstille Udtrykket:

$$A - U = T \frac{dA}{dT} \quad (1)$$

hvor A er det maksimale Arbejde (in casu Affiniteten), U Varmetoningen ved Processen, naar den forløber uden at udrette ydre Arbejde, og T den absolutte Temperatur. Efter nogen Omskrivning kan man heraf finde:

$$A = - \frac{1}{T} \int \frac{U}{T^2} dT + JT \quad (2)$$

Kendes altsaa U som Temperaturfunktion, kan Integrationen udføres og Affiniteten beregnes ved alle Temperaturer, naar man blot ved en enkelt Affinitetsmaaling, har bestemt Værdien for Integrationskonstanten J . Da U kan maales direkte kalorimetrisk, er det følgelig muligt at forudsige de reagerende Stoffers Ligevægtskoncentrationer ved en hvilken som helst Proces og ved alle Temperaturer alene paa Grundlag af termiske Data og Kendskab til een Konstant.

Ophavsmanden til det næste vigtige Fremskridt paa Teoriens Omraade blev *Nernst*, der i 1906 opstillede sit »Varmeteorem«:

$$\lim_{T=0} \frac{dA}{dT} = \lim_{T=0} \frac{dU}{dT} = 0 \quad (3)$$

efter hvilken Konstanten J i Ligning (2) bliver lig med 0, naar det drejer sig om kondenserede Systemer. Herved overflødiggøres den direkte Affinitetsmaaling; det maksimale Arbejde lader sig beregne ud fra termiske Opgivelser alene.

Disse betydelige og grundlæggende Arbejder betegner dog kun det første Stadium. Selv det fuldstændigste Kendskab til Affiniteten ved en Proces tillader kun at forudsige noget om den Ligevægtstilstand, der er naaet, naar Processen er færdig. Man kan f. Eks. beregne, at luftformig Ilt og Brint i Rumfangsforholdet 1:2 ved almindelig Temperatur kun er i Ligevægt med hinanden, naar der samtidig er mange Millioner Gange saa meget Vanddamp til Stede. Ikke desto mindre kan Ilt og Brint blandes paa vilkaarlig Maade, uden at Systemet tilsyneladende tilstræber denne beregnede Ligevægt. Affinitetsteorien siger intet om, hvorvidt en Reaktionsligevægt indstiller sig indenfor rimelige Tidsrum; den taler ikke om Reaktionshastigheden.

Det maa da være Opgaven at faa Teorien fuldstændiggjort derhen, at man paa Forhaand kan sige noget om en Reaktions Hastighed under givne Omstændigheder. Dette vilde have betydelig Interesse for den kemiske Teknik, hvor man jo netop ofte møjsommeligt og med stor Bekostning maa eksperimentere sig til de Omstændigheder, der er de gunstigste. I en saa vigtig Proces som Kvælstoffets Brintning til NH_3 foreligger der et Tilfælde, hvor Reaktionshastigheden ved lavere Temperaturer er for ringe til, at Processen kan udnyttes i Praksis, medens omvendt Reaktionsligevægten ved højere Temperaturer er til Ugunst for NH_3 , eftersom Brintningsprocessen er eksoterm. I et saadant Tilfælde, hvor der ved Valget af Reaktionstemperaturen skal træffes et Kompromis mellem disse to Faktoreres Indflydelse, vilde et mere indgaaende teoretisk Kendskab være nyttigt. Eller man kan tænke paa en Reaktion med saa store tekniske Muligheder som Dannelsen af Butadien (Udgangsprodukt ved Kautschjuksyntesen) ved direkte Forening af Acetylen og Æthylen. Hidtil er denne Proces kun blevet realiseret ved at lede Luftblandingen gennem glødende Rør, og herved dannes der samtidig betydelige Mængder af andre Reaktionsprodukter. Det er vel næsten overflødig at fremhæve, hvilken overordentlig Betydning det vilde have, om man paa Forhaand var i Stand til at angive de Omstændigheder, der paa den gunstigst

mulige Maade gjorde den tilsigtede Reaktions Hastighed fremherskende paa de andres Bekostning.

Der er da ogsaa gjort forskellige Forsøg paa at rykke den antydede Opgaves Løsning nærmere, men endnu kan de ikke siges at have ført til brugbare Resultater. Det heldigste af dem hidrører fra *Trautz*, som har offentliggjort sin Teori i en Række Afhandlinger i *Zeitschr. f. physikal. Chem.* Han finder en Ligning, ved Hjælp af hvilken han kan beregne Hastighedskonstanten ved en kemisk Proces, naar han kender de reagerende Stoffers Varmefylde og absolutte Dannelsesvarme (Δ : Varmetoning ved deres Dannelse af frie Atomer) samt en Konstant, der maa bestemmes ved direkte Maaling. Det Fundament paa hvilket Teorien er bygget op og hans Begrundelse af dens Rigtighed er imidlertid blevet ret indgaaende kritiseret fra anden Side.

I en Afhandling i »Videnskabernes Selskabs Oversigter (1915 Nr. 3—4)« har jeg offentliggjort et Forsøg paa at anvende den af *Planck* opstillede Kvanteteori paa Problemet Reaktionshastighed, og jeg skal i det følgende prøve at give et Rids af Tankegangen i denne Afhandling og de Undersøgelser, der er foretaget i Fortsættelse heraf. Beregningerne blev gennemført for det simpelst mulige Tilfælde, nemlig monomolekylære Processer. Naar en monomolekylær Proces forløber med endelig Hastighed, maa det betyde, at ikke alle Molekylerne er i den samme Tilstand; thi i saa Tilfælde vilde Processen enten forløbe momentant eller overhovedet ikke foregaa. Nogle af Molekylerne befinder sig aabenbart i en særlig »aktiv« Tilstand, og Antallet af disse aktive Molekyler forøges stærkt med voksende Temperatur, idet, som bekendt, Hastigheden for alle kemiske Reaktioner tiltager, naar Temperaturen stiger (i Almindelighed til det 2- à 3-dobbelte ved en Temperaturforøgelse paa 10°). En Teori for Reaktionshastighed maa da aabenbart begynde med en Antagelse om den Tilstand, i hvilken disse aktive Molekyler befinder sig.

Trautz antager, at det er Dissociationsprodukter, altsaa frie Atomer eller Atomgrupper; *Goldschmidt* mener, at de aktive Molekyler besidder en translatorisk Bevægelsesenergi, som overskrider en vis Grænseværdi. Den sidstnævnte Opfattelse fører dog ikke til nogen Forstaaelse af Mekanismen ved den kemiske Proces, og nyere Undersøgelser over Energiudvekslingen mellem Atomer og Molekyler indhyrdes har gjort den i høj Grad usandsynlig.

Et System af to svingende Partikler, som f. Eks. de to Atomer i et Brintmolekyle (en Oscillator), kan man efter de ældre Anskuelser tilføre eller fratage Energi i ubegrænset smaa Mængder, saaledes at Svingningsbevægelsens Intensitet kan ændres kontinuert; dette synes indlysende men fører imidlertid paa visse Omraader til Konsekvenser, der ikke passer med de faktiske Forhold. For at klare de herved opstaaede Vanskeligheder opstillede *Planck* i 1900 den Teori, at Energien, ligesom Materien, ikke kan optræde i differentiale Mængder men kun i Kvanta af endelig Størrelse. Specielt for Oscillatører af den førnævnte Art er man i Stand til at angive Størrelsen af disse Kvanta, idet det nemlig kan vises, at de maa være lig $h\nu$, hvor h er en Naturkonstant (*Planck's* Konstant) og ν Frekvensen for Systemets Svingninger.

Ved en given Temperatur indeholder Molekylerne i et Legeme og de indenfor Molekylerne svingende Atomer en bestemt kinetisk Energi (idet jo Temperaturen netop er defineret ved denne Energimængde). Nu er det klart, at naar Atomernes Svingningsenergi kun kan ændres i Spring, bliver Forholdene ved en Temperaturligevægt af væsentlig anden Natur, end hvis Energiudvekslingen havde været kontinuert.

I det ovennævnte Arbejde har jeg opstillet den Hypotese, at et Molekyle for at være aktivt maa besidde en indre Svingningsenergi paa et vist Antal Kvanta ($n \cdot h\nu$) eller derover. Denne Kombination af tidligere Forestillinger med den moderne Kvanteteori synes at føre til heldige Resultater, ogsaa naar man, som det senere er sket, udvider Teorien til at omfatte kemiske Reaktioner i al Almindelighed. Sættes Hastighedskonstanten (k) for en Reaktion proportional med Antallet af Sammenstød mellem aktive Molekyler i Rumfangsenheden, kan man ved at gennemføre Regningen finde den udtrykt ved en Ligning af følgende Form:

$$\ln k = A - B \ln T - \frac{C}{T} - \varphi(T), \quad (4)$$

hvor A , B og C er Konstanter og $\varphi(T)$ en Funktion af Temperaturen, der er saa lille og ændres saa lidt, at den, uden at man begaar nogen kendelig Fejl, kan slaas sammen med det konstante Led A . Koefficienterne B og C lader sig begge forudberegne, idet B udelukkende afhænger af Antallet af reagerende Molekyler, medens C er bestemt ved den absolutte Dannelsesvarme for de paagældende Stoffer. A maa derimod bestemmes ved Forsøg.

Dette Resultat minder altsaa, skønt det er udledet ud fra helt andre Forudsætninger, en Del om *Trautz's*; men det fører k tilbage til Frekvensen ν , som er en af Temperaturen uafhængig Stofparameter og ofte tilgængelig for direkte Maaling. At det desuden fører til Udtryk for Affinitet og Varmetoning, som er i smuk Overensstemmelse med Formler fundet ad ganske anden Vej, skal jeg nøjes med at nævne.

Hvis der kan tillægges saadanne Hypoteser nogen reel Betydning, staar man altsaa nu i dette Spørgsmaal paa omtrent samme Standpunkt som Affinitetsteorien før *Nernst's* Varmeteorem. Ud fra termiske eller optiske Data og med Kendskab til en enkelt Konstant kan Reaktionshastigheden beregnes ved alle Temperaturer. Meget tyder paa, at disse teoretiske Overvejelser gaar i den rigtige Retning; at faa dette afgjort med Sikkerhed maa aabenbart være den næste Opgave.

E. Buch Andersen.

SOLSTREJF.

*Du ligner en af Bötticellis Engle,
Saa rene Træk jeg aldrig før har set;
Og Munden er, tiltrods for helt alvorlig,
Alligevel som om den just har let.*

*De klare Øjne bag kulsorte Vipper,
Der ser mig lige lukt i Sjælen ind,
Jeg tror, de aldrig min Erindring slipper,
De har mig fanget i et Tryllespind.*

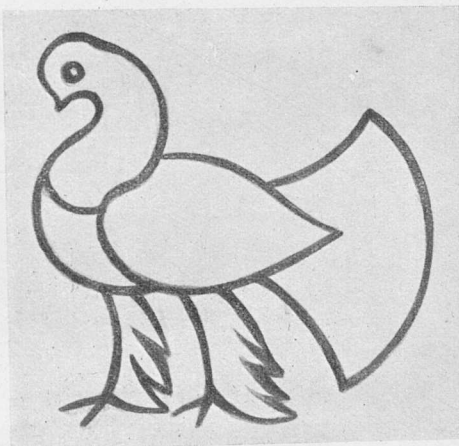
*Dit Haar er gyldent, blødt og fint som Silke,
Jeg stryger det med øm og nænsom Haand.
Du lille Pige, aner du mon hvilke
Livsgnister, du kan tænde i min Aand?*

Nys var jeg træt, bedøvet indtil Døden,
I Sindet ruged Mismods kolde Nat;
Nu ser jeg lige ind i Morgenrøden,
Og jeg kan atter gribe Livet fat.

Jeg holder det imellem mine Hænder,
Det smiler mig i Møde fra din Sjæl;
I Jubel jeg en Takkebøn dig sender,
Gudinde, se, dit Øje byder: »Knæl«.

Jeg maa tilbede dig, jeg kan ej andet,
Du ejer alt, hvad jeg har drømt engang,
Og hvis jeg kysser dine slanke Fingre,
Tilgiv, jeg følger ene Hjertets Trang.

LAURITZ VØHTZ.

Afgaaede Numner

H.H. GROVE
1911 - 1914

1914-15

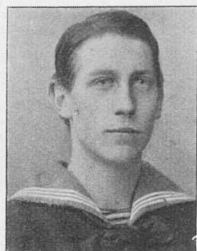
H.H. HYGOM
1911 - 1915

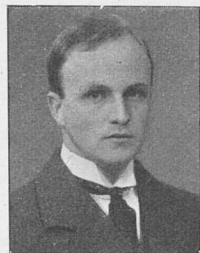
P.L. JUNGE
1911 - 1915

V.H. MOSE
1911 - 1915

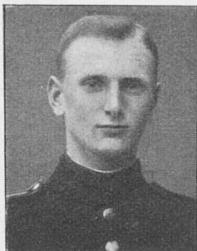
H.J. PEDERSEN
1911 - 1915

E. THOMSEN
1912 - 1914

H. COHEN
1912 - 1915

S.M. LA COUR
1912 - 1915

Afgaaede Mummer

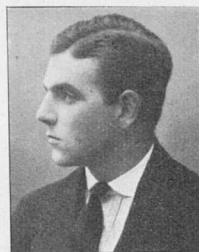
S. KNUDSEN
1912 - 1915

A. LASSEN
1912 - 1915

A. OLESEN
1912 - 1915

A. EFSEN
1913 - 1915

O.F. NIELSEN
1913 - 1915

E PONTOPPIDAN
1913 - 1915

H.H. RAMBUSCH
1913 - 1915

J. ENGBERG
1914 - 1915

T. K. THOMSEN
1914 - 1915

FORTEGNELSE OVER ALUMNERNE.

1. Decbr. 1914—30. Novbr. 1915.

<p>Andersen, E. C. Buch, Stud. polyt. Andersen, H. C., — — Bak, A. K., — — Bardenfleth, H. L., — — Bierring, K., Stud. med. Boye-Bojlén K., — — Brøndsted, K., Billedhugger. Børsholt, V., Stud. polyt. Cohen, H., — — Ebert, F., — — Efsen, A. V., — — Egeland, Th., — — Engberg, J. T., — — Falkentorp, G. E., — — Friis, H. Trap, — — Funch-Thomsen, Inger, Architect. Hansen, C. R. H. Fåsting, Stud. med. Hansen, Ernst, Maler. Henriksen, Ellen A., Stud. polyt. Henriksen, R. M. J., — — Hjerpsted, H. G., — — Hofgaard-Pedersen, K., — — Holm, M. J., — — Hygom, H. H., — — Isager, Gudrun, — — Jensen, N. C., Stud. mag. Jensen, P. Dahl, Stud. polyt. Jensen, P. G., — — Jónsson, S., — — Jørgensen, O. P. J., — — Klein, Marie Elisabeth K., Stud. mag. Knudsen, S., Stud. polyt. Koefoed, S. M., — — Kring-Lauridsen, J., Stud. med. vetr. Kristensen, K. Schaumburg, Stud. polyt. Larsen, J. J., — —</p>	<p>Lassen, Agnes, Stud. mag. Lauesen, H. M. L., Stud. polyt. Lehmann, O. S., — — Ljunge, P., — — Lundsgaard, C. J. S., — — Michaelsen, E. F. E., — — Mose, V. H., — — Nielsen, O. F., — — Nyegaard, A., — — Oldager, Asta, Stud. med. Olesen, A., Stud. polyt. Pedersen, Hj., — — Pedersen, S., — — Pontoppidan, E., Forststuderende. Posselt, O. G., Stud. polyt. Rambusch, H. H., Stud. juris. Rasmussen, K., Stud. polyt. Rygaard, O. A., — — Sand, E. F., — — Sandvad, H., Stud. mag. Schiøtz, E. W., Stud. polyt. Seedorff, J. O., Stud. med. Skovmand, Chr., — — Smith, Karen W., Stud. mag. Stefánsson, E., Sanger. Theilmann, Chr., Stud. polyt. Thomsen, T. K., — — Thorsen, E., — — Thorsteinsson, G., Maler. Vollen, A. P. F., Stud. mag. Vøhtz, L., Stud. med. Wassard, M. A., Stud. juris. Wirenfeldt-Christensen, T., Stud. polyt. Worsøe, K. H., — — Yding, Sigrid, Stud. polit.</p>
--	---

FUNDATS

FOR

G. A. HAGEMANNS KOLLEGIUM.

(Med Tilføjelser og Ændringer af 25. Juli 1907, 7. Oktober 1908,
20. Oktober 1914 og 18. November 1914.)

1. Legatets Navn er »G. A. Hagemanns Kollegium«.
2. Til »G. A. Hagemanns Kollegium« er henlagt Ejendommen Matr. Nr. 857, Østervold Kvarter, beliggende i Kristianiagade samt en Kapital paa 100,000 Kr.

Hvad der af Kapitalen ikke maatte medgaa til Kollegiets Montering, bevares som rørlig Kapital. I Ejendommen maa der ingen Sinde optages nogen Prioritet. Den rørlige Kapital skal altid være anbragt efter Reglerne for Anbringelse af umyndiges Midler.

Kapitalen skal stedse bevares urørt, medens der med dens Renter bliver at forholde som nævnt nedenfor under 4.

3. Kollegiet anvendes til Bolig for unge Mænd og Kvinder, der studerer Ingeniørvidenskab ved den polytekniske Lærestalt i Kjøbenhavn, eller studerer ved Kjøbenhavns Universitet eller søger deres Uddannelse ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Kunstakademiet eller Musikkonservatoriet. Den polytekniske Lærestalts Lærerraad er dog berettiget til, hvis der findes særligt kvalificerede Personer udenfor ovennævnte Kategorier, da at lade saadanne komme i Betragtning.

Valget mellem dem, der kan komme i Betragtning, skal almindeligvis træffes under Hensyn til de paagældendes Vidnesbyrd, Flid, Begavelse og Trang. To Trediedele af Pladserne forbeholdes studerende ved den polytekniske Lærestalt, medens Resten besættes efter Legatbestyrelsens nærmere Bestemmelse. Ingen kan bo i Kollegiet længere end 5 Aar i alt. Bekendtgørelse om ledige Pladser sker efter Legatbestyrelsens nærmere Bestemmelse. For Opholdet i Kollegiet betales en af Legatbestyrelsen fastsat, maanedlig, moderat Lejeafgift.

4. Med Kollegiets Indtægter, der bestaar i

- a) Renten af den rørlige Kapital,
- b) den af Beboerne betalte Husleje,
- c) tilbagebetalte Studielaan (se herom nedenfor),

forholdes der paa følgende Maade:

Først udredes alle Udgifter til Kollegiets Drift, saasom eventuelle Skatter af Ejendommen. Udgifterne til Vedligeholdelse og Assurance af Kollegiets Bygninger og Inventar og de til Lønning af det tjenende Personale fornødne Beløb.

Dernæst henlægges et efter Bestyrelsens Skøn passende Beløb til en Reservefond, der efter Bestyrelsens Bestemmelse kan anvendes til Kollegiets Udvidelse, og hvis Kapital anbringes efter Reglerne for umyndiges Midlers Anbringelse, medens Renterne henlægges til Reservefondens Kapital.

Hvad derefter maatte blive tilovers, anvendes til kontante Studielaan til Personer af de under 3 nævnte Kategorier. Ogsaa Beboerne af Kollegiet kan faa Andel i disse Laan. Laantageren vil have at udstede til Kollegiet et Skylddokument, hvis nærmere Indhold til enhver Tid fastsættes af Legatbestyrelsen efter følgende Hovedregler:

Det skyldige Beløb forrentes ikke og kan ikke i de første fem Aar, efter at Udstederen har forladt Kollegiet — eller, forsaavidt Udstederen ikke er Beboer af Kollegiet, de første fem Aar efter at han sidste Gang har modtaget Studielaan fra Kollegiet — inddrives ved Domstolene, medmindre Udstederen maatte afgaa ved Døden eller gaa Fallit, i hvilket Tilfælde Beløbet kan anmeldes i Udstederens Døds- eller Konkursbo. Efter Udløbet af de fem Aar vil Laanene være at tilbagebetale i saadanne Rater, som Legatbestyrelsen under Hensyntagen til Udstederens økonomiske Forhold skønner passende, og Gælden kan derfor efter de fem Aars Udløb af Legatbestyrelsen inddrives ved Domstolene. Legatbestyrelsen, hvis Skøn og Beslutninger i disse Forhold er bindende, bør altid tage vidtgaende Hensyn til Udstederen, saa at Gælden ikke kommer til at virke trykkende, paa den anden Side skal det altid være Udstederen en Æressag at tilbagebetale sin Skyld saa snart, det er ham muligt, saa at han derigennem kan bidrage sit til Kollegiets Udvikling og kommende Studieslægters Underhold.

5. Tilsynet med Kollegiets Beboere føres af en af og blandt Beboerne valgt Inspektion paa ikke under tre Medlemmer, der selv vælger sin Formand. Denne Inspektion paaser Overholdelsen af den daglige Orden i Overensstemmelse med den af Legatets Bestyrelse til enhver Tid udarbejdede Instruks, hvis Hovedbestemmelse skal gaa ud paa, at alle Beboerne har at opføre sig som Gentlemen og Ladies. Instruksen skal tillige indeholde

Regler om, hvor mange Medlemmer Inspektionen til enhver Tid skal bestaa af, og for hvor lang Tid dens enkelte Medlemmer vælges.

6. Legatbestyrelsen kan til enhver Tid udelukke en Alumne fra Kollegiet, naar hans Forhold efter Legatbestyrelsens Skøn giver Anledning dertil. Kollegieinspektionen kan gøre Indstilling om en saadan Udelukkelse til Legatbestyrelsen.

Hvis det skulde vise sig uigennemførligt eller uheldigt at have en blandt Kollegiets Beboere valgt Inspektion, skal Bestyrelsen drage Omsorg for, at Inspektionens Hverv varetages paa anden efter Bestyrelsens Skøn fyldestgørende Maade.

7. Bestyrelsen for Legatet bestaar af Direktøren for den polytekniske Lærestanstalt, Lærestaltens Inspektør og tre af Anstaltens Lærerraad valgte Medlemmer, af hvilke mindst en, der ikke er Lærer, og om muligt en, der er Descendent af G. A. Hagemann. Af disse tre sidste fratræder hvert Aar et Medlem, der kan genvælges. Ved det første Valg er de enkelte Medlemmers Funktionstid bestemt. Skulde Stillingen som Direktør for Højskolen eller som Inspektør for samme blive ophævet, skal Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet afgøre, hvem der, som beklædende en til den ophævede nærmest svarende Stilling, skal indtræde i Bestyrelsen i henholdsvis Direktørens og Inspektørens Sted. Udadtil navnlig ogsaa i Forhold til Panteregistret kan 4 Medlemmer af Bestyrelsen forbinde Legatet.

Bestyrelsen er ulønnet, men kan om fornødent antage lønnet Medhjælp i eller udenfor sin Midte. Bestemmelse om Legatets Fordeling (altsaa Bortgivelse af Boligerne i Kollegiet og Uddeling af Portioner af Studielaan) tages af Lærerraadet for den polytekniske Lærestanstalt efter Indstilling af Legatets Bestyrelse. Bestyrelsen aflægger aarligt Regnskab for Legatet til oftnævnte Lærerraad. Regnskabet revideres af en af Lærerraadet valgt fast Revisor, hvorefter det af Lærerraadet indsendes til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til Decision.

Bestyrelsen skal føre en Protokol, hvori indføres nærværende Fundats samt alt Legatet vedrørende, saasom Bestyrelsens Sammensætning til enhver Tid, Instruksen for Kollegiet, Uddelingen af Legatet, dettes aarlige Regnskaber m. v.

8. Legatets Aktier skal altid saavidt gørligt være noterede paa Legatets Navn og forsynes med Prohibitivpaategning af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

9. G. A. Hagemann har forbeholdt sig at gøre de Tilføjelser til eller Forandringer i denne Fundats, som han maatte ønske. Efter hans Død kan Tillæg til Fundatsen og Forandringer i denne ske efter Indstilling af

Lærerraadet for den polytekniske Lærestalt med Samtykke af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Det er Fundators Haab, at Tillæg og Ændringer maa ske, saa ofte Tidens Krav maatte medføre Ønskeligheden heraf, saa at Legatet kan tjene til at hjælpe Ungdommen frem ad de Veje, som til enhver Tid maa anses heldige.

Kjøbenhavn, den 30te Juni 1907.

MATHILDE HAGEMANN.

G. A. HAGEMANN.

REGNSKAB

FOR

G. A. HAGEMANN'S KOLLEGIUM

1. SEPTEMBER 1914 – 31. AUGUST 1915.

DRIFTSREGNSKAB.

Kr. pr. Alumne pr. Maaned	Udgifter.	Kr.	Indtægter.	Kr.
1) 28.05				
3.46	Afskrevet 5% paa Inventar Kr. 42409,00	2120.45	Renter til Studiefonden	12266.00
3.06	Bygnings Udgifter	1876.79	Ikke-Alumners Ydelse til Kollegiet	97.50
7.24	Kul & Brænde	4431.19	Alumners » » »	11990.00
3.05	Belysning	1868.95	Tilbagebetalte Studielaan	1793.60
2.54	Skatter og Afgifter	1552.80	Tilskud fra Excellensen G. A. Hagemann	2369.50
3.43	Lønning til Betjening	2100.00	Rente Konto	53.55
1.73	Vask og Rengøring	1062.35		
1.83	Diverse Udgifter	1118.69		
2.87	Inventariets Vedligeholdelse	1754.68		
1.48	Kost til Inspektrice og Betjening	908.50		
—	Udbetalte Studielaan	7008.00		
—	Overskud overført til Vinden og Tabs Konto	2767.75		
58.74		28570.15		28570.15

1) Beregnet efter 5% af Kollegiebygningen med faste Installationer Kr. 343307.71.

RESERVEFOND.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 31. August 1915:		Beholdning pr. 1. September 1914:	
Kapital i Ny jydsk		Kapital i Nyjydsk Husejeres Kreditfng.	23500.00
Husejeres Kreditfng. 4% Kr. 23500.00	23500.00	I Sparekassen	1604.55
Ny jydsk Købstads		÷ Udlæg Overretssagfører	25104.55
Kreditforening 4% - 1000.00	831.16	Axel Simonsen. Kr. 8.00	
Ny jydsk Købstads		÷ Renter ¹¹ / ₁ 1915 til C. F. Jarl - 76.59	84.59
Kreditforening 4% - 2000.00	1667.43		
	25998.59	Renter af Sparekasse i Maj-Decbr. 1914	25019.96
I Sparekassen	38.02	og Maj 1915	36.65
		Renter af Kapital ¹¹ / ₁₂ 1914	470.00
		» » » ¹¹ / ₆ 1915	510.00
	26036.61		26036.61

MATHILDE HAGEMANN'S PENSIONSLEGAT.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 31. August 1915:		Beholdning pr. 1. September 1914:	
Kapital i Kreditforening af Grundejere i Kjøbenhavn og Omegn . . . 4 %	Kr. 15000.00	Kapital i Kreditforening af Grundejere i Kjøbenhavn og Omegn . 4 %	15000.00
Kapital i Købstædernes Kreditforening . . . 4 %	2000.00	Kapital i Købstædernes Kreditfrng. 4 %	2000.00
Kapital i Kreditforening af Grundejere i Kjøbenhavn og Omegn 4 1/2 %	1500.00	I Sparekassen.	1109.22
	Kr. 18500.00		18109.22
I Sparekassen.	502.87	Renter af Sparekasse pr. Novbr. 1914	Kr. 19.91
	18856.26	Renter af Sparekasse pr. Maj 1915 -	13.38
			33.29
		Renter af Kapital pr. Januar 1915	340.00
		» » » » Juli 1915	373.75
			18856.26

MATHILDE HAGEMANN'S FESTLEGAT.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 31. August 1915:		Beholdning pr. 1. September 1914:	
Kapital i Kreditforeningen af Grundejere i Kjøbenhavn og Omegn . 4 %	15000.00	Kapital i Kreditforeningen af Grundejere i Kjøbenhavn og Omegn . 4 %	15000.00
Kapital i Kreditforeningen for jydsk Landejendomme. 4 %	15000.00	Kapital i Kreditforeningen for jydsk Landejendomme. 4 %	15000.00
Udbetalt Inspektionen pr. Decbr. 1914 & Januar 1915.	600.00	Rente af Kapital pr. 11. Decbr. 1914 & 1. Jan. 1915	600.00
Udbetalt Inspektionen pr. Juni Juli 1915	600.00	Rente af Kapital pr. 11. Juni & 1. Juli 1915	600.00
	31200.00		31200.00

LÆGE, FRØKEN N. M. NIELSENS LEGAT.

	Kr.		Kr.
Beholdning pr. 31. August 1915:		Beholdning pr. 1. September 1914:	
Kapital i Kreditforeningsobligationer . .	50000.00	Kapital i Kreditforeningsobligationer . .	50000.00
I Sparekassen	183.46	I Sparekassen	177.85
	50183.46	Rente af Sparekasse pr. Novbr. 1914 pr. Maj 1915	5.61
			50183.46

NAJA JANSSEN.

BALANCE PR. 31. AUGUST 1915.

Fol.	Aktiva.	Kr.	Fol.	Passiva.	Kr.
1	Kollegiebygn. m. faste Installationer	343307.71	6	Mathilde Hagemanns Festlegat	30000.00
2	Inventar Konto Kr. 42185.60		7	» » Pensionslegat	18856.26
	+ Tilført - 223.40		8	Reservefonds Konto	26036.61
		Kr. 42409.00	9	Læge, Frøken N. M. Nielsens Legat . .	50183.46
	÷ Afskrevet 5% - 2120.45		10	Studiefonds Konto	306625.21
		40288.55	32	G. A. Hagemanns Koll. Kapital Konto	463996.28
3	Studielaans Konto	72605.78	33	Vinden- og Tabs Konto	2783.32
4	Fonds Konto	430932.10			
30	Fabrikant Jarl	6353.55			
36	Kasse Konto Kr. 631.03				
	Indest. i Sparekassen . . . - 3592.98				
		4224.01			
	Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn	769.44			
		898481.14			
					898481.14

København, den 8. November 1915.

Bestyrelsen for G. A. Hagemanns Kollegium:

C. F. JARL.

H. I. HANNOVER.

M. C. HARDING.

JULIUS PETERSEN.

A. HASSELBALCH.

